

NIKOLAS
SPARKS

—◆◆◆—
Na prvi pogled

NA PRVI POGLED

Nikolas Sparks

Prevela
Žermen Filipović

Laguna

Naslov originala

Nicholas Sparks

AT FIRST SIGHT

Copyright © 2005 by Nicholas Sparks

Translation Copyright © 2008 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Ovaj roman posvećen je
Majlsu, Rajanu, Landonu, Leksi
i Savani*

IZJAVE ZAHVALNOSTI

Za ovaj roman naročito moram da zahvalim svojoj supruzi Ketii. Ne samo da mi je bila nadahnuće za Leksin lik, već je pokazala zadivljujuće strpljenje dok sam pisao roman. Svakog dana se budim sa saznanjem da sam srećan što sam s njom u braku.

Mojoj deci - Majlsu, Rajanu, Landonu, Leksi i Savani - koji mi nikad ne dopuštaju da zaboravim da sam, iako pisac, pre svega otac.

Tereza Park, moj agent, zaslužuje moju zahvalnost što me pušta da je gnjavim kad god sam neraspoložen. Ali i više od toga, uvek tačno zna šta treba reći kad zaista zagusti. Imam sreće što radim s njom.

Moja urednica Džejmi Rab još jednom je zaslužila moju većnu zahvalnost. Ne samo da je pronicljiva već i ljupka, a ovu knjigu ne bih mogao da napišem bez nje.

Čuveni Lari Krišbaum, koji vodi *Warner Books*, krenuo je u novi svet, ali mu ne mogu dopustiti da ode bez konačne reči pohvale. Znam da nije bilo lako doneti odluku, ali sam siguran da znaš stajati najbolje za tebe. Čast mi je i zadovoljstvo što sam radio s tobom i želim ti svu sreću šta god da ti budućnost nosi.

Morin Igen, još jedna „krupna zverka“ iz *Warner Booksa*, uvek je prava radost. Veoma je pametna i volim svaki trenutak koji provedemo zajedno.

Deniz di Novi, moja sveta zaštitnica u holivudskom svetu, jeste i uvek je bila prava sreća u mom životu.

Haui Sanders i Dejev Park, moji agenti iz UTA, uvek paze na mene i zahvalan sam što s njima radim.

Moji publicisti Dženifer Romanelo i Edna Farli obe su i divne i nadarene. Pravo su blago i zahvaljujući njima još uvek mogu da izađem i sretnem se sa svojim čitaocima.

Lin Haris i Mark Džonson, odgovorni za *Beležnicu*, jesu i uvek će mi biti prijatelji.

Moj advokat Skot Švimer ne samo da je dobrog srca već je i izuzetno sposoban da svaki ugovor pripremi upravo onako kako treba.

Fleg što radi korice za moje knjige, Harvi-Džejn Kaual što delimično radi na lekturi i Šenon O'Kif, Šeron Krasni i Džuli Barer takođe zaslužuju moju zahvalnost.

Na kraju bih želeo da zahvalim još nekim ljudima. Najpre doktoru Robu Patersonu koji mi je pričao o sindromu amnionske trake. Ako sam išta dobro napisao, to je zahvaljujući njemu; sve greške pripišite meni. A Todu Edvardsu, koji je ovaj roman spasao kad mi se računar pokvario, mogu samo reći da sam zahvalan što se tu zatekao.

Dejev Simpson, Filemon Grej, Slejd Trabuko i trkači u školi *Njubern* i Juniorskom olimpijskom programu, koje sam imao zadovoljstvo da upoznam i treniram, imaju moju zahvalnost. Hvala vam što ste mi dali sve od sebe.

PROLOG

Februar, 2005.

Je li ljubav na prvi pogled zaista moguća?

Sedeći u svojoj dnevnoj sobi, premetao je po mislima ovo pitanje po stoti put. Napolju je zimsko sunce odavno zašlo. Sivkasti sjaj magle video se kroz prozor, a osim blagog kuckanja grane o okno, sve je bilo tiho. Ipak, nije bio sam pa ustade sa sofe i ode niz hodnik da je krišom pogleda. Dok ju je posmatrao, pomisli da legne pored nje makar i pod izgovorom da malo sklopi oči. Odmor bi mu dobro došao, ali još nije hteo da rizikuje da zaspi. Umesto toga je posmatrao kako se malo pomerila, a misli mu odlutaše u prošlost. Opet je mislio na stazu koja ih je spojila. Ko je on bio tada? I ko je on sad? Površno gledano, ova pitanja su laka. On se zove Džeremi, ima četrdeset dve godine, sin je Irca i Italijanke, a za život zarađuje pišući za časopise. Ovako bi odgovarao kad bi ga pitali. I mada to jeste bilo tačno, ponekad se pitao treba li još nešto dodati! Bi li, na primer, trebalo da spomene da je putovao u Severnu Karolinu pre pet godina da istražuje jednu tajanstvenu pojavu? Da se tamo zaljubio, ne jednom već dvaput te godine? Da je lepota tih uspomena isprepletana s tugom i da se čak i sad pita koje će uspomene prevagnuti?

Okrenuo se s praga spavaće sobe i vratio u dnevnu. Mada nije neprestano mislio na te davne događaje, nije ni izbegavao

da o tome razmišlja. To poglavlje svog života nije mogao da izbriše jednako kao što nije mogao promeniti datum svog rođenja. Mada bi neki put poželeo da vrati sat unazad i izbriše svu tugu, osećao je da bi tako i radost umanjio. A na to nije mogao ni da pomisli.

Najčešće bi se u gluvo doba prisećao one noći s Leksi na groblju, noći kad je video avetinjska svetla zbog čijeg istraživanja je i doputovao iz Njujorka. Tada je, međutim, prvi put shvatio koliko mu Leksi znači. Dok su čekali u tami groblja, Leksi mu je ispričala priču o sebi. Objasnila mu je da je kao veoma mala ostala siročić. Džeremi je to već znao, ali nije mu bilo poznato da su njeni košmari počeli nekoliko godina nakon smrti njenih roditelja. Strašni košmari što su se ponavljali, u kojima je videla smrt svojih roditelja. Ne znajući šta drugo da uradi, njena baka Doris ju je na kraju odvela na groblje da vidi tajanstvena svetla. Malom detetu su svetla bila čudesna, nebeska, i Leksi ih je odmah prepoznala kao duhove svojih roditelja. Bilo je to, nekako, ono u šta joj je bilo potrebno da veruje, a oni košmari je više nikad nisu proganjali.

Džeremija je njena priča dirnula, potresao ga je njen gubitak i moć bezazlenog verovanja. Ali kasnije te noći, nakon što je i sam video svetla, pitao je Leksi šta zaista misli da su ona. Primakla se i šapnula: „To su moji roditelji. Verovatno su želeli da te upoznaju.”

U tom trenutku je poželeo da je uzme u naručje. Odavno je shvatio da se upravo tog trenutka zaljubio u nju i nikad nije prestao daje voli.

Napolju je februarski vetar opet jače duvao. Kroz sumornu tamu nije ništa video, pa leže na sofu umorno uzdahnuvši, osećajući kako ga svojom snagom ta godina odvlači u prošlost. Mogao je i da rastera slike, ali ih je, zureći u tavanicu, pustio da dođu. Uvek ih je puštao da dođu.

Ovo se, priseti se, dogodilo posle.

JEDAN

Pet godina ranije
Njujork, 2000.

„Vidiš, jednostavno je”, reče Alvin. „Najpre upoznaš lepu devojku pa neko vreme s njom izlaziš dok se ne uveriš da imate ista shvatanja. Dok ne vidiš da li se vas dvoje slažete u važnim odlukama u stilu ovo je naš život i zajedno ga živimo’. Znaš, razgovarate o tome s čijom porodicom ćete provesti praznike, hoćete li živeti u kući ili u stanu, da li ćete imati psa ili mačku, ko se prvi tušira ujutro dok još ima dovoljno tople vode. Ako se i posle svega toga prilično lepo slažete, *tada* se venčate. Je li ti jasno?”

„Jasno mi je”, reče Džeremi.

Džeremi Marš i Alvin Bernstajn stajali su u Džeremijevom stanu na Aper vest sajdu u hladno, februarsko subotnje popodne. Pakovali su satima i kutije su bile na sve strane. Neke kutije su već bile spakovane i složene pored vrata, spremne za nošenje u kombi za selidbu; ostale su bile u različitim završnim fazama. Sve u svemu, izgledalo je kao da je tasmanijski đavo grunuo na vrata, lepo se zabavio i otišao kad mu više ništa nije preostalo za uništavanje. Džeremi nije mogao da poveruje koliko je gluposti godinama prikupio, što je njegova verenica Leksi Darnel celog jutra isticala. Pre dvadeset minuta razočarano odmahnuvši rukama, Leksi je s Džeremijevom majkom otišla na ručak ostavljajući njega i Alvina prvi put nasamo.

„Dakle, šta, zaboga, misliš da radiš?“, podbadao je Alvin.

„Upravo to što si rekao.“

„Ne, ne radiš. Kviriš redosled. Ideš pravo na veliko 'Da a ne znaš ni da li odgovarate jedno drugom. Jedva i poznaješ Leksi.“

Džeremi je odeću iz još jedne fioke premestio u kutiju poželjevi da Alvin promeni temu. „Znam je.“

Alvin je premeštao neke papire po Džeremijevom stolu, a onda svežanj gurnuo u istu kutiju koju je Džeremi pakovao. Kao Džeremijev najbolji prijatelj, slobodno je govorio šta misli.

„Samo pokušavam da budem iskren i treba da znaš da ja izgovaram ono što svi u tvojoj porodici misle poslednjih nedelja. Suština je u tome da je ne poznaješ dovoljno dobro ni da se odseliš tamo, a kamoli da se njome oženiš. Proveo si samo sedam dana s njom. Ovo nije kao s Marijom“, dodao je misleći na Džeremijevu bivšu ženu. „Seti se, ja sam poznavao i Mariju, i to mnogo bolje nego što ti poznaješ Leksi, ali nikad nisam pomislio da je dovoljno poznajem da bih se njome oženio.“

Džeremi izvadi papire i vrati ih na sto prisećajući se da je Alvin poznavao Mariju čak i pre njega i da se i dalje druži s njom. „I?“

„I? Šta bi bilo da sam ja na tvom mestu? Šta bi bilo da dođem kod tebe i kažem da sam upoznao divnu devojkicu, da napuštam karijeru, ostavljam prijatelje i porodicu i selim se na jug da bih se njome oženio? Na primer onu devojkicu... kako se zvaše... Rejčel?“

Rejčel je radila u restoranu Leksine bake, a Alvin joj se udvarao dok je bio u kratkoj poseti u Bun Kriku i otišao tako daleko da ju je pozvao u Njujork.

„Rekao bih da se radujem.“

„Ma nemoj. Zar se ne sećaš šta si rekao kad sam razmišljao da se oženim Evom?“

„Sećam se. Ali ovo je drugačije.“

„Aha, shvatam. Zato što si ti zreliji od mene.“

„Zato, a i zbog toga što Eva nije baš žena kakvom se ženiš.“

To je bilo tačno, priznao je Alvin. Dok je Leksi bila bibliotekarka iz malog mesta na seljačkom jugu i želela da se uda, Eva je bila iz Džersija i radila tetovaže. Bila je to žena koja je uradila većinu tetovaža na Alvinovim rukama, a i probušila mu skoro sve rupice na ušima, pa je Alvin izgledao kao da je tek pušten iz zatvora. Ništa to Alvinu nije smetalo; vezu im je na kraju upropastio dečko s kojim je živela, a koga je Alvinu zaboravila da spomene.

„Čak i Marija misli da je ovo ludost.”

„Rekao si joj?”

„Naravno da sam joj rekao. Mi o svemu pričamo.”

„Stvarno mi je drago što si tako blizak s mojom bivšom ženom. Ali ovo se nje ne tiče. A ni tebe.”

„Samo pokušavam da te urazumim. Ovo se prebrzo dešava. Ti ne poznaješ Leksi.”

„Zašto to stalno ponavljaš?”

„Ponavljaču to sve dok na kraju ne priznaš da ste vas dvoje zapravo stranci.”

Kao ni petorica Džeremijeve starije braće, ni Alvin nije znao kad je dosta. Kao pas koji ne pušta kosku, pomisli Džeremi.

„Ona nije stranac.”

„Nije? Koje joj je drugo ime?”

„Molim?”

„Čuo si me. Kaži mi Leksino drugo ime.”

Džeremi trepnu. „Kakve to ima veze?”

„Nikakve. Ali ako se njom ženiš, zar ne misliš da bi trebalo da znaš odgovor na ovo pitanje?”

Džeremi zausti da odgovori, a zatim shvati da ne zna. Leksi mu nikad nije rekla, a on nikad nije pitao. Kao da oseća da napokon dopire do svog zaludenog prijatelja, Alvin nastavi.

„U redu, a one osnovne stvari? Na čemu je diplomirala? S kim se družila na fakultetu? Koju boju najviše voli? Jede li radije beli ili integralni hleb? Koji joj je omiljeni film? Televizijska

emisija? Ko joj je omiljeni pisac? Da li uopšte znaš koliko joj je godina?"

„Tridesetak", odgovori Džeremi.

„Tridesetak? To sam i ja mogao da kažem."

„Prilično sam siguran da ima trideset jednu."

„Prilično si siguran? Da li ti sebe uopšte čuješ? Ne možeš se oženiti a da ne znaš čak ni koliko joj je godina."

Džeremi otvori narednu fioku i isprazni je u kutiju znajući da Alvin ima pravo, ali ne želeći da to prizna. Umesto toga, duboko udahnu.

„Mislio sam da se raduješ što sam konačno nekog našao", reče.

„Radujem se. Ali nisam mislio da ćeš se stvarno odseliti iz Njujorka i odlučiti da se njom oženiš. Mislio sam da se šališ. Znaš da mislim daje divna. Zaista jeste, i ako zaista budeš imao ozbiljne namere za godinu-dve, lično ću te odvući pred oltar. Jednostavno letiš, a nema razloga za to."

Džeremi se okrenu ka prozoru; kroz okno je video sive, čađave cigle oko funkcionalnih pravougaonih prozora susedne zgrade. Zasenčeni obrisi su prolazili: žena koja razgovara telefonom; muškarac umotan u peškir odlazi u kupatilo; neka druga žena pegla dok gleda televiziju. Sve vreme dok je ovde živeo nije im rekao čak ni zdravo.

„U drugom stanju je", napokon reče.

Alvin je načas pomislio da nije dobro čuo. Tek kad je video izraz prijateljevog lica, shvatio je da se Džeremi ne šali.

„U drugom je stanju?"

„Biće devojčica."

Alvin se stropošta na krevet kao da su mu odjedanput otkazale noge. „Zašto mi nisi rekao?"

Džeremi slegnu ramenima. „Zamolila me je da još nikome ne kažem. Dakle, čuvaćeš tajnu, zar ne?"

„Aha", reče Alvin kao da je ošamućen. „Naravno."

„I još nešto."

Alvin podiže pogled.

Džeremi ga uhvati za rame. „Voleo bih da mi budeš venčani kum.“

Kako se to dogodilo?

Šetajući s Leksi dok je istraživala *FAO Švarc* narednog dana, još se mučio da odgovori na to pitanje. Nije mislio na trudnoću; bila je to noć koju će verovatno pamtili do kraja života. Iako se pred Alvinom hlabro držao, povremeno se osećao kao da igra ulogu u romantičnoj komediji za široke narodne mase, u kojoj je sve moguće a ništa nije izvesno dok ne krene odjavna špica.

Ono što mu se dogodilo, na kraju krajeva, ne dešava se često. U stvari, skoro nikad se i ne dešava. Ko otputuje u mali grad radi članka za *Sajntifik ameriken*, upozna bibliotekarku iz malog grada i za samo nekoliko dana se zaljubi do ušiju? Ko odbaci priliku da radi za jutarnji televizijski program i život u Njujorku da bi se preselio u Bun Krik, u Severnu Karolinu, u grad koji jedva da je tačkica na mapi?

Mnogo je pitanja ovih dana.

Nije se predomišljao hoće li uraditi ono što je nameravao. U stvari, posmatrajući kako Leksi pregleda police s lutkama vojnicima i barbikama - želela je da iznenadi njegove mnogobrojne bratanice i bratance nadajući se da će ostaviti dobar utisak - nikad nije bio sigurniji u svoju odluku. Nasmehio se, već zamišljajući život na koji se odlučio. Tihe večere, romantične šetnje, kikotanje i maženje ispred televizora. Dobre stvari, stvari zbog kojih vredi živeti. Nije baš toliko naivan da veruje kako se nikad neće sukobiti ili posvađati, ali nije sumnjao da će uspešno prebroditi takve prilike i na kraju shvatiti da savršeno odgovaraju jedno drugom. Sveukupno gledajući, život će biti divan.

Ali dok se Leksi gurala pored njega, potpuno zadubljena, Džeremi je gledao drugi par koji je stajao pored gomile punjenih igračaka. Zapravo, bilo je nemoguće ne primetiti ih. Imali

su tridesetak godina i bili lepo odeveni; on je podsećao na investicionog bankara ili advokata, a njegova žena je izgledala kao neko ko svako popodne provodi u *Blumingdejsu*. Nosili su pet-šest kesa iz pet-šest drugih prodavnica. Na prstu je imala briljant veličine klikera - daleko veći od vereničkog prstena koji je upravo kupio za Leksi. Dok je posmatrao, Džeremi nije sumnjao da ovo dvoje obično vode dadilju u ovakav izlazak, jednostavno zato što su izgledali krajnje zbunjeno, kao da nisu znali šta da rade.

Beba je vrištala u kolicima, proizvedeći prodoran zvuk od kojeg su se tapete ljuštile, a svi u radnji zastajali i gledali u njih. Baš u tom trenutku, njen stariji brat - otprilike četvorogodišnjak - zavrišta još glasnije i odjednom se baci na pod. Roditelji su na licima imali izraz potpuno zgranutih vojnika koji su se našli pod vatrom. Bilo je nemoguće ne primetiti podočnjake i providno bledilo njihovih lica. I pored besprekorne fasade, jednostavno su bili na kraju živaca. Majka je konačno uzela dete iz kolica i prigrlila ga dok se muž naginjao prema njoj i tapšao bebu po leđima.

„Zar ne vidiš da pokušavam da je umirim?“, zarežala je. „Pobrini se za Eliota!“

Prekoren, muškarac se sagnu ka sinu koji se treskao i udario po podu dajući pravi primer nesavladivog dečjeg besa.

„Odmah da si prestao da vrištiš!“, strogo reče muž preteći prstom.

O, da, pomisli Džeremi. Baš će ga to umiriti.

U međuvremenu, Eliot je, previjajući se po podu, poprimio ljubičastu boju.

Sada je već i Leksi obratila pažnju na par. Bilo je to, pomisli Džeremi, kao da gledate ženu koja šiša travu u bikiniju, prizor koji se mora videti. Beba je vrištala, Eliot je vrištao, žena je vrištala na oca da uradi nešto, otac je vrištao govoreći da pokušava.

Svet se okupio oko srećne porodice. Žene su ih posmatrale s mešavinom zahvalnosti i sažaljenja: zahvalne što se to ne događa njima, ali tačno znajući - najverovatnije iz iskustva - kroz šta mladi par prolazi. S druge strane, izgleda da muškarcima ništa nije bilo važno osim da se što više udalje od buke.

Eliot je udarao glavom o pod i počeo da vrišti još glasnije.

„Idemo!”, obrecnu se konačno majka.

„Zar ne misliš da upravo to i pokušavam?”, zareza otac.

„Podigni ga.”

„Pokušavam!” razdraženo uzviknu on.

Eliot se opirao ocu. Kad ga je otac konačno zgrabio, Eliot se migoljio kao razljućena zmija. Mlatio je glavom s jedne na drugu stranu, a noge mu nisu mirovale. Na čelu njegovog oca ukazaše se kapljice znoja, a na licu mu se video napor. Eliot, s druge strane, kao da je postajao sve veći, mini-Halk koji raste od besa.

Roditelji ipak nekako krenuše, vukući kese i gurajući kolica, uspevajući da drže oba deteta. Svetina se razmakla kao Crveno more pred Mojsijem i porodica napokon nestade s vidika, a jedini dokaz njihovog prisustva bili su jecaji koji su se lagano udaljavali.

Svetina poče da se osipa. Džeremi i Leksi su se, međutim, ukopali na mestu.

„Siroti ljudi”, reče Džeremi, iznenada se pitajući hoće li mu ovako život izgledati za nekoliko godina.

„Meni pričaš”, složi se Leksi kao da se i sama toga plaši.

Džeremi je i dalje zurio osluškujući dok jecaji napokon sasvim ne utihnuše. Mora daje porodica izašla iz radnje.

„Naše dete nikad neće imati takve izlive besa”, reče Džeremi.

„Nikad.” Svesno ili podsvesno, Leksi stavi dlan na svoj stomak. „To svakako nije bilo normalno.”

„A roditelji kao da pojma nemaju šta treba da rade”, reče Džeremi. „Jesi li videla kako je razgovarao sa sinom? Kao da je u učionici.”

„Besmisleno." Leksi klimnu glavom. „A kako su se obrecnu-
li jedno na drugo? Deca osećaju napetost. Nije ni čudo što rodi-
telji ne mogu da ih obuzdaju."

„Kao da uopšte pojma nemaju šta treba da rade."

„Mislim i da nemaju."

„Kako je to moguće?"

„Možda su isuviše zauzeti sopstvenim životom pa nemaju
dovoljno vremena za decu."

I dalje ukopan na mestu, Džeremi je gledao kako i posled-
nji iz gomile odlaze. „To svakako nije bilo normalno", ponovo
reče.

„Upravo sam to i sama pomislila."

U redu, zavaravali su se. Duboko u sebi, znali su to i Džeremi i
Leksi, ali je lakše pretvarati se da se nikad neće suočiti s nečim
poput ovoga čemu su upravo prisustvovali. Jer oni će biti sprem-
niji. Posvećeniji. Ljubazniji i strpljiviji. Pružaće više ljubavi.

A dete... Pa, ona će rasti u sredini koju će on i Leksi stvoriti.
U to nije bilo sumnje. Dok bude beba, spavaće cele noći; kad
prohoda, oduševljavaće ih svojim prvim recima i natprosečnom
usklađenošću pokreta. Samouvereno će izbeći zamke mladosti,
kloniće se droge i neće odobravati nepristojne filmove. Kad ode
iz roditeljske kuće, biće učtiva i lepo vaspitana, imaće dovoljno
dobre ocene da se upiše na Harvard, postane najbolja plivačica
u državi i još će naći vremena da preko leta dobrovoljno radi za
dobrotvornu organizaciju koja gradi domove za siromašne.

Džeremi je maštao, a onda se trže. Iako nije imao nikakvo
roditeljsko iskustvo, znao je da ne može biti tako jednostavno.
Osim toga, otišao je predaleko.

Sat docnije sedeli su na zadnjem sedištu taksija, zaglavlje-
ni u saobraćajnoj gužvi na putu za Kvins. Leksi je prelistavala
nedavno kupljeni primerak knjige *Šta da očekujete kad očekujete
bebu*, a Džeremi gledao kroz prozor. Bila je to njihova poslednja

noć u Njujorku - doveo je Leksi da je upozna sa svojom porodicom - i njegovi roditelji su pripremili malu sedeljku u svom domu u Kvinsu. Malu, naravno, samo uslovno govoreći; s petoro braće i njihovim ženama i devetnaest bratanica i bratanaca, kuća će biti krcata kao i o svakom prazniku. Mada se Džeremi tome radovao, nije mogao da prestane da razmišlja o paru koji su upravo videli. Izgledali su tako... normalno. Ako se zanemari iscrpljenost. Pitao se hoće li on i Leksi tako završiti ili će neka-ko biti pošteđeni.

Možda je Alvin bio u pravu. Delimično, u svakom slučaju. Mada je obožavao Leksi - i u to bio ubeđen inače je ne bi zaprosio - nije mogao tvrditi da je zaista poznaje. Za to jednostavno nisu imali vremena, a što je više o tome razmišljao, sve je više verovao da bi bilo lepo da su Leksi i on imali priliku da se neko vreme zabavljaju. Već je jednom bio oženjen i znao je da treba vremena da se nauči kako živeti s drugom osobom. Da se, takoreći, navikne na mušice. Svako ih ima, ali dok nekoga zaista ne upoznate, obično su prikrivene. Pitao se kakve Leksi ima. Na primer, šta ako spava s nekom od onih zelenih maski protiv bora na licu? Bi li ga zaista radovalo da se svako jutro budi i to gleda?

„O čemu razmišljaš?“, upita Leksi.

„A?“

„Pitala sam te o čemu razmišljaš. Na licu ti je čudan izraz.“

„Nije to ništa.“

Gledala ga je. „Važno ništa ili ništa-ništa?“

Okrenuo se ka njoj mršteći se. „Koje je tvoje drugo ime?“

Nekoliko narednih minuta Džeremi je postavio niz pitanja koja je čuo od Alvina i saznao sledeće: drugo ime joj je Marin, diplomirala je engleski jezik, na fakultetu joj je najbolja prijateljica bila Suzan, najviše voli ljubičastu boju, radije jede beli hleb, voli da gleda televizijsku seriju o uređenju kuća, za Džejn

Ostin smatra da je čarobna, a 13. septembra će, zapravo, napuniti trideset dve godine.

Eto.

Naslonio se, zadovoljan, a Leks je nastavila da prelistava knjigu. Nije je zapravo čitala, shvatio je, već je prelazila određene odlomke nadajući se da će steći neku sliku o njoj. Pitao se je li tako nešto radila kad je morala da uči za fakultet.

Kako je Alvin nagovestio, zaista je bilo mnogo toga što nije znao o njoj. Ali u isto vreme, znao je mnogo toga. Odrasla je u Bun Kriku, u Severnoj Karolini, kao jedino dete u porodici. Roditelji su joj stradali u saobraćajnom udesu kad je bila mala, pa ju je odgojila baka po majci, Doris i... i... Shvatio je da će morati da je pita nešto o tome. U svakom slučaju, upisala se na fakultet na Univerzitetu Severne Karoline u Čepel Hilu, zaljubila se u momka koji se zvao Ejveri i zapravo živela godinu dana u Njujorku gde je volontirala u biblioteci Njujorškog univerziteta. Ejveri ju je prevario, pa se vratila kući i postala glavni bibliotekar u Bun Kriku, što joj je i majka bila pre nego što je preminula. Kasnije se zaljubila u nekoga koga je nazivala gospodin Renesansa, ali je taj napustio grad i ne osvrnuvši se. Otada je vodila miran život, povremeno izlazila s mesnim zamenikom šerifa dok se Džeremi nije pojavio. I - o, da: Doris - koja je imala restoran u Bun Kriku - takođe je tvrdila da ima vidovnjačke moći, uključujući i sposobnost da predvidi pol deteta, pa je tako Leksi saznala da će njihova beba biti devojčica.

A sve su to, priznao je, znali i svi u Bun Kriku. Ali jesu li znali i da gura kosu iza uвета kad god je nervozna? Ili da izvršno kuva? I da voli, kad joj je potreban odmor, da se povuče u kućicu blizu svetionika na rtu Hateras, gde su joj se roditelji venčali? I da je, uz to što je i inteligentna i lepa, ima ljubičaste oči, pomalo egzotično, ovalno lice i tamnu kosu, odmah prozrela njegove neveste pokušaje da je odvuče u spavaću sobu? Voleo je što mu Leksi ni u čemu nije popuštala, što je govorila ono što misli i protivila mu se kad je smatrala da on greši. Nekako je uspeva-

la da to uradi a da i dalje zrači šarmom i ženstvenošću sa zavodljivim južnjačkim naglaskom. Uza sve to izgledala je potpuno zanosno u uskim farmerkama, i Džeremi se zaljubio do ušiju.

A o njemu? Staje ona mogla reći da zna o Džeremiju? Većinu osnovnih stvari, pomislio je. Da je odrastao u Kvinsu kao najmlađi od šestoro dece u irsko-italijanskoj porodici i daje nekad nameravao da postane profesor matematike, ali je shvatio da ima smisla za pisanje i završio kao kolumnista časopisa *Scientifik ameriken*, gde je često rasvetljavao navodno natprirodne pojave. Daje pre mnogo godina bio oženjen ženom koja se zvala Marija, koja ga je na kraju ostavila nakon što su bezbroj puta otišli u kliniku za lečenje steriliteta, gde im je lekar napokon rekao da Džeremi ne može da ima decu. Da je previše godina proveo lutajući po barovima i izlazio s nebrojeno mnogo žena, trudeći se da izbegne ozbiljne veze kao daje podsvesno znao da ne može biti dobar muž. Da je u trideset sedmoj godini otišao u Bun Krik da istraži redovno pojavljivanje sablasnih svetala na gradskom groblju u nadi da će s tim prilogom gostovati u emisiji *Dobro jutro, Ameriko*, ali je otkrio da uglavnom misli na Leksi. Proveli su zajedno četiri čarobna dana nakon čega su se žestoko posvadaali. Mada se vratio u Njujork, shvatio je da ne može zamisliti život bez nje i vratio se da joj to dokaže. Zauzvrat, položila je njegov dlan na svoj stomak i on je konačno postao istinski vernik - makar kad je u pitanju bilo čudo zvano trudnoća i prilika da postane otac, za šta je mislio da je nemoguće.

Nasmešio se misleći da je to prilično zgodna priča. Možda čak i dovoljno dobra za roman.

Suština je bila u tome da se, mada se trudila da odoli njegovom šarmu, i ona zaljubila u njega. Bacivši pogled na nju, pitao se zašto. Nije sebe smatrao odbojnim, ali šta je to što privuče dvoje ljudi? U prošlosti je napisao bezbroj članaka o principu privlačnosti i mogao je govoriti o ulozi feromona, dopamina i bioloških nagona, ali sve to ni izbliza nije moglo objasniti ono što oseća prema Leksi. Ili ono što i ona verovatno oseća prema

njemu. Nije umeo da to objasni. Znao je samo da nekako jedno drugom odgovaraju i da se oseća kao da je veći deo života proveo putujući stazom koja ga je neizbežno vodila ka njoj.

Bilo je to romantično viđenje, čak poetično, a Džeremi nikad nije bio sklon pesničkim mislima. Možda je to bio još jedan razlog što je znao da je ona prava. Zato što je uspela da on otvori srce i um za nova osećanja i misli. Ali bez obzira na razlog, dok se vozio kolima sa svojom budućom nevestom, bio je zadovoljan, šta god da im se dogodi u budućnosti.

Uhvatio ju je za ruku.

Je li, na kraju krajeva, uopšte važno što napušta svoj dom u Njujorku i odlaze poslovne planove da bi se preselio u nedodiju? Ili što upravo započinje godinu u kojoj je morao da organizuje venčanje, opremi zajedničko domaćinstvo i pripremi se za bebu?

Je li to zaista toliko teško?

DVA

Zaprosio ju je na vrhu Empajer stejt bildinga na Dan svetog Valentina.

Znao je da je to kliše, ali zar nisu sve prosidbe neka vrsta kliše? Na kraju krajeva, nije bilo bogzna koliko načina da to uradi. Mogao je to da učini sedeći, stojeći, klečeći ili ležeći. Mogao je ili jesti ili ne jesti, kod kuće ili na nekom drugom mestu, sa ili bez sveca, uz vino, u svitanje ili u sumrak, ili uz bilo šta što je nekome iole romantično. Negde, nekad, Džeremi je znao da je neki momak već to uradio, pa nije imalo mnogo smisla brinuti se da će ona biti razočarana. Znao je, naravno, da su neki muškarci sve radili da bi postigli cilj - ispisivali poruke u vazduhu, na bilbordima, neki su tražili prsten u romantičnim potragama. Ali bio je prilično siguran da Leksi nije od onih kojima je potrebna potpuna originalnost. Osim toga, pogled na Menhetn je oduzimao dah, i ako ne zaboravi da uradi najvažnije - kaže zašto želi da provede ostatak života s njom, ponudi prsten i postavi glavno pitanje - Džeremi je mislio da je sve obavljeno.

Uostalom, nije to bilo potpuno nenadano. Prethodno nisu pričali sasvim otvoreno o tome, ali činjenica da se on seli u Bun Krik i raznorazni delići razgovora kada su proteklih nekoliko nedelja o sebi pričali kao o paru, dovoljno su govorili da će se to dogoditi. Bile su to rečenice poput: „Treba da *kupimo* kolevku koja će stajati pored našeg kreveta“, ili: „Treba *daposetimo* tvoje roditelje.“ Pošto se Džeremi nije protivio ovakvim izjavama, moglo bi se reći da ga je Leksi već na izvestan način zaprosila.

Čak i ako nije bilo potpuno iznenađenje, Leksi je očito bila oduševljena. Prvo što je uradila nakon što ga je zagrlila i poljubila, bilo je da pozove Doris i ispriča joj novost, što se pretvorilo u dvadesetominutni razgovor. Pretpostavljao je daje to trebalo da očekuje, a i nije mu smetalo. Iako je spolja izgledao mirno, činjenica da je zaista pristala da život provede s njim potpuno gaje ophrvala.

Sada, skoro nedelju dana kasnije, bili su u taksiju na putu ka kući njegovih roditelja, a on primeti prsten na njenoj ruci. Biti veren, za razliku od zabavljanja, jeste *sledeći veliki korak*, onaj u kojem je većina muškaraca, uključujući i Džeremija, uživala. Mogao je da radi neke stvari s Leksi koje su bile zabranjene svima ostalima. Na primer, ljubljenje. Mogao se upravo ovog časa nagnuti preko zadnjeg sedišta i poljubiti je. Najverovatnije se ne bi uvredila. Verovatno bi joj bilo drago. Pokušaj to s nekim nepoznatim, pa da vidiš dokle ćeš dogurati, pomisli Džeremi. S obzirom na sve, bio je zadovoljan onim što je uradio.

Leksi je, s druge strane, gledala kroz prozor i izgledala kao da je nešto muči.

„Šta nije u redu?“, upitao je.

„Šta ako im se ne dopadnem?“

„Voleće te. Šta tu ima da se ne voli? A osim toga, lepo si se provela na ručku s mojom mamom, zar ne? Rekla si da vam je zaista bilo lepo.“

„Znam“, neuverljivo je rekla.

„Pa u čemu je onda problem?“

„Šta ako misle da te otimam?“ upitala je. „Šta ako se tvoja mama samo ponaša učtivo, ali je duboko u sebi zapravo ozlojeđena?“

„Nije“, reče. „Kažem ti, ne brini toliko. Kao prvo, ne otimaš me. Napuštam Njujork zato što više volim da budem s tobom i oni to znaju. Veruj mi, srećni su zbog ovoga. Mama me već godinama proganja da se ponovo oženim.“

Napućila je usne razmišljajući o tome. „U redu“, rekla je. „Ali ja i dalje ne želim da saznaju da sam u drugom stanju.“

„Zašto ne?“

„Steći će pogrešan utisak.“

„Znaš da će ionako saznati.“

„Znam, ali to ne mora da bude večeras, zar ne? Pusti ih da me prvo upoznaju. Daj im priliku da prihvate činjenicu da ćemo se venčati. To je za jedno veče već dovoljno iznenađenje, posebno što me ne poznaju. Kasnije ćemo se pozabaviti ostalim.“

„Naravno“, reče. „Kako god ti želiš.“ Naslonio se. „Ali samo da znaš, ako se nešto omakne, ne moraš da brineš.“

Zatreptala je. „Kako bi se omaklo? Nemoj mi reći da si im već kazao.“

Džeremi odmahnu glavom. „Ne, naravno da nisam. Možda sam spomenuo Alvinu.“

„Rekao si Alvinu?“, upita pobledevši.

„Izvini. Omaklo mi se. Ali ne brini, neće nikom reći.“

Oklevala je pre nego što je klimnula glavom. „U redu.“

„Neće se ponovo dogoditi“, reče Džeremi uzimajući je za ruku. „I nema razloga da budeš nervozna.“

Usiljeno se osmehnula. „Lako je tebi da kažeš.“

Leksi opet pogleda kroz prozor. Kao da već nije bila dovoljno nervozna, već sad mora i na ovo da misli. Je li zaista bilo toliko teško sačuvati tajnu?

Znala je da Džeremi ništa loše nije mislio i da Alvin neće odati tajnu, ali nije u tome suština. Suština je u tome da Džeremi ne shvata sasvim kako bi njegova porodica mogla da gleda na ovakvu novost. Bila je uverena da su sasvim razumni ljudi - njegova majka je bila fina - i nije verovala da bi je optužili da je nečasna žena, ali ipak, samo to što se venčavaju ovako brzo već je dovoljno da se začude. U to je bila sigurna. Samo je morala sve sagledati iz njihovog ugla. Pre šest nedelja, ona i Džeremi

se nisu ni poznavali, a već su - ubrzo i neočekivano - zvanično vereni. To je bilo zaprepašujuće.

Ali ako saznaju da je u drugom stanju?

E, sad će *razumeti*. Pretpostaviće da se Džeremi ženi samo zbog toga. Umesto da veruju kad im Džeremi kaže da je voli, samo će klimnuti glavom i reći: „Baš lepo.“ Ali čim Džeremi i Leksi odu, mogli biste se opkladiti da će se okupiti da porazgovaraju o ovome. Bili su porodica, bliska, staromodna porodica koja se okupljala nekoliko puta mesečno. Zar joj i sam to nije rekao? Ona nije naivna. I o čemu je porodica razgovarala? O porodici! Radostima, tragedijama, razočarenjima, uspesima... Bliske porodice sve dele. Ali ako se Džeremiju opet omakne, znala je šta će se desiti. Umesto o veridbi, razgovaraće o njenoj trudnoći, ako ništa da se naglas zapitaju zna li Džeremi zaista šta radi. Ili još gore, da ga je možda nekako ulovila u zamku.

Naravno, možda i greši. Možda će svi biti oduševljeni. Možda će čitavu situaciju posmatrati razumno. Možda će poverovati da veridba i trudnoća nisu povezane zato što to i jeste istina. I možda će i sama zalepršati i odleteti kući.

Nije želela nevolje s njegovom porodicom. Naravno, opšte pravilo je da ne možete ništa po tom pitanju da uradite, ali nije želela da od samog početka krenu pogrešno.

Osim toga, da je deo Džeremijeve porodice, i sama bi bila sumnjičava, iako to nije želela da prizna. Brak je veliki korak za bilo koji par a kamoli za dvoje ljudi koji se jedva poznaju. Mada je Džeremijeva majka bila veoma ljubazna prema njoj, Leksi je osetila da je odmerava kad su se upoznavale kao što bi svaka dobra majka uradila. Leksi se ponašala najbolje što je umela i na rastanku ju je njegova majka zagrlila i poljubila.

Dobar znak, priznala je Leksi. Ili dobar početak, u svakom slučaju. Potrebno je vreme da je porodica potpuno prihvati. Za razliku od ostalih snaha, Leksi neće biti prisutna o vikendima i verovatno će biti na nekakvom „probnom radu“ dok vreme ne pokaže da Džeremi nije pogrešio. Najmanje godinu-dve,

možda i duže. Pretpostavljala je da bi sve mogla ubrzati ukoliko im redovno piše i telefonira...

Ne zaboravi, pomisli, da kupiš pisma.

Ipak, da bude sasvim iskrena, i sama je pomalo iznenađena kako se sve brzo odvija. Je li se zaista zaljubio? A ona? Postavljala je sebi ova pitanja deset puta dnevno poslednje dve nedelje i uvek dobijala iste odgovore. Da, ona je u drugom stanju, i da, to je njegovo dete, ali ona ne bi pristala da se uda za njega da nije verovala da će zajedno biti srećni.

I biće srećni. Zar ne?

Pitala se razmišlja li Džeremi ikad o brzini kojom se, izgleda, sve dešava. Verovatno, pomislila je. Nemoguće je da ne razmišlja. Ali izgledao je mnogo opušteniji od nje i pitala se zašto. Možda zato što je već bio oženjen ili zato što je on nju proganjao onih nedelju dana dok je bio u Bun Kriku. Ali bez obzira na razlog, uvek je izgleda bio sigurniji od nje u njihovu vezu, što je bilo čudno pošto je za sebe govorio da je skeptik.

Pogledala ga je, opazajući tamnu kosu i jamice na obrazima; dopalo joj se ono što je videla. Setila se kako je, kad ga je prvi put videla, pomislila da je privlačan. Šta je Doris rekla za njega kad ga je upoznala? *Nije onakav kakav misliš da jeste.*

Pa, pomislila je, to će saznati, zar ne?

Poslednji su stigli. Leksi je još bila nervozna kad je prišla vratima i zastala na stepeništu.

„Voleće te“, uveravao ju je. „Veruj mi.“

„Budi pored mene, u redu?“

„Gde bih drugde bio?“

Nije bilo loše kako se Leksi plašila da će biti. U stvari, izgleda da se sama uspešno snalazila, pa se, iako joj je obećao da je neće ostaviti samu, Džeremi zatekao na zadnjem tremu premeštajući

se s noge na nogu, prekrštenih ruku, pokušavajući da se zagreje i posmatrajući oca kako obigrava oko roštilja. Čovek je voleo da sprema roštilj; o vremenskim uslovima nije ni razmišljao. Kao dete Džeremi ga je jednom video kako razgrće sneg s roštilja i nestaje u mećavi da bi se posle pola sata pojavio s ovalom odrezaka i slojem leda koji mu se uhvatio na obrve.

Mada Džeremi radije ne bi izlazio, majka mu je rekla da ocu pravi društvo, što je bio njen način da mu kaže da proveri da je ocu dobro. Pre nekoliko godina otac je doživeo srčani udar pa se brinula za njega, iako se kleo da mu nikad nije hladno. Uradila bi to i sama, ali je pored trideset pet ljudi u maloj kući od crvenosmedeg kamena bila ludnica. Na štednjaku je imala četiri lonca, njegova braća su zauzela sva sedišta u dnevnoj sobi, iz koje su stalno utišavali njegove bratance i bratanice koji su bili u podrumu. Bacio je pogled kroz prozor da se uveri da mu je verenica dobro.

Verenica. Bilo je nešto čudno u toj reči, pomislio je. Nije bilo čudno pomisliti da je ima, već više kako je ta reč zvučala na usnama raznih snaha, pošto su je dosad izgovorile barem sto puta. Čim su ušli, pre nego što je Leksi i jaknu skinula, Sofija i Ana su im pritrčale začinjavajući praktično svaku rečenicu ovom rečju.

„Krajnje je vreme da konačno upoznamo tvoju *verenicul*”

„I, šta radite ti i tvoja *verenica*?”

„Zar ne misliš da bi tvoja *verenica* trebalo nešto da popije?”

Njegova su braća, s druge strane, bila suzdržana i potpuno izbegavala ovu reč.

„Dakle, ti i Leksi, a?”

„Da li se Leksi lepo provodi?”

„Pričaj mi kako ste se ti i Leksi upoznali.”

Mora da je to ženska stvar, Džeremi pomisli, pošto i on, kao i njegova braća, još ovu reč nije izgovorio. Pitao se bi li mogao da napiše članak o tome, a onda shvatio da bi ga njegov urednik odbio uz tvrdnju da nije dovoljno ozbiljan za *Sajentifik ameriken*. I to bi rekao momak koji obožava tekstove o nepoznatim

letećim objektima i Big futu. Džeremiju ne bi nedostajao čak i da mu dozvoli da i dalje za časopis piše iz Bun Krika.

Džeremi protrlja ruke dok je otac okretao odrezak. Nos i uši su mu pocrveneli od hladnoće. „Dodaj mi tanjir, molim te. Mama ih je ostavila tamo na ogradi. Viršle samo što nisu gotove.”

Džeremi dohvati tanjir i vrati se do oca. „Znaš da je ovde prilično hladno, zar ne?”

„Ovo? To nije ništa. Osim toga, greje me ugalj.”

Njegov otac je bio među poslednjim ljudima koji su i dalje koristili ugalj da raspale roštilj. Za Božić jedne godine Džeremi je kupio plinski roštilj koji je završio skupljajući prašinu u garaži dok njegov brat Tom konačno nije pitao može li on da ga uzme.

Otac je počeo da slaže viršle na tanjir.

„Nisam imao prilike mnogo da pričam s njom, ali Leksi je, izgleda, fina mlada dama.”

„Jeste, tata.”

„A, dobro, ti to zaslužuješ. Marija mi se nikad nije mnogo dopadala”, reče. „Od samog početka uvek mi je delovala neka-ko pogrešno.”

„Trebalo je da mi kažeš.”

„Ne. Ne bi slušao. Ti si uvek sve znao, sećaš se?”

„Je li se mami dopala Leksi? Juče na ručku?”

„Dopala joj se. Misli da će Leksi moći da te dotera u red.”

„A to je dobro?”

„Kad tvoja majka kaže. To je otprilike najbolje što možeš da čuješ.”

Džeremi se nasmeši. „Imaš neki savet?”

Spustio je tanjir pre nego što je konačno odmahnuo glavom. „Ne. Ne treba ti nikakav savet. Odrastao si. Sada sam donosiš odluke. A osim toga, nemam šta mnogo da ti kažem. Oženjen sam skoro pedeset godina a još poneki put pojma nemam zašto se tvoja majka ponaša tako kako se ponaša.”

„Utešno.”

„Navikneš se." Nakašljao se. „Hej, možda bih mogao da ti kažem jednu stvar."

„A to je?"

„Dve stvari, zapravo. Broj jedan, ne shvataj lično kad se nalju-ti. Svi se mi ljutimo, pa nemoj da primaš k srcu."

„A broj dva?"

„Javlja se majci. Često. Plače svaki dan otkako je saznala da se seliš. I nemoj da stekneš onaj južnjački naglasak. Ona ti to neće reći, ali neki put joj je teško da razume šta Leksi kaže."

Džeremi se nasmeja. „Obećavam."

„Nije bilo tako loše, zar ne?", upita Džeremi.

Satima docnije bili su na putu za *Plazu*. Pošto mu je stan bio u neredu, Džeremi je odlučio da poslednju noć u gradu provedu u najboljem hotelu.

„Bilo je divno. Porodica ti je izuzetna. Shvatam zašto nisi hteo da se odseliš."

„I dalje ćemo se viđati prilično često, kad god budem morao da se pojavim u časopisu."

Klimnula je glavom. Dok su išli ka gradu, posmatrala je nebo-dere i saobraćaj diveći se kako sve izgleda veliko i prometno. Mada je ranije živela u Njujorku, zaboravila je gužvu, veoma visoke građevine, buku. Sve toliko različito od onoga gde će sad živeti, potpuno drugačiji svet. U Bun Kriku je verovatno živelo manje ljudi nego u jednom bloku zgrada u Njujorku.

„Hoće li ti Njujork nedostajati?"

Pogledao je kroz prozor pre nego što je odgovorio. „Pomalo", priznao je. „Ali sve što sam oduvek želeo dole je na jugu."

I nakon poslednje, čudesne noći u *Plazi*, započeli su novi život.

TRI

Sledećeg jutra, dok se svetlost prelamala probijajući se kroz prorez između zavesa, Džeremiju kapci zadrhtaše i otvoriše se. Leksi je spavala na leđima, tamne kose rasute po jastuku. Čuo je kako kroz zatvoreni prozor dopiru zvuči ranog jutarnjeg saobraćaja u Njujorku; trubljenje i rad motora kamiona koji su prolazili Petom avenijom.

Smatrao je da ništa ne bi trebalo da se čuje. Bog zna da je platio pravo malo bogatstvo da odsednu upravo u ovom apartmanu i pretpostavio je da ima zvučno izolovane prozore. Ipak, nije se žalio. Leksi je bila oduševljena hotelskom sobom - visokim tavanicama i klasičnim, drvetom obloženim zidovima, zvaničnim stavom poslužitelja koji im je doneo čokoladom prelivenne jagode i sok od jabuke koji su uzeli umesto šampanjca, debelim frotirskim ogrtačima i udobnim papučama, mekoćom kreveta. Svime.

Nežno je milujući po kosi, pomislio je kako je lepa dok leži pored njega i nije mogao a da ne uzdahne od olakšanja kad je shvatio da ne nosi ružnu zelenu masku, što je prethodnog dana na trenutak pomislio. Još bolje, nije nosila ni viklere ni ružnu pidžamu, niti je provodila po pola sata u kupatilu, čemu su neke žene sklone. Pre nego što se uvukla u krevet, samo se umila i očetkala kosu, a zatim se šćućurila pored njega, upravo kao stoje voleo.

Vidite, zaista je poznaje, šta god Alvin pričao. Tačno je da još ne zna sve, ali ima vremena za to. Upoznaće on nju i upoznaće

ona njega, i malo-pomalo stvoriće svoje navike. O, znao je da će biti iznenađenja - uvek ih ima - ali to je tako kad ste u paru. Vremenom će upoznati pravog Džeremija, neopterećenog bes-krajnom potrebom da ostavi utisak. S njom je mogao biti ono što zaista jeste, neko ko povremeno leškari u trenerci ili jede doritos pred televizorom.

Krstio je ruke iza glave osećajući se odjednom zadovoljno. Ona će ga voleti onakvog kakav on *zaista* jeste.

Zar ne?

Namršti se iznenada se zapitavši je li znala u šta se upušta. Upoznati ga onakvog kakav zaista jeste možda i nije tako dobra zamisao, shvatio je. Nije za sebe mislio da je loš ili bezvredan, ali kao i svi ostali, i on je imao... mušice na koje će se ona posle nekog vremena navići. Naučiće, na primer, da on nikad ne spušta dasku u toaletu. Nikad je nije spuštao i nikad neće, a hoće li to njoj predstavljati problem? Sećao se da je to bio veliki problem jednoj od njegovih bivših devojaka. I šta će pomisliti kad shvati da ga, po pravilu, mnogo više zanima kako će igrati *Niksi* nego bilo šta što ima veze s najnovijom sušom u Africi? Ili da - sve dok ne izgleda potpuno nejestiva - ponekad ume da pojede hranu koja padne na pod? To je bio *pravi* on, a šta ako joj se to ne bude sasvim dopalo? Šta ako ona to ne smatra mušicama već pravim karakternim manama? I šta ako...

„O čemu razmišljaš?“ Leksin glas ga prekide u razmišljanju. „Izgledaš kao da si progutao bubu.“

Primetio je da ga posmatra.

„Znaš, ja nisam savršen.“

„O čemu pričaš?“

„Samo ti odmah kažem da imam mane.“

Izgedala je kao da se zabavlja. „Stvarno? A ja sam mislila da umeš da hodaš po vodi.“

„Ozbiljno ti govorim. Samo mislim da bi trebalo da znaš u šta se upuštaš. Pre nego što se venčamo.“

„U slučaju da želim da odustanem?“

„Tačno. Imam mušice.“

„Na primer?“

Razmislio je i odlučio da je najbolje da počne s malim.

„Ostavljam vodu da teče dok perem zube. Ne znam zašto, ali tako je. Ne znam mogu li da se promenim.“

Trudeći se da ostane ozbiljna, klimnu glavom. „Mislim da to mogu da podnesem.“

„I ponekad - samo da znaš - dugo stojim ispred otvorenog frižidera i razmišljam šta bih pojeo. Znam da tako hladan vazduh izlazi, ali ne mogu da odolim. Takav sam.“

Opet je klimnula glavom zabavljajući se. „Razumem. Još nešto?“

Slegnuo je ramenima. „Ne jedem keks kad se izlomi. Ako u kesi ostanu samo izlomljeni komadići, kesu jednostavno bacim. Znam da je to rasipanje, ali oduvek sam takav. Drugaćijeg su ukusa.“

„Mmm“, reče. „Ovo će biti teško, ali valjda ću moći živeti s tim.“

Napućio je usne pitajući se da li da spomene klozetsku dasku. Znajući da je to za neke žene važno pitanje, odluči da ga zasad ne spominje.

„Je li ti sve ovo prihvatljivo?“

„Pretpostavljam da mora biti.“

„Zaista?“

„Naravno.“

„A šta kad bih ti rekao da nokte na nogama sečem u krevetu?“

„Ne preteruj, momče.“

Nasmešio se i privukao je. „Voliš me iako nisam savršen?“

„Naravno.“

Neverovatno, pomislio je.

Kako su se Leksi i Džeremi približili Bun Kriku upravo kad su se prve zvezde pojavile na nebu, Džeremijeva prva misao je bila da se mesto nimalo nije izmenilo. Nije ni očekivao da hoće; koliko

je mogao da vidi, ovde se ništa nije promenilo poslednjih sto godina. Možda i čitavih trista. Otkako su krenuli s aerodroma u Roliju, predeo s obe strane puta ličio je na dugačku verziju filma *Dan mrmota*. Trošne seljačke kuće, jalova polja, raspadnuti duvanski ambari, drvoredi... i tako kilometar za kilometrom. Naravno, tu i tamo bi prošli kroz neki gradić, ali se čak ni oni nisu međusobno razlikovali ukoliko neko stvarno ne zna razliku između restorana brze hrane.

Ali, hej, u Leksinom društvu vožnja uopšte nije bila tako loša. Čitavog dana je bila dobro raspoložena, a kako su se približavali njenom domu - ne, iznenada je pomislio, *njihovom* domu - postala je još radosnija. Poslednjih nekoliko sati prepričavali su pojedinosti iz posete Njujorku, ali je nepogrešivo prepoznao izraz zadovoljstva na njenom licu kad su prešli reku Pamliko i stigli do poslednjeg dela puta.

Kad je prvi put bio ovde, priseti se Džeremi, jedva je uspeo da pronade grad. Jedino skretanje koje je vodilo ka centru grada nalazilo se dalje od autoputa pa je promašio najbliži izlaz i morao da se zaustavi da proveri na mapi. Ali kad je stigao do Glavne ulice, bio je očaran.

U kolima, Džeremi zavrte glavom menjajući mišljenje. Mislio je na Leksi, ne na grad. Iako zanimljiv kako već mali gradovi umeju da budu, Bun Krik je bio sve samo ne očaravajući. U svakom slučaju, ne na prvi pogled. Setio se kako je pri prvoj poseti pomislio kako grad izgleda kao da polako rđa. Centar se prostirao na svega nekoliko nedugih blokova pretrpanih poslovnim zgradama, a sa propalih fasada prodavnica lagano se ljuštila boja, čemu su nesumnjivo doprinosili nagli prolasci selidbenih kombija koji su odlazili iz grada. Nekad napredan grad, Bun Krik se mučio otkako su zatvoreni rudnik fosfora i fabrika tekstila, a Džeremi se, i to ne jednom, pitao hoće li grad opstati.

To će se tek videti, zaključio je. Ali ako Leksi želi da bude ovde, to je dovoljno. Osim toga, kad jednom prevazidete utisak da će „ovo uskoro postati avetinjski grad“, *zaista* je bio slikovit

na južnjački način, sa španskom mahovinom što visi po grana-
ma drveća. Na ušću rečice Bun u reku Pamliko nalazi se drve-
na staza odakle se može posmatrati kako plove jedrenjaci, a po
podacima Privredne komore, azaleje i dren posađeni po čita-
vom gradskom jezgru „eksplodiraju u kakofoniji boja s kojom
se nadmeće samo okeanski suton jesenjeg lišća koji stiže svakog
oktobra”, šta god da to znači. Ipak, ljudi su ono što je mesto uči-
nilo tako posebnim, ili se makar Leksi klela da je tako. Kao i
mnogi stanovnici malih mesta, i ona je na ovdašnje žitelje gle-
dala kao na svoju porodicu. Džeremi je zadržao za sebe primed-
bu da u „porodici” obično bude nekoliko ludih tetaka i stričeva,
pa ni ovaj grad nije bio drugačiji. Ovde su ljudi pojmu *lik* dali
sasvim novo značenje.

Džeremi je vozio pored taverne *Lukilu* - gde su se meštani
skupljali posle posla - a zatim picerije i berbernice; znao je da se
iza ugla nalazi ogromno zdanje u gotskom stilu u koje je smešte-
na okružna biblioteka gde Leksi radi. Kako su se polako primi-
cali *Herbsu*, restoranu čija je vlasnica bila Doris, Leksina baka,
Leksi je sve uspravnije sedela. Smešno, ali Doris je bila povod
da Džeremi poseti ovaj grad. Kao gradski vidovnjak, ona je začelo
bila jedan od spomenutih „likova”.

Čak i izdaleka, Džeremi je video kako u *Herbsu* plamte sve-
tla. Stara viktorijanska kuća isticala se na kraju bloka. Začudo,
automobili su bili parkirani po čitavoj ulici.

„Mislio sam da *Herbs* radi samo za doručak i ručak.”

„Tako je.”

Setivši se malog „skupa” koji je gradonačelnik sazvao njemu
u čast za vreme prethodne posete - kojem su izgleda prisustvo-
vali gotovo svi iz okruga - Džeremi se ukoči za volanom. „Ne-
moj mi reći da nas čekaju.”

Nasmejala se. „Ne, verovao ili ne, svet se ne okreće oko nas.
Danas je treći ponedeljak u mesecu.”

„A to znači?”

„Sastanak gradskog veća. A posle toga igraju tombolu.”

Džeremi zatrepta. „Tombolu?”

Klimnula je glavom. „Tako ljude privuku na sastanke.”

„Ah”, reče on pomislivši: *Ne donosi sud. Drugačiji svet, to je sve. Je li važno što niko od tvojih poznanika nikad u životu nije igrao tombolu?*

Primitivši izraz na njegovom licu, nasmešila se. „Ne zameri. Zar ne vidiš sva ova kola? Niko nije dolazio dok nisu počeli da igraju tombolu. Daju se nagrade i sve uz to.”

„Da pogađam. Zamisao gradonačelnika Gerkina?”

Nasmejala se. „A čija bi bila?”

Gradonačelnik Gerkin je sedeo okrenut ka začelju zgrade, uglavljen između dva sastavljena stola i dvojice ljudi koje je Džeremi prepoznao kao članove gradskog veća; jedan je bio suvonjavi advokat, a drugi krupni lekar. Za uglom stola sedeo je Džed, prekrštenih ruku i namrgođenog lica. Najkrupniji muškarac koga je Džeremi ikad video, Džed je imao lice gotovo sasvim pokriveno bradom i neobuzdanu kosu zbog koje gaje podsećao na čupavog mamuta. To mu odgovara, pomislio je Džeremi, jer Džed ne samo daje vlasnik *Koliba Grinlif*- jedinog hotela u gradu - već je i služio kao mesni preparator životinja. Džeremi je nedelju dana spavao u sobi u *Kolibama Grinlif* okružen punjenim i na zid pokačenim primercima raznoraznih stvorenja poznatih u ovom delu sveta.

U prostoriji se nije sedelo; zbijeni oko stolova s karticama za tombolu rasprostrtim ispred sebe, ljudi su izbezumljeno obeležavali odgovarajuće kockice kako je Gerkin govorio u mikrofona. Oblak duvanskog dima lebdeo je poput magle i pored uključenih ventilatora. Većina je na sebi imala kombinezone, karirane košulje i automobilističke trkačke kačkete s oznakom NASCAR, i Džeremiju su izgledali kao da su svi izvukli odela iz iste korpe u mesnoj jeftinoj radnji. Odeven od glave do pete u crno - kao svaki pravi Njujorčanin - Džeremija obuze čudan osećaj da od-

jednom shvata kako se Džoni Keš morao osećati dok je stajao na pozornici i pevušio kantri pesme na okružnom sajmu.

Džeremi je od buke jedva čuo kako gradonačelnik u mikrofon govori: „B-11— N-26...”

Sa svakim objavljenim brojem, gomila je bivala sve glasnija. Oni koji nisu imali dovoljno sreće da dobiju sto slagali su kartice po prozorskim daskama i zidovima; korpe s kuglicama pržene palente nemilosrdno su uništavane kao da građanima treba mast ne bi li smirili živce u svom besomučnom pohodu ka pobe-di. Leksi i Džeremi su se probijali kroz svetinu i ugledali Doris kako na poslužavnik stavlja nove korpe s kuglicama. Sa strane je Rejčel, prilično koketna kelnerica iz restorana, odmahivala terajući duvanski dim. Za razliku od Njujorka, u Bun Kriku se na pušenje nije gledalo s neodobravanjem- zapravo, činilo se da je omiljeno gotovo jednako kao i sama tombola.

„Čujem li ja to svadbena zvona?“, Džeremi začu kako gradonačelnik zapeva. Objavljivanje brojeva najednom prestade a jedini zvuk koji se čuo bio je šum ventilatora. Svi su se okrenuli i posmatrali Leksi i Džeremija. Džeremi za ceo život nije video toliko cigareta kako vise na usnama. Zatim, prisativši se ovdašnjeg običaja, klimnu glavom i mahnu.

Ljudi mu uzvратиše klimanjem glava i mahanjem.

„Sklanjaj se s puta... Prolaz, molim...” do Džeremija dopreše Dorisini uzvici. Čulo se kako se ljudi praveći prolaz stiskaju jedni uz druge i pred njima se pojavi Doris. Odmah je Leksi privukla u zagrljaj.

Kad ju je pustila, Doris pogleda Leksi pa Džeremija pa opet nju. Krajičkom oka Džeremi primeti da i ostali isto rade kao da su i sami deo ponovnog susreta. A s obzirom na bliskost, verovatno su i bili.

„Vidi, vidi“, izgovori Doris. Rođena i odrasla kao prava južnjakinja, izgovarala je reči s jakim naglaskom. „Nisam vas očekivala ovako rano.“

Leksi pokaza glavom na Džeremija. „Možeš da zahvališ ovom ovde i njegovoj brznoj vožnji. On ograničenje brzine shvata više kao zamisao nego kao pravi propis.”

„Bravo, Džeremi”, reče Doris namignuvši. „O, imamo toliko toga da pričamo! Hoću da čujem sve o nedelji koju ste proveli u Njujorku. Hoću da saznam svaku pojedinost. I gde je taj prsten o kojem si mi pričala?”

Sve oči poleteše ka Leksinom prstenu. Izvijali su vratove dok je Leksi podizala ruku. Iz mnoštva se začu nekoliko „oh” i „ah”. Ljudi su prilazili bliže da bolje vide i Džeremi je osećao kako mu neko diše za vrat.

„Lepa stvarčica”, ču Džeremi glas iza sebe.

„Podigni ga malo, Leks”, neko drugi dodade.

„Izgleda kao oni kockasti cirkoni iz kataloške prodaje”, reče neka žena.

Izgleda da su Leksi i Doris tek sad shvatile da su u središtu pažnje.

„U redu, u redu... predstava je završena, narode”, reče Doris. „Pustite me da porazgovaram sa svojom unukom. Imamo svašta da pričamo. Dajte nam malo mesta.”

Razočarano mrmljajući, gomila pokuša da se odmakne, ali zaista nisu imali kuda. Uglavnom su se premestili s noge na nogu.

„Hajdemo pozadi”, na kraju predloži Doris. „Za mnom...”

Doris zgrabi Leksi za ruku i one pođoše; dok su išle ka Dorisinoj kancelariji odmah iza kuhinje, Džeremi se mučio da održi korak s njima.

Kad uđoše, Doris je Leksi zasula pitanjima. Leksi joj je ispričala sve o njihovoj poseti Kipu slobode, Tajms skveru i - naravno - Empajer stejt bildingu. Što su brže govorile, sve se više osećao južnjački naglasak, i uprkos Džeremijevom trudu da ih prati, nije mogao da razume sve što su govorile. Uspeo je da odgonetne činjenicu da se Leksi dopala njegova porodica, ali uopšte nije bio oduševljen kad je rekla da joj je to veće izgle-

dalo slično „onome što se može videti u seriji *Svi vole Rejmonda*, samo prenaglašeno, s porodicom luckastom na drugačiji način”.

„Zvuči zabavno”, reče Doris. „Pusti me sad da bolje pogledam prsten.”

Leksi je ponovo ispružila ruku blistajući kao učenica. Doris je uhvatila Džeremijev pogled.

„Jesi li sam ovo izabrao?”

Džeremi slegnu ramenima. „Imao sam malu pomoć.”

„Dakle, predivan je.”

U tom trenutku proviri Rejčel. „Hej, Leks. Hej, Džeremi. Izvinite što prekidam, ali ponestaje kuglica, Doris. Želiš li da krenem s novom turom?”

„Verovatno. Ali čekaj - pre nego što kreneš, dodi da vidiš Leksin prsten.”

Prsten. Žene još više vole da zaljubljeno gledaju prsten, čak i više nego da izgovaraju reč *verenica*.

Rejčel pride. Kestenjaste kose i tananog stasa, bila je privlačna kao i uvek, mada je Džeremi pomislio da izgleda umornije nego inače. U srednjoj školi su Rejčel i Leksi bile najbolje prijateljice i mada su još uvek bliske - u ovako malom gradu je nemoguće ne biti blizak - udaljile su se kad je Leksi otišla na fakultet. Pogledala je prsten.

„Predivan je”, reče. „Čestitam, Leks. I tebi, Džeremi. Čitav grad je van sebe otkako su saznali.”

„Hvala, Rejč”, reče Leksi. „Kako ide s Rodnijem?”

Rodni, mesni zamenik šerifa koji voli da diže tegove, žudeo je za Leksi otkako su bili deca i nije baš bio srećan kad su Leksi i Džeremi postali par. Da nije ubrzo počeo da izlazi s Rejčel, Džeremi je bio prilično siguran da bi Rodniju bilo draže da je Džeremi ostao u Njujorku.

Rejčelin pogled je odavao neodlučnost. „Ide.”

Leksi ju je posmatrala znajući da ne treba da navaljuje. Rejčel skloni zalutali pramen s obraza. „Slušaj, volela bih da ostanem

i čekam, ali tamo je ludnica. Nemam pojma zašto gradonačelniku dozvoljavate da ovde održava sastanke. Ljudi polude kad vide kuglice palente i tombolu. Vidimo se svi kasnije. Možda ću imati malo više vremena za priču."

Čim je otišla, Leksi se nagnu ka Doris. „Je li ona dobro?"

„O, to je zbog nje i Rodnija", reče Doris. Odmahnula je rukom kao da to nije ništa novo. „Pre dva dana su se nešto posvađali."

„Nadam se ne zbog mene."

„Ne, ne, naravno da ne", uveravala ju je Doris, ali Džeremi nije bio ubeđen. Iako je Rodni izlazio s Rejčel, Džeremi nije sumnjao da se Rodniju još sviđa Leksi. Zaljubljenost se, čak i u zreloj dobi, ne zaboravlja lako, a svađa se izgleda odigrala u vreme kad je stigla vest o veridbi.

„Dakle, tu ste!", reče gradonačelnik Gerkin prekidajući Džeremiju u razmišljanju. Predebeo i ćelav, Gerkin nije razlikovao boje kad je odeća bila u pitanju. Večeras je nosio ljubičaste sintetičke pantalone, žutu košulju i šarenu kravatu. Kao vest političar, izgleda da nije uzimao vazduh kad govori. A govorio jeste - čovek je bio pravi pravcati orkan reči.

Stoga nije bilo iznenađujuće što je Gerkin još pričao.

„Krijete se ovde pozadi... Da vas ne znam, pomislio bih da u tajnosti kujete plan da odbegnete i uskratite ovom gradu ceremoniju koju s pravom zaslužuje." Trapavo je prišao, zgrabio Džeremijevu ruku i protresao je. „Drago mi je što te vidim. Drago mi je što te vidim", reče gotovo kao da se naknadno setio, a zatim nastavi: „Mislim da se to obavi na gradskom trgu pod svetiljkama, ili možda upravo na stepeništu biblioteke. S dovoljno buke i malo pripreme, možda ćemo uspeti da nagovorimo gubernera da svrati. On mi je prijatelj, a ukoliko se venčanje poklopi s njegovom kampanjom - pa, nikad se ne zna." Posmatrao je Džeremiju nabravši čelo.

Džeremi se nakašlja. „Još nismo ni razgovarali o venčanju, ali zapravo smo mislili da to bude skroman događaj."

„Skroman? Koješta. Ne udaje se svakog dana jedna od najuglednijih stanovnica našeg grada za istinski slavnu ličnost, znaš.”

„Ja sam novinar, nisam slavna ličnost. Mislio sam da smo to razjasnili...”

„Nema potrebe da budeš skroman, Džeremi. Već vidim...” Zaškiljio je kao da zaista posmatra. „Danas - rubrika u *Sajentifik amerikenu*. Sutra - tvoj vlastiti tok-šou koji se prenosi celom svetu upravo odavde iz Bun Krika, iz Severne Karoline.”

„Čisto sumnjam...”

„Moraš da razmišljaš o velikim stvarima, dečko moj. Bez snova Kolumbo nikad ne bi otplovio u Novi svet, a Rembrant nikad ne bi uzeo kist u ruke.”

Potapšao je Džeremija po leđima, pa se sagnuo i poljubio Leksi u obraz. „A ti si lepša nego inače, gospojce Leksi. Veridba ti začelo prija, draga moja.”

„Hvala ti, Tome”, reče Leksi.

Doris zakoluta očima i upravo je nameravala da ga potera iz kancelarije kad se Gerkin opet usredsredi na Džeremija.

„Imaš li nešto protiv da na trenutak popričamo o poslu?” Nije sačekao odgovor. „Bio bih nemaran javni službenik kad bih zaboravio da pitam nameravaš li da napišeš nešto posebno o Bun Kriku, mislim, sad kad ovde živiš. To bi bila dobra zamisao, znaš. A i za grad bi bilo dobro. Na primer, znaš li da su tri od četiri najveća soma u čitavoj Severnoj Karolini ulovljena u rečici Bun? Razmisli o tome... tri od četiri najveća. Možda u vodi jednostavno postoji neka čarolija.”

Džeremi nije znao šta da kaže. O, njegov urednik bi se time oduševio, zar ne? Pogotovo naslovom - *Magična voda uzrok divovskim somovima*. Nikako. Već je na tankom ledu što je otišao iz Njujorka; ako bi u časopisu smanjivali broj zaposlenih, nekako je predosećao da bi najpre njega otpustili. Zarada mu nije bila važna; veći deo novca je dobijao zahvaljujući tekstovima koje je honorarno pisao za druge časopise i novine, a i

godinama je dobro ulagao. Imao je više nego dovoljno da neko vreme preživi, ali zahvaljujući rubrici u *Sajentifik amerikenu* istakao se više nego što bi to inače bilo moguće.

„Zapravo sam već završio šest tekstova. I nisam odlučio na čemu ću dalje raditi, ali imaću u vidu priču o divovskom somu.”

Gradonačelnik zadovoljno klimnu glavom. „Tako je, dečake moj. I slušaj, želim da vam oboma zvanično poželim srećan povratak u grad. Ne mogu ti reći koliko sam oduševljen što si izabrao našu finu zajednicu za svoj stalni dom. Ali moram da se vratim na tomolu. Emit objavljuje brojeve, ali kako jedva ume da čita, bojim se da ne napravi neku grešku pa da izbije pobuna. Sam Gospod zna šta bi uradile sestre Garison ako pomisle da su prevarene.”

„Narod zaista ozbiljno shvata tomolu”, složi se Doris.

„Tačnije nisi mogla reći. A sad, izvinite, dužnost zove.”

Uz hitar okret - što je bilo izuzetno s obzirom na njegov obim - izašao je iz prostorije, a Džeremiju je jedino preostalo da zavrti glavom. Doris proviri kroz vrata da se uveri da niko ne prilazi, pa se nagnu ka Leksi i pokaza na unukin stomak.

„Kako se osećaš?”

Slušajući kako Doris i Leksi šapuću o Leksinjoj trudnoći, Džeremi je pomislio na ironiju koja postoji u roditeljstvu i odgajanju dece.

Znao je daje većina ljudi svesna dužnosti koje roditeljstvo i odgajanje dece sobom nose. Posmatrajući svoju braću i njihove supruge, znao je koliko se njima život izmenio kad su stigla deca; više se, na primer, vikendom ne spava do kasno, niti se u trenutku odlučuje o izlasku na večeru. Tvrđili su, međutim, da ne mare pošto roditeljstvo smatraju nesebičnim delom i da su voljni da se žrtvuju za dobro svoje dece. Nisu samo oni tako razmišljali. Džeremi je verovao da na Menhetnu ovakav stav često vodi u krajnost. Svi roditelji koje je poznavao postarali su se da

im dete pohađa najbolje škole, ima najbolje učitelje klavira, ide u primerene sportske kampove, sve ne bi li se detetu omogućilo da jednog dana pohađa neki od prestižnih fakulteta *Ajvi lige*.

Ali nije li ova nesebičnost zapravo iziskivala sebičnost?

Tu ironija stupa na scenu, pomisli Džeremi. Na kraju krajeva, deca se ne moraju imati po svaku cenu. Ne, znao je da se dete ima u suštini iz dva razloga: to je sledeći logičan korak u jednoj vezi, ali potajno je to i duboka želja da se stvori minijturna verzija „sebe”. Kao da ste „vi” sasvim posebni, pa je jednostavno nezamislivo da se svet optereti činjenicom da samo jedno jedino „vi” korača po njemu. A što se ostalog tiče? Žrtve koje su vodile *Ajvi ligu*⁷. Džeremi je bio siguran da jedan petogodišnjak uopšte i zna za *Ajvi ligu* samo zato što je to važno roditeljima. Drugim recima, Džeremi je došao do zaključka kako većina roditelja ne samo da želi da stvori još jedno „vi” već „bolje vi” zato što nijedan roditelj ne sanja da će za trideset godina na nekom koktelu govoriti nešto poput: „O, Džimi je odlično! Uslovno je pušten na slobodu i gotovo da je prestao da se drogira.” Ne, oni žele da kažu: „Osim što je postao multimilioner, Emet je upravo odbranio doktorsku disertaciju iz mikrobiologije, a *Njujork tajms* je upravo objavio članak o tome kako će njegovo najnovije istraživanje verovatno dovesti do otkrića leka protiv raka.”

Naravno, ništa od ovoga se nije odnosilo na Leksi i Džeremija i, shvativši to, Džeremi se malčice vinuo u zvezde. Oni nisu bili tipični budući roditelji iz jednostavnog razloga što je trudnoća neplanirana. U trenutku kad se to desilo, oni nisu razmišljali o „malom ti i ja”, niti je to bio sledeći logičan korak u njihovoj vezi, pošto njihova veza, tehnički gledano, još nije ni postojala. Ne, njihovo dete je začeto u lepoti i nežnosti, bez ijedne sebične osobine ostalih roditelja. To znači da su on i Leksi bolji i nesebičniji, a na duge staze, pomisli Džeremi, ovakva nesebičnost će njihovom detetu pružiti podršku kad dođe do prijema na Harvard.

* * *

„Jesi li dobro?“ upita Leksi. „Nešto si se učutao otkako smo otišli iz *Herbsa*.“

Bilo je skoro deset sati a Leksi i Džeremi su sedeli u njenoj maloj prizemnoj kući, na kojoj su vremenske prilike ostavile tragove. Iza kuće se nalazio šumarak veoma starih borova. Džeremi je kroz prozor posmatrao kako se vrhovi drveća ljuljaju na povetarcu; na mesečini su iglice izgledale gotovo srebrne. Leksi mu se sklupčala pod ruku kad su seli na sofu. Mala sveca je treperila na kraju stola osvetljavajući tanjir hrane koju im je Doris spakovala.

„Samo sam razmišljao o bebi“, reče Džeremi.

„Stvarno?“ upitala je kriveći glavu u stranu.

„Da, stvarno. Šta? Misliš da ne razmišljam o bebi?“

„Ne, nije to. Samo sam imala utisak da si se nekako isključio dok smo Doris i ja pričale o njoj. I, o čemu si razmišljao?“

Privukao ju je pomišljajući da je najbolje ne pominjati reč *sebičan*. „Razmišljao sam koliko je beba srećna što ćeš joj ti biti majka.“

Nasmešila se pa se okrenula i proučavala ga. „Nadam se da će naša kćerka imati tvoje jamice na obrazima.“

„Sviđaju ti se moje jamice?“

„Obožavam tvoje jamice. Ali se nadam da će imati moje oči.“

„Šta nedostaje mojim očima?“

„Ništa.“

„Ali tvoje su mnogo bolje? Samo da znaš, moja majka obožava moje oči.“

„I ja. Na tebi deluju zavodnički. Samo ne želim da naša kćerka ima zavodničke oči. Ona je samo beba.“

Nasmejao se. „Šta još?“

Pažljivo ga je posmatrala. „Želim da ima i moju kosu. I moj nos i moju bradu.“ Gurnula je neposlušni pramen kose iza uventa. „I moje čelo.“

„Tvoje čelo?"

Klimnula je glavom. „Ti imaš bore između obrva."

Rasejano je prstom dodirnuo to mesto kao da to nikada pre nije primetio. „To mi je od mrštenja." Pokazao joj je. „Vidiš? To je od duboke koncentracije. Od razmišljanja. Zar ne želiš da naša kćerka razmišlja?"

„Hoćeš da kažeš da želiš da naša kćerka ima bore?"

„Pa... ne, ali od mene će, po tebi, dobiti samo jamice."

„A ako bude imala i tvoje uši?"

„Uši? Niko ne mari za uši."

„Ja mislim da su tvoje uši dražesne."

„Stvarno?"

„Uši su ti savršene. Verovatno najsavršenije uši na svetu. Čula sam da ljudi pričaju kako su ti divne uši."

Nasmejao se. „Važi, moje uši i jamice, tvoje oči, nos, brada i čelo. Još nešto?"

„A da prestanemo? Ne smem ni da pomislim šta bi rekao ako ti kažem da takođe želim da ima moje noge. Izgleda da si sad prilično osetljiv."

„Nisam osetljiv. Ali mislim da imam još nešto da ponudim osim ušiju i jamica na obrazima. A moje noge... pa, ako zaista moraš da znaš, za njima se okreću."

Zakikotala se. „U redu, u redu", rekla je, „jasno je. Šta misliš o venčanju?"

„Menjaš temu?"

„Zaista moramo da razgovaramo o tome. Sigurna sam da želiš nešto da kažeš."

„Mislim da ću to uglavnom prepustiti tebi."

„Mislila sam da se održi blizu svetionika. Napolju pored kućice."

„Sećam se", rekao je znajući da je mislila na svetionik na rtu Hateras, gde su se venčali njeni roditelji.

„To je državni park pa ćemo morati da nabavimo dozvolu. Ali mislila sam, možda kasno na proleće ili početkom leta. Ne želim da mi se stomak vidi ni na jednoj slici."

„Slažem se. Na kraju krajeva, ne želiš da neko pomisli da si u drugom stanju. Šta bi svet rekao?”

Nasmejala se. „Dakle, nemaš nikakvo mišljenje o venčanju? Ništa posebno o čemu si oduvek sanjao?”

„Zapravo ne. Ali, za momačko veče - e, sad, to je nešto drugo...”

U šali gaje udarila u stomak. „Pazi šta radiš”, šalila se, a zatim smirenije dodala: „Drago mi je da si ovde.”

„Imeni.

„Kad želiš da idemo da kupimo kuću?”

Ovakvi nagli prelazi u razgovoru Džeremija su stalno podsećali da mu se život iznenada mnogo promenio. „Molim?”

„Da kupimo kuću. Moraćemo da kupimo kuću, znaš.”

„Mislio sam da ćemo živeti ovde.”

„Ovde? Kuća je malecka. Gde bi ti bila kancelarija?”

„U drugoj spavaćoj sobi”, reče. „Ima dovoljno prostora.”

„A beba? Gde će ona spavati?”

O, da, beba. Neverovatno kako je za tili čas na to zaboravio.

„Jesi li već nešto smislila?”

„Volela bih nešto na vodi ako nemaš ništa protiv.”

„Voda dobro zvuči.”

Na licu joj se ukaza gotovo sanjalački izraz kad je nastavila: „I da postoji ogroman trem oko cele kuće. Nešto jednostavno, s prostranim sobama i prozorima kroz koje ulazi sunce. I metalni krov. Nisi živio ako nisi čuo kako kiša dobuje po metalnom krovu. To je najromantičniji zvuk na svetu.”

„Mogu da živim s romantičnim zvucima.”

Nabrala je čelo razmišljajući o njegovim odgovorima. „Strašno lako na sve pristaješ.”

„Zaboravljaš da sam poslednjih petnaest godina živio u stanu. Mi brinemo o drugim stvarima, na primer da li radi lift.”

„Koliko se sećam onaj u tvojoj zgradi nije radio.”

„Po čemu treba da ti bude jasno da nisam izbirljiv.”

Osmehnula se. „Ove nedelje ne možemo ići. Sigurna sam da me u biblioteci čeka brdo posla i trebaće mi malo vremena da sve postignem. Ali možda bismo za vikend mogli da pogledamo.”

„Zvuči odlično.”

„Šta ćeš ti raditi dok sam ja na poslu?”

„Verovatno ću otkidati latice s cvetova dok čeznem za tobom.”

„Ozbiljno.”

„O, znaš već. Potrudiću se da se smestim i napravim neki raspored. Priključiću računar i štampač, videti mogu li da dobijem neki brz pristup internetu. Volim da imam četiri-pet unapred spremljenih tekstova kako bih imao vremena da radim ako naiđe neka dobra priča. A i moj urednik tako mirnije spava.”

Ćuteći je razmišljala o tome. „Mislim da u *Grinlifu* nećeš moći da dobiješ brz pristup internetu. Tamo nemaju čak ni kablovsku.”

„Ko govori o *Grinlifu*? Jednostavno ću sve namestiti ovde.”

„Onda možeš da koristiš i biblioteku. Hoću da kažem, pošto ćeš odsesti u *Grinlifu*.”

„Ko kaže da ću odsesti u *Grinlifu*?”

Iskliznula mu je iz naručja i okrenula se ka njemu. „A gde bi drugde odseo?”

„Mislio sam da ću jednostavno biti ovde.”

„Sa mnom?”, upitala je.

„S tobom, naravno”, rekao je kao da je odgovor očigledan.

„Ali još nismo venčani.”

„Pa?”

„Znam daje to staromodno, ali ovde parovi ne žive zajedno dok se ne venčaju. Ljudi u ovom gradu na to ne gledaju blagonaklono. Pretpostavili bi da spavamo zajedno.”

Zurio je u nju ne trudeći se da sakrije zbnjenost. „Ali mi spavamo zajedno. Ti si u drugom stanju, sećaš se?”

Nasmešila se. „Ja prva priznajem da to nema mnogo smisla, i da se ja pitam, ti bi ostao. I znam da će ljudi na kraju saznati

da sam trudna, ali ludost je što svet ovde razume da ljudi greše. Savršeno su voljni da oprostite grešku, ali to i dalje ne znači da treba da živimo zajedno. Pričaće nam iza leđa, ogovaraće nas, i mnogo vremena će trebati da zaborave da smo 'živeli u grehu'. I upravo tako će godinama govoriti o nama." Odmahnula je glavom pre nego što gaje uzela za ruku. „Znam da tražim mnogo, ali bi li mi to učinio?”

Naslonivši se, setio se kako je živeti u *Grinlifu*: oronuli niz stračara usred močvare poznate po barskim zmijama; Džed, užasni ćutljivi vlasnik; svaka soba ukrašena okačenim punjenim životinjama. *Grinlif* Mili bože.

„Da”, rekao je, „u redu. Ali... *Grinlif?*”

„Gde drugde? Hoću da kažem, ako želiš, postoji i kućica iza Dorisine kuće i mislim da ima kupatilo, ali nije lepa kao *Grinlif*.”

Progutao je knedlu razmišljajući o ovome. „Džed me plaši”, priznao je.

„Znam”, reče. „Kazao mi je to kad sam rezervisala sobu, ali mi je obećao da će se bolje ponašati sad kad pripadaš gradu. A dobra vest je da ti neće naplatiti redovnu cenu pošto ćeš tamo biti duže. Dobićemo popust.”

„Blago meni”, reče Džeremi.

Prstom mu je prelazila po podlaktici. „Nadoknadiću ti to. Na primer, ako budeš diskretan, u svako doba me možeš posetiti u mojoj kući. Čak ću ti spremiti i večeru.”

„Diskretan?”

Klimnula je glavom. „To znači da verovatno ne bi trebalo da kola parkiraš ispred, ili ako parkiraš, verovatno treba da odeš pre nego što svane i neko te vidi.”

„Zašto se odjednom osećam kao da mi je šesnaest godina i da se šunjam roditeljima iza leđa?”

„Zato što je to upravo ono što ćemo raditi. Osim što ovi ljudi nemaju toliko razumevanja kao roditelji. Oni su mnogo gori.”

„Zašto onda živimo ovde?”

„Zato što me voliš”, rekla je.

ČETIRI

U narednih mesec dana Džeremi je počeo da se prilagođava životu u Bun Kriku. U Njujorku su se prvi znaci proleća pojavljivali u aprilu, a u Bun Kriku nedeljama ranije, odmah početkom marta. Pupaljci su se oblikovali na drveću, hladna jutra postepeno postajala sveža, a kad nije padala kiša, za blage popodnevene temperature bila je dovoljna samo košulja dugih rukava. Travnjaci, zimi mrki dok je trava ležala uspavana, zazeleneli bi se polako, gotovo neprimetno, do nijanse smaragda dostižući najintenzivniju boju upravo kad dren i azaleja procvatu. Vazduh je mirisao na rascvetalo drveće i borove i slankastu izmaglicu, a na plavom svodu bi se tek povremeno ukazao poneki oblak. Kad bi martovske ide došle i prošle, sam grad je izgledao svetlije i živahnije; kao da je sećanje na zimsku sliku grada bilo tek puki sumorni san.

Njegov nameštaj, koji je napokon stigao, smešten je u kućicu iza Dorisine kuće i bilo je trenutaka za vreme njegovog boravka u *Grinlifu* kad se pitao ne bi li mu bilo bolje daje odseo sa svojim nameštajem. Prilagodio se životu sa Džedom kao jedinim susedom; iako mu Džed još nije rekao ni jednu jedinu reč, prilično je dobro prenosio povremene poruke. Bilo ih je teško pročitati i ponekad su bile umrljane... nečim - nekakvim tečnim balsamom ili onim što je koristio da napuni životinje - ali šta god da je to bilo uspevalo je da poruke zalepi pravo za pod, a ni Džed ni Džeremi nisu vodili računa o sirupastim mrljama koje su tako ostajale.

Takođe se navikao na određeni raspored. Leksi je bila u pravu - u *Grinlifu* nije bilo ni najmanje mogućnosti za brzi pristup internetu, ali je na brzu ruku našao načina da se poveže kako bi primio elektronsku poštu dok je pretraživanje interneta išlo toliko sporo da mu je trebalo pet minuta da se otvori jedna veb-stranica. Međutim, bolno spora veza pružila mu je razlog da se gotovo svakog dana zaputi u biblioteku. Povremeno bi on i Leksi bili u njenoj kancelariji, neki put bi otišli na ručak, ali nakon što bi otprilike jedan sat proveli skupa, ona bi rekla nešto poput: „Znaš da bih volela da s tobom provodim po čitav dan, ali zaista moram nešto i da uradim.“ Shvatio bi i vratio se za računar, gde je uglavnom i obavljao istraživanje. Njegov agent Nejt ga je stalno zvao, ostavljao poruke i naglas se pitao ima li Džeremi ikakve velike ideje za buduću priču, „pošto posao s televizijom još nije propao!“. Kao i većina agenata, Nejt je pre svega bio optimista. Džeremi je retko odgovarao drugačije izuzev da će Nejt to prvi saznati. Džeremi nije smislio priču niti je čak napisao tekst za svoju rubriku otkako je stigao na jug. Uza sve što se dešavalo, koncentraciju je bilo lako izgubiti.

Ili je u to sam sebe ubedivao. Činjenica je bila da je imao nekoliko ideja, ali od njih nije ispalo ništa. Kad god bi seo da piše, kao da mu se mozak pretvorio u kašu, a prsti postali artrični. Napisao bi rečenicu-dve, proveo petnaest-dvadeset minuta ocenjujući napisano i na kraju sve obrisao. Čitave dane je provodio pišući i brišući i na kraju nije imao ništa da pokaže. Ponekad se pitao zašto lije tastatura počela da ga mrzi, ali bi tu misao oterao znajući da su mu na pameti važnije stvari.

Kao što je Leksi. I venčanje. I beba. I naravno, momačko veče. Alvin je pokušavao da utanači datum otkako je Džeremi otišao, ali je to zavisilo od Odseka za parkove. Uprkos Leksinih bezbrojnim podsećanjima, Džeremi nije mogao doći ni do koga da mu pomogne. Na kraju je Alvinu rekao da momačko veče planira za poslednji vikend u aprilu, pretpostavivši što pre to

bolje, a Alvin je spustio slušalicu uzbuđeno se cerekajući i obećavajući da će mu prirediti nezaboravan provod.

Neće mnogo trebati. Koliko god se navikavao na Bun Krik, to nije bio Njujork i shvatio je da mu grad nedostaje. Naravno, pre nego što je pristao da se ovamo preseli, znao je da ga očekuje veliko prilagođavanje, ali je i dalje bio zapanjen potpunim nedostatkom mogućnosti. U Njujorku je mogao da izađe iz svog stana, prošetata ulicom u oba smera i izabere mnoštvo filmova, od poslednjeg akciono-avanturističkog do nekog umetničkog ili francuskog. Bun Krik nije čak ni imao bioskop, a najbliži - u Vašingtonu - imao je svega tri sale, od kojih su se u jednoj izgleda neprestano prikazivali najnoviji Dizniji crtani filmovi. U Njujorku je stalno mogao da se isproba neki novi restoran, a hrana je uvek odgovarala trenutnom raspoloženju, od vijetnamske preko italijanske do grčke i etiopljanske; u Bun Kriku je večera van kuće značila ili žilavu picu ili domaću kuhinju u *Nedovom restoranu* gde se sve prži, a u vazduhu ima toliko masnih isparenja da morate salvetom obrisati čelo pre nego što odete. Zapravo je čuo kako svet za šankom razgovara o najboljem načinu da se prečisti mast slanine a da se pri tom sačuva ukus i o tome koliko svinjske masti dodati listovima kupusa liščara pre nego što se sve to prelije puterom. Južnjacima treba prepustiti otkrivanje načina da se povrće jede nezdravo.

Pretpostavljao je da je bezobziran, ali šta treba da rade mladi parovi bez restorana i bioskopa? Čak i da želite da odete u prijatnu šetnju po gradu, možete hodati samo nekoliko minuta u jednom pravcu, a onda morate da se vratite. Za Leksi, naravno, ništa od svega ovoga nije bilo neobično i činilo se da je savršeno zadovoljna da sedi na tremu posle posla, pijucka sladak čaj ili limunadu i maše povremeno susedu koji šeta po četvrti. Ili, ako je priroda saradivala pa bi stigla oluja, još jedna vruća noć provoda mogla se pretvoriti u sedenje na tremu i posmatranje munja. Da ne bi bio razočaran idejom sedenja na tremu, Leksi

ga je uveravala da „u leto bude toliko svitaca da će ga podsetiti na Božić”.

„Jedva čekam”, s uzdahom je odgovorio Džeremi.

Dobra strana je bila što je u poslednjih nekoliko nedelja Džeremi napokon doživeo prekretnicu - kupovinu svog prvog automobila. Nazovite to muškim pitanjem, ali čim je shvatio da će se preseliti u Bun Krik, to je bio jedan od događaja kojem se najviše radovao. Nije uzalud sve ove godine štedeo i ulagao. Imao je dovoljno sreće da uloži u *Yahoo!* i *AOL* - nakon što je napisao članak o budućnosti interneta - i te je akcije držao dok nisu postigle najvišu vrednost pre nego što je deo hartija od vrednosti unovčio kad se preselio u Bun Krik, i zamišljao svaki trenutak kupovine - od pažljivog čitanja raznih automobilskih časopisa i šetanja po prodajnim salonima do sedenja za volanom i udisanja čuvenog „mirisa novih kola”. Bezbroj puta je žalio što živi u Njujorku samo zato što su na Menhetnu vlastita kola bila potpuno izlišna. Nije mogao da dočeka da se uvuče u sportski kupe s dvoja vrata ili kabriolet i krene u probnu vožnju mirnim putevima okruga. Onog jutra kad je trebalo da on i Leksi krenu u prodajni salon, nije prestajao da se smeši maštajući kako seda za volan svojih kola iz sna.

Ono što nije sasvim očekivao bila je Leksina reakcija kad je zaljubljeno gledao sportski kabriolet s dvoja vrata i prelazio prstom po glatkim oblinama. „Šta misliš?”, upitao ju je.

Znao je da ni ona neće moći da odoli.

Zbunjeno je posmatrala automobil. „Gde bismo stavili dečje sedište?”

„Za to možemo da koristimo tvoja kola”, rekao je. „Ovo je automobil samo za nas dvoje. Za kratke izlete do plaže ili u planine, vikend u Vašingtonu u okrugu Kolumbija.”

„Mislim da moja kola neće još mnogo izdržati, zar ne misliš da bi bolje bilo da uzmemo nešto za čitavu porodicu?”

„Kao na primer?”

„Šta kažeš na mini-karavan?”

Zatreptao je. „Nema teorije. Ne dolazi u obzir. Nisam čekao trideset sedam godina na mini-karavan.“

„A lep sedan?“

„Sedan? Moj tata vozi sedan. Suviše sam mlad da bih kupio sedan.“

„Džip? To su sportska i lepa kola. A možeš da ih voziš i po planinama.“

Pokušavao je da zamisli kako bi izgledao za volanom, a onda odmahnuo glavom. „Ta kola uglavnom voze majke po predgrađima. Video sam više džipova na parkingu *Volmarta* nego po planinama. A osim toga, proizvode veće zagađenje od običnih kola, a meni je *stalo* do životne sredine.“ Dodirnuo se po grudima kako bi ovo naglasio trudeći se iz sve snage da deluje ozbiljno.

Leksi je razmišljala o njegovom odgovoru. „I šta nam onda preostaje?“

„Ono što sam najpre odabrao“, reče. „Zamisli kako bi život mogao biti lep... jurimo po autoputu, s vetrom u kosi...“

Nasmejala se. „Zvučiš kao s reklame. A veruj mi, i ja mislim da bi bilo super. Volela bih jedan ovakav mali. Ali moraš priznati da nije mnogo praktičan.“

Posmatrao ju je, a usta su mu se lagano sušila dok je osećao kako mu se san topi. Naravno, bila je u pravu, i premestio se s noge na nogu pre nego što je uzdahnuo.

„Koji ti se dopada?“

„Mislim da bi ovaj ovde bio dobar za porodicu“, rekla je pokazujući na sedan s četvora vrata u sredini izloženih kola. „Ocenjen je kao najbolji u *Potrošačkim izveštajima* po bezbednosti, pouzdan je, a možemo dobiti i garanciju do 113.000 kilometara.“

Ekonomično. Razumno. Pouzdano. Morao je priznati daje sve važno navela, ali se ipak sneveselio kad je ugledao automobil po njenom izboru. Pored sveg tog seksepila kojim zrači, mogli su mu namestiti i drvene oplata sa strane i gume s belim obodima, pomisli Džeremi.

Videvši njegov izraz, prišla mu je i zagrlila ga. „Znam da verovatno nije ono o čemu si sanjao, ali šta kažeš da naručimo vatrenocrveni?”

Podigao je obrvu. „A na haubi da budu oslikani plamenovi?”

Opet se nasmejala. „Ako je to ono što zaista želiš.”

„Ne želim. Samo sam probao dokle mogu da idem.”

Poljubila ga je. „Hvala ti”, reče. „I samo da znaš, mislim da ćeš izgledati vrlo seksi kad god budeš vozio.”

„Izgledaću kao moj otac.”

„Ne”, rekla je, „izgledaćeš kao otac naše bebe, a to ti niko na svetu ne može oduzeti.”

Nasmešio se znajući da pokušava da ga oraspoloži. Kad je sat docnije potpisivao dokumenta, ipak se malo snuždio pomislivši šta je moglo biti.

Izuzev blagog razočarenja koje bi osetio kad god bi seo za volan, život nije bio tako loš. Pošto nije pisao, imao je prilično mnogo slobodnog vremena, daleko više nego što je navikao. Godinama je po čitavom svetu jurio za pričama, istraživao svašta, od užasnog Snežnog čoveka na Himalajima do Torinskog pokrova u Italiji, prikazivao prevare, legende i obmane onakvima kakve zaista jesu. U međuvremenu je uporno pisao članke u kojima je razotkrivao prevarante, vidovnjake i verske iscelitelje, i još uvek nalazio vremena da pripremi svoju redovnu rubriku dvanaest puta godišnje. Živeo je pod stalnim pritiskom, koji ga je ponekad potpuno obuzimao, ali češće bio jednostavno neumoljiv. U prethodnom braku, s Marijom, njegova stalna putovanja su postala izvor napetosti i ona ga je molila da prestane s honorarnim radom u zamenu za posao koji je podrazumevao redovnu platu u nekim od velikih njujorških novina. Nikad nije ozbiljno shvatao njen predlog, ali dok je sada razmišljao o svom životu, pitao se je li trebalo da tako postupi. Stalni pritisak da se priča nađe a tekst dostavi, shvatao je, ostavljao je traga i na drugim

delovima njegovog života. Godinama je morao da radi nešto - bilo šta - svakog trenutka dok je bio budan. Nije mogao mirno sedeti više od nekoliko minuta; uvek je imao nešto da pročita ili prouči, uvek nešto da napiše. Malo-pomalo, shvatio je, izgubio je sposobnost da se opusti, što je za posledicu imalo dugo razdoblje u njegovom životu u kojem su se meseci pomešali, u kojem se jedna godina od druge ni po čemu nije razlikovala.

Prošli mesec u Bun Kriku, ma koliko dosadan, zapravo je bio... osveženje. Jednostavno nije bilo šta da se radi, a s obzirom na izbezumljujući ritam njegovog života u poslednjih petnaest godina, ko bi se na to požalio? Život mu je bio kao odmor koji nije planirao, ali na kojem se odmorio kao što godinama nije. Prvi put za bogzna koliko vremena sam je birao ritam života umesto da mu ga život nameće. Dosada je, zaključio je, potcenjeni oblik umetnosti.

Naročito je voleo da dangubi kad je s Leksi. Ne toliko da sedi na tremu, ali je voleo osećaj da mu je pod rukom dok gledaju utakmicu NBA lige. Bilo je ugodno biti s Leksi i uživao je u razgovorima uz mirnu večeru i toplini njenog tela dok su zajedno sedeli na vrhu Rajkerovog brežuljka. Radovao se tim jednostavnim trenucima s oduševljenjem koje ga je iznenađivalo, ali je najviše uživao u onim jutrima kad su mogli da dugo spavaju, a zatim se zajedno lagano bude. Bilo je to zadovoljstvo pomešano s osećanjem krivice - dozvoljavala je to jedino kad bi ona došla nakon posla po njega u *Grinlif* da radoznali susedi ne bi opazili njegov automobil ispred kuće - ali ma šta da je bio razlog, iskradanje ga je još više uzbudivalo. Kad bi ustali, čitali su novine uz doručak za malim kuhinjskim stolom. Često bi još bila u pižami i čupavim papučama, razbarušene kose i očiju malčice naduvenih od spavanja. Ali kad bi se jutarnje sunce probilo kroz prozore, bio je siguran da lepšu ženu od nje nije video.

Ponekad bi ga ulovila kako zuri u nju i uhvatila ga za ruku. Džeremi bi opet počeo da čita i dok su zajedno sedeli držeći se

za ruke, svako izgubljen u svom svetu, pitao se postoji li u životu veće zadovoljstvo.

Takođe su razgledali kuće koje su se prodavale i pošto je Leksi imala prilično jasnu ideju šta želi, a u Bun Kriku i nije bilo tako mnogo kuća, Džeremi je shvatio da će odgovarajuću naći za dva dana. Ako bude imao sreće, možda čak i za jedno popodne.

Pogrešio je. Šta god da je bio razlog, proveli su tri duga vikenda najmanje dvaput obilazeći svaku kuću koja se prodavala u gradu. Džeremi je smatrao da je čitava situacija pre obeshrabrujuća nego uzbudljiva. Te posete tuđim kućama ličile su mu na donošenje presude, što mu nije bilo u prirodi. Iako je grad možda imao istorijski značaj a kuće spolja izgledale ljupko, ulazak u njih bi neizbežno donosio razočarenje. Osećao bi se kao da ulazi u vremeplov koji vodi u sedamdesete godine dvadesetog veka. Nije video toliko bledožutih otrcanih tepiha, naranđastih tapeta i limeta-zelenih kuhinjskih sudopera otkako su prestali da emituju *Brejdijeve*. Povremeno bi osetili čudne, neprijatne mirise, na koje bi mrštio nos - kuglice naftalina i mačji izmet, možda, ili prljave pelene i ubuđao hleb - a često je samo nameštaj bio dovoljan da odmahne glavom. Za svojih trideset sedam godina nikad nije pomislio da će u dnevnoj sobi imati stolicu za ljuljanje i sofe na prednjem tremu. Ali, hej, tek uči.

Bilo je bezbroj razloga da se kaže „ne“, ali čak i kad bi naišli na nešto što bi im se dopalo i za šta bi poželeli da kažu „da“, često je bilo podjednako besmisleno.

„Vidi“, uzviknuo je jednog dana, „ova kuća ima mračnu komoru!“

„Ali ti nisi fotograf“, odgovorila je Leksi. „Ne treba ti mračna komora.“

„Da, možda ću postati fotograf jednog *dana*.“

Ili:

„Volim visoke tavanice“, zadržljivo je rekla. „Uvek sam sanjala o visokoj tavanici u spavaćoj sobi.“

„Ali spavaće sobe su male. Ovde bismo jedva mogli ugurati omanji ležaj za dvoje.“

„Znam. Ali jesi li video kako je tavanica visoka!“

Na kraju su našli kuću. U stvari, kuća se Leksi veoma dopala, mada on još nije bio siguran. Dvospratna džordžijanska kuća od opeke, nenatkrivenog trema, s pogledom na Bun Krik, i s rasporedom unutrašnjih prostorija koji je takođe odgovarao Leksi. Prodavala se gotovo dve godine, po veoma povoljnoj ceni - po njujorškim merilima, gotovo u bescenje - ali je bilo neophodno da se poprilično renovira. Ipak, kad je Leksi navalila da kuću obidnu i treći put, čak je i gospođi Renolds, agentu za nekretnine, bilo jasno da je gladna ribica zagrizla mamac. Mršava, sedokosa gospođa, samozadovoljnog osmeha na mišjem licu, uveravala je Džeremija da uređenje neće koštati „ništa više od cene po kojoj se kuća prodaje“.

„Odlično“, rekao je u mislima računajući ima li dovoljno novca na bankovnom računu.

„Ne brinite“, dodala je gospođa Renolds. „Savršena je za mladi par, pogotovo ako pomišljate na decu. Ovakve kuće se ne nalaze svakog dana.“

Nalaze se, nalaze, pomislio je Džeremi. Ovu kuću je u protekle dve godine mogao kupiti ko je hteo.

Upravo je nameravao da se našali na tu temu kad je primetio da Leksi pokazuje na stepenište.

„Mogu li još jednom da odem gore?“, upitala je.

Gospođa Renolds se s osmehom okrenula, nesumnjivo misleći na svoju proviziju. „Naravno, dušo. Poći ću i ja s tobom. Uzgred budi rečeno, pomišljate li na decu? U slučaju daje tako, morate da vidite tavan. Bio bi savršena soba za igru.“

Dok je posmatrao kako gospođa Renolds prati Leksi na sprat, pitao se je li ona nekako dokonala da su on i Leksi odavno prošli fazu razmišljanja.

Sumnjao je. Leksi je još krila svoju trudnoću, barem do venčanja. Samo je Doris znala, što mu nije smetalo, ali je u poslednje vreme s Leksi vodio vrlo čudne razgovore, a bilo bi mu draže da je o tome razgovarala sa svojim prijateljicama. Sedela bi, na primer, na sofi, a onda bi se naglo okrenula ka njemu i rekla: „Materica će mi biti otečena nedeljama posle porođaja“, ili: „Možeš li da zamisliš da će mi se grlić raširiti deset centimetara?“

Čak i pošto je počela da čita knjige o trudnoći, i prečesto je slušao reči kao što su *posteljica*, *pupčana vrpca* ili *hemoroidi*, a, ukoliko još samo jednom pomene da će je za vreme dojenja bradavice boleti - „čak mogu i da prokrvare!“ - bio je siguran da će morati da izađe iz sobe. Kao većina muškaraca, imao je tek bledu predstavu kako ide to kad „dete raste u tebi“, a još manje ga je to zanimalo; uopšteno, daleko ga je više zanimalo određeni čin koji je čitavu stvar i pokretao. E, o *tome* mu ne bi smetalo da razgovara, pogotovo kad bi ga posmatrala preko čaše vina pri svetlosti sveca i govorila onim zavodničkim glasom.

Suština je bila da se razbacivala tim recima kao da su sastojci ispisani na kutiji žitarica, a umesto da ga raduje sve što se dešavalo, posle takvih razgovora ga je mnogo češće pratio osećaj mučnine.

I pored tih razgovora, radovao se. Bilo je nešto uzbudljivo u činjenici da *ona* nosi *njegovo* dete. Bio je to izvor ponosa usled saznanja da je uradio svoje da sačuva vrstu, i stoga ispuni svoje dužnost *stvaraoca života* - i to u tolikoj meri da je uglavnom žalio što ga je Leksi zamolila da to tajne.

Bio je toliko izgubljen u mislima da mu je bio potreban trenutak da shvati da se Leksi i gospođa Renolds vraćaju niz stepenice.

„Ova je prava“, blistajući reče Leksi i uhvati ga za ruku. „Možemo li da je kupimo?“

Osetio je kako mu se grudi blago nadimaju čak i kad je shvatio da će morati da proda poveći deo hartija od vrednosti kako

bi se ovo ostvarilo. „Šta god ti želiš“, rekao je nadajući se da je opazila velikodušnost s kojom je ovo izgovorio.

Te večeri su potpisali dokumenta, a narednog jutra im je ponuda prihvaćena. Zanimljivo, kuću će kupiti 28. aprila, istog dana kad on polazi u Njujork na svoje momačko veče. Tek kasnije mu je palo na pamet da se za poslednjih mesec dana potpuno promenio.

PEX

„Još nisi rezervisao termin u svetioniku?“, upitala je Leksi.

Bila je poslednja sedmica marta, a Džeremi i Leksi su nakon posla išli prema kolima.

„Pokušavam“, objašnjavao je Džeremi. „Ali ne možeš da zamisliš kako je teško doći do ovih ljudi. Pola njih neće sa mnom ni da razgovara ako ne ispunim obrasce, a druga polovina je, izgleda, na odmoru. Nisam čak ni sasvim shvatio šta treba da radim.“

Odmahnula je glavom. „Dok se ti dogovoriš, biće jun.“

„Smisliću nešto“, obeća Džeremi.

„Znam da hoćeš. Ali radije bih da mi se stomak ne vidi, a već je skoro april. Mislim da neću izdržati do jula. Pantalone me već stežu, a mislim i da mi je dupe poraslo.“

Džeremi je oklevao znajući da je to minsko polje po kojem nije želeo da hoda. Poslednjih nekoliko dana se to sve češće događalo. Ako bude rekao istinu - *Pa, naravno da ti je dupe poraslo - trudna si!* - ima čitavu nedelju da spava u *Grinlifu*.

„Meni izgledaš isto“, ipak se usudio.

Još zadubljena u misli, Leksi klimnu glavom. „Razgovaraj s gradonačelnikom Gerkinom“, predložila je.

Pogledao ju je s ozbiljnim izrazom na licu. „I on misli da ti je dupe poraslo?“

„Ne! O svetioniku! Sigurna sam da može da pomogne.“

„Važi“, rekao je prigušujući smeh. „Razgovaraću.“

Posle nekoliko koraka nestašno gaje gurnula ramenom. „A dupe mi *nije* poraslo.“

„Ne, naravno da nije.“

Kao i obično, pre nego što su krenuli kući, najpre su otišli da vide kako napreduju radovi na kući.

Iako će kuća zvanično postati njihova tek krajem aprila, vlasnik - koji je kuću nasledio, ali je živeo u drugoj državi - dozvolio im je da počnu radove, a Leksi se s oduševljenjem bacila na zadatak. Pošto je poznavala gotovo svakoga u gradu - uključujući i stolare, vodoinstalatere, majstore koji su postavljali krovo-ve, kao i keramičare, molere i električare - i u mislima imala sliku gotovog doma, ceo posao je uzela u svoje ruke. Džeremijeva uloga se svela na ispisivanje čekova, što je bilo sasvim na mestu s obzirom da nije ni želeo da o svemu tome brine.

Iako nije znao šta tačno da očekuje, ovome se začelo nije nadao. Čitave ekipe su radile prethodne sedmice i sećao se kako je bio zadivljen koliko su uspeli da urade već prvog dana. Kuhinja je bila srušena; šindra naslagana na travnjak ispred kuće, podne obloge i jedan deo prozora uklonjeni. Ogromne hrpe šuta ležale su s kraja na kraj kuće, ali otada je shvatio da radnici samo premeštaju šut s mesta na mesto. Čak i kad je po danu došao da proveri kako napreduju, činilo se da niko zapravo ništa ne radi. Stajali su po grupama i pili kafu i svakako su pušili na zadnjem tremu, ali *radili*⁷ Koliko je mogao da vidi, stalno su čekali da se nešto isporuči ili da se vrati glavni preduzimač, ili su pravili „kratak predah“. Nepotrebno je reći da je većina radnika plaćana na sat, a Džeremija je stalno hvatala blaga panika kad bi se vraćao u *Grinlif*.

Leksi je, međutim, izgleda bila zadovoljna napretkom i primećivala je ono što on nije. „Jesi li video da su na spratu počeli da postavljaju nove instalacije?“ ili: „Vidim da su nove vodovodne

cevi proveli po zidovima, pa ćemo moći da stavimo sudoperu ispod prozora."

Džeremi bi obično klimnuo glavom slažući se. „Da, primetio sam."

Izuzev čekova za preduzimača, još uvek ništa nije napisao, ali je bilo dobro što je ustanovio šta je uzrok tome. Nije to bila mentalna blokada koliko mentalno preopterećenje. Toliko toga se menjalo, ne samo ono očigledno, već i sitnice. Na primer, šta obući. Dugo je verovao da ima urođen osećaj za odevanje, mada tipičan njujorški, i mnoge bivše devojke su često hvalile njegov izgled. Odavno je bio pretplaćen na časopis *GQ*, voleo cipele *Bruno Magli* i italijanske košulje. Ali Leksi je očito imala drugačije mišljenje i izgleda daje želela da ga sasvim promeni. Pre dve večeri gaje iznenadila darujući mu lepo upakovanu kutiju i Džeremija je dirnula njena pažnja... Sve dok nije otvorio kutiju.

Unutra je bila karirana košulja. *Karirana*. Kakve nose drvo-seče. I farmerke *levis*. „Hvala", procedio je.

Posmatrala ga je. „Ne dopadaju ti se."

„Ne, ne... Dopadaju mi se", slagao je ne želeći da je povredi. „Lepe su."

„Ne zvuči kao da zaista tako misliš."

„Zaista mislim."

„Pomislila sam samo da bi možda želeo da u ormaru imaš nešto što bi ti pomoglo da se uklopiš među momke."

„Koje momke?"

„Momke u gradu. Tvoje prijatelje. Za slučaj... Ne znam, ako hoćeš da igraš poker ili da ideš u lov, ili na pecanje."

„Ne igram poker. Ne lovim i ne pecam." *A nemam ni prijatelje*, odjednom je shvatio. Neverovatno da to nije čak ni primetio.

„Znam", rekla je. „Ali ćeš možda jednog dana poželeti. To je ono što momci ovde rade sa svojim prijateljima. Znam, na primer, da Rodni jednom nedeljno igra poker i da je Džed verovatno najuspešniji lovac u okrugu."

„Rodni ili Džed?" upitao je ne uspevajući da zamisli družene ni s jednim od njih dvojice.

„Šta fali Rodniju i Džedu?"

„Džedu seja ne dopadam. A mislim daje isto i s Rodnijem."

„Koješta. Kako im se ne bi dopadao? Ali znaš šta, zašto sutra ne porazgovaraš s Doris? Možda će ona imati bolju ideju."

„Poker s Rodnijem? I lov s Džedom? O, platio bih da to gledam!" zavijao je Alvin u slušalicu. Pošto je Alvin snimao tajanstvena svetla na groblju, znao je tačno o kome Džeremi priča i još ih se živo sećao. Rodni je Alvina bacio u zatvor pod lažnom optužbom da se nabacivao Rejčel u taverni *Lukilu*, a Džed je prestravio Alvina podjednako koliko je plašio i Džeremija. „Lepo mogu da vidim... kako se prikradaš po šumi u Gučijevim cipelama i košulji drvoseče..."

„*Bruno Malji*", ispravi ga Džeremi. Te noći je spavao u *Grinlifu*, ali je i dalje razmišljao o tome da se ni s kim nije sprijateljio.

„Nema veze." Alvin se opet nasmejao. „O, to je stvarno super... gradski miš ide na selo, sve zato što gaje mala žena naterala. Moraš mi reći kad je to. Posebno ću doći da ovo snimim za buduće naraštaje."

„Ne moraš", reče. „Neću ići."

„Ali ona je u pravu, znaš. Moraš se s nekim dole sprijateljiti. A to me podseti... Sećaš se one devojke koju sam upoznao?"

„Rejčel?"

„Da, te. Viđaš lije?"

„Povremeno. Ona je, u stvari, glavna deveruša. I ti ćeš je videti."

„Kako je ona?"

„Verovao ili ne, ona se zapravo zabavlja s Rodnijem."

„Sa šerifom čvrstih mišića? Mogla bi bolje da prođe. Ali, hej, šta kažeš na ovo: možda biste ti i Leksi mogli da izađete s njima u četvoro. Ručak u *Herbsu*, možda malo sedenja na tremu..."

Džeremi se nasmeja. „Ti bi se ovde dobro uklopio. Znaš sve što je ovde uzbudljivo.”

„Takav sam ti ja - gospodin Prilagodljivi. Ali ako vidiš Rejčel, reci joj da sam je pozdravio i da se radujem što ću je ponovo videti.”

„Hoću.”

„Kako ide pisanje? Kladim se da jedva čekaš da kreneš u potragu za novom pričom, a?”

Džeremi se promeškolji. „Kamo sreće.”

„Ne pišeš?”

„Ni reči otkako sam ovde”, priznao je. „Od venčanja i kuće i Leksi jedva da imam slobodan trenutak.”

Tišina. „Jesam li dobro shvatio: ti uopšte ne pišeš? Čak ni za rubriku?”

„Ne.”

„Ti voliš da pišeš.”

„Znam. I počeću opet čim se sve sredi.”

Džeremi je mogao da oseti sumnjičavost u prijateljevom odgovoru. „Dobro”, napokon reče Alvin. „Sad, što se tiče momačke večeri... Biće izvrsno. Ovde su svi obavešteni i obećavam ti da će to biti noć koju nikad nećeš zaboraviti.”

„Samo zapamti - bez igračica. I ne želim da mi neka damica u donjem rublju iskače iz torte, niti išta slično.”

„Ma daj. Pa to je tradicija!”

„Ozbiljno ti kažem, Alvine. Zaljubljen sam, sećaš se?”

„Leksi se brine za tebe”, reče Doris. „Stalo joj je do tebe.”

Džeremi i Doris su sledećeg popodneva ručali u *Herbsu*. Većina gostiju je završila s obedom i restoran se lagano praznio. Kao i obično, Doris je zahtevala da jedu; kad god su bili zajedno, tvrdila je da je Džeremi „kost i koža”, pa je tako i danas Džeremi uživao u sendviču od piletine u pestu, na crnom hlebu.

„Nema razloga za brigu“, pobunio se. „Samo se mnogo toga dešava, to je sve.“

„Ona to zna. Ali takode želi da se osećaš kao da ovde pripadaš. Da ovde budeš srećan.“

„Ovde i jesam srećan.“

„Srećan si zato što si s njom i ona to zna. Ali moraš da razumeš da duboko u sebi Leksi želi da se u Bun Kriku osećaš jednako kao i ona. Ne želi da budeš ovde samo radi nje, želi da budeš ovde zato što su ti ovde prijatelji. Zato što osećaš da ovde pripadaš. Zna da je za tebe selidba iz Njujorka žrtva, ali ne želi da o tome na taj način razmišljaš.“

„I ne razmišljam. Veruj mi, da se tako osećam, sam bih joj to odmah rekao. Ali... ipak... Rodni i Džed?“

„Verovao ili ne, to su dobri momci kad ih upoznaš, a nisam čula da iko bolje priča viceve od Džeda. Ali u redu, ako u slobodno vreme ne radiš isto što i oni, možda i nisu pravi izbor.“ Zamišljeno je stavila prst na usne. „Šta si radio s prijateljima u Njujorku?“

Išao po barovima s Alvinom, flertovao sa ženama, pomisli Džeremi, ali umesto toga reče: „Ono... što momci rade. Odlazio na utakmice, tu i tamo igrao bilijar. Uglavnom smo se družili. I siguran sam da ću steći prijatelje, ali, kao što sam rekao, trenutno sam zauzet.“

Doris je procenjivala njegov odgovor. „Leksi kaže da ne pišeš.“

„Ne pišem.“

„Je li to zbog...?“

„Ne, ne“, rekao je odmahujući glavom. „Nema nikakve veze s tim kako se ovde osećam niti s nečim sličnim. Pisanje nije kao druga zanimanja. Nije to samo da se pojaviš na poslu i obavljaš određene radnje, već pre stvaralaštvo i ideje, a ponekad... Pa, jednostavno nisi nadahnut. Voleo bih da znam kako da otvorim svoje stvaralačke izvore kad god poželim, ali ne znam. Ali ako sam za poslednjih petnaest godina nešto naučio o pisanju, onda znam da će se nadahnuće na kraju ipak pojaviti.“

„Ne možeš ništa da smišliš?”

„Ništa originalno. Ištampao sam hiljade strana na računaru u biblioteci, ali svaki put kad nešto smislim, shvatim da sam o tome već pisao. I to obično ne samo jednom.”

Doris je razmišljala o ovome. „Bi li želeo da iskoristiš moj dnevnik?”, upitala je. „Znam da ne veruješ u ono što je u njemu, pa bi možda mogao... šta znam, da napišeš članak o istraživanju mog dnevnika.”

Mislila je na dnevnik u kojem je tvrdila da može predvideti pol nerođenog deteta. Bilo je ispisano na stotine imena i datuma, uključujući i zapis kojim je predvidela Leksino rođenje i da će biti devojčica.

Istini za volju, Džeremi je razmišljao o tome - Doris mu je dnevnik i ranije nudila - ali mada je u početku odbio znajući da njene moći ne mogu biti stvarne, kasnije ga je odbio ne želeći da njegova stvarna osećanja budu uzrok neslaganja s Doris. Na kraju krajeva, i ona će postati deo njegove porodice.

„Ne znam...”

„Znaš šta. Pregledaj ga pa onda odluči. I ne brini. Obećavam da ću, ako na kraju ipak budeš pisao o tome, umeti da se snadem kad postanem slavna. Ne moraš da brineš. I dalje ću biti ista šarmantna žena kakva sam uvek i bila. U kancelariji mi je. Sačekaj ovde.”

Džeremi nije ni stigao da se usprotivi, a ona je već ustala od stola i krenula ka kuhinji. Dok je bila odsutna, ulazna vrata se uz škripu otvoriše i Džeremi ugleda kako ulazi gradonačelnik Gerkin.

„Džeremi, dečače moj!” uzviknu Gerkin prilazeći stolu. Potapšao je Džeremija po leđima. „Nisam očekivao da ću te ovde zateći. Mislio sam da možda uzimaš uzorke vode, tražiš rešenja naše najnovije misterije.”

Som.

„Zao mi je što sam vas razočarao, gospodine gradonačelnice. Kako ste?”

„Dobro, dobro. Ali veoma zauzet. Gradski poslovi nikad ne prestaju. Uvek ima mnogo da se radi. Jedva da i spavam ovih dana, ali ne brini za moje zdravlje. Otkako me pre desetak godina aparat za smanjenje vlage umalo nije ubio, dovoljno mi je svega nekoliko sati sna. Voda i struja ne idu zajedno.”

„Tako sam čuo”, reče Džeremi. „Hej, slušajte... Baš mi je drago što smo se sreli. Leksi je predložila da s vama popričam o venčanju.”

Gerkinove obrve poleteše uvis. „Razmišljate o mojoj ponudi da ceremonija postane gradski događaj i da pozovemo guvernera?”

„Ne, ne to. Leksi želi da se venčanje obavi kod svetionika na rtu Hateras, a ja ne mogu da dođem ni do koga u Odseku za parkove kako bih dobio dozvolu. Da li biste mogli da nam pomognete?”

Gradonačelnik Gerkin je nekoliko trenutaka razmišljao, a onda tiho zazvižda. „To teško ide”, reče vrteći glavom. „Nije lako imati posla s državom. Uopšte nije lako. To je kao da ideš po minskom polju. Moraš da poznaješ nekoga ko će ti pokazati put.”

„Zato mi i treba vaša pomoć.”

„Voleo bih da pomognem, ali sam toliko zauzet oko priprema za Festival čaplji koji će se na leto održati. Ovde je to veliki događaj - važniji čak i od Obilaska istorijskih kuća, ako možeš da poveruješ. Imamo karnevalske vožnje za decu, prodajne štandove u Glavnoj ulici, parade i razne vrste nadmetanja. U svakom slučaju, paradu je trebalo da predvodi Mirna Džekson iz Savane, ali je upravo javila da neće moći zbog muža. Znaš Mirnu Džekson?”

Džeremi je pokušavao da se seti. „Mislim da ne znam.”

„Čuveni fotograf?”

„Žao mi je”, reče Džeremi.

„Slavna žena, Mirna”, reče ne obraćajući pažnju na Džeremi-jeve reči. „Verovatno na jugu ne postoji slavniji fotograf od nje. Divni radovi. Kao devojčica je jedno leto provela u Bun Kriku i

imali smo sreće daje dobijemo. Ali mužjoj se iz čista mira razboleo od raka. Strašno, strašno, i svi ćemo se moliti za njegovo zdravlje - ali to nas dovodi u škripac. Stvarno smo u teškoj situaciji i treba vremena da se nađe nova osoba da vodi paradu. Ima satima da telefoniram ne bih li nekoga našao. Nekog slavnog... Šteta što nemam nikakve veze u svetu poznatih. Izuzev, naravno, tebe."

Džeremi je zurio u gradonačelnika. „Da li vi to od mene tražite da predvodim paradu?"

„Ne, ne, naravno da ne. Ti si već deo grada. Neko drugi... Neko čije ime će ljudi prepoznati." Vrteo je glavom. „I pored izuzetne lepote našeg grada i naših čudesnih građana, nije lako ubediti nekoga iz velike metropole da dođe u Bun Krik. Iskren da budem, toj dužnosti se ne radujem s obzirom na sve što mora da se pripremi za festival. A onda, moram da se pozabavim tim ljudima u državnoj upravi..." Nije završio rečenicu kao da razmišlja da li je njegov zahtev previše očigledan.

Džeremi je tačno znao šta gradonačelnik radi. Gerkin je umeo da natera ljude da urade upravo ono što on želi i da pri tom veruju da su to sami smislili. Očito želi da Džeremi nađe osobu koja će predvoditi paradu u zamenu za dozvolu, a jedino je pitanje želi li Džeremi da pristane. Istini za volju, nije želeo, ali moraju da zakažu venčanje...

Džeremi uzdahnu. „Možda mogu da pomognem. Koga biste želeli?"

Gerkin se uhvati za bradu izgledajući kao da sudbina sveta zavisi od rešavanja baš ove nedoumice. „Pretpostavljam da može bilo ko. Potrebno mi je samo da ime bude poznato, neko ko će u gradu izazvati bh i 'ah i privući svetinu."

„A da ja nađem nekoga? A vi da nam, naravno, pomognete oko dozvole?"

„Eto, zamisli. Pitam se što se ja toga nisam dosetio. Da razmislim malo." Gerkin je tapkao prstom po bradi. „Pa, pretposta-

vljam da bi moglo uspeti. Hoću da kažem, pod pretpostavkom da nadeš pravu osobu. Kakvu ličnost imaš u vidu?"

„Intervjuisao sam mnoge ljude ovih godina. Naučnike, profesore, dobitnike Nobelove nagrade..."

Gradonačelnik je već vrteo glavom dok je Džeremi nastavljao.

„Fizičare, hemičare, matematičare, istraživače, astronaute..."

Gerkin podiže pogled. „Jesi li rekao *astronaute*?"

Džeremi klimnu glavom. „Momci koji voze svemirske letelice. Radio sam veliki članak o Nasi pre nekoliko godina i s nekim sam se sprijateljio. Mogu da ih pozovem..."

„Dogovoreno." Gerkin pucnu prstima. „Već vidim bilborde: 'Festival čaplji: svemir vam dolazi na prag.' Možemo tu temu iskoristiti za ceo vikend. Ne samo obično nadmetanje u jedenju pita, već nadmetanje u jedenju pita u obliku meseca; možemo da napravimo karnevalska vozila u obliku raketa i satelita..."

„Opet gnjaviš Džeremija s onom besmislenom pričom o somovima, Tome?" reče Doris koja se vraćala u prostoriju noseći dnevnik pod rukom.

„Ma neee", odgovori Gerkin. „Džeremi se ljubazno ponudio da pronade nekog ko će predvoditi ovogodišnju paradu i obećao nam je pravog astronauta. Šta misliš da za temu uzme-mo svemir?"

„Nadahnuo", reče Doris. „Genijalan potez."

Gradonačelnik kao da je malčice porastao. „Da, sasvim si u pravu. Volim kako razmišljaš. Sad, Džeremi, za koji vikend ste planirali venčanje? U leto je prilično teško zbog svih onih turista."

„U maju?"

„Početkom ili krajem?"

„Svejedno", reče. „Samo da zakažemo, sve nam odgovara. Ali ako možete, što ranije to bolje."

„U žurbi, a? Pa, smatraj da je to završeno. I jedva čekam da čujem sve o tom astronautu čim budeš s njim razgovarao."

Gerkin se brzo okrenu i ode, a Doris se tiho nasmeja sedajući na svoje mesto. „Opet te je prevario, a?“

„Ne, znao sam šta radi, ali Leksi se brine za tu dozvolu.“

„Ali, osim toga, sve ide po planu?“

„Valjda. Ne slažemo se u svemu - ona želi malo, intimno venčanje, a ja joj kažem da ako samo dođe moja porodica, u gradu neće biti dovoljno hotela. Želim da dođe Nejt, moj agent; ona kaže da, ako pozovemo jednog prijatelja, moramo sve pozvati. Eto, takve stvari. Ali srediće se. Moja porodica će razumeti šta god da odlučimo, a već sam braći objasnio situaciju. Nisu oduševljeni, ali shvataju.“

Upravo kad je Doris zaustila da nešto kaže, uletela je Rejčel, crvenih i naduvenih očiju. Šmrknula je ugledavši Doris i Džeremija, na trenutak se ukopala, a onda krenula ka začelju zgrade. Džeremi je na Dorisinom licu video brigu.

„Mislim da treba s nekim da popriča“, primetio je.

„Nemaš ništa protiv?“

„Ne, mi ćemo drugi put razgovarati o venčanju.“

„Važi... Hvala ti.“ Doris gurnu dnevnik ka Džeremiju. „I uzmi ovo. Veruj mi, odlična je priča. I nećeš naći nijednu podvalu jer ih i nema.“

Džeremi prihvati dnevnik klimnuvši glavom i dalje ne znajući hoće li će ga iskoristiti ili ne.

Deset minuta docnije Džeremi je uživao na popodnevnom suncu idući ka svojoj kolibi u *Grinlifu* kad spazi kancelariju. Posle kraćeg oklevanja skrenu i otvori vrata. Nije bilo ni traga od Džeda, što znači da je verovatno u kućici na samom kraju imanja u kojoj je radio na prepariranju životinja. Džeremi još jednom zastade, a onda pomisli: *Zašto da ne?* Mogao bi i da se potruđi da probije led, a Leksi se klela da čovek zaista govori.

Krenuo je utabanom stazom ka kućici. Osetio je miris smrti i raspadanja mnogo pre no što je ušao.

Na sredini sobe stajala je duga drvena radna tezga prekrivena mrljama, za koje je Džeremi pretpostavljao da su od krvi, i zasuta desetinama noževa i drugim raznim alatkama: šrafčigerima, šilima i nekolikim najjezivijim kleštima i noževima kakve nikad nije video. Duž zidova, smešteni na policama i nagurani po uglovima, bili su bezbrojni uzorci Džedovog umeća, od grgeča preko oposuma do jelena, mada je svemu što je pravio po svoj prilici davao izgled životinje spremne za napad. Džeremiju sleva nalazio se pult za kojim su se verovatno sklapali dogovori. I on je bio umrljan i Džeremi oseti kako mu sve više pripada muka.

Radeći na divljem vepru, u mesarskoj kecelji, Džed podiže pogled kad je Džeremi ušao. Zaledio se.

„Hej, Džede, kako si?”

Džed ništa ne reče.

„Pomislih da svratim da vidim kako zapravo obavljaš svoj posao. Mislim da ti nisam spominjao da me to zanima, ali smatram da je tvoj rad potpuno neverovatan.” Čekao je da vidi hoće li Džed progovoriti. Džed je samo zurio u Džeremija kao da je buba koja se spljeskala o vetrobran.

Džeremi opet pokuša trudeći se da ne obraća pažnju na činjenicu daje Džed zaista ogroman i gotovo kao krznom obrastao, da drži nož i da, izgleda, nije najboljeg raspoloženja. Nastavio je. „Znaš, kako ih napraviš da izgledaju kao da reže, isturenih kandži, spremne za skok. To nikada pre nisam video. Gore u Njujorku, u Prirodnjačkom muzeju, većina životinja izgleda umiljato. Tvoje izgledaju kao da su besne ili tako nekako.”

Džed se namršti. Džeremi je imao osećaj da početak razgovora ne ide najbolje.

„Leksi mi kaže da si i lovac”, reče pitajući se zašto je odjednom ovde takva vrućina. „Ja, naravno, nikad nisam bio. Mi smo u Kvinsu jedino lovili pacove.” Nasmeja se, ali mu Džed ne uzvрати, i u tišini koja je usledila Džeremi je bivao sve nervozniji. „Hoću da kažem, nismo baš mogli da na sledećem uglu idemo

u lov na jelena. Ali čak i da jesmo, verovatno ga ne bismo ubili. Znaš, nakon što smo gledali *Bambija*."

Zureći u nož u Džedovoj ruci, Džeremi shvati da počinje da govori nepovezano, ali izgleda da se nije mogao suzdržati.

„Mada, takav sam samo ja. Nije da nemam dobro mišljenje o lovu, naravno... Nacionalna agencija vlasnika oružja, Deklaracija o pravima, Drugi amandman. Ja sam za sve to. Mislim, lov je američka tradicija, zar ne? Uhvatiš jelena na nišan i bam. Mali stvor se prevrne."

Džed prebaci nož iz ruke u ruku, a Džeremi proguta knedlu želeći samo da izađe odatle.

„Pa, samo sam svratio da te pozdravim. I srećno sa... pa, šta god da je to što radiš. Jedva čekam da to vidim. Ima li poruka?" Premesti se s noge na nogu. „Ne? U redu, onda. Drago mi je da smo popričali."

Džeremi je seo za sto u svojoj sobi i zurio u prazan ekran pokušavajući da zaboravi malopredašnji doživljaj s Džedom. Očajnički je želeo da nešto napiše, ali je postepeno došao do zaključka da je izvor presušio.

To se u različitim trenucima događalo različitim piscima i nije bilo nikakvog magičnog leka, jednostavno zato što je svaki pisac svom zanatu prilazio na različit način. Neki su pisali ujutro, neki po podne, a poneki pak kasno noću. Neki su pisali uz muziku a nekima je bila potrebna potpuna tišina. Poznao je jednog pisca koji je navodno radio nag; zaključao bi se u sobu i dao stroga uputstva svom pomoćniku da mu odeću ne srne vratiti dok ispod vrata ne proturi pet napisanih strana. Poznao je neke koji su stalno gledali jedan te isti film, a neki opet nisu mogli da pišu ako ne bi preterano pili ili pušili. Džeremi nije bio takav osobenjak; ranije je pisao kad god i gde god je morao, pa nije mogao tek nešto jednostavno da izmeni i da sve ponovo bude u redu.

Mada ga još nije uhvatila panika, zabrinuo se. Već je više od dva meseca prošlo a da ništa nije napisao, ali zahvaljujući rasporedu objavljivanja časopisa - obično bi bio spremljen šest nedelja unapred - napisao je dovoljno tekstova da bude miran do jula. To je značilo da još ima malo prostora pre nego što zapadne u ozbiljnu nepriliku u *Sajentifik amerikenu*. Ali kako su honorarni poslovi donosili novac kojim je plaćao veći deo troškova, a račun s novcem od deonica praktično je ispraznio kako bi kupio kola, plaćao svakodnevnne troškove, dao kaparu i na zaseban račun deponovao novac za kuću, te nastavio sve opsežnije renoviranje, nije bio sasvim siguran da ima čak i toliko vremena. Kao da mu je vampir na steroidima isisavao novac s računara.

I *ima* spisateljsku blokadu, mislio je. Nije samo bio zauzet i nije mu se život izmenio, kao što je rekao Alvinu i Doris. Na kraju krajeva, bio je u stanju da piše posle razvoda s Marijom. U stvari, bilo mu je potrebno da piše kako ne bi o tome razmišljao. Tada mu je pisanje bilo spas, a sada? Šta ako ovo nikad ne prevazide?

Izgubiće posao. Izgubiće prihode, i kako će, za ime sveta, izdržavati Leksi i svoju kćerku? Hoće li biti primoran da postane „gospodin mama“ dok Leksi radi i izdržava porodicu? Zamisljeni prizori ga uznemiriše.

Krajičkom oka, opazi Dorisin dnevnik. Mogao bi, pomisli, da prihvati njenu ponudu. Možda mu upravo to treba da mu se opet pokrenu sokovi - natprirodne pojave, zanimljive, originalne. Ako je, naravno, istina. Je li zaista mogla da predvidi pol deteta?

Ne, opet je zaključio. U tome i jeste suština. To ne može biti istina. Možda je jedna od najvećih slučajnosti u istoriji, ali nije istina. Jednostavno je nemoguće reći kojeg je pola beba ako se samo položi dlan na ženin trbuh.

Zašto je onda tako spreman da veruje da će njegovo rođeno dete biti devojčica? Zašto je siguran u to koliko i Leksi? Kad je zamišljao kako drži bebu u naručju, uvek je bila umotana u

ružičasto ćebence. Zavali se u stolicu, razmisli i zaključio da u stvari nije sasvim siguran. Leksi je sigurna, a ne on. On samo odražava njeno mišljenje. A činjenica da ona o bebi stalno govori kao o devojčici to samo potkrepljuje.

Umesto da dalje o tome razmišlja - ili pokuša da piše - Džeremi odluči da pregleda omiljene informativne veb-stranice na internetu nadajući se da će nešto naći. Bez brzog pristupa internetu, napredovao je toliko sporo da mu se pripavalo, ali je ipak nastavio. Posetio je četiri veb-stranice u vezi s neidentifikovanim letećim objektima, zvaničnu veb-stranicu s najnovijim vestima o posadnutim kućama, kao i stranicu koju je napravio Džejms Rendi, koji je, kao i on, predano razotkrivao obmane i prevare. Rendi je već godinama stalno nudio milion dolara svakom vidovnjaku koji može da dokaže svoje sposobnosti pod strogim naučnim nadzorom. Do danas niko - uključujući i one poznatije vidovnjake koji su se redovno pojavljivali na televiziji ili pisali knjige - nije prihvatio njegov izazov. Jednom je i Džeremi ponudio nagradu (naravno, manje vrednosti) u jednoj svojoj rubrici i dobio isti rezultat. Ljudi koji su sebe nazivali vidovnjacima bili su stručnjaci za samoreklamu a ne za paranormalne pojave. Džeremi se priseti kako je razotkrio Timotija Klozena, čoveka koji je tvrdio da može da razgovara s dušama s onog sveta. Bila je to poslednja velika priča na kojoj je radio pre no što je otputovao u Bun Krik u potrazi za duhovima a umesto njih našao Leksi.

Na Rendijevoj veb-stranici bila je uobičajena zbirka priča, navodno magičnih događaja začinjjenih autorovom nevericom, ali posle nekoliko sati, Džeremi je prekinuo vezu shvatajući da nije odmakao od početka.

Pogledavši na časovnik, vide da je skoro pet sati i zapita se da li da svrati do kuće i proveri kako napreduju radovi. Možda su premestili neku gomilu šteta ili uradili nešto, bilo šta što bi ukazalo da će radovi biti završeni ove godine. Uprkos bezbrojnim računima, Džeremi je počeo da sumnja da će se ikada useliti.

Ono što se nekad činilo izvodljivim sada je izgledalo obeshra-
brujuće, pa je odlučio da ipak preskoči obilazak kuće. Nema raz-
loga da ionako loš dan postane još gori.

Umesto toga, resio je da ode u biblioteku i vidi kako je Lek-
si. Obukao je čistu košulju, očesljavao se i namirisao; posle neko-
lika minuta prošao je pored *Herbsa* na putu za biblioteku. Dren
i azaleje su izgledali mlohavo i klonulo, ali su se pored zgrada i
oko drveća počeli otvarati tulipani i zelenkade živih boja. Topli
južni povetarac doprinio je utisku da je rano leto a ne kraj
marta, dan je izgledao kao jedan od onih po kakvom mnogi
odlaze u Central park.

Pitao se da li da skrene i kupi cveće za Leksi i na kraju je
odlučio da to uradi. U gradu je postojala samo jedna cvečara u
kojoj su se, takođe, prodavali živi mamci i oprema za ribolov;
uprkos oskudnoj ponudi, posle nekoliko minuta je izprodavni-
ce izašao noseći prolećni buket za koji je bio siguran da će se
Leksi dopasti.

Stigao je do biblioteke za nekoliko minuta, ali se namršti
shvativši da Leksin automobil nije na uobičajenom mestu. Po-
gledavši u prozor kancelarije, primeti da je svetio ugašeno. Po-
mislivši da je otišla u *Herbs*, krenuo je tamo, ali njena kola ni
tu ne nade, pa se proveze pored njene kuće pomišljajući da je
ranije izašla s posla. Verovatno obavlja neki poslić ili je otišla
u kupovinu.

Okrenuo je kola i istim putem se vratio kroz grad lagano
vozeći. Kad je ugledao Leksin automobil parkiran blizu kontej-
nera iza picerije, nagazio je kočnicu i parkirao se pored njenih
kola računajući daje verovatno poželela da se po ovako lepom
danu prošeta drvenom stazom.

Zgrabio je cveće i krenuo između zgrada misleći da će je izne-
naditi, ali kad je zašao za ugao, naglo se zaustavio.

Leksi je bila tu, upravo kao što je i očekivao. Sedela je na klu-
pi koja je gledala na reku, ali se ukopao u mestu zbog činjenice
da nije bila sama.

Sedela je pored Rodnija gotovo se naslonivši na njega. Otpozadi je bilo teško razaznati nešto više od toga. Podsetio je sebe da su samo prijatelji. Poznavali su se još od detinjstva i za trenutak, to je bilo dovoljno.

Sve dok se nisu pomerili na klupi, a on shvatio da se drže za ruke.

ŠEST

Džeremi je znao da ono što je video ne bi trebalo da mu smeta. Duboko u sebi je znao da Leksi nije zainteresovana za Rodnija, ali kad je sledeće nedelje počeo april, hvatao je sebe kako razmišlja o prizoru koji je ugledao. Čak i kad je pitao Leksi je li se tog dana desilo nešto neobično, odgovorila je da nije i da je popodne provela u biblioteci. Iako je mogao da je dalje ispituje zašto je slagala, nije video potrebu. Oduševila se cvećem i odmah ga poljubila kad joj je predao buket. U poljupcu je tražio neki znak - je li ga ljubila s oklevanjem ili je trajalo predugo zbog grize savesti - ali ništa nije osetio. Niti je bilo ičeg neobičajenog u njihovom razgovoru za večerom niti posle dok su sedeli na tremu.

I pored svega, nije mogao da zaboravi sliku Leksi kako drži Rodnija za ruku. Što je više o tome razmišljao, bilo mu je sve jasnije da su izgledali kao par, ali se podsetio da to nema smisla. Leksi i Rodni se nisu mogli krišom viđati. Džeremi je uglavnom dane provodio u biblioteci radeći na istraživanju, a svako veče s Leksi. Nije mogao poverovati da Leksi ijednog trenutka sanjari o onome što se moglo dogoditi između nje i Rodnija da se Džeremi nije pojavio. Ispričala mu je da je Rodni bio zaljubljen u nju još dok su bili mladi i da bi povremeno zajedno, kao par, odlazili na gradske svečanosti, ali to je pripadalo prošlosti. Leksi nikad nije pristala da se njihov odnos pretvori u nešto više, a Džeremi nije mogao zamisliti da bi se sad predomislila. Jeste, držala ga je za ruku, ali to nije nužno značilo da

je prema njemu gajila dublja osećanja. Bilo je trenutaka kad je Džeremi držao svoju majku za ruku, za ime sveta. Mogao je to biti znak naklonosti ili podrške ili samo znak da ga sluša dok joj se jada. U odnosu kakav su imali Leksi i Rodni, to je moglo značiti i utehu pošto su se godinama poznavali.

Nije baš ni očekivao da Leksi počne da zanemaruje ljude koje je poznavala čitavog života, je li? Ili da prestane da misli na druge ljude? Zar se upravo zbog toga nije i zaljubio u nju? Naravno da jeste. Leksi je umela da u svakome s kim provodi vreme probudi osećaj da je centar sveta, i ako je to podrazumevalo i Rodnija, nije značilo da je u njega zaljubljena. A to svakako znači da nema razloga za brigu.

Dakle, zašto onda još o tome razmišlja? I zašto je, kad ih je ugledao, osetio ljubomoru?

Zato što je slagala. Neizgovorena laž, ali ipak laž. Konačno je, ne mogavši to više ni trenutka da podnese, ustao od radnog stola, zgrabio ključeve kola i odvezao se ka biblioteci.

Usporio je kad se približio biblioteci i video da su joj kola parkirana upravo tamo gde i treba da budu i gledao u svetla u njenoj kancelariji. Posmatrao je nekoliko minuta brzo skrenuvši pogled kad ju je načas ugledao. Iako je osećao da je njegova opsesija besmislena, ipak je s olakšanjem uzdahnuo. Opet je sebi rekao da nema razloga za brigu, da je besmisleno što uopšte i pomišlja na mogućnost da bi Leksi mogla biti negde drugde i osećaj besmisla ga je pratio dok se nije vratio u *Grinlif*.

Da, pomisli smestivši se ponovo pred računar, s njim i Leksi je sve u redu, i grdio je sebe zbog sumnji obećavajući da će joj to nekako nadoknaditi. Može to da učini, pomisli, treba to da učini - čak i ako joj nikad ne prizna zašto. Možda bi mogli da odu na večeru izvan grada.

Da, zaključujući, osim sedenja na tremu, na starom rasporedu nije bilo ničeg hitnog i mala promena bi im oboma prijala. Štaviše, iznenadiće je njegova pažnja. Ako je nešto naučio o zabavlja-

nju, to je da žene vole iznenađenja, a ukoliko će mu to ublažiti osećaj krivice što ju je uopšte i proveravao, tim bolje.

Klimnuo je glavom. Jedno izuzetno veće upravo je ono što im treba. Čak će joj kupiti još jedan buket cveća. Narednih dvadeset minuta proveo je na internetu pokušavajući da nađe neko lepo mesto na koje bi otišli. Kad ga je pronašao, pozvao je Doris da vidi je li čula za taj restoran, a ona ga je oduševljeno preporučila pa je rezervisao sto i opet se istuširao.

Kako je do završetka njenog radnog dana ostalo još dva-tri sata, ponovo je seo za računar, s prstima na tastaturi. Ali čak i posle čitavog dana za radnim stolom, Džeremi shvati da nimalo nije bliži pisanju nego što je bio kad je tog jutra ustao.

„Videla sam te danas”, reče Leksi vireći iza jelovnika.

„Jesi?”

Klimnula je potvrdno. „Videla sam te kako kolima prolaziš pored biblioteke. Kuda si išao?”

„Oh”, reče, zadovoljan što ga nije uhvatila da bulji u njen prozor. „Zapravo nikud. Samo sam se provozao da razbistrim glavu pre nego što opet sednem za računar.”

Iznenađena buketom zelenkada i večerom u restoranu van grada, bila je oduševljena, upravo kako je očekivao. Ali, naravno, to oduševljenje je podrazumevalo povratak njenoj kući kako bi se presvukla i spremila, pa su krenuli sa zakašnjenjem od skoro četrdeset pet minuta. Kad su stigli u *Kuću kočija* na obodu Grinvila, njihov sto je već bio zauzet pa su morali još dvadeset minuta da čekaju za šankom.

Leksi izgleda nije želela da postavi očigledno pitanje, što je bilo logično. Svakog dana ga je pitala kako napreduje pisanje; svakog dana je Džeremi odgovarao da nema promena. Verovatno je počelo da je zamara podjednako kao što je zamaralo i njega.

„Jesi li dobio neku ideju?”, usudila se da upita.

„Zapravo, nekoliko", šlaga Džeremi. Tehnički gledano, i nije slagao - imao je onu čudnu ideju o Leksi i Rodniju - ali je znao da ona nije na to mislila.

„Zaista?"

„Još razmišljam o tome, i videćemo kako će se razvijati."

„To je divno, dušo", rekla je, sve raspoloženija. „To treba proslaviti." Pogledala je po odmereno osvetljenoj prostoriji; sa svečano odevenim konobarima i svećama na stolovima, restoran je bio iznenađujuće elegantan. „Kako si, za ime sveta, uopšte našao ovo mesto? Nikad nisam bila ovde, a uvek sam želela da dođem."

„Malo sam istraživao", rekao je, „a onda sam pozvao Doris."

„Ona obožava ovo mesto", reče Leksi. „Da je po njenom, mislim da bi vodila ovakav restoran a ne *Herbs*."

„Ali mora da se živi, zar ne?"

„Upravo tako", reče. „Šta ćeš naručiti?"

„Razmišljam o Porterovom odresku", reče pregledajući jelovnik. „Nisam pojeo dobar odrezak otkako sam otišao iz Njujorka. I zapečeni krompir."

„Zar to nisu dve šnicle? I odrezak i file zajedno?"

„Zato i zvuči tako dobro", rekao je zatvarajući jelovnik, a već mu je voda išla na usta. Kad ju je pogledao, video je daje nabrala nos. „Štaje?", upita je.

„Šta misliš koliko je to kalorija?"

„Pojma nemam. A i šta me briga."

Usiljeno se osmehnulapa opet pogledala u jelovnik. „U pravu si", reče. „Ne izlazimo ovako stalno, pa i nije važno. Čak i ako je... koliko? Pola kilograma, sedamsto grama crvenog mesa?"

Osetio je kako mu se čelo nabira. „Nisam rekao da ću sve pojesti."

„Nema veze i da pojedješ. Nije moje da ti govorim. Naruči šta želiš."

„I hoću", prkosno reče. U tišini ju je posmatrao kako proučava jelovnik i razmišljao o odresku. To *jeste* mnogo crvenog

mesa, kad malo bolje razmisli, prepuno holesterola. Zar stručnjaci ne govore da za jedan obrok ne treba jesti više od osamdeset grama? A ovaj odrezak teži... koliko, četrismo pedeset grama? Sedamsto grama? Dovoljno da se najede čitava porodica.

Ali kakve veze ima? Mlad je i sutra će vežbati više. Otići će na trčanje, uraditi više sklekova. „Šta ćeš ti jesti?”

„Još nisam odlučila”, rekla je. „Nisam sigurna šta mi se jede, ali uzeću ili barenu tunjevinu ili punjene pileće grudi sa sosom. I povrće na pari.”

Naravno da hoćeš, pomisli Džeremi. Nešto lagano i zdravo. Ona će ostati zdrava i vitka, čak i ovako trudna, a on će se jedva isteturati iz restorana.

Ponovo otvori jelovnik primetivši da ga ona namerno ne gleda. To je, očito, značilo da je primetila. Razgledajući ponudu prešao je na morske plodove i živinu. Sve je izgledalo divno. Ali ne toliko koliko odrezak. Opet zatvori jelovnik pomislivši kako ga zbog ovoga neće gristi savest.

Otkad je hrana ogledalo ličnosti? Ako naruči nešto zdravo, dobar je čovek; ako poruči nešto nezdravo, onda je loš? Pa nije čak ni debeo, zar ne? Naručiće odrezak, odluči podsećajući se da pojede samo pola, možda i manje. A neće se ni baciti. Ostatak će poneti kući. Klimnu glavom zadovoljan svojom odlukom. Poručiće odrezak.

Kad se konobar pojavio, Leksi je naručila sok od brusnica i punjene pileće grudi. Džeremi je rekao da će i on piti sok od brusnica.

„A šta ćete jesti?”

Osetio je da ga Leksi posmatra. „Ja ću... tunjevinu”, reče. „Srednje pečenu.”

Kad se konobar udalji, Leksi se nasmeši. „Tunjevina?”

„Da”, reče. „Učinilo mi se dobro kad si spomenula.”

Slegnula je ramenima, što nije znao kako da rastumači.

„Staje sad?”

„Ništa, izuzev što je ovaj restoran čuven po odresku. Nadala sam se da ću probati malo od tebe.“

Džeremi oseti kako mu se ramena spuštaju. „Sledeći put“, rekao je.

Koliko god da se trudio, Džeremi nije bio siguran da će ikad razumeti žene. Bilo je trenutaka, dok je izlazio s devojkama, kad je verovao da je bliže cilju, da će moći da predvidi njihove naredne istančane izraze i pokrete i tako steći prednost. Ali kako je pokazala večera s Leksi, još je mnogo imao da uči.

Muka nije u tome što je naručio tunjevinu umesto odreska. Problem je bio dublji. Prava muka je u tome što većina muškaraca želi da im se žene dive; shodno tome, muškarci su voljni da učine gotovo sve da to postignu. Smatrao je da žene nikad zapravo nisu u potpunosti shvatile tu jednostavnu činjenicu. Na primer, žene pretpostavljaju da muškarci provode mnogo vremena u kancelariji zato što im je posao najvažniji u životu, a to uopšte nije tačno. Ne radi se o moći radi same moći - u redu, za neke muškarce i jeste tako, ali takvih je malo - već o tome da žene privlači moć iz istih razloga iz kojih muškarce privlače lepe mlade žene. To su tragovi evolucije, tragovi koji sežu do vremena pećinskog čoveka, i nijedan pol na to ne može mnogo da utiče. Pre mnogo godina napisao je članak o evolucionoj osnovi ponašanja, ukazujući da, između ostalog, muškarce privlače mlade, zgodne i lepe žene zato što su one obično plodne i dobrog zdravlja - drugim recima, ženke koje će verovatno obezbediti snažno potomstvo - a da žene isto tako privlače muškarci koji imaju dovoljno moći da zaštite i izdržavaju i njih i njihove potomke.

Dobio je mnogo pisama u vezi s tim tekstom, sećao se, ali reakcije su bile neobične. Dok su se muškarci obično slagali s ovakvim predstavljanjem evolucije, žene su se takvom mišljenju suprotstavljale, poneka i žestoko. Posle nekoliko meseci,

napisao je još jedan članak o razlikama koristeći kao primere izvode iz pisama.

Ali čak i da objektivno može shvatiti da je tunjevinu naručio jer je želeo da mu se Leksi divi - zbog čega bi se osećao moćno - ipak mu to nije pomoglo da dokuči zbog čega se tako ponašala, a zbog trudnoće je sve bilo još zamršenije. Priznavao je da ne zna mnogo o trudnoći, ali u jedno je bio siguran - trudnice često imaju neobične prohteve. Leksi je možda bila stručnjak takoreći za sve ostalo, ali on je bio spreman na sve što mu je mogla prirediti u tom pogledu. Braća su mu rekla da sve može da očekuje; jedna snaha je želela salatu od spanaća, druga pastrami i masline, treća bi se probudila usred noći da bi jela čorbu od paradajza i sir cedar. Zato je, kad nije pokušavao da piše, odlazio u bakalnicu i punio kola svačim što mu je padalo na pamet, što bi moglo utoliti Leksine prohteve ma kako neobični bili.

Nije se, međutim, nadao bezrazložnim promenama raspoloženja. Jedne noći, otprilike nedelju dana posle večere u *Kući kočija*, probudilo ga je Leksino šmrcaje. Kad se okrenuo, video je da sedi na krevetu leđima naslonjena na uzglavlje. Po prigušenom svetlu jedva je mogao da joj razazna crte lica, ali joj je u krilu spazio hrpu upotrebljenih papirnih maramica. Seo je u krevetu.

„Leks? Jesi li dobro? Šta je bilo?”

„Izvini”, rekla je takvim glasom kao da ima tešku prehladu. „Nisam htela da te probudim.”

„U redu je... nije važno. Šta je bilo?”

„Ništa.”

Zvučalo je kao da je rekla „bista”. Posmatrao ju je i dalje ne znajući šta se dešava. Nije prestajala da plače iako ju je posmatrao, i opet je šmrcnula. „Samo sam tužna”, objasnila je.

„Da ti donesem nešto? Pastrami? Čorbu od paradajza?”

Zatreptala je kroz suze kao da pokušava da shvati je li ga dobro čula. „Otkud ti, za ime sveta, pomisao da želim pastrami?”

„Onako“, rekao je. Primaknuo joj se i zagrlio je. „Dakle, nisi gladna? Nemaš nikakve neobične želje?“

„Ne.“ Odmahnula je glavom. „Samo sam tužna.“

„A ne znaš zašto?“

Iznenada se ponovo rasplakala, zaridala da su joj se rame-
na tresla. Džeremi je osetio kako mu se grlo steže. Nema ničeg
tužnijeg od zvuka ženskog plača i poželeo je da je uteši. „Hajde,
hajde“, mrmljao je. „Biće u redu šta god da je u pitanju.“

„Ne, neće“, jecala je. „Neće biti u redu. Nikad neće biti u redu.“

„Šta se desilo?“

Dugo joj je trebalo da se smiri. Na kraju gaje pogledala crve-
nim naduvenim očima.

„Ubila sam svoju mačku“, rekla je.

Svašta je očekivao da mu kaže. Možda da je ophrvana prome-
nama koje joj se odigravaju u životu, na primer. Ili možda, zbog
naglog rasta hormona, da joj nedostaju roditelji. Bio je siguran
daje za njen emocionalni ispad kriva trudnoća, ali ovako nešto
nikad ne bi pretpostavio. Zurio je u nju.

„Mačku?“ na kraju upita.

Klimnula je glavom i posegla za novom maramicom govore-
ći krozjecaje. „Ja... sam je... ubila.“

„Ha“, reče Džeremi. Istini za volju nije ni znao šta drugo da
kaže. U njenoj kući nikad nije video mačku, a nikad je nije ni
spomenula. Nije čak ni znao da Leksi voli mačke.

U međuvremenu je nastavila da govori promuklim glasom.
Iz njenih pokreta je shvatio da ju je njegov odgovor povredio.
„To je... sve što možeš da... kažeš?“

Bio je izgubljen. Treba li da se složi s njom? *Zaista nije tre-
balo da ubiješ mačku.* Da li da saoseća? *U redu je. Mačka je to
zaslužila.* Da joj pruži podršku? *Ja ipak mislim da si dobra oso-
ba iako si ubila mačku.* U isto vreme je izbezumljeno pokušavao
da se seti, trudio se da shvati je li mačka zaista postojala i,
ako je tako, kako se zvala. I kako je, za ime božje, moguće da je

ovoliko dugo nije primetio? Ali u trenutku nadahnuća setio se savršenog odgovora.

„Zašto mi ne ispričaš šta se dogodilo?“ rekao je dajući sve od sebe da zvuči utešno.

Izgleda da je upravo ovo htela da čuje, hvala bogu, pa je jecanje počelo da se smiruje. Opet je obrisala nos.

„Prala sam rublje i ispraznila sušilicu kako bih stavila drugo“, rekla je. „Znala sam da on voli topla mesta, ali nisam ni probala da proverim unutrašnjost pre nego što sam zatvorila vrata. Ubila sam Čizmicu.“

Čizmica, pomislio je. Odlično. Mačak se zvao Čizmica. Ipak to nije pojašnjavalo ostatak priče.

„Kad se to desilo?“, opet je upitao.

„U leto.“ Uzdahnula je. „Dok sam se pakovala za Čepel Hil.“

„O, znači kad si odlazila na fakultet“, reče osećajući se slavo-dobitno.

Pogledala ga je očito zbunjena i iznervirana. „Naravno. Šta si mislio o čemu pričam?“

Džeremi je znao da je verovatno najbolje da ne odgovori. „Izvini što sam te prekinuo. Nastavi“, reče trudeći se da mu se u glasu oseti saosećanje.

„Čizmica je bio moja beba“, nežno je rekla. „Ostavljen je i našla sam ga kad je bio mače. Sve vreme dok sam išla u srednju školu, spavao je sa mnom u krevetu. Bio je tako sladak - crvenkastosmeđeg krzna i belih šapa - i znala sam da mi ga je Bog dao da ga štitim. I to sam i radila... sve dok ga nisam zatvorila u sušilicu.“

Dohvatila je novu papirnu maramicu. „Nisam obratila pažnju i pretpostavljam da se uvukao u sušilicu dok nisam gledala. Radio je to i pre, pa sam obično proveravala, ali iz nekog razloga onog dana to nisam učinila. Samo sam iz mašine za pranje premestila rublje u sušilicu, zatvorila vrata i pritislula dugme.“ Suze su opet navrle dok je Leksi isprekidanim glasom nastavljala.

„Bila sam u prizemlju... pola sata docnije... kad sam čula... čudan zvuk... i kad sam otišla da proverim... našla sam ga..."

Tada se sasvim rasplakala naslanjajući se na Džeremija. Nagonski ju je privukao i mrmljao reči utehe.

„Nisi ubila mačku", tešio ju je. „To je bila nesreća."

Zajecala je još jače. „Ali... zar... ne shvataš?"

„Šta?"

„Da ću... biti... užasna majka. Ja... ja... zatvorila sam svoju sirotu mačku... u sušilicu..."

„Samo sam je držao u naručju a ona je nastavila da plače", rekao je Džeremi narednog dana za ručkom. „Ma koliko sam je uveravao da će biti divna majka, nije mi verovala. Satima je plakala. Ništa što bih rekao ili uradio nije moglo da je uteši, ali je na kraju zaspala. A kad se probudila, izgleda da joj je bilo dobro."

„To je trudnoća", reče Doris. „To ti je kao ogroman pojačivač. Sve se povećava - telo, stomak, ruke. Osećanja i uspomene. Tu i tamo poludiš i povremeno uradiš nešto sasvim neuobičajeno, što u drugim okolnostima nikada ne bi."

Dorisina primedba je prizvala sliku Leksi i Rodnija kako se drže za ruke i na trenutak se zapitao da li da to spomene. Čim mu je to palo na pamet, pokušao je da primisao otera.

Doris je, čini se, primetila njegov izraz. „Džeremi? Jesi li dobro?"

Odmahnuo je glavom. „Jesam" reče. „Samo ovih dana razmišljam o mnogo čemu."

„O bebi?"

„O svemu", rekao je. „O venčanju, kući. O svemu. Toliko toga ima da se uradi. Krajem meseca kupujemo kuću, a Gerkin je dozvolu uspeo da nam pribavi jedino za prvi vikend u maju. Mnogo je napetosti ovih dana." Pogledao ju je preko stola. „Usput, hvala što pomažeš Leksi oko priprema za venčanje."

„Nema potrebe da mi zahvaljuješ. Posle našeg poslednjeg razgovora, pomislila sam da je to najmanje što mogu da učinim. A zapravo i nema toliko mnogo posla. Ja ću napraviti tortu i doneću jednostavnu zakusku koja će se služiti napolju, ali izuzev toga, nije mnogo ostalo sad kad si dobio dozvolu. Tog jutra ću stolnjake staviti na izletničke stolove, cvećar će izneti malo cveća i fotograf će biti spreman.”

„Rekla mi je da je konačno odabrala haljinu.”

„Jeste. I za Rejčel, pošto je glavna deveruša.”

„Hoće li joj se videti stomak u toj haljini?”

Doris se nasmeja. „Samo je o tome mislila. Ali ne brini, izgledaće prelepo - jedva se vidi da je u drugom stanju. Ali mislim da će ljudi ionako početi da sumnjaju.” Pokazala je glavom na Rejčel koja je pospremala drugi sto. „Mislim da ona zna.”

„Otkud bi znala? Jesi li joj ti nešto rekla?”

„Ne, naravno da nisam. Ali žene osete kad je neka trudna. I čula sam kako ljudi šapuću za ručkom. Naravno, ne pomaže ni to što Leksi razgleda odeću za bebe u Gerkinovoj radnji u centru. Ljudi primećuju takvo što.”

„Leksi se to neće dopasti.”

„Neće joj smetati. U svakom slučaju ne zadugo. A osim toga, nije stvarno verovala da će i ovoliko dugo moći to da taji.”

„Znači li to da mogu da kažem svojoj porodici?”

„Mislim da možeš”, polako reče Doris, „ali bolje da pitaš Leksi. Još se brine da im se neće dopasti, pogotovo što je venčanje toliko skromno. Krivo joj je što ne može da pozove čitav klan.” Nasmešila se. „Tu reč je, uzgred budi rečeno, ona kazala a ne ja.”

„Prigodna je”, reče Džeremi. „Oni i jesu klan. Ali sada će s tim klanom lako moći da se izađe na kraj.”

Kad je Doris posegnula za čašom, Rejčel se okrenula ka njihovom stolu držeći bokal slatkog čaja. „Hoćete još malo?”

„Hvala, Rejč”, reče Džeremi.

Sipala je. „Jesi li uzbuđen zbog venčanja?”

„Na dobrom sam putu. Kako je prošla kupovina s Leksi?”

„Bilo je zabavno“, rekla je. „Lepo je bilo otići malo iz grada. Ali kladim se da ti to razumeš.“

Naravno da razumem, pomisli Džeremi. „O, da ne zaboravim, razgovarao sam s Alvinom i rekao mi je da te pozdravim.“

„Jeste?“

„Kazao je da se raduje što će te ponovo videti.“

„Reci mu da i ja njega pozdravljam.“ Igrala se keceljom. „Hoćete li vas dvoje malo pite od oraha? Mislim da je ostalo još poneko parče.“

„Ne, hvala“, reče Džeremi. „Najeo sam se.“

„Neću ni ja.“

Kad je Rejčel krenula prema kuhinji, Doris spusti salvetu na sto i ponovo se usredsredi na Džeremija. „Juče sam obišla kuću. Izgleda da napreduju.“

„Je li? Nisam primetio.“

„Biće urađeno“, uveravala ga je osetivši njegov ton. „Ljudi ovde možda sporije rade, ali na kraju ipak završe.“

„Samo se nadam da će završiti pre nego što beba krene na fakultet. Upravo smo otkrili štetu koju su naneli termiti.“

„Šta si očekivao? Kuća je stara.“

„Liči na kuću iz filma *Rupa bez dna*. Stalno ima nešto novo da se popravlja.“

„To sam odmah mogla da ti kažem. Šta misliš zašto je toliko dugo niko nije kupio? Ali, koliko god da košta, ipak je jeftinija nego bilo šta na Menhetnu, zar ne?“

„Svakako donosi više nerviranja.“

Doris ga je posmatrala. „Pretpostavljam da još ne pišeš.“

„Molim?“

„Čuo si me“, rekla je nežno. „Ne pišeš. To je ono što si ti; to te određuje. A ako to ne možeš da radiš... onda to liči na Leksi- nu trudnoću po tome što sve ostalo preuveličava.“

Doris je u pravu, zaključio je Džeremi. Nisu to bili troškovi za novu kuću, pripreme za venčanje, beba, ni činjenica da se još navikavao na život udvoje. Napetost je osećao uglavnom zato što nije mogao da piše.

Prethodnog dana je poslao sledeći članak za rubriku, pa su mu ostala još samo četiri unapred napisana teksta, a urednik iz *Sajentifik amerikena* mu je ostavljao poruke na mobilnom pitajući zašto mu se Džeremi ne javlja. Čak se i Nejt zabrinuo; nekad mu je ostavljao poruke o mogućnostima da napiše tekst koji se može dopasti televizijskim producentima, a sada se pitao da li Džeremi uopšte išta radi.

U početku je bilo lako naći izgovor; i njegov urednik i Nejt su shvatali koliko mu se u poslednje vreme život promenio. Ali kad je počeo da koristi uobičajene izgovore, čak je i sam Džeremi shvatio da zvuče upravo tako - kao izgovori. I pored toga nije mogao da dokuči šta nije u redu. Zašto bi mu se misli zbrkale kad god bi uključio računar? Zašto su mu se prsti pretvorili u blato? I zašto se to događalo samo kad treba da napiše nešto od čega će živeti?

Da, u tome je suština. Alvin mu je uredno slao imejllove: Džeremi bi mu odgovorio nadugačko za samo nekoliko minuta. Isto je bilo i kad su mu mejlove slali majka, otac i braća, ili kad je trebalo da napiše pismo, i kad poželi da napravi zabeleške o nečemu stoje pronašao na internetu. Mogao je da piše o televizijskim emisijama, mogao je da piše o ekonomiji ili politici; znao je pošto je to sve isprobao. Lako je, u stvari, bilo pisati gotovo o svemu... sve dok to nije imalo veze s temama za koje je bio stručnjak. U tom slučaju jednostavno nije mogao ni slovo da otkuca. Još gore, osećao se kao da nikad više neće ni moći da radi:

Sumnjao je da je uzrok njegovih teškoća nedostatak samopouzdanja. Bio je to neobičan osećaj koji nije iskusio dok se nije preselio u Bun Krik.

Pitao se je li to bio razlog. Samo preseljenje. Tada se pojavio problem; nije to bila ni kuća ni pripreme za venčanje ni bilo

šta drugo. Nije mogao da radi od trenutka kad se vratio u grad, kao da je odluka da se ovamo preseli imala svoju tajnu cenu. To je upućivalo, međutim, da bi mogao da piše u Njujorku... ali je li mogao? Razmišljao je o tome, a zatim odmahnuo glavom. To nije bilo važno, zar ne? Ovde je. Za nepune tri nedelje, 28. aprila, kupice kuću i otići na svoje momačko veče; nedelju dana kasnije, 6. maja, oženiće se. U dobru i u zlu, ovo je sada njegov dom.

Bacio je pogled na Dorisin dnevnik. Kako bi počeo priču o tome? Nije stvarno nameravao da to učini, ali samo da proba...

Otvorivši novi dokument, počeo je da razmišlja, s prstima nad tastaturom. Ali narednih pet minuta mu se prsti nisu pomerili. Nije bilo ničeg, baš ničeg. Nije mogao čak da smisli ni kako da počne.

Prošao je rukom kroz kosu, iznerviran, želeći opet da napravi pauzu, pitajući se šta da radi. Nikako neće otići do kuće, odluči, pošto bi se samo još više sneveselio. Odlučio je da vreme utroši pretražujući internet. Čuo je kako se modem uključuje, posmatrao kako se veb-stranica otvara i pregledao glavnu stranu. Primitivši da ima dvadesetak novih poruka, otvorio je poštu.

Uglavnom su to bile gluposti i takve poruke je brisao i ne otvarajući ih; i Nejt mu je poslao poruku pitajući je li Džeremi primetio ijedan članak o velikoj meteorskoj kiši u Australiji. Džeremi je odgovorio da je o meteorima već ranije pisao u četiri navrata, čak jednom prošle godine, ali mu je zahvalio na ideji.

Umalo da obriše poslednju poruku, koja nije imala naslov, ali je porazmislio i kad se ukazala, zagledao se u ekran. Usta mu se osušile i nije mogao da odvрати pogled. Odjednom nije mogao ni da diše. Poruka je bila jednostavna, a trepćući kursor kao da mu se podsmevao: *OTKUD ZNAŠ DA JE DETE TVOJE?*

SEDAM

OTKUD ZNAŠ DA JE DETE TVOJE?

Džeremi je srušio stolicu kad je ustao od radnog stola ne skidajući pogled s poruke. *Naravno daje dete moje!*, poželeo je da poviče. *Znam zato što znam!*

Da, kao da je pitala poruka, kažeš da znaš. Ali *otkud* znaš?

Besomučno je tragao za odgovorima. Zato što su on i Leksi proveli zajedno čudesnu noć. Zato što mu je rekla daje dete njegovo a nije imala razloga da laže. Zato što će se venčati. Zato što dete nije moglo biti tuđe. Zato što je to bilo njegovo dete.

Zar nije?

Daje on neko drugi, daje njegova istorija drugačija, da godinama poznaje Leksi, odgovor bi bio očigledan; ali...

U tome je suština života, znao je. Uvek postoji neko *ali*...

Odbacio je misao i usredsredio se na poruku pokušavajući da se smiri. Nema potrebe da se uzbuđuje zbog ovoga, rekao je sebi, iako poruka ne samo da je uvredljiva već je i na ivici... zla. Tako ju je shvatao. Kao zlo. Kakav čovek ovo može da napiše? I zašto? Zato što misli daje duhovito? Zato što hoće da posvađa Leksi i Džeremija? Zato...

Za trenutak je bio prazan, nije mogao da nađe reči, misli su mu letele, odgovor je znao, ali nije želeo da to prizna.

Zato...

Zato što, odgovori konačno glasić u njegovoj glavi, *ko god da je taj stoje poruku poslao, zna da se u jednom trenutku, duboko u sebi, i Džeremi pitao.*

Ne, iznenada je pomislio, to je laž. Znao je da je dete njegovo. *Izuzev, naravno, što ti ne možeš da imaš dece*, podseti ga glasić.

Odjednom mu se sve vratilo u trenutku - prvi brak, s Marijom, teškoće koje su imali da začne, posete klinici za sterilitet, testovi koje je uradio, i kao vrhunac reči lekara: *Najverovatnije nikada nećete moći da postanete otac.*

Bile su to pažljivo probrane reči: Džeremi je za vreme te pose- te saznao daje u svakom pogledu sterilan, što je na kraju Mariju navelo da zatraži razvod.

Setio se kako mu je lekar govorio da mu je broj spermatozo- ida nizak - gotovo zanemarljiv, zapravo - i da su i oni koje je stvarao pokazivali veoma malu pokretljivost. Džeremi se setio kako je u ordinaciji zabezegnuto sedeo, hvatajući se za moguć- nosti. *A da nosim bokserice? Čuo sam da to pomaže*, ili: *A teče- nje?* Ništa zapravo nisu mogli da učine za njega, objasnio mu je lekar. Ništa što bi urodilo plodom.

Taj dan mu je bio jedan od najočajnijih dana u životu; do tog trenutka je uvek pretpostavljao da će imati decu i posle razvoda je reagovao tako što je postao sasvim drugačiji. Proveo je po jed- nu noć s toliko žena da im ni broja ne zna i mislio da će zauvek ostati neženja. Dok nije sreo Leksi. I čudo koje je predstavljala njena trudnoća, dete stvoreno iz strasti i ljubavi, nateralo ga je da shvati koliko su sve te godine bile besciljne.

Osim ako...

Ne, to precrtaj, pomisli Džeremi. Nema nikakvog *osim ako*. Naravno da je dete njegovo. Sve - od vremena, preko Leksinog ponašanja do Dorisinog ophođenja prema njemu sada - uvera- valo ga je da je otac deteta. Ponavljao je ove misli kao mantru nadajući se da će ućutkati stvarnost lekarovih reči, tako davno izgovorenih.

Poruka mu se i dalje podsmevala. Ko je poslao ovaj imejl? I, ponovo se zapita, zašto?

U godinama koje je proveo istražujući, naučio je prilično mnogo o internetu i mada je poruka poslana s adrese koja je Džeremiju bila nepoznata, znao je da se svakom imejlu može ući u trag. Uz malo upornosti i nekoliko telefonskih poziva pravim ljudima koje je godinama upoznao, mogao je mejl pratiti do servera, a odatle i do računara odakle je potekao. Primetio je da je poruka stigla tek pre nepunih dvadeset minuta, upravo kad se vraćao u *Grinlif*.

Ali opet se postavlja pitanje - *zašto*? Zašto bi neko i poslao ovu poruku?

Osim Leksi, Džeremi nikad nije nikome rekao - ni roditeljima ni prijateljima - da ne može imati decu i mada se jednog trenutka zapitao kako je došlo do trudnoće i pored tako male verovatnoće, odbacio je tu misao. Ali ako su samo Marija i Leksi znale - a bio je siguran da nijedna od njih nije poslala ovu poruku - dakle, ponovo, šta je bio razlog? Je li to kakva neslana šala?

Doris je spomenula da neki ljudi naslućuju daje Leksi trudna - na primer, Rejčel. Ali nije mogao da zamisli da Rejčel pošalje ovakav mejl. Ona i Leksi su godinama bile prijateljice, a prijatelji ovakve neslane šale jedni drugima ne priređuju.

Ali ako i nije bila neslana šala, jedini zamislivi razlog da se ovakva poruka pošalje jeste da se Džeremi i Leksi dovedu u nepriliku. Ali, još jednom, ko bi to učinio?

Pravi otac?, prošaputa unutrašnji glas, na šta se odjednom seti kako su se Leksi i Rodni držali za ruke.

Džeremi odmahnu glavom. Rodni i Leksi? Hiljadu puta je o tome razmislio i to jednostavno nije bilo moguće. Besmisleno je čak i pomišljati na to.

Izuzev što to objašnjava imejl, ponovo šapnu glas.

Ne, pomisli, ovog puta odlučnije. Leksi nije takva. Leksi te sedmice nije spavala ni s kim drugim; Leksi se nije čak ni viđala s nekim drugim. A Rodni nije bio čovek koji bi napisao imejl; on bi se Džeremiju suprotstavio lično.

Džeremi pritisnu dugme da obriše mejl. Međutim, kad je računar zatražio potvrdu, prst kao da mu se ukoči. Želi li zaista da ga obriše a da ne sazna ko ga je poslao?

Ne, odluči, želi da sazna. Potrajaće, ali će otkriti i razgovarati s tom osobom ko god to bio, nateraće ga da vidi koliko je to neukusno. A ako je to uradio Rodni... Ne samo da bi se suočio s Džeremijem, već bi mu nesumnjivo i Leksi održala predavanje.

Klimnu glavom. O, saznaće on ko je ovo uradio, nego šta. Sačuvao je poruku nameravajući da odmah započne potragu. A kad bude nešto saznao, Leksi će prva čuti.

Veće provedeno s Leksi ublažilo je sve sumnje u njegovu očitostvo. Za večerom je Leksi ćaskala kao i uvek; u stvari, naredne sedmice ponašala se kao da je baš ništa ne muči. Istini za volju, to je Džeremija pomalo čudilo s obzirom da je do venčanja ostalo tek nešto manje od dve nedelje, kuću će kupiti za nedelju dana - mada u njoj još dugo neće moći da se živi - i Džeremi je počeo glasno da se pita gde će raditi u Bun Kriku pošto je očigledno zaboravio kako se piše članak. Poslao je još jedan, ranije napisani tekst, pa su mu preostala tek tri. Još nije ušao u trag imejlu; ko god da gaje poslao, potrudio se da dobro prikrije tragove. Ne samo da je adresa bila anonimna, već je i poruka usmerena preko nekoliko servera - čak i jednog u inostranstvu, a za jedan se podaci nisu mogli dobiti bez sudskog naloga. Srećom, poznavao je nekoga u Njujorku ko je mislio da može da hakuje, ali je za to trebalo malo vremena. Momak je honorarno radio za FBI i imao je nešto slobodnog vremena.

S izuzetkom one epizode s plakanjem usred noći, povoljna okolnost je bila što Leksi izgleda uopšte nije napeta kao on. Naravno, to nije značilo daje ona upravo onakva žena kakvom je on zamišlja. Shvatio je da potpuno vlada trudnoćom. Jeste, ona nosi dete, ona ima lude promene raspoloženja i ona čita sve one knjige, ali i Džeremi ponešto zna. I nisu mu dosadne sve

pojediniosti koje se njoj čine toliko zanimljivim. Sledeće subote ujutro, pod jasnim aprilskim suncem, dok su se spremali da idu u kupovinu, Leksi se igrala ključevima kao da mu daje poslednju priliku da se izvuče od očinskih obaveza.

„Jesi li siguran da hoćeš danas da ideš sa mnom?“, upita Leksi.

„Potpuno.“

„Zar nije na televiziji ona košarkaška utakmica koju si želeo da gledaš? Propustićeš je.“

Nasmešio se. „Nije važno. I sutra će biti utakmica.“

„Znaš da će ovo potrajati?“

„Pa?“

„Samo ne želim da se dosađuješ.“

„Neću se dosađivati. Obožavam da idem u kupovinu“, tvrdio je Džeremi.

„Otkad? A osim toga, ovo su samo dečje stvari.“

„Živim da bih kupovao dečje stvari.“

Odmahnula je glavom. „Kako hoćeš.“

Sat docnije, nakon što su stigli u Grinvil, Džeremi je ušao u jednu od onih dečjih prodavnica-skladišta i odjednom se zapitao da nije možda Leksi bila u pravu. Radnja nije ličila ni na šta što je video u Njujorku. Ne samo da je bila ogromna, širokih prolaza i visoke tavanice, već je izbor proizvoda na rasprodaji bio vrtoglavo visok. Ako kupovina stvari dokazuje ljubav prema deci, očigledno treba doći ovamo. Džeremi je prvih nekoliko minuta proveo u neverici lutajući i pitajući se ko je sve ovo smislio.

Ko bi, na primer, rekao da ima doslovce na hiljade različitih igračkaka-vrteški koje se kače iznad krevca? Neke su bile sa životinjama, neke u raznim bojama, poneke s crno-belim geometrijskim oblicima, neke su svirale, druge se okretale lagano ukrug. Podrazumevalo se da je za svaku od ovih igračkaka naučno dokazano da stimuliše intelektualni razvoj bebe, a on i Leksi su morali stajati u prolazu pregledajući ponudu gotovo dvadeset

minuta kad je Džeremi otkrio da njegovo mišljenje nije baš ni od kakve pomoći.

„Čitala sam da bebe najviše reaguju na crno i belo“, rekla je Leksi.

„Onda da kupimo ovu“, reče Džeremi pokazujući na crno-belu.

„Ali htela sam da se slaže uz dezen sa životinjama i mislim da neće odgovarati.“

„To je samo vrteška. Niko neće primetiti.“

„Ja ću primetiti.“

„Onda da kupimo ovu. S nilskim konjima i žirafama.“

„Ali ta nije crno-bela.“

„Zar zaista misliš da je to važno? Da će nam dete propasti u obdaništu ako kao beba ne bude imalo crno-belu vrtešku?“

„Ne, naravno da ne“, rekla je Leksi. Ipak je skrštenih ruku stajala u prolazu između polica, naizgled nimalo bliža odluci.

„A šta misliš o ovoj?“ konačno predloži Džeremi. „Ima ploče koje možeš da menjaš iz crnog i belog u životinje, okreće se i svira.“

Na licu joj se gotovo videla tuga kad ga je pogledala. „Zar ne misliš da će je možda nešto ovakvo i previše stimulisati?“

Nekako su uspeli da odaberu vrtešku (sa crnim i belim životinjama, ali bez muzike), a iz nekog razloga Džeremi je pretpostavio da će posle toga sve ići lakše. I u narednih nekoliko sati, poneki izbor *i jeste* bio lak - čebenca, cucle i, začudo, sam krevetac - ali onda su stigli do odeljenja s dečjim sedištima za kola, i opet nisu znali šta da rade. Džeremi nije nikad pomislio da se ne može živeti ako se ima samo jedno sedište; umesto toga, postojalo je sedište „za bebe mlade od šest meseci okrenuto unazad“, „jednostavno za uklanjanje i lagano“, pa ono „što se može namestiti na kolica“, „za dete koje je prohodalo i gleda napred“, i „ojačano u slučaju udesa“. Na to treba dodati bezbroj šara i boja, stepen jednostavnosti ili složenosti s kojom se skida i namešta, te mehanizme vezivanja, tako da je Džeremi na kraju bio srećan

što su odabrali samo dva, oba ocenjena u *Potrošačkom izveštaju* kao „najpovoljnije“ u pogledu bezbednosti. Ova oznaka „najpovoljnije“ izgledala je podsmešljivo u svetlu preterano visoke cene i činjenice da će sedišta za bebu završiti na tavanu svega nekoliko meseci nakon rođenja deteta.

Ali bezbednost je iznad svega. Kao što ga je Leksi podsetila: „Želiš da nam dete bude bezbedno, zar ne?“

Nije baš mogao da se ne složi.

„U pravu si“, odgovorio je stavljajući dve kutije na vrh brda ostalih stvari koje su sakupili. Dvoja kolica već su bila krcata i lagano su punili i treća. „Je li, koliko je sati?“

„Tri i deset. Desetak minuta više nego kad si poslednji put pitao.“

„Stvarno? Kao da je više prošlo.“

„To si rekao i pre deset minuta.“

„Izvini.“

„Upozorila sam te da će ti biti dosadno.“

„Nije mi dosadno“, slagao je. „Za razliku od nekih očeva, meni je stalo do mog deteta.“

Izgledala je kao da se zabavlja. „Dobro. Ionako smo skoro gotovi.“

„Stvarno?“

„Hoću samo da na brzinu pogledam neku odeću.“

„Super“, procedi Džeremi pomislivši kako je to malo verovatno.

„Trebalo mi samo minut.“

„Ne žuri“, rekao je kao da dokazuje svoju uviđavnost.

I nije žurila. Sve u svemu, sračunao je da su tog popodneva u razgledanju odeće proveli skoro šest godina. Bolnih nogu i osećajući se kao tovarna mazga, Džeremi je seo na neku dasku dok je Leksi pažljivo pregledala svaki pojedini komad odeće koji se prodavao u radnji. Jedan po jedan bi uzimala, podizala i mrštila se ili oduševljeno smešila kao da zamišlja kako stoji njihovoj

maloj devojčici. To je, svakako, Džeremiju izgledalo besmisleno pošto predstavu nisu imali kako će dete izgledati.

„Šta misliš Savana?“, reče Leksi podižući još jedno odelce. Ovo je, primeti Džeremi, bilo ružičasto s ljubičastim zečićima.

„Samo sam jednom tamo bio“, odgovorio je.

Spustila je odelce. „Govorim o imenu za bebu. Šta misliš da se zove Savana?“

Džeremi razmisli o tome. „Ne“, reče, „zvuči previše južnjački.“

„Šta je tu loše? Ona je južnjakinja.“

„Ali joj je tata Jenki, sećaš se?“

„U redu. Koje se tebi ime dopada?“

„Šta kažeš na Ana?“

„Zar se pola žena u tvojoj porodici ne zove Ana?“

To je istina, pomisli Džeremi. „Da, ali zamisli kako će to laskati svakoj od njih.“

Leksi odmahnu glavom. „Ne možemo je nazvati Ana. Želim da ima jedinstveno ime.“

„A Olivija?“

Leksi opet odmahnu glavom. „Ne. To joj ne možemo uraditi.“

„Šta nedostaje Oliviji?“

„Išla sam u školu s jednom Olivijom. Imala je užasne akne.“

„Pa?“

„Budi mi loše uspomene.“

Džeremi klimnu glavom pomislivši da to ima smisla. Ni on, na primer, svojoj kćerki ne bi dao ime Marija. „Imaš li još neku ideju?“

„Boni. Šta misliš o tome?“

„Ne, izlazio sam sa ženom koja se zvala Boni. Smrdelo joj je iz usta.“

„Šeron?“

Slegnuo je ramenima. „Isto, samo što je Šeron s kojom sam izlazio kleptomanka.“

„Linda?“

Odmahnu glavom. „Žao mi je. Ta me je gađala cipelom.“

Leksi gaje pažljivo posmatrala. „S koliko si ti žena izlazio u poslednjih deset godina?”

„Pojma nemam. Zašto?”

„Zato što imam osećaj da si imao posla sa svim imenima koja postoje.”

„Ne, to nije tačno.”

„Navedi mi jedno.”

Džeremi razmisli. „Gertruda. Iskreno mogu reći da nisam izlazio sa ženom koja se zove Gertruda.”

Pošto je zakolotala očima, Leksi opet podiže odelce, još jednom ga pregleda, ostavi i dohvati sledeće. Pregledaće još deset zilion a odelaca, pomisli Džeremi. Ako nastavi ovim tempom, izaći ćemo iz radnje kad se beba rodi.

Razgledala je još jedno odelce, a onda bacila pogled na Džeremiju. „Hmmm...”

„Šta hmmm?”

„Gertruda, a? Imala sam tetku Gertrudu koja je bila najsladje stvorenje koje sam upoznala.” Izgleda daje prizivala uspomene. „Kad malo razmislim, možda tu i ima nečega. Moraću o tome da razmislim.”

„Čekaj”, reče Džeremi ne mogavši da zamisli da se ijednom detetu obrati imenom Gertruda, „ne misliš ozbiljno.”

„Možemo da je zovemo Gerti. Ili Trudi.”

Džeremi ustade. „Ne”, reče. „Mogu štošta da podnesem, ali nam se dete neće zvati Gertruda. To ne dozvoljavam. Mislim da se kao otac i ja nešto pitam, a našoj kćerki nećemo dati ime Gertruda. Pitala si samo s kim nisam izlazio.”

„Dobro”, rekla je spuštajući odelce, „ionako sam se samo šalila. To mi se ime nikad i nije dopadalo.” Prišla mu je i zagrlila ga. „Znaš šta - kako bi bilo da ti se odužim što sam te čitav dan vukla sa sobom? Možda da ti priredim lepu večeru kod mene? Uz svece i vino... barem za tebe. A možda posle večere možemo još nešto da smislimo.”

Samo je Leksi bila u stanju da dan poput današnjeg pretvori u nešto naizgled vredno muka, pomislio je. „Verujem da ću moći nešto da smislim.“

„Jedva čekam da čujem.“

„Možda ću morati da ti pokažem.“

„Još bolje“, šalila se, ali kad se primakla da ga poljubi, odjednom joj je zazvonio mobilni telefon. Veselosti je nestalo, odmaknula se i preturala po tašni tražeći telefon i javila se na treće zvono.

„Halo?“ rekla je, i mada ništa više nije kazala u tom trenutku, Džeremi je odjednom znao da se dogodilo nešto loše.

Sat docnije, pošto su platili račun i brzo natovarili sve u kola, sedeli su naspram Doris za stolom u *Herbsu*. Mada su već popričali, Doris je govorila toliko brzo da je Džeremi jedva mogao daje prati.

„Da počnemo iz početka“, rekao je podižući ruke.

Doris duboko udahnu. „Ne mogu da objasnim“, rekla je. „Hoću da kažem, znam da Rejčel može da bude lakomislena, ali ne ovoliko. Danas je trebalo da radi. A niko ne zna kuda je otišla.“

„A Rodni?“, upita Džeremi.

„I on je uznemiren kao i ja. Traži je čitavog dana. Kao i njeni roditelji. Ne liči na nju da nestane a da nikom ne kaže kuda ide. Šta ako joj se nešto desilo?“

Doris je izgledala kao da će se rasplakati. Rejčel je u restoranu radila više od deset godina, a još duže bila Leksina prijateljica; Džeremi je znao da je Doris smatra delom porodice.

„Siguran sam da nema razloga za brigu. Možda je samo htela da predahne i otišla iz grada.“

„A da to nikom ne kaže? A da meni ne javi da neće doći? Da ne popriča s Rodnijem?“

„Šta je tačno Rodni rekao? Jesu li se posvađali ili...?“, napokon upita Džeremi.

Doris odmahnu glavom. „Ništa nije rekao. Došao je jutros i pitao je li Rejčel ovde, a kad sam mu rekla da još nije stigla, seo je da je sačeka. Kad se nije pojavila, odlučio je da ode do njene kuće. Zatim se vratio ovamo i pitao je li došla pošto je kod kuće nije našao.”

„Je li bio ljut?“, upita Leksi konačno se uključivši u razgovor.

„Ne“, reče Doris posežući za salvetom. „Bio je uznemiren, ali nije izgledalo daje ljut.”

Leksi klimnu glavom, ali ništa ne reče. Džeremi se u tišini promeškolji. „I nikud nije svraćala? Na primer, kod svojih roditelja?”

Doris je vrtela salvetu u ruci, cedeći je kao ubrus. „Rodni nije rekao, ali znaš kakav je. Znam da se nije smirio otkako je bio kod nje. Verovatno ju je svuda tražio.”

„A nema ni njenih kola?” navaljivao je Džeremi.

Doris klimnu. „Zato se toliko i brinem. Šta ako joj se nešto desilo? Šta ako ju je neko odveo?”

„Misliš oteo?”

„Šta drugo mogu da pomislim? Čak i da je htela da ode, kuda bi otišla? Ovde je odrasla, porodica joj je ovde, prijatelji su joj ovde. Nikad nisam čula da priča o nekome iz Rolija ili Norfoka ili bilo kojeg drugog mesta. Ona nije od onih što tek tako ustanu i odu a da se nikom ne jave kuda su pošli.”

Džeremi ništa nije rekao. Pogleda Leksi, i mada je izgledala kao da sluša, pogled joj je lutao kao da misli na nešto drugo.

„Kako se Rejčel i Rodni slažu?” upita Džeremi. „Spomenula si da su ranije imali nevolja.”

„Kakve to veze ima?” upita Doris. „Rodni se brine više nego ja. On s ovim nema ništa.”

„Ne kažem da ima. Samo pokušavam da shvatim zašto je otišla.”

Doris ga odlučno pogleda. „Znam na šta misliš, Džeremi. Lako je optužiti Rodnija, misliti daje on uradio ili rekao nešto što je oteralo Rejčel. Ali nije tako. Rodni s ovim nema ništa. Šta

god da se desilo ima veze s Rejčel. Ili s nekim drugim. Ostavi Rodnija. Nešto se dogodilo Rejčel. Ili je Rejčel otišla. To je prosto tako."

Njen ton nije dopuštao raspravu. „Samo pokušavam da shvatim šta se dogodilo", objašnjavao je.

Na ove reči Doris ublaži ton. „Znam da pokušavaš", reče, „i znam da verovatno nema razloga za brigu, ali... ali, ovde nešto nije u redu. Osim ukoliko ne postoji nešto za šta ja ne znam, jer ovo ne liči na Rejčel."

„Je li Rodni obavestio policijske stanice?" upita Džeremi.

„Ne znam", reče Doris. „Sve što znam jeste da je sada traži. Obećao je da će me obavestavati, ali imam loš predosećaj. Ovo nije trebalo da se dogodi i jednostavno znam da će se nešto strašno desiti, ako već i nije." Zastade. „I mislim da se to tiče vas dvoje."

Kad je učutala, Džeremi je znao da nije govorila toliko o osećanjima već o svom nagonu. Mada je spremno tvrdila da je rašljari i da može odrediti pol deteta pre rođenja, nerado je tvrdila da je vidovita kad su druge stvari u pitanju. I pored toga, Džeremi je po njenim recima znao da Doris veruje da je u pravu. Rejčelin nestanak će se nekako odraziti na sve njih.

„Ne razumem šta pokušavaš da nam kažeš", rekao je.

Doris uzdahnu i ustade bacivši zgužvanu salvetu na sto. „Ne znam ni ja", reče okrećući se prema prozorima. „Ne mogu to da objasnim. Rejčel je nestala i znam da bi trebalo da budem zabrinuta zbog toga, i jesam... Ali ima tu još nečeg... nečeg što ne mogu da shvatim. Samo znam da ništa od ovoga nije trebalo da se desi i da će se..."

„Dogoditi nešto loše", završi Leksi.

I Doris i Džeremi se okrenuše prema njoj. Leksi je zvučala jednako uvereno kao i Doris, ali i više od toga, razumevanje u njenom glasu istaklo je njene reči kao da tačno zna stajanje to što se Doris muči da iskaže. Džeremi se opet oseti kao uljez.

Doris ništa ne reče; nije ni morala. Kakvu god talasnu dužinu da su delile, kakve god podatke da su razmenjivale, njemu su bili nepojmljivi. I odjednom je Džeremi bio siguran da su i jedna i druga mogle više da kažu da su htele, ali iz nekog razloga su odlučile da njega ostave u neznanju. Upravo kao što ga je Leksi držala u neznanju u vezi s onim popodnevom na klupi s Rodnijem.

Kao na znak, Leksi posegnu preko stola i položi svoju ruku na Džeremijevu. „Možda bi trebalo da ostanem neko vreme s Doris.”

Džeremi izvuče ruku. Doris je i dalje ćutala.

Klimnuo je glavom i ustao od stola ponovo se osećajući kao stranac. Pokušavao je da sebe ubedi da Leksi jednostavno želi da ostane kako bi utešila Doris i prisilio se da se osmehne. „Da, mislim da je to dobra ideja.”

„Siguran sam daje Rejčel dobro”, Alvinov glas je bučao iz mobilnog telefona. „Velika je devojka, siguran sam da zna šta radi.”

Postoje otišao iz *Herbsa*, Džeremi je svratio do Leksine kuće i ostavio stvari za bebu. Razmišljao je da li daje tu sačeka ili ne, a onda odlučio da krene u *Grinlifzli* ne da bi pisao već da razgovara s Alvinom. I protiv svoje volje se zapitao koliko zaista poznaje Leksi. Njemu se činilo da se ona više brine za Rodnija nego za Rejčel, pa se ponovo upitao šta znači Rejčelin iznenadni odlazak.

„Znam, ali čudno je, zar ne? Hoću da kažem, upoznao si je. Je li ti izgledala kao neko ko bi tek tako ustao i otišao a da se nikom ne javi?”

„Ko zna”, reče Alvin. „Ali verovatno to ima veze s Rodnijem.”

„Zašto to kažeš?”

„Izlazi s njim, zar ne? Ne znam, možda su se posvađali. Možda je pomislila da je njemu još uvek stalo do Leksi ili tako

nešto pa je samo poževela da ode na nekoliko dana da razbistri glavu. Isto kao što je Leksi zbrisala na obalu."

Džeremi razmisli o tome prisećajući se svog iskustva s Leksi, pitajući se nije li to nešto tipično za žene s juga.

„Možda“, reče. „Ali Rodni ništa nije rekao Doris.“

„To Doris kaže. Ne znaš sigurno. Možda Doris i Leksi upravo sad o tome razgovaraju, možda su zato htele da ostanu nasamo. Možda je Doris zabrinuta za Rodnija jednako kao i za Rejčel.“

Džeremi ništa ne reče pitajući se je li njegov prijatelj u pravu. Kako Džeremi nije progovarao, Alvin dodade: „A opet, verovatno sve to ništa ne znači. Sve će se srediti, ubeđen sam.“

„Da“, odgovori Džeremi. „Verovatno si u pravu.“

Džeremi je čuo Alvinovo disanje s druge strane.

„Šta se zaista dešava?“, upita Alvin.

„Kako to misliš?“

„S tobom... Sa svim ovim. Svaki put kad razgovaram s tobom, sve si utučeniji.“

„Samo sam zauzet“, reče Džeremi oslanjajući se na svoj uobičajeni odgovor. „Mnogo toga se dešava.“

„Aha, rekao si mi. Renoviranje te mnogo košta, ženiš se, dobićeš dete. Ali i ranije si bio pod pritiskom i moraš priznati da ti život nije bio ovako napet kad ste se ti i Marija razvodili. Ali tada si makar imao smisla za humor, a sada nije tako.“

„Još imam smisla za humor. Da ne mogu svemu ovome da se smejem, verovatno bih se sklopčao u lopticu i mrmljao gluposti po ceo dan.“

„Jesi li počeo da pišeš?“

„Ne.“

„Imaš li ideje?“

„Ne.“

„Možda treba da radiš nag a da ti Džed čuva odeću dok radiš.“

Džeremi se prvi put nasmeja. „O, to bi sigurno uspelo. Siguran sam da bi se Džedu veoma dopalo.“

„A dobro je što znaš da nikom ne bi rekao. Hoću da kažem, pošto ne govori.“

„Ne, govori.“

„Govori?“

„Leksi kaže da govori. Samo ne razgovara sa mnom i s tobom.“

Alvin se nasmeja. „Jesi li se već navikao na sve one luđačke životinje u sobi?“

Džeremi shvati da ih više gotovo ni ne primećuje. „Verovao ili ne, jesam.“

„Ne znam je li to dobro ili loše.“

„Da budem iskren, ne znam ni ja.“

„Slušaj, nisam sam, a ne ponašam se kao dobar domaćin, pa ću sad prekinuti. Zovi me kasnije za vikend. Ili ću se ja tebi javiti.“

„Važi“, reče Džeremi i sledećeg trenutka spusti slušalicu. Zureći u računar, zavрте glavom. Možda sutra, pomisli. Upravo dok je ustajao od stola, telefon opet zazvoni. Očekujući daje Alvin zaboravio da mu nešto kaže, reče: „Kaži?“

„Hej, Džeremi“, reče Leksi. „Čudan način da se odgovori na telefonski poziv.“

„Izvini. Upravo sam razgovarao s Alvinom pa sam mislio da me opet zove. Šta se dešava?“

„Ne volim što ti ovo radim, ali moram da otkažem večeru. Da odložimo za sutra, važi?“

„Zašto?“

„O, zbog Doris. Idemo kod nje, ali je još uznemirena i verovatno bi trebalo da ostanem malo s njom.“

„Hoćeš da dođem? Mogu da donesem nešto za večeru.“

„Ne, ne treba. Doris ima gomilu hrane, a da budem iskrena, ne znam nije li raspoložena za jelo. Ali s obzirom na njene srčane tegobe, više volim da se uverim da joj je dobro.“

„U redu“, reče Džeremi, „shvatam.“

„Sigurno? Grize me savest zbog ovoga.“

„Zaista je u redu.“

„Obećavam da ću ti se ipak odužiti. Sutra. Možda ću i obući nešto oskudno dok ti spremam večeru.“

Premda razočaran, Džeremi je mirnim glasom odgovorio: „Dobro zvuči.“

„Zvaću te posle, važi?“

„Naravno.“

„Volim te. To znaš, je li?“

„Aha“, reče Džeremi, „znam.“

Leksi je ćutala, i tek kad je spustio slušalicu, Džeremi shvati da joj nije uzvratio istim recima.

Mora li poverenje da se zasluži? Ili je to jednostavno pitanje vere?

Ni satima kasnije Džeremi još nije bio siguran. Ma koliko puta daje postavio pitanje, nije znao šta da radi. Treba li da ostane u *Crinlifu*⁷. Da ode u Leksinu kuću da je tamo čeka? *Ili da ode iproverije li zaista kod Doris?*

Na to se svelo, pomislio je. Je li ona zaista tamo? Pretpostavlja je da bi mogao da izmisli neki pristojan izgovor kako bi pozvao Doris i saznao, ali zar to ne bi značilo da joj ne veruje? A ako je tako, zašto da se, za ime sveta, venčavaju?

Zato stoje voliš, odgovori unutrašnji glas.

I jeste, priznao je, ali sam u tihoj sobi u *Grinlifu*, nije mogao a da se ne zapita je li to bila šlepa ljubav ili ne. Svih godina dok je bio u braku s Marijom, nijednom nije posumnjao gde se ona nalazi, čak ni pred sam kraj veze. Nikad nije pozvao njene roditelje da proveri je li zaista bila kod njih, retko ju je zvao na posao, a još rede nenajavljeno svraćao. Nikad mu nije pružila razlog da je i o čemu ispituje, a iako se trudio, nije mogao da se seti čak ni da je na to pomislio. Ali šta to znači kad su u pitanju on i Leksi?

Činilo se kao da o njoj ima dve slike - jednu kad su zajedno i kad sebe grdi što je paranoičan, a drugu kad su razdvojeni pa dozvoli da mu mašta podivlja.

Ali sada nije sasvim podivljala, zar ne? Video je kako se Leksi i Rodni drže za ruke. Kad ju je otvoreno pitao šta je radila tog dana, nije ni spomenula da se videla s Rodnijem. Dobio je čudan imejl od nekoga ko se dobrano potrudio da sakrije ko je. A kada je Doris govorila o Rejčel, Leksi je jedino pitala je li Rodni ljut ili ne.

U jednu ruku, ako gaji osećanja prema Rodniju, zašto jednostavno ne prizna daje tako? Čemu pristanak da se uda za Džeremija? Zašto kupovati kuću i stvari za bebu i provoditi gotovo svako veče s Džeremijem? Zbog bebe? Džeremi je znao da je Leksi staromodna, ali nije baš razmišljala kao neko iz pedesetih godina dvadesetog veka. U Njujorku je živela sa svojim mladićem, imala je strasnu kratku vezu s gospodinom Renesansom... Nije bila neko ko bi odbacio život s čovekom koga voli - pod pretpostavkom daje to Rodni - zarad bebe. To, naravno, znači da voli Džeremija, upravo kao što mu je rekla preko telefona. Upravo kao što mu govori svaki put kad su skupa. Upravo kako mu šapuće kad jedno drugo drže u naručju.

Nema razloga da joj ne veruje, zaključio je. Nikakvog. Ona mu je verenica, i ako kaže da je kod Doris, onda je kod Doris. Kraj priče, osim... Osim što je nekako sumnjao da je ona zaista tamo.

Napolju je pao mrak i s mesta na kojem je sedeo video je kako se granje lagano njiše na povetarcu. Mlado prolećno lišće pokrilo je gole grane i sada je blistalo poput srebra na svetlosti polumeseca.

Treba da ostane ovde i sačeka da ga pozove, pomisli. Venčaće se i veruje joj. Koliko puta ju je proverio otkako ju je video s Rodnijem samo da bi se glupavo osećao kad bi ugledao njena kola pred bibliotekom? Pet-šest puta? Deset puta? Zašto bi večeras bilo drugačije?

Neće biti, rekao je sebi čak i dok je uzimao ključeve. Kao što noćnog leptira privlači svetlost sijalice, izgleda da ni on nije imao izbora i nastavio je sebe da grdi dok je izlazio na vrata i sedao za volan svog automobila.

Noć je bila tiha i mračna; gradsko jezgro je opustelo, a po mraku *Herbs je* izgledao neobično neprijatno. Prošao je ne usporivši i krenuo ka Dorisinoj kući znajući da će je tamo zateći. Kad je na prilaznoj stazi ugledao Dorisin automobil, uzdahnuo je osetivši i olakšanje i žaljenje. Do tog trenutka se nije setio daje Leksi ostavio u *Herbsu* bez kola i gotovo se naglas nasmejao.

U redu, pomislio je, to je rešeno i povezao se ka Leksinoj kući odlučivši da je tamo sačeka. Kad bude došla, on će biti pun razumevanja i ćutati, slušati njene brige, a ako bude želela, napraviće joj toplu čokoladu. Bespotrebno je preuveličavao.

Ali, kad je skrenuo u Leksinu ulicu i ugledao njenu kuću, osetio je kako nagonski pritiska kočnicu. Usporivši kola i naginjući se bliže vetrobranu, zatreptao je da se uveri da dobro vidi, a onda odjednom čvrsto stegnuo volan.

Njenih kola nije bilo na stazi, niti je u kući bilo upaljeno svetlo. Nagazio je kočnicu, okrenuo kola ne mareći za škripu guma. Pošto je dao gas i kola se na uglu zanela, pojurio je kroz grad znajući tačno gde je ona. Ako nije bila u biblioteci ili u *Grinlifu*, niti kod Doris ili u *Herbsu*, mogla je biti samo na jednom mestu.

I bio je u pravu, jer kad je stigao u ulicu gde je živeo Rodni Harper, ispred njegove kuće je ugledao njena kola.

OSAM

Džeremi je čekao na tremu Leksine kuće.

Imao je ključ, mogao je da ude ali nije želeo. Želeo je da sedi napolju, na stepeniku. Ili tačnije, da se puši napolju na stepeniku. Jedno je razgovarati s Rodnijem, a sasvim drugo o tome lagati. A ona je lagala. Otkazala je njihovu večeru, pozvala ga telefonom i slagala gde će biti. Otvoreno gaje slagala.

Stisnutih vilica je osmatrao čekajući da ugleda njena kola.

Zaista mu nije bilo važno kakvo joj je opravdanje. Za ovako nešto nema opravdanja. Trebalo je samo da mu kaže kako želi da razgovara s Rodnijem, kako je zabrinuta za njega i on bi to potpuno razumeo. Ne bi bio oduševljen, ali bi razumeo. Dakle, čemu sve te tajne?

Nije trebalo da bude ovako. Nije trebalo da se ovako ponaša prema njemu... ili bilo kome do koga joj je stalo, kad smo već kod toga. I šta ako se ovakvi postupci nastave i kad se venčaju? Želi li zaista da dane provodi pitajući se je li zaista tamo gde je rekla da će biti?

Ne, ne dolazi u obzir. Nema teorije. Brak ne treba tako da izgleda, a on se nije preselio ovamo, nije *sve* ostavio da bi bio obmanut. Ili ga voli ili ne; sasvim jednostavno. A to što je otkazala večeru s njim da bi mogla da bude s Rodnijem prilično očigledno govori šta ona oseća.

Nije ga zanimalo jesu li prijatelji niti ga je zaista zanimalo da li ona misli da ga samo teši. Trebalo je samo da mu kaže istinu. U tome je bila suština.

Iako je bio ljut, morao je da prizna i da je povredjen. Došao je ovamo da podeli život s Leksi, ovamo se preselio zbog nje. Ne zbog bebe, ne zato što sanja da život provede okružen belom ogradicom, ne zato što potajno veruje u južnjačku romantiku. Došao je ovamo zato što želi da mu ona bude žena.

A ona ga sad laže. Ne jednom, već dvaput, i dok je osećao kako mu se želudac steže, nije znao da li da udari pesnicom u zid ili jednostavno zarije lice u šake i zaplače.

Još je sedeo na njenim stepenicama kad je sat docnije stigla. Kad je izašla iz kola, činilo se da je iznenađena što ga vidi, ali je onda krenula ka njemu kao da je sve u redu.

„Hej“, rekla je zabacivši tašnu preko ramena. „Šta radiš ovde?“

Džeremi ustade sa stepenika. „Samo čekam“, reče. Pogleda na sat i primeti daje skoro devet. Kasno ali ne prekasno...

„Kako ti je išlo pisanje?“, reče prilazeći bliže.

„Dobro.“ Slegnuo je ramenima. „Radim na nekim idejama.“

Mada nije napravio nijedan pokret prema njoj - a izgleda da je to primetila - ipak mu se primakla da ga poljubi. Ako je i primetila da joj baš i nije uzvratio, nije pokazala.

„Dobro“, reče. „Srediće se. Uvekje tako.“

Pogleda je; uprkos njegovom besu (ili strahu, kad bi zaista bio iskren), izgledala mu je prelepo. Pomisao da je neko drugi uzme u naručje razarala gaje.

Osećajući njegova uzburkana osećanja, povukla ga je za rukav. „Jesi li dobro?“

„Jesam“, odgovorio je.

„Izgledaš uznemireno.“

Bila je to savršena prilika da kaže šta mu je na umu, ali je izbegao. „Samo sam umoran“, reče. „Kako je Doris?“

Leksi skloni pramen kose za uvo. „Brine. Rejčel se još nije javila ni pojavila.“

„A ona još misli da joj se nešto možda dogodilo?”

„Nisam sigurna. Znaš kakva je Doris. Kad jednom utuvi nešto u glavu, to tamo ostane i nikad nema logičnog objašnjenja. Imam osećaj da misli da je Rejčel... pa, u nedostatku bolje reči, da je otišla zbog...” Opet je odmahнула glavom. „Zapravo ne znam šta Doris misli. Samo ima osećaj da Rejčel nije trebalo da ode i zaista je uznemirena.”

Džeremi klimnu glavom iako baš i nije sasvim razumeo. „Ako joj je dobro, onda će sve biti u redu, je li?”

Leksi slegnu ramenima. „Ne znam. Odustala sam od pokušaja da dokučim kako Doris razmišlja. Samo znam daje obično u pravu. U to se stalno uveravam.”

Džeremi ju je posmatrao osećajući da govori istinu... o vremenu koje je provela s Doris. Ništa nije rekla gde je posle bila.

Ispravio se. „Pretpostavljam da si celo večer provela s Doris, a?”

„Uglavnom”, odgovori.

„Uglavnom?”

Džeremi oseti kako ona pokušava da oceni koliko on zna.

„Aha”, konačno reče.

„Šta to znači?” upita.

Leksi nije odgovorila.

„Svratio sam večeras kod Doris”, izazivao ju je, „ali nisi bila tamo.”

„Bio si kod Doris?”

„I ovde”, dodao je.

Napravivši mali korak unazad, prekrstila je ruke. „Jesi li me proveravao?”

„Nazovi to kako hoćeš”, reče Džeremi trudeći se da ostane miran. „Ali u svakom slučaju mi nisi rekla istinu.”

„O čemu pričaš?”

„Gde si bila večeras? Pošto si otišla od Doris?”

„Došla sam ovamo”, reče.

„A pre toga?“, upita Džeremi nadajući se da će sama reći, moleći se da bude iskrena, osećajući kako mu nervoza raste u želucu.

„*Zaista* si me proveravao, zar ne.“

Možda ga je pravednost s kojom je ovo rekla navela da se razjari. „Ne radi se o meni!“, odseče Džeremi. „Samo odgovori na pitanje!“

„Zašto vičeš?“ upita. „Rekla sam ti gde sam bila.“

„Ne, nisi!“ povika Džeremi. „Rekla si mi gde si bila pre nego što si otišla na drugo mesto. Bila si još negde posle Doris, zar ne?“

„Zašto vičeš na mene?“ pitala je Leksi i sama podižući glas. „Šta te je spopalo?“

„Bila si kod Rodnija!“, povika Džeremi.

„Molim?“

„Čula si me!“ reče. „Bila si kod Rodnija! Video sam te tamo!“

Leksi napravi još jedan korak unazad. „Pratio si me?“

„Ne“, ljutito reče, „nisam te pratio. Otišao sam kod Doris, pa ovamo, a onda sam krenuo da te tražim. I zamisli šta sam otkrio?“

Zastala je kao da razmišlja kako najbolje da odgovori. „Nije ono što misliš“, pobunila se nežnijim glasom nego što je očekivao.

„A staja to mislim?“, pitao je Džeremi. „Da moja verenica ne bi trebalo da bude u kući drugog muškarca? Daje možda trebalo da mi kaže kuda ide? Da bi mi rekla nešto da mi veruje? Da ne bi otkazala večeru sa mnom kako bi bila s drugim muškarcem da joj je do mene stalo?“

„Ne radi se o tebi!“ reče., „I nisam otkazala večeru. Pitala sam te možemo li da odložimo za sutra i pristao si!“

Džeremi se primaknu za centimetar. „Nije reč o večeri, Leksi. Reč je o tome da si večeras bila u kući drugog muškarca.“

Leksi nije uzmakla. „Pa šta? Misliš li da sam spavala s Rodnijem? Misliš li da smo se proteklog sata ljubili na sofi? Razgovarali smo, Džeremi! To je sve što smo radili. Samo smo razgovarali. Doris je bila umorna i pre nego što sam krenula kući, htela sam

da znam može li mi Rodni reći šta se dešava. Zato sam svratila i samo smo o Rejčel pričali."

„Trebalo je da mi kažeš."

„I rekla bih ti! I ne bi morao čak ni da pitaš. Rekla bih ti gde sam bila. Ja nemam tajni pred tobom."

Čelo mu se nabra. „O, ne? A onaj dan na drvenoj stazi?"

„Koji dan na drvenoj stazi?"

„Prošlog meseca kad... Video sam te kako držiš Rodnija za ruku."

Zurila je u njega kao da ga nikad pre nije videla. „Otkad me uhodiš?"

„Ne uhodim te! Ali sam video kako ga držiš za ruku."

I dalje je zurila u njega. „Ko si ti?" konačno ga upita.

„Tvoj verenik", reče Džeremi govoreći sve glasnije, „i mislim da zaslužujem objašnjenje. Prvo otkrijem kako se vas dvoje držite za ruke, onda saznam da naše sastanke otkazuješ da bi bila s njim..."

„Ućuti!", povika. „Samo ćuti i slušaj."

„Pokušavam da slušam!", uzvratio je. „Ali ne govoriš mi istinu! Lažeš me!"

„Ne, ne lažem!"

„Ne? Pa zašto mi onda ne ispričaš o svojoj maloj pustolovini s držanjem ruku!"

„Pokušavam da ti kažem da ovo pretvaraš u ono što nije..."

„O, stvarno?", zareza prekinuvši je. „A šta da si ti mene uhvatila kako se držim za ruke s bivšom devojkom i da si otkrila kako se iskradam da bih bio s njom?"

„Nisam se iskradala!", reče Leksi mahnuvši rukama. „Rekla sam ti... Bila sam kod Doris gotovo celo veče, ali još nisam bila sigurna šta se događa. Brinula sam za Rejčel pa sam svratila do Rodnija da vidim da li on nešto zna."

„Ali si ga prvo držala za ruku, naravno."

Leksine oči blesnuše, ali kad je progovorila osetio je kako joj se glas slama. „Ne", rekla je, „nisam. Sedeli smo pozadi na tremu i pričali. Koliko puta moram to da ti kažem?"

„Možda dovoljno da priznaš da si lagala!"

„Nisam lagala!"

Gledao ju je jedva govoreći. „Lagala si i ti to znaš." Uperio je prst u nju. „I to je već loše, ali nije samo to bolno. Još je bolnije što i dalje pokušavaš da porekneš."

Rekavši to, side s trema i ode u kola i ne okrenuvši se.

Džeremi je slepo jurio kroz grad ne znajući šta da radi. Znao je da mu se ne vraća u *Grinlif*, a nije mogao ni da pomisli da ode u tavernu *Lukilu*, jedino otvoreno mesto u gradu. Mada je jednom-dvaput svratio, nije želeo da provede večer za šankom samo zato što je znao kakvu bi gužvu to izazvalo. Ako je išta naučio o malim gradovima, to je da se vesti brzo šire, pogotovo loše vesti, a nije želeo da iko u gradu počne da nagađa o njemu i Leksi. Umesto toga se jednostavno vozio kroz grad, pravio velike krugove, ne misleći na odredište. Bun Krik nije Njujork - nije bilo mesta na koje bi čovek otišao ako bi želeo da se utopi u masi. Masa nije postojala.

Ponekad je mrzeo ovaj grad.

Mogla je Leksi da priča koliko hoće o lepom krajoliku i divnim ljudima koje je gledala gotovo kao svoju porodicu, ali valjda je to trebalo da očekuje. Kao jedino dete i pri tom siročiću, nikad nije bila deo velike porodice kao Džeremi, i ponekad bi poželeo da joj kaže kako pojma nema o čemu priča. Jeste, većina ljudi koje je upoznao u gradu bili su prijatni i ljubazni, ali se zapitao ne pokušavaju li samo da se prikažu boljima nego što jesu. Fasada je skrivala tajne i podvale kao i svugde, ali su se ovdašnji ljudi trudili da to prikriju. Poput Doris, na primer. Dok je postavljao pitanja, Doris i Leksi su razmenjivale skrivene znakove, sve s namerom da ga drže u neznanju. Ili gradonačelnik Gerkin. Umesto da jednostavno pomogne Džeremiju da dobije dozvole, on je imao sopstveni plan. Nešto se, Džeremi reče, moralo reći za Njujorčane. Kad su ljuti, to ti i pokažu i ne

trude se da to uviju u šareni papir, pogotovo kad se tiče porodice. Ljudi jednostavno govore ono što misle.

Poželeo je da se i Leksi tako ponaša. Vozeći se unaokolo, nije mogao da se odluči da li mu bes raste ili splašnjava; nije znao da li da krene nazad ka njenoj kući i pokuša da ovo reši ili da se potruđi i sam dokuči. Sumnjao je da ona nešto krije, ali koliko se god trudio, nije mogao da smisli šta je to. Uprkos besu i dokazima, odbijao je da poveruje da je s Rodnijem krišom u vezi. Ukoliko ga Leksi nije potpuno obmanula, u šta je sumnjao, sama pomisao je bila besmislena. Ali nečega je bilo među njima, nečega o čemu je Leksi bilo neprijatno da razgovara. A zatim, naravno, tu je i onaj imejl...

Odmahnuo je glavom pokušavajući da razbistri misli. Pošto je treći put obišao grad, krenuo je ka unutrašnjosti. Nekoliko minuta je vozio u tišini, pa skrenuo opet i ubrzo se zaustavio na groblju zvanom Kedar Krik - obitavalištu tajanstvenih svetala i mestu koje ga je i dovelo u Bun Krik.

Ovde je prvi put video Leksi. Kad je stigao u grad, došao je ovamo da snimi nekoliko fotografija pre no što započne istraživanje za članak koji je nameravao da napiše, i još se sećao kako se iznenada pojavila uhvativši ga nesprenog. Još je mogao da vidi kako se kretala i kako joj je povetarac mreškao kosu. Na ovom groblju mu je takode rekla da su joj se roditelji udavili pošto su im kola sletela s puta.

Izašavši iz kola, Džeremi se iznenadi koliko sve drugačije izgleda bez magle. One noći kad je prvi put video tajanstvena svetla, izmaglicom obavijeno groblje izgledalo je nestvarno, kao izgubljeno u vremenu. Večeras su se, pod jasnim aprilskim svodom i blistavom mesečinom, mogli razaznati oblici pojedinačnih nadgrobničkih spomenika, a čak se i setio putanje kojom je išao dok je pokušavao da snimi svetla.

Kročio je kroz kapiju od kovanog gvozda i pod nogama začuo nežno krckanje šljunka. Nije dolazio ovamo otkako se

vratio u Bun Krik, i dok je prolazio pored napuklih nadgrobnih ploča, misli mu opet skrenuše na Leksi.

Je li mu rekla istinu? Delimično. Da li bi mu zaista rekla gde je bila? Možda. A da li je imao pravo da bude ljut? Da, opet pomisli, imao je.

Nije mu se dopala svađa s njom. I nije mu se dopalo kako ga je pogledala kad je shvatila da ju je pratio. Niti mu se i samom, priznao je, dopadala ta njegova osobina. Istini za volju, poželeo je da nikad nije video Leksi i Rodnija zajedno. To je samo izazvalo njegovu sumnjičavost i opet je sebe podsetio da nema razloga da bude sumnjičav. Jeste, otišla je kod Rodnija, ali Rejčel je nestala, a Rodni je nesumnjivo bio onaj s kojim je Leksi trebalo da razgovara.

Ali imejl...

Ni o tome nije želeo da misli.

U tišini je izgledalo kao da groblje postaje sve svetlije. To, naravno, nije bilo moguće - avetinjska svetla su se pojavljivala samo u maglovitim noćima - ali kad je trepnuo, shvatio je da mu se ne privida. Groblje je postajalo sve svetlije. Kad se zbu-njeno namrštio, začu nepogrešivi zvuk automobilskog motora. Osvrnuvši se ugleda farove kola koja su pristizala iz krivine. Pitao se ko li vozi ovuda i iznenadio se kad je primetio da kola usporavaju, a onda se i zaustavljaju odmah iza njegovih.

Iako je bilo mračno, prepoznao je automobil gradonačelnika Gerkina i trenutak kasnije video kako se mračni obris pojavljuje.

„Džeremi Marš?“, povika gradonačelnik. „Jesi li tamo?“

Džeremi se nakašlja opet se iznenadivši. Razmišljao je da li da odgovori ili ne, a zatim shvati da su ga kola odala. „Da, gospodine gradonačelnice, ovde sam.“

„Gde? Ne vidim te.“

„Ovamo“, povika Džeremi. „Pored velikog drveta.“

Gradonačelnik krenu prema njemu. Dok je prilazio, Džeremi je čuo kako i dalje govori.

„Ti zaista dolaziš na najneobičnija mesta, Džeremi. Samo je trebalo toga da se setim. Pretpostavljam da ne bi trebalo da sam

iznenađen poznavajući tvoje iskustvo s ovim mestom i sve to. Ali ipak, mogu da smislim deset boljih mesta na koja bi neko mogao da ode kad želi da bude sam. Valjda čovek oseća potrebu da se vrati na mesto zločina, zar ne?"

U trenutku kad je završio stajao je pred Džeremijem. Čak i u mraku Džeremi je mogao da vidi kako je obučen - crvene sintetičke pantalone, ljubičasta košulja i žuta sportska jakna. Izgledao je kao uskršnje jaje.

„Šta radite ovde, gospodine gradonačelnice?"

„Pa, došao sam, naravno, da razgovaram s tobom."

„Mislite, o astronautu? Ostavio sam vam poruku u kancelariji..."

„Ne, ne, naravno da ne. Dobio sam poruku, ništa nemoj da brineš. Nisam sumnjao da ćeš uspeti s obzirom da si slavna ličnost, i tako to. Desilo se da sam radio u kancelariji, baš sam završavao neka dokumenta u mojoj radnji u centru grada i slučajno sam video kako prolaziš kolima. Mahnuo sam ti, ali me valjda nisi video, pa sam se pitao kud li Džeremi Marš toliko žuri."

Džeremi podiže ruku da ga prekine. „Gospodine gradonačelnice, zaista nisam raspoložen..."

Gradonačelnik nastavi kao da ga nije čuo. „Ali nisam tome pridavao pažnju, naravno. U svakom slučaju, ne odmah. Ali kad si prošao drugi pa treći put, zapitao sam se želiš li možda s nekim da porazgovaraš. Tu sam se zapitao kuda bi otišao Džeremi Marš, i..." Gradonačelnik napravi dramsku pauzu i udari se po nozi da bi još više naglasio svoje reči. „Kao *grom* da me pogodio. Pa on ide na groblje!"

Džeremi gaje samo posmatrao. „Zašto ste pomislili da idem na groblje?"

Gradonačelnik se zadovoljno nasmeši, ali umesto da odgovori direktno, pokazao je na predivno drvo magnolije u sredini groblja.

„Vidiš ono drvo, Džeremi?"

Džeremi je pratio njegov pogled. Čvornovatog korenja i dugih grana, drvo mora da je imalo preko sto godina.

„Jesam li ti ispričao priču o tom drvetu?“

„Ne, ali...“

„To drvo je još pre rata protiv severnjačke agresije zasadio Kolman Tols, jedan od najuglednijih građana. Vodio je radnju za namirnice i opšte potrepštine i imao ženu od koje nije bilo lepše kilometrima unaokolo. Zvala se Patriša i mada je njena jedina slika stradala u požaru biblioteke, moj otac se kleo da je nekad išao u biblioteku samo da nju vidi.“

Džeremi nestrpljivo zavrte glavom. „Gospodine gradonačelnice...“

„Pusti me da završim. Mislim da će ovo baciti svetlo na tvoj problemčić.“

„Koji problem?“

„Pa, problem koji imaš s gospođicom Leksi. Da sam na tvom mestu, pretpostavljam da ni ja ne bih bio oduševljen da saznam da provodi vreme s drugim muškarcem.“

Džeremi zatrepta u šoku, bez reči.

„Ali, kako sam ti rekao, ova Patriša je bila jedna prelepa dama i pre nego što se udala za Kolmana, godinama joj se udvarao. Uglavnom su joj se svi u okrugu udvarali - i volela je da joj poklanjaju pažnju - ali je njeno srce na kraju osvojio stari Kolman, a veće venčanje okrug nikad nije video. Pretpostavljam da su mogli da žive srećno do kraja života, ali nije bilo tako. Kolman je bio ljubomoran, vidiš, a Patriša nije bila neučtiva prema onim drugim mladim muškarcima koji su joj se udvarali. Kolman to jednostavno nije mogao da podnese.“

Gradonačelnik zavrte glavom. „Na kraju su se strašno posvadađali a Patriša to nije mogla da istrpi. Razbolela se i provela dve nedelje u krevetu dok je dobri Gospod nije pozvao sebi. Kolmanu je srce prepuklo, i pošto je sahranjena na groblju, u njenu čast je zasadio ovo drvo. I ovde eto raste ova živa verzija našeg Tadž Mahala.“

Džeremi je zurio u gradonačelnika. „Je li to istinita priča?“ konačno upita.

Gradonačelnik podiže desnu ruku kao da polaže zakletvu. „Ne pomakao se odavde ako nije.“

Džeremi nije znao kako da odgovori niti je pojma imao otkud gradonačelnik zna izvore njegovih nevolja.

Gradonačelnik nabi ruke u džepove. „Ali kao što vidiš, sasvim je prikladna s obzirom na ono što se tebi događa. Ovo drvo ovde mora da te privuklo groblju kao što plamen privlači noćnog leptira.“

„Gospodine gradonačelnice...“

„Znam šta misliš, Džeremi. Pitaš se zašto ti nisam spomenuo priču kad si onomad nameravao da pišeš o groblju.“

„Ne, ne baš.“

„Onda se pitaš kako je, za ime sveta, moguće da ima toliko mnogo neverovatnih priča koje se tiču delova našeg lepog grada. Sve što mogu reći jeste da smo mi ovde bastion istorije. Mogao bih da ti ispričam zanimljive priče o polovini zgrada u centru grada.“

„Nije ni to“, reče Džeremi pokušavajući da dokuči šta se dešava.

„E, onda, pretpostavljam da se pitaš otkud znam za gospođicu Leksi i Rodnija.“

Džeremi pogleda Gerkina u oči. Gerkin samo slegnu ramenima. „U malom gradu se sve čuje.“

„Hoćete da kažete da svi znaju?“

„Ne, naravno da ne. U svakom slučaju, ne ovo. Pretpostavljam da nas nekoliko zna, ali mi ne širimo glasine koje bi nekoga mogle povrediti. Istina je da sam i ja kao svi ostali zabrinut zbog Rejčelinog tajanstvenog nestanka. Pre nego što si večeras razgovarao s Doris, bio sam malo s njom, i veoma se potresla. Voli tu devojkicu, znaš. Bio sam, zapravo, tamo kad je Rodni svratio i opet sam dolazio kad si ti otišao u *Grinlif*.“

„A ostalo?“

„0, to je jednostavno zaključivanje“, reče Gerkin slegnuvši ramenima. „Rodni i Rejčel se viđaju ali imaju probleme, Rodni i Leksi su prijatelji, tebe vidim kako kružiš po gradu i prebrzo voziš, skoro kao da je za volanom slepac. Ne treba mnogo da se shvati da je Leksi otišla kod Rodnija da s njim razgovara i da si zbog toga uznemiren, s obzirom na svu ostalu napetost kojoj si izložen.“

„Napetost?“

„Naravno. Venčanje i kuća i Leksi u drugom stanju.“

„I to znate?“

„Džeremi, dečaće moj, pošto si sad stanovnik našeg lepog grada, moraš da shvatiš da ovde ljudi imaju veoma dobru moć zapažanja. Nema šta mnogo da se radi osim da se nagađa šta se dešava u tuđim životima. Ali ne brini; ni reč neću reći dok zvanično ne objavite. Kao izabrani zvaničnik, pokušavam da budem iznad svih glasina koje kruže gradom.“

Džeremi pomisli u sebi da treba da se krije u *Grinlifu* što više može.

„Ali glavni razlog zbog kojeg sam pošao da te tražim bio je da ti ispričam priču o ženama.“

„Još jedna priča?“

Gerkin podiže ruke. „Pa, manje priča, više lekcija. O mojoj ženi Gledis. Sad, ona je dobra žena, ali ima prilika kad nije najiskrenija u našem braku. Dugo mi je to smetalo, i bilo je trenutaka kad smo i glas podigli jedno na drugo, ali sam na kraju shvatio da, ukoliko te žena zaista voli, ne možeš uvek da očekuješ da govori istinu. Vidiš, žene bolje od muškaraca razumeju osećanja, a ako nisu iskrene, češće je to zato što misle da će nas istina povrediti. Ali to ne znači da nas ne vole.“

„Hoćete da kažete da je u redu da lažu?“

„Ne, hoću da kažem da ako lažu, to čine jer im je stalo.“

„A šta ako želim da mi kaže istinu?“

„E, onda bi ti bilo bolje, dečaće moj, da se spremiš da istinu prihvatiš u duhu u kojem ti je ponuđena.“

Džeremi razmisli malo o ovome, ali ništa ne reče. U tišini, gradonačelnik Gerkin zadrhta. „Ovde je malo zahladnelo, zar ne? I pre no što odem, samo ovo da ti kažem. Ti u svom srcu znaš da te Leksi voli. Doris to zna, ja to znam, čitav grad to zna. Kad vas dvoje ljudi vide zajedno, gotovo da očekujemo da udarite u pesmu, pa nema razloga da se brineš što je otišla da vidi Rodnija u trenutku kad mu je teško.”

Džeremi skrenu pogled. Iako je gradonačelnik još stajao pored njega, odjednom se osetio veoma usamljeno.

Vrativši se u *Grinlif*, Džeremi se promišljao da li da opet pozove Alvina. Znao je da će na kraju, ukoliko bude razgovarao s Alvinom, preživakavati čitavo veče, a to nije želeo. Niti je bio spreman da prihvati Gerkinov savet. Povremene laži su možda uspevale u gradonačelnikovom braku, ali on to s Leksi ne želi.

Zavrteo je glavom, umoran od nevolja s Leksi, umoran od priprema za venčanje i renoviranja kuće, umoran što nije u stanju da piše. Otkako je došao ovamo, život mu se pretvorio u niz nevolja, a zbog čega? Zato što voli Leksi? Pa kako to da onda mora da trpi napetost, a njoj sve izgleda dobro? Zašto on mora da ispašta zbog tuđih grehova?

Ne, priznao je, to nije sasvim pošteno. I ona je napeta. Ne samo zbog priprema za venčanje i kuće, već i zato što je u drugom stanju, što se budi plačući usred noći, mora da pazi šta jede i pije. Izgleda da ona jednostavno sve to bolje podnosi od njega.

Sav zbunjen, Džeremi priđe računaru znajući da ne može da piše, ali pomisli da može makar mejlove da proveri. Ali kad je pogledao prvu poruku, nije bio u stanju da učini ništa do da zuri u ekran.

*JE LI TI REKLA ISTINU? PROČITAJ DORISIN DNEVNIK.
TAMO ĆEŠ NAĆI ODGOVOR.*

DEVET

„Ne znam šta da ti kažem“, reče Alvin zbunjeno. „Šta misliš da to znači?“

Pošto je poruku pročitao deset puta, Džeremi je na kraju posegnuo za telefonom.

„Ne znam“, reče.

„Jesi li pogledao Dorisin dnevnik?“

„Ne“, odgovori Džeremi, „upravo sam dobio mejl. Nisam imao vremena da išta uradim. Samo pokušavam da ovo shvatim.“

„Možda bi trebalo da uradiš kako piše u poruci“, predloži Alvin. „Pregledaj Dorisin dnevnik.“

„I šta da tražim?“ upita Džeremi. „Ne znam čak ni šta treba da tražim. A tvrdim ti da u Dorisinom dnevniku nema ničeg u vezi s ovim što se u poslednje vreme događa.“

„O čemu pričaš?“

Džeremi se nasloni, poče da govori, pa se opet zavali u stolicu dok je prepričavao šta se dogodilo u poslednjih nekoliko sati. Kad je završio, Alvin je ćutao.

„Samo da proverim jesam li dobro čuo“, konačno reče Alvin. „Bila je kod Rodnija?“

„Aha“, reče Džeremi.

„I nije ti rekla?“

Džeremi se nagnu napred pokušavajući da odredi kako najbolje da odgovori. „Ne, ali je kazala da je nameravala.“

„I ti joj veruješ?“

U tome je suština, zar ne? Da li bi mu zaista rekla?

„Ne znam“, priznade Džeremi.

Džeremi je čuo kako Alvin s druge strane diše. „Ponovo ne znam šta da ti kažem.“

„Šta misliš da to znači? Zašto mi neko šalje ovakve mejlove?“

„Možda zna nešto što ti ne znaš“, istaknu Alvin.

„Ili možda jednostavno želi da raskinemo“, reče Džeremi.

Alvin nije otvoreno odgovorio. Umesto toga upita: „Voliš lije?“

Džeremi prođe rukom kroz kosu. „Više nego sam život.“

Kao da pokušava da oraspoloži prijatelja, Alvin veselo progovori: „Barem u sledeću fazu života ulaziš s ludilom od žurke sledećeg vikenda. Još samo šest dana.“

Prvi put posle naizgled mnogo sati Džeremi se osmehnu. „Biće veselo.“

„Nema sumnje. Ne ženi se moj najbolji prijatelj svaki dan. A i radujem se što ću te videti. Osim toga, prijaće ti izlet do grada. Ja sam tu bio, sećaš se? Pouzdano znam da nemaš šta da radiš već da gledaš kako ti nokti na nogama rastu.“

I proučavam ljude, pomisli Džeremi ali ništa ne reče.

„Ali slušaj, zovi me ako nešto saznaš iz Dorisinog dnevnika. Mada nerado priznajem, počinjem da proživljavam tvoje pustolovine.“

„Ne bih baš rekao za ove mejlove da su pustolovine.“

„Nazovi ih kako hoćeš. Ali moraš da priznaš da su te naterale da razmišljaš, zar ne?“

„O, da“, priznade Džeremi. „Teraju me na razmišljanje.“

„Na kraju, ako ćeš se njom oženiti, moraćeš da joj veruješ, znaš.“

„Znam“, reče Džeremi. „Veruj mi, znam.“

Šta znači verovati nekome?

Dorisin dnevnik se i dalje nalazio na stolu i on se uhvati kako zuri u njega. Da li veruje Leksi? Na to se sve svodilo. Uglavnom joj veruje, ali u poslednje vreme nije bilo lako.

Ali imejlovi. Ne jedan, već dva. A drugi...

Ako otvori dnevnik - šta ako nešto sazna o Leksi, nešto što ne zna ili možda ne želi da zna? Hoće li to uticati na njegova osećanja prema njoj? Hoće li ga to naterati da prizna poraz i odjuri bez osvrtnja?

Pokušavao je da sklopi priču. Ko god da je poslao imejlove, ne samo da je znao da je Leksi trudna i da Džeremi ima Dorisov dnevnik već je bio i dovoljno smeo da mu predloži da sazna nešto što je Leksi krila. To je, opet, ukazivalo da taj neko želi da ih razdvoji.

Ali ko? Jeste, svako u gradu je mogao znati daje Leksi u drugom stanju; međutim, samo nekoliko njih je znalo da je dnevnik kod njega, a osim Leksi, samo je jedna jedina osoba znala šta je u dnevniku.

Doris.

Ali to nema smisla. Ona je bila ta koja je gurnula Leksi ka Džeremiju na samom početku; ona je ta koja je objašnjavala Leksino ponašanje da bi Džeremi bolje razumeo Leksi. Doris je takođe bila osoba s kojom je Džeremi razgovarao o svojoj spisateljskoj blokadi.

Bio je izgubljen u mislima, pa je tek posle nekoliko trenutaka shvatio da neko kuca na vrata. Prešao je sobu i otvorio vrata.

Leksi se usiljeno osmehnula. Uprkos hrabrom izrazu lica, oči su joj bile crvene i naduvene i znao je da je plakala. Najpre nijedno nije govorilo. A zatim:

„Hej”, rekla je.

„Zdravo, Leks”, reče. Kad nije napravio nijedan pokret prema njoj, pogledala je u pod.

„Pretpostavljam da se pitaš zašto sam došla, a? Nadala sam se da ćeš se vratiti, ali nisi.”

Kad Džeremi nije odgovorio, sklonila je pramen kose za uvo. „Samo sam htela da ti kažem da mi je žao. Za sve si bio u pravu. Trebalo je da ti kažem i pogrešila sam što sam uradila ono što sam uradila.”

Džeremi ju je proučavao pre nego što se odmaknuo od vrata. Dobivši prećutnu dozvolu, Leksi uđe u sobu i sede na krevet. Džeremi dohvati stolicu pored radnog stola.

„Zašto mi nisi rekla?“, upita.

„Nisam planirala da odem“, reče. „Znam da možda ne veruješ u to, ali kad sam otišla od Doris, nameravala sam da odem kući i... Ne znam... Samo mi je palo na pamet da verovatno treba da porazgovaram s Rodnijem. Mislila sam da će umeti da mi kaže kuda je možda Rejčel otišla.“

„A pre toga?“ reče Džeremi. „Na drvenoj stazi. Zašto mi nisi rekla za to?“

„Rodni mi je samo prijatelj i trenutno mu je teško. Znam kako ti je to možda izgledalo, ali mi se odavno poznajemo i samo sam htela da mu pomognem.“

Džeremi primeti da veoma pažljivo izbegava da mu odgovori na pitanje. Nagnuo se napred u stolici. „Bez igre, Leksi, u redu?“ reče mirnim i ozbiljnim glasom. „Nisam raspoložen. Samo želim da znam zašto mi nisi rekla.“

Leksi se okrenu ka prozoru, ali video je odsjaj svetlosti lampe u njenim očima. „Bilo je... teško. Nisam uopšte htela da se u to upuštam. A nisam ni tebe htela da uvučem.“ Nasmejala se i činilo se da je uzdrmana. „Ali ipak jesam, a?“ Zavrte glavom i duboko udahnu pa nastavi: „Suština je u tome da se Rodni i Rejčel u poslednje vreme mnogo svadaju zbog mene.“

Glas joj postade nežniji. „Rejčel muči to što smo Rodni i ja izlazili. A još više što zna šta je Rodni osećao prema meni. U tome je suština. Rejčel i dalje misli da Rodni nešto oseća prema meni i - sudeći po Rejčelinim recima, u svakom slučaju - Rodni me i dalje povremeno spominje, obično u pogrešnom trenutku. Ali ako razgovaraš s Rodnijem, on tvrdi da ona preteruje. O tome smo razgovarali na drvenoj stazi.“

Džeremi skupi ruke. „Oseća li on nešto prema tebi?“

„Ne znam“, reče.

Kad je na Džeremijevom licu ugledala nevericu, brzo dodade: „Znam da je to uobičajen izgovor, ali ne znam šta drugo da kažem. Je li Rodniju još stalo do mene? Da, mislim da jeste, ali poznajemo se otkako smo bili deca. Ti želiš da ti odgovorim na pitanje da li bi Rodni izlazio s Rejčel da mi nismo vereni, a ja samo mogu da kažem da mislim da bi. I ranije sam ti rekla da sam uvek mislila kako su njih dvoje jedno za drugo. Ali...”

Začutala je zabrinuto se namrštivši.

„Ne znaš sigurno”, dovrši Džeremi umesto nje. Da je na Leksinom mestu, ni on ne bi mogao da odgovori.

„Ne znam”, reče ona. „Ali on shvata da sam verena sa drugim. Prihvata da između nas nikad neće biti ništa i znam da mu je stalo do Rejčel. Ali Rejčel je osetljiva na mene i mislim da Rodni nenamerno pogoršava. Ispričao mi je kako je jednog popodneva dok su se vozili, Rejčel pobesnela što je pogledao u biblioteku. Optužila ga je da traži mene i na kraju su se satima svadali. Rekao joj je da je to samo navika, da ništa nije mislio, a Rejčel je uporno govorila da me on nikad neće preboleti i da su to samo izgovori. Narednog dana je još bio uznemiren i svratio je do biblioteke da se posavetuje sa mnom, pa smo otišli na drvenu stazu da razgovaramo.”

Uspravila se uzdahnuvši. „I večeras, kao što sam rekla, jednostavno se desilo. Pošto ih oboje poznajem, pošto mi je stalo do oboje i želim da im uspe, osećam da treba da pokušam da to popravim. Ili makar da saslušam šta jedno od njih želi da mi kaže. Osećam da sam priterana uza zid i ne znam kako da odatle izađem i šta treba da radim.”

Otkako je stigla, prvi put je sad izgledala opušteno.

„Možda si bila u pravu što mi nisi rekla. Ove južnjačke sapunice mi se ne dopadaju.”

„Ni meni. Ponekad poželim da sam opet u Njujorku gde niko nikog ne poznaje. Ovakve stvari prođu, a još je gore što sam te naljutila. Navela sam te da sumnjaš, a onda još pokušala da sve

sakrijem. Nemaš pojma koliko mi je žao zbog toga. To se više nikada neće dogoditi."

Glas joj je postao još nežniji i počeo da se prekida; kad ga je pogledala krajičkom oka, Džeremi ustade sa stolice i sede pored nje na krevet. Kad ju je uzeo za ruku, ramena joj zadrhtaše i isprekidano udahnu.

„Hej”, šapnu Džeremi, „u redu je. Nemoj da plačeš.”

Njegove reče su joj izgleda oslobodile osećanja i ona zagnjuri lice u dlanove. Duboko i gorko je jecala kao da se satima suzdržavala, a kad ju je zagrlio, još jače je zaplakala.

„U redu je”, šapnuo je.

„Ne... nije”, gušila se između jecaja ne skidajući ruke s lica.

„Zaista to mislim”, reče, „opraštam ti.”

„Ne... ti... ne opraštaš. Videla sam... kako si me... gledao... na vratima... kad sam stigla.”

„Tad sam još bio besan. Ali sad više nisam.”

Stresla se i dalje krijući lice. „Da, jesi. Ti... mrziš me... Imaćemo bebu a samo se... svađamo...”

Nije dobro išlo. Osećajući se izgubljeno, Džeremi se seti njenih hormona. Kao i većina muškaraca, pretpostavljao je da su hormoni objašnjenje za svaki emocionalni ispad, ali u ovom slučaju izgleda da je zaista tako.

„Ne mrzim te. Bio sam besan na tebe, ali to je sada gotovo.”

„Ja ne volim... Rodnija. Ja volim tebe...”

„Znam.”

„Nikad više neću razgovarati s Rodnijem...”

„Možeš s njim da razgovaraš. Samo ne u njegovoj kući, u redu? I nemoj da ga držiš za ruku.”

Njegova primedba je natera u još veći plač, ako je to i bilo moguće.

„Znala sam da si... još besan na mene...”

Leksi je trebalo još pola sata da prestane da plače; na kraju je Džeremi odlučio daje najbolje da ništa ne govori osim da poriče daje i dalje besan. Sve ostalo je izgleda samo pogoršavalo stanje. Poput malog deteta nakon ozbiljnog pada, svakih tridesetak sekundi bi isprekidano uzdisala, a lice bi joj se iskrivilo kad bi ponovo počela da plače. Ne želeći da izazove novi napad plača, Džeremi je ćuteći sedeo dok je Leksi pokušavala da se smiri.

„Opa”, rekla je promuklim glasom.

„Aha”, složi se Džeremi. „Opa.”

„Izvini”, reče naizgled jednako zgranuta kao i on. „Ne znam šta se desilo.”

„Plakala si”, reče Džeremi.

Pogleda ga; kako su joj oči bile naduvene, pogled nije delovao kao obično.

„Jesi li saznala išta o Rejčel?”, upita.

„Ne mnogo. Osim daje Rodni prilično siguran da nije danas otišla. Misli da je krenula juče posle posla. U četvrtak uveče su se posvađali i Rodni kaže da mu je rekla da je gotovo i da ne želi više nikad da ga vidi. Kad je posle prošao pored njene kuće, kola joj nisu bila tamo.”

„Uhodio ju je?”, upita Džeremi obradovan što nije jedini.

„Ne, želeo je da se pomire. Ali u svakom slučaju, ako je otišla u petak posle posla... Ne znam, možda je planirala da ode na ceo vikend. Ipak, to ne objašnjava zašto nije javila Doris da neće ujutro doći, a i ne govori nam kuda je otišla.”

Džeremi razmisli prisativši se da su i Doris i Leksi rekle da nikad nije spominjala prijatelje van grada. „A zar nije mogla da ode na plažu ili tako negde? Možda je želela da bude sama. Ili makar neko vreme bez Rodnija.”

„Ko zna” - Leksi slegnu ramenima. „Ali čak i pre ovoga... Ne znam.” Izgleda da je pažljivo birala reči. „U poslednje vreme se čudno ponašala čak i prema meni. Skoro kao da prolazi kroz krizu srednjih godina.”

„Premlada je za to“, ukazao je Džeremi. „Kao što si rekla, verovatno se to tiče njene veze s Rodnijem.“

„Znam... ali nije samo to. Kao da nešto krije. Obično stalno sa mnom razgovara, ali kad smo otišle da kupimo haljinu za deverušu, uopšte nije mnogo pričala. Kao da je nešto krila.“

„Možda je već duže planirala ovaj vikend.“

„Možda“, reče Leksi. „Jednostavno ne znam.“

Oboje su poduže ćutali. U tišini je Leksi pokušala da priguši zevanje, a zatim se zbunila. „Izvini“, reče. „Umorna sam.“

„Hoće to kad sat vremena plačeš.“

„I kad si u drugom stanju“, reče. „U poslednje vreme se prilično zamaram. Na poslu sam počela čak i vrata da zatvaram da bih spustila glavu na sto.“

„Pa smiri se. Nosiš moje dete, znaš. A trebalo bi verovatno i da kreneš kući na spavanje.“

Pogledala ga je podigavši obrve. „Hoćeš li da dođeš?“

Razmišljao je. „Bolje ne“, reče. „Znaš šta bude kad spavam kod tebe.“

„Misliš kako neko vreme zapravo ne spavamo?“

„Ne mogu da odolim.“

Klimnula je glavom najednom ozbiljna. „Siguran si da ne ostaješ ovde zato što...“

„Ne“, reče prekinuvši je s osmehom. „Nisam lud. Sad kad shvatam šta se dešava, lakše mi je.“

Poljubila gaje pa ustala s kreveta. „Dobro“, reče protežući se. Primetio je da joj stomak nije ravan kao što je bio i pogled mu se zadržava malčice duže.

„Ne gledaj kako sam debela“, izgrdi ga, odjednom svesna sebe.

„Nisi debela“, automatski reče i bi mu drago. „Trudna si i izgledaš prelepo.“

Posmatrala ga je dok je govorio kao da se opet pita je li joj rekao istinu zašto neće da ide kod nje, a onda pomisli daje bolje da ne ponavljaju razgovor. Džeremi ustade i isprati je do vrata.

Pošto ju je poljubio za rastanak, razmišljajući o svemu što se večeras dogodilo, gledao je kako ide prema kolima.

„Hej, Leksi?“

Okrenula se. „Da?“

„Zaboravio sam da te pitam. Ima li Doris računar?“

„Doris? Ne.“

„Ni na poslu?“

„Nema“, odgovori Leksi. „Ona je staromodna kad su računari u pitanju. Sumnjam da ume i da ga uključi. Zašto?“

„Onako“, reče.

Video joj je na licu da je zbunjena ali da ne želi da se upušta u to. „Lepo spavaj“, reče joj. „Volim te.“

„I ja tebe“, tiho reče. Otvorila je vrata i sela za volan.

Džeremi je posmatrao kako pali kola, vozi unazad i kreće pošljunčanim prilazom i kako zadnja svetla nestaju dok je odlazila. Nekoliko minuta kasnije, sedeo je za stolom naslonjen na stolicu i podignutih nogu.

Večeras je štošta objašnjeno i sve je bilo savršeno logično. Nestale su njegove sumnje u vezi s Rodnijem - pod pretpostavkom da ih je ikad stvarno i imao - ali imejlovi su još bili nerazjašnjeni.

Ako Leksi govori istinu, Doris ih nije poslala. Ali ako nije ona, ko je?

Na stolu mu je bio Dorisin dnevnik i on ga još jednom pogleda. Koliko puta je razmišljao da li da ga pročita ili ne, i hoće li tamo pronaći građu za članak? Iz nekog razloga je to izbegavao, ali sad opet pomisli na poslednji mejl.

JE LI TI REKLA ISTINU? PROČITAJ DORISIN DNEVNIK. TAMO ĆEŠ NAĆI ODGOVOR.

Kakvu istinu? I šta će naći u Dorisinom dnevniku? Kakav odgovor treba da nađe?

Nije znao. A nije bio siguran ni da želi da sazna. Ali kako mu se po glavi još vrtela poruka, posegnuo je za dnevnikom.

DESET

Džeremi je veći deo naredne sedmice proveo proučavajući dnevnik.

Doris je uglavnom veoma uredno unosila zabeleške. U knjizi je ukupno bilo dvesta trideset dva imena, svako napisano penkalam; za još dvadeset osam žena dati su samo inicijali, mada nije objašnjeno zašto nisu podrobnije imenovane. Očevi su, mada ne uvek, bili naznačeni punim imenom i prezimenom. Doris je u većini slučajeva zapisala datum posete i približno trajanje trudnoće i predvidela pol deteta. Majke bi se zatim potpisale. U tri slučaja žene su napisale da čak nisu ni znale da su u drugom stanju.

Ispod svakog zapisa Doris je ostavljala mesto gde je upisivala, ponekad i u drugoj boji, pol deteta po rođenju. Ponegde je priložila novinsko obaveštenje o rođenju bebe, a svaki put, kako mu je Leksi i rekla, Doris je tačno predvidela. Barem za one za koje je i rekla. Bilo je trinaest slučajeva za koje Doris nije predvidela pol bebe, što ni Leksi ni Doris nisu spomenule. Džeremi je iz Dorisinih zabeleški shvatio da je u tim slučajevima došlo do pobačaja.

Jedan za drugim podaci kao da su se stopili.

19. februar 1995. Ešli Benet, 23 godine, dvanaesta nedelja trudnoće.

Otac Tom Harker. DEČAK *Ešli Benet*
lobi Roj Benet, rođen 31. avgusta 1995.

12. jul 1995. Teri Miler, 27 godina, deveta nedelja trudnoće. Često ima jutarnje mučnine. Drugo dete. DEVOJČICA Teri Miler

Sofi Mej Miler, rođena 11. februara 1996.

Nastavio je da čita, tražio obrasce, trudio se da uoči nešto neobično. Pročitao je dnevnik, stavku po stavku, pet-šest puta. Sredinom nedelje osetio je da ga nešto muči, kao da mu nešto promiče, pa opet započeo da čita dnevnik, ali ovog puta otpozadi. Zatim ga je ponovo pročitao.

U petak ujutro je napokon našao. Za pola sata je trebalo da ode po Leksi kako bi otišli da kupe kuću. Još se nije spakovao za put u Njujork, ali je bio u stanju samo da zuri u stavku koju je nažvrljala drhtavim rukopisom.

28. septembar 1996. L.M.D., 28 godina, sedma nedelja trudnoće, otac verovatno Trevor Njuland. Slučajno otkrila.

Ispod toga više ništa nije bilo zapisano, što znači da je majka imala pobačaj.

Džeremi zgrabi dnevnik odjednom teško dišući. Samo jedno ime, jedino koje nije prepoznao, ali inicijale jeste.

L.M.D. *Leksi Marin Darnel.*

Trudna s nekim drugim. Još jedna neizgovorena laž.

Još jedna laž...

Grozničavo je razmišljao. Leksi je i ovo slagala, upravo kao što ga je slagala o vremenu provedenom s Rodnijem. Upravo kao što je jednom slagala o tome gde je bila pošto se videla s Doris... i pre toga, kad je slagala da zna istinu o tajanstvenim svetlima na groblju.

Laži i skrivene istine...

Obrazac?

Usne mu se skupiše u ljutitu liniju. Ko je ona? Zašto je ovo radila? I zašto mu, za ime sveta, ne bi rekla? Ovo bi razumeo.

Nije znao da li da bude ljut ili povređen. Ili oboje. Trebalo mu je vremena da o svemu razmisli, ali u tome i jeste suština - nije bilo vremena. Uskoro će on i Leksi imati kuću, za nedelju dana će se venčati. Ali Alvin je sve vreme bio u pravu. On nju ne poznaje, nikad je nije ni znao. Niti joj je, odjednom shvati, potpuno verovao. Da, objasnila je svoje prevare, i kad su bile tako izdvojene, za svaku je postojalo objašnjenje. Ali hoće li ovo biti redovna pojava? Da li će on morati da živi s poluistinama? *Može li tako da živi?*

I ko je poslao imejl? Opet se sve vraća na to, zar ne? Poznanik koga je zamolio da uđe u trag pošiljaocu tajanstvenih imejl-ova javio mu je početkom nedelje da su najverovatnije poslati iz mesta van grada i da se nada da će uskoro imati odgovor. To je značilo... *šta?*

Nije znao, a nije ni imao vremena da shvati. Za dvadeset minuta ima sastanak s advokatom da bi kupio kuću. Treba li da odloži kupovinu? *Može li, čak i da želi?*

Previše toga o čemu treba razmisliti, previše toga što je trebalo uraditi.

Automatski se krećući, izađe iz sobe u *Grinlifu*; posle deset minuta, potpuno zbrkanih misli, zaustavio se pred Leksinom kućom. Kroz prozor je video da se neko kreće i ona izađe na trem.

Dokono je primetio da se za ovu priliku doterala. U bleđužućkastim pantalonama i odgovarajućoj jakni preko svetloplave bluze, osmehnula se i mahnula mu silazeći niz stepenice trema. Za trenutak je bilo lako zaboraviti daje u drugom stanju.

U drugom stanju...

Baš kao pre. Od saznanja ga opet obuze bes, što ona izgleda nije primetila dok je ulazila u kola.

„Zdravo, dušo, kako si? Na trenutak sam pomislila da ćemo zakasniti.”

Nije mogao da joj odgovori. Nije mogao da je pogleda. Nije znao želi li da se sada suoče ili da sačeka dok ne bude imao vremena da razmisli šta sve ovo znači.

Stavila mu je ruku na rame. „Jesi li dobro?“ upita. „Izgledaš rasejano.“

Stisnuo je volan trudeći se da ne izgubi živce. „Samo razmišljam.“

Posmatrala ga je. „Želiš li da razgovaraš o tome?“

„Ne“, reče.

I dalje gaje posmatrala ne znajući da li da se brine. Trenutak kasnije se naslonila i namestila sigurnosni pojas.

„Zar ovo nije uzbudljivo?“ rekla je pokušavajući da istovremeno promeni temu i unese vedrije raspoloženje. „Naša prva kuća. Treba ovo posle da proslavimo. Možda da odemo na ručak pre nego što pođeš na aerodrom. Osim toga, neću te videti nekoliko dana.“

Ubacio je menjač u brzinu i kola krenuše. „Kako hoćeš.“

„Ne zvučiš mi baš oduševljeno.“

Pretvarao se da je usredsređen na drum i snažno stiskao volan. „Rekao sam da ću ići.“

Zavrtela je glavom i okrenula se ka prozoru. „Baš ti hvala“, promrmlja.

„Šta? Sad se ti ljutiš?“

„Samo ne razumem zašto si toliko neraspoložen. Ovo bi trebalo da bude veselo. Kupujemo kuću, ideš na momačko veče. Trebalo bi da si srećan. A ti se ponašaš kao da smo krenuli na sahranu.“

Džeremi zausti da nešto kaže ali se predomisli. Ako sad započnu svađu, neće je završiti pre no što stignu do advokatske kancelarije. Toga je bio svestan. Nije želeo da o ovome javno govori, a nije ni znao kako da počne. Ali kasnije će razgovarati o ovome. U to nema sumnje.

Zasad su se u tišini vozili, a atmosfera u kolima je sa svakim minutom postajala sve gora. Kad su stigli do advokatske kancelarije ispred koje ih je čekala gospoda Renolds, Leksi nije htela ni da ga pogleda. Čim su se kola zaustavila, Leksi je otvorila vrata i izašla pa se ne sačekavši uputila prema gospođi Renolds.

Lepo, pomislio je. Ljuta je? Dobro došla u klub, draga moja. Zatvorio je vrata i polako krenuo za njom ne pokazujući želju daje sustigne.

„Danas je veliki dan“, reče gospoda Renolds smešeći se dok je Leksi prilazila. „Jeste li vas dvoje spremni?“

Leksi klimnu glavom, Džeremi ne reče ništa. Gospođa Renolds pogleda Leksi pa Džeremija pa opet Leksi. Osmeh joj nestade. Imala je dovoljno godina da može odmah da prepozna svađu. Kupovina kuće je stres, a ljudi različito reaguju. Ali to se nje ne tiče. Ono što se nje *tiče* jeste da ih oboje uvede unutra da potpišu papire pre nego što se svađa pretvori u nešto zbog čega bi joj posao propao.

„Već nas očekuju“, reče praveći se da ne primećuje kako su oboje smrknuti. „Ići ćemo u sobu za sastanke.“ Zakoračila je ka vratima. „Ovuda. Vas dvoje ćete napraviti odličan posao. Kad kuća bude gotova, biće kao za izložbu.“

Otvorila je vrata čekajući odgovor.

„Niz hodnik“, opet je požurivala. „Druga vrata sleva.“

Kad udoše, pojuri mimo njih gotovo ih primoravajući da je prate. Tako su i učinili, ali sudbina je htela da advokat ne bude u prostoriji.

„Sedite. Sigurna sam da će svakog trenutka stići. Idem da vidim gde je, u redu?“

Leksi i Džeremi sedoše ukoso jedno od drugog, a gospoda Renolds se izgubi. Džeremi dohvati olovku i odsutno poče da lupka po stolu.

„Šta je s tobom danas?“ napokon reče Leksi.

Džeremi je osetio izazivački ton, ali ništa ne reče.

„Nećeš da razgovaraš sa mnom?“

Polako je podigao pogled i susreo se s njenim očima. „Reci mi šta se dogodilo s Trevorom Njulandom“, tiho reče. „Ili treba da kažem, gospodinom Renesansom?“

Leksine oči se neznatno raširiše i izgledalo je da je na ivici da mu odgovori kad se gospođa Renolds pojavi u hodniku u pratnji advokata. Seli su za sto i advokat raširi spise ispred njih.

Advokat poče da objašnjava postupak, ali Džeremi ga je jedva čuo. U mislima je otišao u prošlost. Poslednji put kad je bio u ovakvoj prostoriji, okončavao je razvod s Marijom. Sve je isto izgledalo, od velikog stola od trešnjevog drveta okruženog tapaciranim stolicama, do polica prepunih pravnih knjiga i velikih prozora kroz koje je prodirala sunčeva svetlost.

Narednih nekoliko minuta advokat je objašnjavao ugovor, stranu po stranu. Vodio ih je kroz brojeve, pokazivao im ukupne iznose bankarskog zajma i troškove inspekcije kuće, procenu i raspodelu poreza. Ukupan iznos je odjednom izgledao poražavajuće, jednako kao i činjenica da će on narednih trideset godina otplaćivati kuću. Potišten, Džeremi stavi potpis na odgovarajuća mesta pa gurnu papire prema Leksi. Ni ona ni on ništa nisu pitali niti su odugovlačili postupak. U jednom trenutku Džeremi vide kako advokat značajno gleda gospođu Renolds koja samo slegnu ramenima.

Zatim advokat ponovo napravi tri omota - jedan za prodavca, jedan za svoju kartoteku i jedan za Džeremija i Leksi. Pružio je omot i Džeremi ga uze dok je ustajao.

„Čestitam“, reče advokat.

„Hvala“, odgovori Džeremi.

Niko nije ćaskao dok je gospođa Renolds izvodila Džeremija i Leksi iz prostorije; kad su izašli napolje, i gospođa Renolds im je čestitala, a zatim brzo krenula ka svom automobilu.

Napolju, na suncu, izgleda da ni Džeremi ni Leksi nisu znali šta da kažu dok Leksi napokon ne naruši tišinu.

„Možemo li da odemo do kuće?“ upita.

Džeremi ju je proučavao pre no što odgovori: „Zar ne misliš da treba najpre da razgovaramo?“

„Razgovaraćemo tamo.“

Kad su se zaustavili pred kućom, Džeremi je najpre primetio balone privezane za stub blizu ulaznih vrata; ispod njih je bila traka s natpisom *DOBRO DOŠLI KUĆI*. Bacio je pogled na Leksi.

„Jutros sam stavila balone i traku“, objasnila je. „Mislila sam da će biti lepo iznenađenje.“

„I jeste“, reče. Znao je da bi trebalo još nešto da doda, ali nije mogao.

Leksi odmahnu glavom malim, gotovo neprimetnim pokretom, koji je mnogo govorio. Bez reči je otvorila vrata automobila i izašla. Džeremi je gledao kako ide prema kući primetivši da ga ne čeka niti se osvrće.

Džeremi je osećao da se razočarala u njega kao i on u nju; njegov bes je odražavao njen. Znao je šta se dogodilo s Trevorom Njulandom, a ona je znala da on zna.

Ipak, činilo se kao da je želela da izbegne razgovor o tome.

Džeremi izađe iz kola. Tada je Leksi već stajala na prednjem tremu prekrštenih ruku, ne gledajući u njega već u šumarak čempresa. Džeremi joj je prilazio svestan zvuka svojih koraka dok se peo na trem. Zaustavio se blizu nje.

Govorila je gotovo šapatom.

„Sve sam isplanirala, znaš? Za danas. Bila sam toliko uzbudena da sam kupila balone i traku i u mislima sam sve isplanirala. Mislila sam da, pošto potpišemo dokumenta, predložim da ode-mo na izlet, svratimo po sendviče i sokove u *Herbs*, a onda te iznenadim dovodeći te ovamo. U našu kuću, prvog dana otkako je imamo. Mislila sam da ćemo šesti na zadnji trem i... Ne znam, samo se radovati jer oboje znamo da se ovakav dan više nikad neće ponoviti.“ Zastade. „Ali neće tako biti, zar ne.“

Slušajući je zažalio je zbog svojih postupaka, ali samo na trenutak. Ništa od svega ovoga nije njegova greška; on je jednostavno saznao nešto o Leksi, a ona nije imala dovoljno poverenja u njega da mu to ispriča. I pitao ju je za to.

Čuo je kako je duboko udahнула pre no što se okrenula prema njemu. „Zašto želiš da znaš o Trevoru Njulandu? Već sam ti pričala o njemu. Pre nekoliko godina se pojavio u gradu, kratko smo se zabavljali i on je otišao. To je sve.“

„Nisam to pitao. Pitao sam šta se dogodilo.“

„Ne shvatam zašto je to važno" reče. „Bilo mi je stalo do njega, otišao je i nikad ga više nisam videla. Nikad mi se više nije ni javio."

„Ali nešto se dogodilo", navaljivao je.

„Zašto radiš ovo?", upita ga. „Imala sam trideset jednu godinu kad smo se upoznali, Džeremi. Nisam bila pod staklenim zvonom i nisam život provela krijući se na tavanu. Da, zabavljala sam se s drugima dok se ti nisi pojavio, u redu? I da, čak sam neke i volela. Ali i ti si, a ja tebe ne pitam ni za Mariju ni za tvoje stare devojke. Ne znam šta ti je u poslednje vreme. Kao da moram na prstima da idem oko svega da te ne bih uvredila. Jeste, možda je trebalo da ti kažem za Trevora, ali s obzirom na to kako se u poslednje vreme ponašaš, ionako bismo se posvađali."

„Kako se ja ponašam?"

„Da", reče podižući glas. „Malo ljubomore je normalno, ali ovo je besmisleno. Najpre Rodni, sad Trevor? Gde je tome kraj? Hoćeš li da me pitaš za ime svakog momka s kojim sam izlazila na fakultetu? Želiš li da znaš s kim sam išla na matursko veče? I ko me je prvi poljubio? Hoćeš sve pojedinosti? Kao što rekoh, gde će tome biti kraj?"

„Nije reč o ljubomori!" prasnu Džeremi.

„Ne? Pa o čemu je reč?"

„O poverenju."

„Poverenju?" Na licu joj se ukaza neverica. „Kako treba da ti verujem ako ti ne veruješ meni? Čitave nedelje se plašim da Rodniju i zdravo kažem, pogotovo otkako se Rejčel vratila, plašeci se šta bi ti mogao da pomisliš. I dalje ne znam gde je bila i šta joj se dogodilo, jer čekam da vidim hoću li tebi ugoditi, pa nisam imala vremena čak ni da pitam. I upravo kad pomislim da je među nama opet sve u redu, počneš da me ispituješ za Trevora. Kao da tražiš izgovore da bi se posvađao, a meni je toga dosta."

„Nemoj mene da kriviš za ovo!“, odgovori Džeremi. „Ja ništa ne krijem.“

„Ne krijem ni ja ništa.“

„Pročitao sam Dorisin dnevnik!“, uzvratila Džeremi. „Video sam tamo tvoje inicijale!“

„O čemu pričaš?“

„O njenom dnevniku!“ ponovi. „Među njenim beleškama lepo piše - da je L.M.D. bila trudna, ali da Doris nije mogla da odredi pol deteta. Za Doris je to značilo da je žena pobacila. L.M.D. Leksi Marin Darnel! To si ti, zar ne.“

Progutala je knedlu ne skrivajući da je zbunjena. „Piše u dnevniku?“

„Aha, kao i ime Trevora Njulanda.“

„Čekaj...“, reče očigledno sve zbunjenija.

„Samo mi reci“, zahtevao je. „Video sam tvoje inicijale, video sam njegovo ime, i sabrao dva i dva. Bila si trudna, zar ne.“

„Pa šta?“ uzviknu. „Zašto je to uopšte važno?“

„Jednostavno me boli da nemaš dovoljno poverenja u mene da mi kažeš. Dosta mi je ovih tajni među nama...“

Prekinula ga je ne pruživši mu priliku da završi. „Boli? Jesi li pomislio na moja osećanja kad si video dnevnik? Da sam možda ja povređena? Da ti možda nisam rekla jer ne volim da se sećam šta se dogodilo? Daje to bio užasan deo mog života i da ne želim da to ikad ponovo proživim? To nema nikakve veze s poverenjem u tebe. Uopšte se tebe i ne tiče. Ostala sam u drugom stanju. Pobacila sam. Pa šta? Ljudi greše, Džeremi.“

„Ne shvataš šta želim da kažem.“

„Šta? Da si od jutros pozeleo da se opet posvađaš i da si tražio razlog za svađu? E pa našao si ga, čestitam. Ali meni je ovoga dosta. Znam da si napet, ali svoj bes ne moraš svaki put da iskališ na meni.“

„Šta to treba da znači?“

„Da ne pišeš“, reče odmahnuvši rukama. „Sve je ovo zbog toga i ti to znaš! Ne možeš da pišeš i iskaljuješ se na meni kao

da sam ja kriva. Praviš od svakog komarca magarca, a ja sve ispaštam. Prijatelj mi je u nevolji, odem da popričam s njim, i odjednom tebi ne verujem. Ne kažem ti da sam pobacila pre četiri godine, i to je zato što ti ne verujem. Dosta mi je toga da me teraš da se loše osećam zato što ti ne možeš da napišeš članak."

„Ne svaljij krivicu za sve ovo na mene. Ja sam se žrtvovao da bih došao ovamo..."

„Vidiš!", reče. „O tome ti pričam! Ti si se *žrtvovao*." Gotovo je ispljunula reč. „Upravo se tako i ponašaš. Kao da si čitav svoj život upropastio što si se ovamo preselio!"

„To nisam rekao."

„Ne, ali to si mislio! Napet si što ne pišeš i na mene se istresaš! Nisam ja za to kriva! A jesi li pomislio da sam i ja napeta? Ja sve pripremam za venčanje! Ja brinem o renoviranju kuće! Ja sve to radim i još sam u drugom stanju! I šta dobijam? 'Ne veruješ mi! 'Nisi mi rekla istinu.' Čak i da jesam, čak i da sam ti sve ispričala, opet bi našao neki razlog da se ljutiš na mene! Više ništa što uradim ne valja. Pretvorio si se u osobu koju i ne poznajem."

Džeremi opet oseti kako mu gnev raste. „Zato što ni ti ne misliš da ja radim nešto kako valja! Ne oblačim se kako treba, ne naručujem hranu kako treba, želim pogrešna kola, nisam čak ni odabrao kuću u kojoj ću živeti. Sve odluke donosiš ti, a moje mišljenje ne vredi ništa!"

Oči joj blesnuše. „Zato što ja mislim na našu porodicu. A ti misliš samo na sebe!"

„A ti?" uzviknu. „Ja sam morao da ostavim svoju porodicu jer ti svoju ne bi. Ja sam morao da dovedem svoj posao u opasnost jer ti svoj ne bi. Ja živim u usranom motelu okružen mrtvim životinjama jer ti ne želiš da ljudi u gradu steknu pogrešan utisak! I ja plaćam za sve što poželiš - a ne ti!"

„Novac? Besan si i zbog novca?"

„Spao sam ovde na prosjački štap, a ti to čak ni ne primećuješ! Mogli smo da sačekamo, a ne sve odjednom da se renovira! Nije nam potreban krevetac od petsto dolara! Ne treba nam ormar prepun odeće! Beba se još nije ni rodila!" Odmahnuo je rukama. „Dakle, možeš da razumeš zašto sam napet zbog pisanja. Tako plaćam za sve ovo što ti želiš, a ovde ne mogu da radim. Nema vesti koje bi se mogle iskoristiti, nema energije, ovde nema ničega!"

Kad je završio, gledali su se poduže ne govoreći.

„Da li zaista tako misliš? Da *ovde* nema *ničega*'? A beba i ja? Zar to ništa ne znači?"

„Znaš na šta mislim."

Leksi prekrsti ruke. „Ne, ne znam. Što mi ne kažeš?"

Džeremi odmahnu glavom iznenada se osetivši iscrpljeno. Želeo je samo da ga sasluša. Bez reči je krenuo s trema.

Išao je prema kolima, a onda odluči da ih ostavi. Trebaće Leksi; on će kasnije nešto smisliti. Izvadio je ključeve iz džepa i bacio ih pored točka. Krenuo je prema stazi i ne osvrnuvši se.

JEDANAEST

Nekoliko sati kasnije Džeremi je sedeo u udobnoj fotelji u kući svojih roditelja u Kvinsu i gledao kroz prozor. Na kraju je pozajmio kola od Doris da bi otišao u *Grinlif* gde se presvukao i uzeo stvari, a zatim odjurio na aerodrom. Videvši njegov izraz, Doris ništa nije pitala. Za vreme vožnje je sto puta u mislima prelazio svađu.

Najpre je bilo lako i dalje se ljutiti jer je Leksi sve činjenice okrenula u svoju korist, ali posle mnogo kilometara, kad se smirio, zapitao se da nije možda bila u pravu. Ne za sve - i ona je bila kriva što se svađa onako razbuktala - ali svakako za pojedine tačke. Je li zaista bio besan što mu ona ne veruje ili ova-ko reaguje zato što je napet i na njoj se prazni? Ako je hteo da bude potpuno iskren, mogao je da prizna da je njegova napetost bila deo svega, ali on nije bio napet zbog posla. I dalje su tu bili imejlovi.

Mejlovi su poslani kako bi se zapitao je li dete njegovo. Mejlovi su poslani da bi počeo da sumnja u Leksi. Izgleda da su mejlovi ostvarili svoj cilj. Ali ko ih je poslao? I zašto?

Ko je znao daje Leksi u drugom stanju? Doris, naravno, opet je sve upućivalo na nju. Ali jednostavno nije mogao da zamisli da ona to učini, a po Leksinim recima, ona čak ne ume ni da koristi računar. Ko god da je mejlove poslao, bio je stručnjak.

Potom je tu bila Leksi. Setio se njenog izraza kad joj je rekao da je video njeno ime. Ukoliko se nije pretvarala da je zbunjena, nije ni znala da joj je ime u dnevniku. Je li joj Doris uopšte

rekla da zna? Je li Leksi ikad rekla Doris? Zavisno od vremena pobačaja, možda jedna drugoj ništa nisu ni rekle.

Dakle, ko je znao?

Pozvao je svog prijatelja hakera i ostavio poruku daje hitno i da mu zaista treba informacija. Na kraju ga je zamolio da mu javi na mobilni čim nešto sazna.

Za jedan sat će krenuti na momačko veče, ali nije bio raspoložen. Ma koliko će biti lepo da malo bude s Alvinom, nije želeo da o svemu ovome razgovara s njim. Večeras treba da se provedu, ali trenutno mu je bilo kakav provod izgledao nemoguće.

„Zar ne treba da se spremiš?”

Džeremi ugleda oca koji je dolazio iz kuhinje. „Spreman sam”, reče.

„A košulja? Izgledaš kao drvoseča.”

Žureći da se spakuje i ode iz grada - i shativši da se oznoji u odeći u kojoj je bio kod advokata - Džeremi je s vešalice skinuo flanelsku košulju. Pogledavši u košulju, upita se da nije podsvesno pokušavao da prizna kako je Leksi u pravu. „Ne sviđa ti se?”

„Sasvim sigurno je drugačija”, primeti otac. „Jesi li je dole kupio?”

„Leksi mi je kupila.”

„Možda bi voleo da popričaš s njom o odevanju. Sad, meni bi tako nešto dobro stajalo, ali na tebi ne izgleda dobro. Pogotovo ako večeras izlaziš.”

„Videćemo”, reče Džeremi.

„Kako hoćeš”, reče otac sedajući na sofu. „I šta se događa? Posvađao si se s Leksi pre no što si krenuo?”

Džeremi podiže obrve. Najpre gradonačelnik, a sad i otac. Je li ga bilo toliko lako pročitati?

„Zašto to kažeš?”, upita.

„Zbog toga kako se ponašaš. Je li ljuta što imaš momačko veče?”

„Ne, nikako.”

„Jer neke žene besne zbog toga. O, naravno, sve one kažu da je to u redu, da je to običaj, ali u stvari im se ne dopada pomisao da njihovi verenici blenu u lepe žene.“

„Zabava neće biti u tom stilu. Rekao sam Alvinu da to ne želim.“

Otac se udobno smesti. „Pa zbog čega ste se posvađali? Hoćeš da razgovaraš o tome?“

Džeremi je razmišljao da li da mu ispriča i ipak resio da to ne učini. „Zapravo, ne. Lično je.“

Otac klimnu glavom. „To je uvek pametno, usput budi rečeno. Veruj mi. Kad se par svađa, o tome nikad ne treba razgovarati s nekim trećim. U suprotnom, može te papreno koštati. Ali to ne znači da ne mogu ipak da ti dam savet, zar ne?“

„Nije ti ni ranije smetalo.“

„Svi parovi se svađaju. To moraš da upamtiš.“

„Znam to.“

„Aha, ali misliš da se ti i Leksi svađate više nego što bi trebalo. Sad, ne znam je li tako ili ne, ali video sam tu mladu damu kad je bila ovde i mogu ti reći da je dobra za tebe i da si glup ako ne pokušaš da resiš probleme kakvi god da su. Ona je jedinstvena, a tvoja majka misli da ćeš biti srećan. Kao, uostalom, i svi ovde.“

„Vi je čak i ne poznajete. Jednom ste je videli.“

„Jesi li znao da ona piše tvojoj majci svake nedelje otkako si ti dole? I tvojim snahama?“

Na Džeremijevom licu se videlo iznenađenje.

„Tako sam i mislio“, reče mu otac. „I telefonira. I šalje fotografije. Tvoja mama je videla kako Leksi izgleda u venčanicu, kako izgleda svadbena torta, kako kuća napreduje. Čak je poslala i nekoliko razglednica na kojima se vidi svetionik, kako bi tvoja mama znala kako i to izgleda. Sve da bi se tvoja mama i svi mi ostali osećali kao deo svega što se događa. Tvoja mama ne može da dočeka da ode dole kako bi njih dve provele neko vreme skupa.“

Džeremi je ćutao. „Zašto nisam znao za ovo?“ napokon reče.

„Ne znam. Možda je htela da te iznenadi na venčanju - izvini ako sam to uprskao. Ali hoću da kažem da većina ljudi ne bi sve to uradila. Zнала je da tvojoj mami nije drago što odlaziš, ali nije to shvatila lično već se potrudila da to popravi. Samo izuzetna osoba može tako da voli.“

„Ne mogu da verujem“, promrmlja Džeremi pomislivši kako je Leksi puna iznenađenja. Ali ovog puta je bilo dobro.

„Sad, znam da si bio oženjen ranije, ali sve počinješ iz početka. Ne smeš zaboraviti da treba da gledaš opštu sliku. Kad je teško, podseti se zašto si se uopšte zaljubio u nju. Ona je naročita osoba i srećan si što si je našao, isto kao što je i ona srećna što je našla tebe. Ona ima zlatno srce, a to ne može da se odglumi.“

„Zašto imam osećaj da si na njenoj strani i da misliš da sam ja kriv za svađu?“

„Zato što te poznajem čitav život“, namignu mu otac. „Uvek si umeo da izazoveš svađu. Šta misliš da radiš kad pišeš one svoje tekstove?“

Uprkos svemu, Džeremi se nasmeja. „A šta ako grešiš? Šta ako je ona kriva?“

Otac slegnu ramenima. „Onda ću ti reći da je za svađu potrebno dvoje. Pretpostavljam da ste oboje u pravu i da oboje grešite. Tako je, uostalom, s većinom svađa. Ljudi su ono što su i niko nije savršen, ali brak znači zajednicu. Provešćete ostatak života učeći jedno o drugom, a povremeno će dolaziti do nesuglasica. Ali lepota braka je u tome što ćeš, ako si odabrao pravu osobu i ako se volite, uvek naći načina da to решиš.“

Kasnije te večeri, naslonjen na zid u Alvinovom stanu, Džeremi je s pivom u ruci posmatrao društvo. Uglavnom zbog tetovaže, Alvin je bio veliki poklonik Alena Ajversona, a sudbina je htela da u plej-of igraju *Hornetsi* protiv tima 76. Mada bi većina

prisutnih verovatno radije gledala *Nikse*, ali oni su igrali u sredu. Ipak, svi su bili oko televizora, koristeći momačko veče kao izgovor da gledaju utakmicu kao pravi neotesanci, što im žene, koje su ostavili kod kuće, inače nisu dozvoljavale. Ukoliko su, to jest, imali žene. Džeremi nije bio siguran za neke od njih koji su imali mnoge tetovaže i bili izbušeni jednako kao i Alvin. Ali čini se da su se lepo zabavljali; neki su pili otkako su stigli i već su zaplitali jezikom. Povremeno bi se poneko iznenada setio zašto je uopšte i došao kod Alvina i prišao Džeremiju.

„Provodiš se?“, rekao bi, ili: „A da ti donesem još jedno pivo?“
„Ne treba, hvala“, odgovarao je Džeremi.

Mada ove ljude nije video nekoliko meseci, izgleda da je samo nekolicina želela da se ispričaju, što nije bilo neobično s obzirom da su uglavnom bili više Alvinovi nego njegovi prijatelji. U stvari, pogledavši po sobi, shvatio je da polovinu prisutnih ne poznaje, što mu se učini zabavnim pošto je ovo trebalo da bude njegova zabava. Njemu bi bilo drago i da je veče proveo samo s Alvinom, Nejtom i svojom braćom, ali Alvin je bio poznat po tome što je svaki izgovor koristio da se dobro provede. A Alvin se izgleda dobro provodio, pogotovo što je tim 76 vodio s dva poena prednosti, a već je prošlo pola treće četvrtine. Bio je među onima koji su uzvikivali i radovali se kad god bi tim 76 postigao poen. Kao i Džeremijeva braća. Izgleda da je jedino Nejt, koga sport nikad nije preterano zanimalo, nezainteresovan za utakmicu; vredno je trpao još jedno parče pice na tanjir.

Zabava je dobro počela; ušao je u sobu gde su ga pozdravili kao da se nedavno vratio iz rata. Braća su se zbila oko njega i bombardovala ga pitanjima o Leksi i Bun Kriku i kući; Nejt je bio ljubazan da donese spisak mogućih ideja za tekstove, od kojih se jedna ticala sve raširenije upotrebe astrologije pri investicijama. Džeremi je slušao, pamtio i priznao sebi da je tema dovoljno originalna za redovnu rubriku ako ne za članak; zahvalio je Nejt i obećao da će razmisliti. Mada od toga ništa neće biti.

Ipak, bilo je lepo na trenutak zaboraviti na teškoće. Razdaljina je na čudan način učinila da nevolje života u Bun Kriku izgledaju smešno; dok je braći pričao o popravkama kuće, nisu mogli da prestanu da se smeju njegovim opisima radnika i Džeremi primeti da se i sam smeje. Urlali su od smeha što ga je Leksi terala da odsedne u *Grinlifu* i molili Džeremija da fotografiše sobu kako bi i sami mogli da vide preparirane životinje. Želeli su i Džedovu fotografiju, koji je za vreme razgovora poprimio gotovo mitske razmere u njihovim mislima. I preklinjali su, upravo kao i Alvin, da im javi čim bude otišao u lov jer su želeli da čuju sve pojedinosti o tome.

Vremenom su otišli ka televizoru kao i svi ostali, prihvatajući duh večeri. Džeremiju je prijalo da posmatra sa strane.

„Lepa košulja“, primeti Alvin prilazeći.

„Znam“, reče Džeremi. „Već si mi dvaput rekao.“

„I još ću. Šta me briga da li ti ju je Leksi kupila ili ne. Izgledaš kao turista.“

„Pa?“

„Pa? Večeras izlazimo. Idemo da osvojimo grad, da proslavimo tvojih poslednjih nekoliko momačkih noći, a ti si obučen kao da si čitavo popodne muzao krave. Ne liči na tebe.“

„To sam novi ja.“

Alvin se nasmeja. „Zar se ti prvi nisi žalio na košulju?“

„Mislim da mi sve više prirasta za srce.“

„Negde se i takve nose. Ali moram ti reći da je izvor veselja za moje prijatelje.“

Džeremi podiže bocu i otpi malo piva. Držao ga je u rukama već sat vremena i postalo je toplo. „To mi ne smeta. Polovina njih nosi majice kupljene na rok koncertima, a ostali kožna odela. Izgledao bih kao da ne pripadam ovde šta god da sam obukao.“

„I to je tačno“, isceri se Alvin, „ali moraš da primetiš kakvu energiju su uneli u žurku. Ne mogu da zamislim da čitavu noć provedem samo s Nejtom.“

Džeremi opazi svog agenta na drugom kraju sobe. Nejt je nosio trodelno odelo, glava mu se oznojila, a na bradi je imao mrlju od sosa s pice. Odudarao je od ostalih još više nego Džeremi. Primitivši da ga Džeremi gleda, mahnu mu parčetom pice.

„Da, a kad smo već kod toga... Hvala ti što si pozvao svoje prijatelje na moje momačko veče.”

„Koga je trebalo da pozovem? Pokušao sam da pozovem momke iz *Sajntifik amerikena*, ali uopšte nisu bili zainteresovani. Osim njih jedino sam se, pored tvoje braće i Nejta, setio ženskih imena. Nisam znao da si bio takav pustinjač dok si ovde živeo. A osim toga, ovo je samo predžurka da se oraspoložimo za veče.”

„Ne znam smem li da pitam staje kasnije na redu.”

„Ne trudi se. To je iznenađenje.”

Iznenada se prolomi galama kad gosti koji su gledali utakmicu poskakaše i pljesnuše jedan drugog dlanom o dlan. Pivo se prosu tu i tamo dok su ponovo prikazivali kako Ajverson zakucava.

„Hej, jesi li već razgovarao s Nejtom?”

„Aha. Zašto?”

„Zato što ne želim da upropasti veče pričajući sve vreme o pisanju. Znam da ti je to trenutno osetljiva tema, ali nećeš smeti da misliš na to kad uđemo u limuzinu.”

„To je bar lako”, šlaga Džeremi.

„Aha, kako da ne. Zato si se ovde naslonio na zid umesto da gledaš utakmicu, je li?”

„Pripremam se za veče.”

„Izgleda više kao da se suzdržavaš kako ne bi zapao u nevolju. Da te ne znam bolje, rekao bih da si još uvek pri prvom pivu.”

„Pa?”

„Pa? Ovo je tvoje momačko veče. Smeš da divljaš. U stvari, od tebe se to i očekuje. Šta kažeš, da ti donesem još jedno pivo i da zabava počne?”

„Dobro mi je”, tvrdio je Džeremi. „Lepo se provodim.”

Alvin ga je proučavao. „Promenio si se”, reče.

Aha, pomisli Džeremi, jesam. Ali ništa ne reče.

Alvin zavrte glavom. „Znam da se ženiš, ali...”

Kad ne dovrši rečenicu, Džeremi ga pogleda. „Ali šta?”

„Ovo”, odgovori Alvin. „Sve. Kako si se obukao, kako se ponašaš. Kao da više ne znam ko si.”

Džeremi slegnu ramenima. „Možda sazrevam.”

Alvin poče da odlepljuje nalepnicu sa svoje pивske boce kad je odgovorio. „Aha”, reče. „Možda.”

Kad se utakmica završila, većina Alvinovih prijatelja se okupila oko hrane, dajući sve od sebe da dokrajče ostatke pice dok ih Alvin konačno nije poterao iz stana. Kad su otišli, Džeremi je krenuo za Alvinom, Nejtom i svojom braćom niz stepenište, a onda se naguraše u limuzinu koja ih je čekala. Unutra je bio spremljen još jedan sanduk piva na ledu, a čak je i Nejta povukla atmosfera. Kako alkohol nije dobro podnosio, ljuljao se posle samo tri piva, a kapci su mu već bili na pola koplja.

„Klozen”, rekao je. „Trebalo ti još jedna priča poput te s Klozenom. To treba da nađeš. Moraš da uhvatiš još jednog slona. Čuješ li ti mene?”

„Da uhvatim slona”, reče Džeremi trudeći se da zanemari zadah alkohola. „Shvatam.”

„Tako je. Upravo to treba da uradiš.”

„Znam.”

„Ali mora biti slon.”

„Naravno.”

„Slon. Čuješ li me?”

„Velike uši, duga surla, jede kikiriki. Slon. Shvatam.”

Nejt klimnu glavom. „Tako se razmišlja.”

Alvin se nagnuo da vozaču da uputstva. Malo kasnije automobil se zaustavi; Džeremijeva braća ispiše ostatak piva, pa izađe napolje.

Džeremi je poslednji izašao i shvatio da su pred istim onim pomodnim barom gde je proslavio svoje pojavljivanje u *Prajmtajm lajvu* u januaru. S dugim granitnim šankom i dramatičnim osvetljenjem, bar je, kao i onda, bio blistav i krcat. Kroz staklene prozore je izgledalo da ima mesta samo za stajanje.

„Mislio sam da bi voleo da kreneš odavde“, reče Alvin.

„Zašto da ne?“ uzvratu Džeremi.

„Hej!“ uzviknu Nejt. „Ovo mesto mi je poznato.“ Okrenuo se. „Ovamo sam dolazio.“

„Hajde, veliki dečake“, Džeremi začu jednog od svoje braće. „Idemo unutra.“

„A gde su plesačice?“

„Kasnije“, čuo je drugog brata kako dodaje. „Još je rano. Tek smo počeli.“

Kad se Džeremi okrenuo prema njemu, Alvin samo slegnu ramenima. „Ništa nisam planirao, ali znaš kakvi su neki momci kad je u pitanju momačko veče. Ne možeš misliti da sam ja odgovoran za sve što se večeras desi.“

„Naravno da mogu.“

„Bože, večeras si, da znaš, stvarno zabavan.“

Džeremi krenu za Alvinom prema ulaznim vratima; Nejt i njegova braća su već ušli i probijali se između grupica ljudi. Kad uđe, Džeremi oseti kako udiše atmosferu u kojoj se nekad osećao kao kod kuće. Većina ljudi je bila elegantno odevena; nekolicina u odelima izgledala je kao da su stigli pravo iz kancelarije. Uskoro je primetio prelepu brinetu na drugom kraju šanka koja je izgleda pila neko tropsko piće; nekad bi joj ponudio da je časti pićem i tako bi počeo razgovor. Večeras ga je pogled na nju podsetio na Leksi, pa napipa mobilni telefon pitajući se da li da je pozove samo da joj kaže da je dobro stigao. Možda čak i da se izvini.

„Šta želiš da popiješ?“ doviknu Alvin. Već se progurao do šanka i naslonio pokušavajući da dozove šankera.

„Sad ništa“, doviknu Džeremi nadglasavši žagor. U gužvi je video kako su mu se braća okupila na drugom kraju šanka. Nejt se izgleda teturao pokušavajući da prođe pored neke grupe.

Alvin odmahnu glavom, naruči i plati dva džin-tonika pa jedan pruži Džeremiju.

„Neće moći“, reče pružajući piće. „Ovo je tvoje momačko veče. Kao kum, ovde povlačim crtu i zahtevam da se oraspoložiš.“

„Lepo se provodim“, opet reče Džeremi.

„Ne, ne provodiš se. Štaje? Jeste li se ti i Leksi opet posvađali?“

Džeremi pogleda po baru; u uglu ugleda devojkicu s kojom je nekad izlazio. Neka Džejn. Ili Džin?

Nije ni važno, ali pomisli da je to prosto način da izbegne Alvinovo pitanje. Ispravi se. „Kao“, priznade.

„Vas dvoje se stalno svađate“, reče Alvin. „Da li ti to možda nešto govori?“

„Ne svađamo se stalno.“

„Zašto ste se sad posvađali?“, upita Alvin ne obraćajući pažnju na Džeremijevu primedbu. „Jesi li zaboravio da je poljubio pre nego što si krenuo na aerodrom?“

Džeremi se namršti. „Ona nije takva.“

„Pa, nešto se dešava“, uporan je bio Alvin. „Hoćeš da razgovaramo o tome?“

„Ne“, reče Džeremi. „Ne sad.“

Alvin izvi obrvu. „Mora da je važno, a?“

Džeremi otpi gutljaj osećajući kako mu pali grlo. „Ne“, reče.

„Kako hoćeš“, reče Alvin odmahnuvši glavom. „U redu, ako ne želiš da pričaš sa mnom, možda treba da porazgovaraš sa svojom braćom. Samo hoću da kažem da nisi srećan otkako si otišao dole.“ Zastade da bi njegove reči ostavile utisak. „Možda zato ne možeš da pišeš.“

„Ne znam zašto ne pišem, ali to nema nikakve veze s Leksi. I nisam nesrećan.“

„Ne vidiš šumu od drveća.“

„Staje s tobom?“ reče Džeremi.

„Samo pokušavam da te nateram da o svemu ovome jasno razmisliš.“

„0 čemu?“, upita Džeremi. „Izgleda kao da ne želiš da se oženim njom.“

„Mislim da ne treba da se njom oženiš“, prasnu Alvin. „To sam pokušavao da ti kažem pre nego što si se odselio tamo. Čak je i ne poznaješ, a mislim da je deo tvojih muka u tome da to konačno shvataš. Još nije kasno...“

„Ja je volim!“, reče Džeremi, iznervirano podižući glas. „Zašto ovako govoriš?“

„Zato što ne želim da napraviš grešku!“, uzvratil Alvin. „Zabrinut sam za tebe, u redu? Ne možeš da pišeš, praktično si bez prebijene pare, izgleda da ne veruješ Leksi, a ona tebi ne veruje dovoljno da ti kaže da je ranije bila u drugom stanju. A sad se vas dvoje svađate po ko zna koji put...“

Džeremi zatrepta. „Šta si rekao?“

„Rekao sam da ne želim da napraviš grešku.“

„Posle toga!“, povika Džeremi.

„Šta?“

„Rekao si da je Leksi ranije bila trudna.“

Alvin odmahnu glavom. „Hoću da kažem da...“

„Otkud ti to znaš?“ odlučno upita Džeremi.

„Ne znam... Valjda si ranije spominjao.“

„Ne“, reče Džeremi, „nisam. Ja to do jutros nisam ni znao. I nisam ti rekao. Dakle, ponovo te pitam, otkud ti to znaš?“

U tom trenutku, dok je gledao svog prijatelja, odjednom su mu se sve kockice složile: neuhvatljivi imejlovi... Alvinova kratka zaljubljenost u Rejčel i njegov poziv da ga poseti... činjenica da ju je Alvin spomenuo u razgovoru, što je značilo da još misli na nju... Rejčelino nedavno neobjašnjeno odsustvo, a uz to Alvinova potreba da prekine telefonski razgovor pošto ima „društvo“.

Džeremi nije disao dok mu se sve sklupalo kao najbolja slagalica, previše nezamislivo da bi poverovao, previše očigledno da bi prevideo...

Rejčel, Leksina dugogodišnja najbolja prijateljica... koja je imala pristup Dorisinom dnevniku i znala šta je u njemu.... koja je znala da gaje Doris dala Džeremiju na čitanje.... koja je imala nevolje s Rodnijem zbog Leksi...

I Alvin, njegov prijatelj, koji je još razgovarao s Džeremijevom bivšom ženom, stari prijatelji koji su o svemu pričali...

„Rejčel je bila ovde, zar ne?“, napokon reče Džeremi glasa napuklog od besa. „Rejčel je došla u Njujork da te poseti, zar ne?“

„Ne.“

„Ti si poslao one imejlove“, nastavi napokon shvatajući dubinu Alvinove izdaje. Zurio je u Alvina kao da je stranac. „Slagao si me.“

Ljudi oko njih počеше da ih posmatraju; Džeremi ih je jedva primećivao. Alvin nevoljno uzmaknu.

„Mogu da objasnim...“

„Zašto si to uradio? Mislio sam da si mi prijatelj.“

„Ja ti jesam prijatelj“, reče Alvin.

Džeremi kao da ga nije čuo. „Znao si koliko sam napet...“

Odmahnuo je glavom pokušavajući da shvati svu stvarnost situacije. Alvin ga uhvati za ruku. „Dobro, tako je - Rejčel jeste dolazila i ja sam poslao imejlove“, priznade. „Nisam čak ni znao da će doći dok se nije javila i iznenadio sam se jednako kao i ti. To mi moraš verovati. A što se tiče mejlova, poslao sam ih samo zato što mi je stalo do tebe. Otkako si otišao tamo dole, ne ponašao se kao inače i nisam želeo da pogrešiš.“

Džeremi ništa ne reče. U tišini, Alvin mu stisnu ruku i nastavi: „Ne kažem da ne treba njom da se oženiš. Izgleda da je fina, zaista jeste. Ali zaleteo si se u ovo i nećeš da slušaš razum. Možda od nje nema bolje žene i ja se nadam da je tako, ali treba da znaš u šta ulaziš.“

Džeremi ispusti vazduh i dalje ne mogavši da pogleda Alvina. „Marija ti je rekla, zar ne?“ reče. „Zašto smo se zapravo razveli.“

„Aha“, reče Alvin naoko s olakšanjem što Džeremi izgleda počinje da shvata. „Jeste. Rekla je da nema teorije da se to dogodilo. Bila je još sumnjičavija nego ja, ako želiš da znaš istinu, pa sam počeo da razmišljam i onda poslao mejl.“ Uzdahnu. „Možda sam pogrešio što sam to uradio, i zaista sam pomislio da nećeš na to ni obratiti pažnju, ali si me onda pozvao i bio si uznemiren, a ja sam odjednom shvatio da jednako kao i ja sumnjaš kako je ostala u drugom stanju.“

Zastao je puštajući da se te njegove reči slegnu, pa nastavi: „I tada se pojavila Rejčel, popili smo poneko piće, a onda je počela da mi priča kako je Rodniju i dalje stalo do Leksi, i ja se prisetim da je Leksi priznala da je provela večer s Rodnijem. U međuvremenu, što je Rejčel više pričala, to sam ja više saznavao o Leksinoj prošlosti - o tom momku s kojim se ranije zabavljala i ostala u drugom stanju - što je samo potvrdilo koliko ti malo znaš o njoj.“

„Sta hoćeš da kažeš?“

Alvin duboko udahnu pažljivo birajući reči. „Samo kažem da je to važna odluka i da treba da znaš u šta se upuštaš.“

„Hoćeš reći da misliš da je dete Rodnijevo?“, upita Džeremi.

„Ne znam šta da mislim o tome“, odgovori Alvin, „ali nije u tome suština...“

„Nije?“, reče Džeremi podižući glas. „U čemu je onda suština? Želiš da ostavim verenicu dok je u drugom stanju da bih se preselio nazad u Njujork i izlazio s tobom?“

Alvin podiže ruke. „Ne kažem to.“

„Zvuči, do đavola, isto kao da to kažeš!“ povika Džeremi ne želeći da čuje ništa više. Ljudi se opet okrenuše prema njemu; opet ih je ignorisao. „I da ti kažem nešto!“ nastavi. „Šta me briga šta ti misliš da treba da uradim. To je moje dete! Ja ću se oženiti Leksi! I živeću u Bun Kriku zato što tamo pripadam!“

„Ne moraš da vičeš...“

„Slagao si me!“

„Pokušavao sam da pomognem...“

„Izdao si me...”

„Ne!”, reče Alvin podižući glas kao i Džeremi. „Samo sam postavio pitanja koja je sve vreme trebalo da sam sebi postavljajš.”

„To se tebe, do đavola, ne tiče!”

„Nisam ovo uradio da bih te povredio!” vičući uzvratu Alvin. „Ne mislim samo ja da si požurio s ovim. I tvoja braća tako misle!”

Na ovo se Džeremi za trenutak ukoči; Alvin iskoristi priliku da ga ubedi.

„Ženidba je važna, Džeremi! Ne pričamo o izlasku na večeru s njom već o tome da se do kraja života budiš pored nje. Ljudi se ne zaljubljuju za samo nekoliko dana. I ma šta misliš, nisi se ni ti zaljubio. Mislio si da je sjajna, mislio si da je inteligentna ili lepa ili šta god... ali da odjednom odlučiš da provedeš ostatak života s njom? Da se odrekneš svog doma i karijere iz hira?”

Glas mu je bio molećiv, podsećao je Džeremija na učitelja koji pokušava da dopre do nadarenog ali tvrdoglavog đaka. Mogao je da smisli milion odgovora. Mogao je Alvinu reći da ne sumnja da je dete njegovo; mogao je Alvinu kazati da slanje mejlova nije samo pogrešno već i opako; mogao je Alvinu reći da voli Leksi i da ju je od prvog trenutka zavoleo i da će je uvek voleti. Ali o svemu tome su razgovarali, i čak i da Alvin nije u pravu, neće hteti da prizna.

A Alvin greši. U svim i najmanjim pojedinostima.

Umesto toga, Džeremi je zurio u svoje piće, zaljuljao ga, pa pogledao Alvina u oči. Kratkim trzajem ruke, pljusnu ostatak pića Alvinu u lice, a onda ga dohvati za okovratnik. Poletevši napred, gurnu Alvina nekoliko koraka unazad pa ga pribi uz stub.

Samo što ga nije udario. Ali, umesto toga, unese se Alvinu u lice skoro mu osetivši dah.

„Ne želim više nikada da te vidim ni da razgovaram s tobom.”

Rekavši to, okrenu se i izađe.

DVANAEST

„Nije mi se javio“, priznala je Leksi narednog popodneva gledajući Doris preko stola u *Herbsu*.

„Sigurna sam da će sve biti u redu“, reče Doris.

Leksi je oklevala pokušavajući da odredi govori li Doris istinu ili joj jednostavno kazuje ono što želi da čuje. „Nisi videla izraz na njegovom licu juče u kući. Kako me je gledao... kao da me mrzi.“

„Ne možeš mu zameriti.“

Leksi podiže pogled. „Šta to treba da znači?“

„Upravo ono što sam i rekla“, odgovori Doris. „Kako bi se ti osećala da saznaš nešto o Džeremiju zbog čega bi mislila da mu ne možeš verovati?“

Leksi se ukruti u znak neslaganja. „Nisam došla da bih ovo slušala.“

„E pa sad si ovde i slušaćeš. Došla si ovamo nadajući se saosećanju, ali otkako si ispričala svoju priču, stalno se pitam kako Džeremi možda sve ovo razume. Vidi te kako se držiš za ruke s Rodnijem, otkažeš sastanak s njim da bi večer provela s Rodnijem, a zatim otkrije da si već jednom bila u drugom stanju. Nije čudo da je ljut.“

Leksi zausti da nešto kaže, ali je Doris zaustavi podigavši ruku.

„Znam da ovo ne želiš da čuješ, ali ovde nije samo on kriv.“

„Izvinila sam se. Sve sam objasnila.“

„Znam da jesi, ali ponekad to nije dovoljno. Sakrila si istinu, ne jednom-dvaput, već tri puta. To ne možeš da radiš, ne ukoliko želiš da ti veruje. Trebalo je da mu ispričaš šta se desilo s Trevorom. Mislila sam da jesi, inače mu nikad ne bih dala dnevnik.”

„Zašto moram da mu ispričam? Na to godinama nisam ni pomislila. To se davno desilo.”

„Njemu nije. Njemu se to dogodilo u petak. Verovatno bih se i ja naljutila.”

„Izgleda da si na njegovoj strani.”

„Što se ovoga tiče, jesam.”

„Doris!”

„Verena si, Leksi. Znam da ti je Rodni godinama prijatelj, ali verena si sa Džeremijem, i pravila su se promenila. Sve bi bilo u redu da si mu unapred rekla šta radiš, ali uradila si mu ovo iza leđa.”

„Zato što sam znala kako će reagovati.”

„Ma nemoj? Otkud si znala?” Doris ju je odlučnim pogledom netremice posmatrala. „Trebalo je samo da ga pozoveš i kažeš mu da želiš da razgovaraš s Rodnijem, kako pokušavaš da otkriješ kuda je Rejčel otišla, da želiš da saznaš jesi li neka-ko ti za to odgovorna. Sigurna sam da bi to razumeo. Ali nisi mu sve rekla, a to i nije prvi put. A potom sazna da si već bila u drugom stanju.”

„Hoćeš da kažeš da treba sve da mu kažem?”

„Ne kažem ti to. Ali ovo? Da, verovatno je trebalo da mu kažeš. Nije to bila tako velika tajna u gradu, a čak i da tako nešto želiš da zaboraviš, morala si da shvatiš da će svakako saznati. Za tebe bi bilo bolje da si mu rekla nego da sazna onako kako je saznao. Još gore, šta ako mu je neko rekao?”

Leksi se okrenu ka prozoru tvrdoglavo stisnuvši usne i Doris pomisli da će otići. Ali nije ustala i Doris je uhvati za ruku.

„Ja te poznajem, Leksi. Umeš da budeš tvrdoglava, ali nisi žrtva. A nije ni Džeremi. Ono što se dešava, sva ta napetost

koju vas dvoje osećate... to se zove život. A život ume da ti dobaci gadnu loptu kad se najmanje nadaš. Svaki par ima uspone i padove, svaki par se svađa, a u tome i jeste suština - vi ste par, a parovi ne mogu da postoje bez poverenja. Moraš mu verovati i on mora verovati tebi."

Leksi je u tišini razmišljala o Dorisinim recima nastavljajući da gleda kroz prozor. Jedan kardinal je sleteo na prozorsku dasku, skakućući kao da hoda po vrelom ugljvlju, pa odlete. Videla je kako ptica sleće ovamo sto puta, možda hiljadu puta, ali dok ju je posmatrala, odjednom je imala besmisleni osećaj da ptica pokušava da joj nešto kaže. Čekala je, gledala hoće li se kardinal opet pojaviti i nadala mu se. Ali nije došao, i ona shvati da je i sama pomisao luckasta. Iznad nje se čuo zvuk ventilatora koji je u praznim krugovima okretao vazduh.

„Misliš da će se vratiti?" napokon upita Leksi glasom koji je odavao strah.

„Vratiće se", reče Doris uveravajući je stiskom ruke. Leksi je želela da veruje u to iako nije bila sigurna.

„Nije mi se javio otkako je otišao", prošaputa. „Nijednom nije zvao."

„Zvaće", reče Doris. „Daj mu malo vremena. Pokušava da sve shvati, a i provodi vikend s prijateljima. Ne zaboravi da ima momačko veče."

„Znam..."

„Nemoj ovome da pridaješ neki poseban značaj. Kad se vraća?"

„Trebalo bi u nedelju uveče. Ali..."

„Onda će tada biti ovde", reče Doris. „A kad se pojavi, samo budi srećna kad ga vidiš. Pitaj ga kako je proveo vikend i sa zanimanjem slušaj kad ti priča o tome. A posle se postaraj da sazna koliko ti je važan. Veruj mi. Ja sam dugo bila u braku."

Uprkos unutrašnjem nemiru Leksi se nasmeši. „Zvučiš kao bračni savetnik."

Doris slegnu ramenima. „Veruj mi, poznajem muškarce. Mogu da polude i da se ljute i da brinu o poslu i životu, ali na kraju ih je prilično jednostavno shvatiti ako znaš zbog čega se tako ponašaju. A jedan od razloga jeste gotovo očajnička potreba da ih cene i da im se dive. Kad im to pružiš, nećeš verovati šta su u stanju da učine za tebe.”

Leksi je piljila u svoju baku. Doris se nestašno nasmeši i nastavi: „Naravno, žele i fenomenalan seks i žele da im kuća bude čista i uredna i sređena, i da budeš lepa i da uz sve to imaš i snage da se zajedno provodite, ali divljenje i poštovanje su na prvom mestu.”

Leksi zinu. „Ma nemoj?“, reče. „Možda da hodam bosa i stalno budem trudna osim kad sam u donjem rublju.”

„Ne budi tako ogorčena.” Doris se ponovo uozbilji. „Kad si u paru, ne žrtvuješ se samo ti. Misliš da si ti izvukla kraću slamku? I muškarci se žrtvuju. Ispravi me ako grešim, ali ti želiš da te Džeremi drži za ruku i da si mu u naručju dok gledate film, želiš da podeli svoja osećanja i sluša, želiš da provodi vreme s vašom kćerkom i zarađuje dovoljno ne samo da kupi već i da renovira kuću. Pa, odmah da ti kažem da nijedan mladoženja ne kaže sebi: 'Bože, radiću naporno i žrtvovaću se da bi moja porodica dobro živela, i provodiću sate sa svojom decom čak i kad sam umoran, a uz to ću grliti i ljubiti i slušati svoju ženu i ispričaću joj sve svoje nevolje, a za uzvrat ne očekujem ništa.’” Doris nije čekala odgovor. „Muškarac obećava da će raditi ono što te usrećuje nadajući se da ćeš i ti činiti ono što usrećuje njega.”

Uhvatila je Leksi za ruku. „Kao što sam rekla, zajedno ste u ovome. Muškarci imaju određene potrebe, žene imaju drugačije; tako je već stotinama godina i tako će biti još stotinama godina. Ako oboje to shvatite i oboje se potrudite da razumete potrebe onog drugog, imaćete dobar brak. A deo toga, i za jedno i za drugo, jeste poverenje. To je, na kraju, jednostavno tako.”

„Ne znam zašto mi ovo pričaš.”

Doris se znalački nasmeši. „Znaš, znaš. Ali nadam se da ćeš se ovog setiti kad se udaš. Ako misliš da ti je sad teško, sačekaj da budeš u braku. Upravo kad pomisliš da ne može biti gore, vidiš da može. I upravo kad pomisliš da ne može biti bolje, biće. Ali sve dok ne zaboraviš da ti voliš njega i on voli tebe - i oboje ne zaboravite da se tako i ponašate - sve će biti dobro.”

Leksi razmisli o Dorisininim recima. „Pretpostavljam daje ovo govor pred venčanje, a? Onaj na koji si čekala sve ove godine?”

Doris pusti Leksiu ruku. „0, ne znam. Pretpostavljam da bi na kraju do toga došlo, ali nisam pripremila šta ću reći. Samo mi je tako došlo.”

Leksi je ćutke razmišljala. „Dakle, sigurna si da će se vratiti?”

„Da, sigurna sam. Videla sam kako te gleda i znam šta to znači. Verovala ili ne, nisam ni ja od juče.”

„Šta ako grešiš?”

„Ne grešim. Zar si zaboravila? Ja sam vidovnjak.”

„Ti si rašljak, a ne vidovnjak.”

Doris slegnu ramenima. „Ponekad je osećaj sasvim isti.”

Leksi zastade ispred *Herbsa* škiljeći na jarkom popodnevnom suncu. Tražeći ključeve, razmišljala je o mudrim Dorisininim recima. Nije bilo lako saslušati bakino viđenje njene situacije, ali da li je ikad lako čuti da nisi u pravu? Otkako ju je Džeremi ostavio na tremu, gnevno je sebe pravdala kao da će joj bes ublažiti strepnje, ali sad nije mogla a da ne pomisli koliko je uskogruda bila. Nije želela da se svađa s Džeremijem; i ona je umorna od svađa kao i on. Ovako se brak ne počinje i odlučila je da s tim istog trenutka prekine. Otključala je kola, sela za volan i odlučno klimnula glavom. Promeniće sebe ako mora - a i zato što je to ispravno.

Izvezla se s parkinga ne znajući kuda da krene. Nagonski se, međutim, odvezla do groblja i stala pred nadgrobne spomenike svojih roditelja. Videvši njihova imena uklesana u granit,

pomisli na par kojeg se nije sećala i pokuša da zamisli kakvi su bili. Je li se majka mnogo smejala ili je bila tiha? Je li njen otac voleo ragbi ili bejzbol? Nesuvisle misli, ali se ipak pitala koliko je njena majka ličila na Doris i da li bi joj održala istu lekciju kao i Doris. Verovatno, pomisli. Na kraju krajeva, bile su majka i kćerka. Iz sebi neobjašnjivog razloga nasmeši se na ovu pomisao. Pozvaće Džeremija čim bude stigla kući, odluči. Reći će mu opet koliko joj je žao i da joj nedostaje.

A kao da je majka sluša, laki povetarac uskomeša vazduh od čega se lišće magnolije zanjihla kao da se tiho slaže.

Leksi je skoro ceo sat provela na groblju zamišljajući šta Džeremi radi. Videla ga je kako sedi u pohabanoj udobnoj fotelji u dnevnoj sobi roditeljske kuće, razgovara s ocem, a činilo se kao da ona iz susedne sobe prisluškuje. Setila se kako se osećala kad je prvi put ušla u dom gde je proveo detinjstvo okružen onima koji su ga mnogo duže poznavali. Prisetila se koketnog načina na koji ju je posmatrao te večeri i nežnosti s kojom je kasnije te noći u *Plazi* prelazio prstom preko njenog trbuha.

Uzdahnuvši pogleda na sat i shvati da ima štošta da obavi: kupovina namirnica, posao u biblioteci, kupovina poklona za rođendane nekih zaposlenih... Ali, zveckajući ključevima, odjednom oseti neodoljivu želju da ode kući, tako snažnu kao da nema izbora. Okrenu se od roditeljskih grobova i vrati u kola zbunjena tom iznenadnom potrebom.

Vozila je polako, pazeći na zečeve i rakune koji su kao i obično skakutali po ovom delu puta, ali kako se približavala kući, neobjašnjivo predosećanje primora je da pritisne papučicu za gas. Skrenula je na put koji vodi ka njenoj kući zbunjeno trećući kad vide Dorisina kola parkirana u ulici - sve dok nije ugledala da neko sedi na njenom stepeništu, laktova oslonjenih na kolena.

Boreći se sa željom da iskoči iz kola, polako je izašla i krenula ka stazi kao da joj se ništa ne čini neobično.

Džeremi ustade još pre nego što je obesila tašnu o rame. „Ćao”, reče.

Prisilila se da smiri glas i osmehnula se prilazeći. „Ovde dole ljudi kažu 'hej', a ne cao'.”

Džeremi je zurio u svoje cipele ne primetivši nestašluk u njenom glasu.

„Drago mi je da te vidim, strance”, dodala je nežno. „Ne dešava mi se često da dođem kući i da me zgodan muškarac čeka na tremu.”

Kad Džeremi podiže pogled, na licu mu vide da je iscrpljen.

„Upravo sam se pitao gde si.”

Stajala je pred njim prisećajući se njegovog dodira na svojoj koži. Na trenutak pomisli da mu se baci u naručje, ali u njegovom držanju je bilo nečeg krhkog i nesigurnog, pa se suzdrža.

„Drago mi je što te vidim”, ponovi.

Džeremi odgovori bledunjavim osmehom, ali ništa ne reče.

„Jesi li još ljut na mene?” upita.

Umesto odgovora, samo je piljio u nju. Kad je shvatila da on razmišlja kako da odgovori, da odmerava ono što želi da kaže prema onome što ona želi da čuje, uhvati ga za ruku. „Jer ako jesi, potpuno si u pravu.” Govorila je bez daha, žurno, ne želeći da izostavi bilo šta što je morala da kaže. „Bio si u pravu. Trebalo je sve da ti ispričam i nikad ti ništa više neću prećutati. Žao mi je.”

Izgledao je kao da se zabavlja. „Tek tako?”

„Imala sam vremena da razmislim.”

„I meni je žao”, priznade i on. „Nije trebalo da onako preteram.”

U tišini koja usledi, Leksi primeti da iz njega izbija umor i tuga. Nagonski mu se približi. Oklevao je samo na trenutak pre nego što raširi ruke. Priđe mu, nežno mu poljubi usne, a zatim

nasloni glavu na njegove grudi. Dugo su stajali zagrljeni, ali je osetila da u njegovom zagrljaju nema strasti.

„Jesi li dobro?“, prošaputa.

„Ne, zapravo nisam“, odgovori joj.

Uzela ga je za ruku i uvela u kuću, zastala u dnevnoj sobi ne znajući da li da sedne pored njega na sofu ili na stolicu pored sofe. Džeremi je zaobiđe i stropošta se na sofu. Zatim se nagnu napred i prođe rukom kroz kosu.

„Sedi pored mene“, reče. „Moram nešto da ti kažem.“

Srcejoj zaigra od ovih reči. Sede pored njega osećajući toplinu njegove noge uz svoju. Kad je oštro uzdahnuo, osetila je da se ukočila.

„Da li se to tiče nas?“, upita.

Gledao je neodređeno u pravcu kuhinje. „Moglo bi se reći.“

„I venčanja?“

Kad je klimnuo glavom, Leksi se pripremi za najgore. „Vračaš se u Njujork?“ prošaputa.

Bio mu je potreban trenutak da shvati šta ga pita, ali kad ju je pogledao, videla je da je zbunjen.

„Otkud ti takva pomisao? Želiš li da se vratim?“

„Naravno da ne. Ali kako se ponašaš, ne znam šta da mislim.“

Džeremi zavrte glavom. „Izvini. Nisam hteo da budem toliko dvosmislen. Valjda i sam još uvek pokušavam sve da shvatim. Ali nisam ljut na tebe niti pomišljam da otkažem venčanje. Verovatno je najbolje da sve odmah objasnim.“

Osetila je kako se opušta. „Šta se dešava? Je li se nešto dogodilo na momačkoj večeri?“

„Aha“, reče Džeremi. „Ali to nije sve.“

Počeo je iz početka, napokon joj rekavši do koje mere ima nevolje s pisanjem, brige zbog troškova za kuću, povremeni osećaj nemoći zbog ograničenosti Bun Krika. Ponešto od toga je čula i ranije, mada je morala sebi da prizna da nije osetila koliko

mu je zaista bilo teško. Govorio je glasom u kojem nije bilo optuživanja kao da se obraća i sebi podjednako koliko i njoj.

Nije bila sigurna kuda ide s pričom, ali je dobro znala da treba da ga pusti da završi. Ispravio se.

„A onda sam“, dodao je, „video kako se ti i Rodni držite za ruke. Čak i dok sam vas gledao, znao sam da to ne treba da mi smeta. Stalno sam to sebi ponavljao, ali valjda su me drugi pritisci naterali da pomislim da tu ima nešto više. Znao sam daje to besmisleno, ali valjda sam tražio razlog da se iskalim na tebi.“ Neodlučno se nasmešio. „A upravo to si mi i rekla pre neki dan. Zatim si opet otišla kod Rodnija i jednostavno sam pobesneo. Ali još nešto ti nisam rekao. Nešto što se događalo posle svakog od ovih događaja.“

Uhvatila gaje za ruku osećajući olakšanje kad ju je prihvatio.

Ispričao joj je za mejlove koje je dobio opisujući bes i brigu koju su u njemu izazvali. Najpre joj nije bilo jasno šta se dogodilo i pokušala je da govori mirnim glasom suzbijajući sve veću zaprepašćenost.

„Tako si saznao šta piše u dnevniku?“, upitala je.

„Aha“, reče. „Ne znam da li bih inače i primetio.“

„Ali... ko bi tako nešto uradio?“

Džeremi s uzdahom odgovori. „Alvin.“

„Alvin? Alvin ih je poslao? Ali... to nema smisla. On nije mogao da zna...“

„Rejčel mu je rekla“, odgovori. „Sećaš se kad nismo znali gde je? Bila je u Njujorku i videla se s Alvinom.“

Leksi odmahnu glavom. „Ne. Znam je dovoljno dugo. Ona to ne bi uradila.“

Ispričao joj je ostatak priče povezujući sve koliko god je mogao. „A kad sam izjurio iz bara, nisam znao šta da radim. Samo sam neko vreme hodao dok nisam čuo da neko trči za mnom. Moja braća...“ Slegnu ramenima. „Videli su koliko sam ljut i onda su progovorili. Kad popiju malo, jedva čekaju da

zametnu kavgu. Stalno su pitali staje Alvin uradio i da li da oni 'popričaju' s njim. Rekao sam im da prestanu s tim."

U zamenjenim ulogama, Džeremiju je bilo lako da nastavi da govori; Leksi je još uvek pokušavala da shvati šta joj je rekao.

„Na kraju su me odveli kod roditelja, ali nisam mogao da spavam. Ni s kim tamo nisam mogao da razgovaram o svemu što se dešava, pa sam zamenio kartu za prvi jutrošnji let."

Kad je završio, Leksi oseti kako ne može da diše.

„Mislila sam da ti je prijatelj."

„I ja."

„Zašto je to uradio?"

„Ne znam", reče Džeremi.

„Zbog mene? Šta sam mu ja uradila? Čak me ni ne poznaje. Ne poznaje nas. Ovo je bilo..."

„Zlobno", reče Džeremi završavajući rečenicu umesto nje. „Znam da jeste."

„Ali..." Obrisala je iznenadnu suzu. „On... Ja samo ne..."

„Ni ja ne znam šta da kažem", reče Džeremi. „Pokušavao sam da shvatim otkako se dogodilo, ali jedino razumem da je na svoj uvrnuti način pokušao da mi pomogne da izbegnem moguću propast. Znam da je to bolesno. U svakom slučaju, s njim sam završio."

Pogledala ga je odjednom žestoko. „Zašto mi nisi ranije rekao za mejlove?"

„Kao što sam rekao, ne bih znao šta da kažem. Nisam znao ko ih je poslao, ni zašto. A onda, sa svim ostalim..."

„Zna li tvoja porodica?"

„Za mejlove? Ne, ništa nisam rekao."

„Ne", drhteći reče Leksi. „Da si brinuo je li dete tvoje."

„Ja znam da je dete moje."

„Dete jeste tvoje", reče. „Nikad nisam spavala s Rodnijem. Godinama nisam spavala ni s kim dok se ti nisi pojavio."

„Znam..."

„Ali pitao si se, zar ne?“ Glas ju je izdavao. „Čak i ako je to bilo samo na trenutak, ipak si se zapitao. Najpre me nađeš kod Rodnija, onda otkriješ da ti nisam rekla kako sam ranije bila u drugom stanju, i sa svim tvojim drugim brigama...“

„U redu je.“

„Ne, nije. Trebalo je da mi kažeš. Da sam išta od ovog znala... mogli smo kroz ovo da prođemo zajedno.“ Borila se da se suzdrži.

„Gotovo je, je li? Ne možemo ništa da uradimo, završićemo s ovim i idemo dalje.“

„Mora da si me mrzeo.“

„Nikad te nisam mrzeo“, reče privukavši je. „Volim te. Sledeće nedelje ćemo se venčati, zar si zaboravila?“

Zagnjurila mu je lice u grudi nalazeći utehu u njegovom zagrljaju. Malo kasnije uzdahnu. „Ne želim da vidim Alvina na venčanju.“

„Ni ja. Ali još nešto moram da ti kažem.“

„Ne, ne želim da čujem. Ne još. Dovoljno mi je iznenađenja za jedan dan.“

„Ovo je dobro“, obeća. „Ovo želiš da čuješ.“

Pogledala ga je nadajući se da ne laže.

„Hvala ti“, reče.

„Za šta?“

Nežno se osmehnuvši poljubi joj usne. „Za pisma koja si slala mojoj porodici. Pogotovo mojoj majci. Takve stvari me podsećaju da će venčanje s tobom biti najbolje što ću ikad uraditi.“

TRINAEST

Hladna i oštra kiša, snage neprimerene godišnjem dobu, u naletima je udarala o prozore. Sivi oblaci, koji su se neočekivano pojavili prošle noći, doneli su jutarnju izmaglicu i vetar koji je oteresao i poslednje cvetove s drena. Bio je početak maja i ostalo je još tri dana do venčanja. Džeremi se dogovorio da roditelje sačeka na aerodromu u Norfoku odakle će ga iznajmljenim kolima pratiti do svetionika na rtu Hateras u Bakstonu. Do njihovog dolaska, Džeremi se zabavio pomažući Leksi da obavi poslednje pozive i proveriti je li sve spremno.

Sumorno vreme nije ugasilo obnovljeni žar koji su Leksi i Džeremi osećali jedno za drugo. One noći kad se vratio, vodili su ljubav s takvom silinom da su se oboje iznenadili i još uvek je osećao uzbudljivi dodir njene kože. Kao da su vodeći ljubav pokušali da izbrišu sav bol i izdaje, tajne i bes poslednjih meseci.

Kad je uklonjeno breme međusobnih tajni, Džeremi je osetio lakoću kakvu nije osetio mesecima. Predstojeće venčanje mu je bilo valjan izgovor da ne misli na posao i nije se trudio da radi. Dvaput je išao na trčanje i odlučio da mu to postane redovna aktivnost čim venčanje prođe. Iako radovi na kući nisu završeni, preduzetnik im je obećao da će moći da se usele mnogo pre no što se beba rodi. Verovatno će to biti krajem avgusta, ali Leksi je to bilo dovoljno da oglasi prodaju svoje kuće i obeća da će celu zaradu staviti na račun kako bi povećala njihovu smanjenu ušteđevinu.

Jedino mesto na koje nisu odlazili bio je *Herbs*. Saznavši šta je Rejčel ispričala Alvinu, Leksi nije mogla ni da zamisli da je vidi - barem još ne. Prethodne večeri je zvala Doris pitajući zašto ni Džeremi ni Leksi nisu svratili ni da se pozdrave. Leksi je preko telefona uveravala Doris da nije ljuta na nju i priznala da je Doris bila u pravu što ju je izgrdila u poslednjem razgovoru. Kad je Leksi potom nije posetila, Doris je ponovo nazvala.

„Počinjem da mislim da mi nisi sve rekla“, reče Doris, „i ako mi ne kažeš šta se dešava, doći ću kod tebe i sedeću na tremu dok mi ne ispričaš.“

„Samo smo zauzeti i proveravamo je li sve spremno za vikend“, reče Leksi trudeći se da je umiri.

„Ja nisam pala s Marsa“, reče Doris, „i umem da vidim kad me neko izbegava, a činjenica je da me izbegavaš.“

„Ne izbegavam te.“

„Zašto onda ne svратиš malo kasnije u restoran?“ Kako je Leksi oklevala, Doris poslušala svoj predosećaj. „Ima li to slučajno neke veze s Rejčel?“

Kad Leksi ne odgovori, Doris uzdahnu. „To je, dakle, zar ne? Trebalo je da znam. U ponedeljak mi se učinilo da me i ona izbegava. Danas ponovo. Šta je sad uradila?“

Leksi se pitala šta da joj kaže kad ču kako Džeremi ude u kuhinju. Pomislivši da je ušao kako bi uzeo čašu vode ili nešto da pregrize, rasejano mu se osmehnu, a zatim primeti njegov izraz.

„Rejčel je ovde“, reče Džeremi. „Želi da razgovara s tobom.“

Rejčel se nervozno osmehnu kad je Leksi ušla u dnevnu sobu, a zatim brzo skrenu pogled. Leksi ju je gledala bez reči. Džeremi se u do vratku premeštao s noge na nogu, a zatim odluči da izađe na zadnja vrata i ostavi ih nasamo.

Leksi je čula kako se zadnja vrata zatvaraju, a zatim sela preko puta Rejčel. Rejčel je bez šminke izgledala zabrinuto i iscrpljeno. U rukama je nekontrolisano vrtela maramicu.

„Žao mi je“, reče bez uvoda. „Nisam nameravala da se išta od ovoga dogodi i mogu samo da pretpostavim koliko si ljuta. Samo želim da znaš da nisam htela da te povredim. Nisam pojma imala da je Alvin uradio to što je uradio.“

Kad Leksi ne odgovori, Rejčel stavi ruke na glavu i protrlja slepoočnice. „Zvao me je na kućni broj ovog vikenda i pokušao da objasni, ali sam bila užasnuta. Da sam znala, da sam i naslutila šta radi, nikad ne bih razgovarala s njim. Ali prevario me...“

Prestade da govori i dalje ne mogavši da pogleda Leksi u oči.

„Nisi jedina. Prevario je i Džeremija“, reče Leksi.

„Ali ipak sam ja pogrešila.“

„Da“, složi se Leksi, „jesi.“

Leksine reči kao da su zaustavile nit Rejčelinih misli. U tišini koja je nastupila Leksi ju je posmatrala pokušavajući da proceni kaje li se zbog onoga što je uradila ili zato što je uhvaćena. Bila je prijatelj, neko kome je Leksi verovala, ali i Džeremi bi to isto rekao za Alvina.

„Ispričaj mi kako se to dogodilo“, napokon kaza Leksi.

Rejčel se uspravi; kad je progovorila, izgledalo je kao da je danima uvežbavala šta će reći.

„Znaš, je li, da Rodni i ja imamo probleme?“

Leksi klimnu.

„Tako je počelo“, reče Rejčel. „Znam da ste ti i Rodni oduvek različito posmatrali vaš odnos. Za tebe je on bio samo prijatelj, ali za Rodnija... Pa, ti si za njega nekakva fantazija, a čak i sad nisam sigurna hoće li te ikad preboleti. Ponekad kad me pogleda, čini se kao da zapravo želi da vidi tebe. Znam da to zvuči ludo, ali osetim to svaki put kad se pojavi na mom pragu. Kao da mu ja nisam dovoljno dobra šta god da obučem ili šta god planiramo da uradimo. I tako, jednog dana kad sam radila nešto u Dorisinoj kancelariji, našla sam Alvinov broj telefona i... ne znam... Bila sam utučena i usamljena i jednostavno sam odlučila da ga pozovem. Nisam znala šta da očekujem - u stvari ništa nisam ni očekivala - ali razgovarali smo i počela sam da pričam

O nevoljama koje Rodni i ja imamo u vezi i kako on izgleda ne može da te preboli. Alvin se onda ućutao, a potom mi rekao da si u drugom stanju. Po tome kako je to izgovorio, shvatila sam da nije siguran da je Džeremi otac. I da je to možda Rodni."

Leksi oseti kako joj se želudac steže.

„Želim da znaš da nikad nisam pomislila da je dete Rodnijevo. Nikad, ni jednog jedinog trenu. Znala sam da Rodni i ti niste nikad spavali i nešto sam u tom smislu i rekla. Nisam ni razmišljala o tome. Zaista, kad sam spustila slušalicu, nisam ni mislila da ćemo ikad ponovo razgovarati, ali onda me Alvin pozvao posle izvesnog vremena i ja sam samo mislila kako je lepo što se javio. A kad smo se Rodni i ja opet posvađali, samo sam htela da predahnem od svega toga... i iz čista mira sam odlučila da na nekoliko dana odem u Njujork. Ne mogu to drugačije objasniti osim da sam morala da odem odavde, a tamo sam oduvek želela da odem. I kad sam stigla, pozvala sam Alvina i na kraju smo proveli skoro čitavu noć pričajući. Bila sam ljuta, a možda sam i previše popila, ali nekako smo opet tebe spomenuli i ja sam izbrbljala da si i pre bila u drugom stanju i da to čak piše u Dorisinom dnevniku."

Kad Leksi podiže obrve, Rejčel s oklevanjem nastavi.

„Doris je držala dnevnik u kancelariji i prelistavajući ga videla sam tvoje inicijale i Trevorovo ime. Znam da me se to ne tiče i znam da nije trebalo ništa da kažem, ali sam samo pričala. Nisam imala pojma da Džeremiju šalje mejlove i da se trudi da vas razdvoji. Nisam to znala sve do ovog vikenda kad se Džeremi već vratio. Alvin me je uspaničeno nazvao u subotu i sve izbrbljao, a meni je bilo muka. Ne zato što sam mu pomogla da sve to uradi, već zato što me je sve vreme koristio." Glas joj zadrhta dok je gledala u iscepanu maramicu. „Kunem se da nisam htela da te povredim, Leks. Mislila sam da samo razgovaramo."

Rejčeline oči se ispuniše suzama. „Imaš sva prava da budeš ljuta na mene i ne bi me iznenadilo ako nikad više ne budeš želela sa mnom da razgovaraš. Da sam na tvom mestu, ne znam da li bih se isto osećala. Trebalo mi je mnogo vremena da smog-

nem snage da ovako dođem. Nisam mogla da jedem poslednjih nekoliko dana. Znam da to verovatno nije važno, ali želela sam da znaš istinu. Ti si mi godinama bila kao sestra i bliža sam s Doris nego sa svojom rođenom majkom... Srce mi se čepa kad pomislim da sam te povredila ili kada samo pomislim da sam mogla biti deo onoga što je Alvin radio. Veoma mi je žao. Nikad nećeš znati koliko mi je žao što se ovo desilo."

Kad je završila, među njih se useli tišina. Rejčel je govorila bez prekida i izgleda da ju je napor iscedio. Maramica je bila u dronjcima, komadići su padali na patos i Rejčel se sagnu da ih pokupi. Dok je to činila, Leksi je pokušavala da shvati da li Rejčelina priča umanjuje njenu odgovornost i kako da joj odgovori. Bila je u nedoumici. Bilo bi sasvim opravdano da kaže Rejčel kako više nikad ne želi da je vidi, ali sažaljenje je nadvladalo bes. Znala je da je Rejčel lakomislena i ljubomorna, nesigurna i ponekad neodgovorna, ali je znala i da joj izdaja nije u prirodi. Leksi je osetila da je rekla istinu kad je kazala da nije znala šta je Alvin smislio.

„Hej”, reče.

Rejčel podiže pogled.

„Još sam ljuta”, reče Leksi. „Ali znam da nisi htela.”

Rejčel proguta knedlu. „Toliko mi je žao”, ponovi.

„Znam da jeste.”

Rejčel klimnu glavom. „Šta ćeš reći Džeremiju?”

„Istinu. Da nisi znala.”

„A Doris?”

„O tome moram da razmislim. Još ništa nisam rekla Doris. Da budem iskrena, ne znam ni hoću li.”

Rejčel s vidnim olakšanjem odahnu.

„Isto važi i za Rodnija”, dodade Leksi.

„A mi? Hoćemo li moći da ostanemo prijateljice?”

Leksi slegnu ramenima. „Pretpostavljam da ćemo morati s obzirom da si mi glavna deveruša.”

Rejčeline oči zasjaše. „Stvarno?”

Leksi se nasmeši. „Stvarno.”

ČETRNAEST

Na dan njihovog venčanja sunce se ogledalo u mirnim vodama Atlantskog okeana. Laka izmaglica lebdela je nad plažom dok su Doris i Leksi spremale doručak za goste u kolibi. Doris je tek upoznala Džeremijeve roditelje i naročito se lepo odmah zbližila s Džeremijevim ocem; Džeremijeva braća i njihove žene bili su bučni kao i obično i veći deo prepodneva proveli naslonjeni na ogradu trema diveći se smeđim pelikanima koji su izgledali kao da jašu na leđima pliskavica na samom horizontu.

Pošto je Leksi zahtevala da se broj gostiju ograniči, Džeremija je iznenadilo prisustvo njegove braće. Kad je prethodnog dana video da izlaze iz aviona u Norfoku, pitao se da nisu na brzinu pozvani u poslednja dva-tri dana zbog svega što se dogodilo s Alvinom. Ali sve mu je bilo jasno kad su mu snahe poletele u zagrljaj brbljajući kako ih je svaku posebno Leksi lično pozvala i kako jedva čekaju da je bliže upoznaju.

Ukupno je bilo šesnaestoro gostiju - Džeremijeva porodica, Doris, Rejčel i Rodni, a poslednji gost je u poslednjem trenutku zamenio Alvina. Satima kasnije, dok je stajao na plaži i čekao da se Leksi pojavi, Džeremi je osetio kako ga gradonačelnik Gerkin tapše po leđima.

„Znam da sam ti već rekao”, reče Gerkin, „ali zaista mi je čast što si me izabrao za kuma u ovoj čudersnoj prilici.”

Odeven u plave sintetičke pantalone, žutu košulju i karirani sportski sako, gradonačelnik je, kao i uvek, bio pojava za sebe,

ali je Džeremi znao da svečanost ne bi bila ista bez njega. Kao ni bez Džeda.

Pored toga što je lokalni preparator životinja, ispostavilo se daje Džed i rukopoloženi sveštenik. Očešljao se, obukao verovatno najbolje odelo i prvi put je bio u Džeremijevoj blizini a da nije namrgođen.

Upravo kao što je Leksi i želela, svečanost je bila i krajnje prisna i romantična. Džeremijevi roditelji su stajali uz njih, a njegova braća i snahe su napravili mali polukrug. Gradski gitarista sedeo je po strani tiho svirajući, a uska staza je bila oivičena školjkama - što su njegova braća uradila odmah posle ručka. Kako je sunce zalazilo na obzorju, desetak upaljenih drvenih baklji samo je pojačavalo zlatnu boju svoda. Rejčel je cveće stezala kao da ga nikad neće ostaviti.

Leksi je bila bosa kao i Džeremi; na glavi je imala mali venac od cveća. Idući pored nje, Doris se smešila; Leksi nije htela ni da pomisli daje neko drugi preda mladoženji. Kad se Leksi konačno zaustavila, Doris je poljubi u obraz i ode napred. Krajičkom oka Džeremi je video da je njegova majka uhvatila Doris pod ruku i privukla je.

Leksi kao da je klizila dok mu je lagano prilazila s buketom divljeg cveća u ruci. Kad je stigla do njega, u kosi joj je osetio veoma blag trag parfema.

Okrenuli su se ka Džedu koji je otvorio Bibliju i počeo da govori.

Džeremi je bio zapanjen nežnom, melodičnom bojom njegovog glasa, oduševljen dok je slušao Džeda koji je pozelele dobrodošlicu gostima i pročitao nekoliko odlomaka iz Biblije. Netremice ih gledajući, ozbiljnog lica pod gustim obrvama, govorio je o ljubavi i predanosti, poverenju i iskrenosti, i o značaju božjeg prisustva u njihovom životu. Rekao im je da im život neće uvek biti lak, ali da će, ako budu verovali u boga i jedno u drugo, uvek naći načina da sve reše. Govorio je iznenađujuće

tečno i, kao učitelj koji je odavno zaslužio poštovanje svojih daka, vesto ih vodio kroz njihove zavete.

Gradonačelnik Gerkin je Džeremiju dodao prsten, a Leksi mu je dala drugi. Dok su ih stavljali jedno drugome na prst, Džeremi je osećao kako mu se ruke tresu. U tom trenutku ih je Džed proglasio mužem i ženom. Džeremi nežno poljubi Leksi uzimajući je za ruku. Pred Bogom i svojom porodicom, obećao joj je večnu ljubav i odanost i nije ni slutio da to može biti tako prirodno i ispravno.

Posle ceremonije gosti su se zadržali na plaži. Doris je pripremila malo posluženje koje je bilo postavljeno na obližnjem izletničkom stolu. Jedan po jedan, članovi Džeremijeve porodice su im čestitali uz zagrljaje i poljupce, kao i gradonačelnik Gerkin. Džed je nestao odmah posle ceremonije, pre nego što je Džeremi uspeo da mu zahvali, ali se posle nekoliko minuta pojavio noseći običnu kartonsku kutiju veličine omanjeg frižidera. U međuvremenu se presvukao u kombinezon, a kosa mu se vratila u uobičajeno stanje razbarušenosti.

Leksi i Džeremi su mu prišli dok je spuštao poklon na zemlju. „Šta je ovo?“, upita Leksi. „Rekli smo da se ne donose nikakvi pokloni.“

Džed ništa ne reče. Samo je slegnuo ramenima nekako nagoveštavajući da bi ga povredilo ukoliko ne bi prihvatila. Nagnula se i zagrlila ga, a onda upitala treba li da otvori kutiju. Kad Džed ponovo slegnu ramenima, Leksi je to protumačila kao da.

U kutiji je bio preparirani vepar kojeg je Džeremi video kad je svratio kod Džeda; u svom čuvenom stilu, vepa je postavio da izgleda kao da će napasti svakoga ko se približi.

„Hvala ti“, nežno reče Leksi i mada je Džeremi verovao da se to nikada dotad nije dogodilo, kleo se da je Džed pocrveneo.

Kasnije, nakon što je silna hrana pojedena i svečanost se bližila kraju, Džeremi je odlutao ka vodi. Leksi mu priđe.

„Jesi li dobro?”

Džeremi je poljubi. „Dobro sam. Čudesno, zapravo. Ali hoću da se malo prošetam.”

„Sam?”

„Želim da mi se ovo - sve ovo - slegne.”

„Dobro”, reče Leksi brzo ga poljubivši. „Ali nemoj dugo. Vraćamo se u kolibu za nekoliko minuta.”

Sačekao je dok Leksi nije otišla da razgovara s njegovim roditeljima, a onda se okrenuo i lagano krenuo peskom slušajući šum talasa koji su zapljuskivali obalu. Dok je šetao, u mislima je opet proživljavao venčanje: kako je Leksi izgledala dok mu je prilazila; tiha snaga Džedovog govora, vrtoglavi osećaj koji je doživio tek pre nekoliko sati zaklevši se na večnu ljubav. Sa svakim korakom je sve jače osećao da je sve moguće i da čak i nebo izuzetnih boja izgleda kao lepršava svečana traka. Kad je stigao do duge senke svetionika na rtu Hateras, primetio je grupu divljih konja koji su se okupili na travnatoj dini pred njim. I dok je većina mustanga pasla, jedan je zurio u njega. Džeremi krenu napred primećujući čvrstinu mišićavih sapi konja i nežno, ritmično mahanje repa, poverovavši za trenutak da će se moći dovoljno približiti konju i zapravo ga dotaći. Bila je to besmislena pomisao, koju nije ni proveravao, ali kad je naglo zastao, podigao je ruku u znak prijateljstva. Konj radoznilo načuli uši kao da pokušava da shvati, a onda jednako naglo počeo da podiže i spušta glavu naizgled uzvraćajući svojim pokretom prijateljstva. Džeremi je u tišini posmatrao, zadivljen pomišlju da nekako opšte. A kad se okrenuo i ugledao Leksi i svoju majku u nežnom zagrljaju, jedino je bio u stanju da pomisli kako doživljava najlepší dan u životu.

PETNAEST

Naredne nedelje prolazile su kao u snu. Talas vrućina ranog leta prekrio je Bun Krik i grad je utonuo u lagani, blagi ritam. Sredinom juna su i Leksi i Džeremi uživali u ugodnoj ustaljenosti ostavivši za sobom neprijatna iskustva prethodnih nedelja. Činilo se da čak i radovi na kući protiču s manje poteškoća, mada sporo i skupo. Lakoća s kojom su se prilagodili novom životu nije ih posebno iznenadila; ono što nisu očekivali bile su raznovrsne razlike između bračnog života i vereništva.

Posle kratkog medenog meseca u kolibi - jutara provedenih u lenstvovanju i izležavanju i dugih popodnevniš šetnji po peščanoj plaži, vratili su se u Bun Krik, raščistili Džeremijevu sobu u *Grinlifu* i preselili se u Leksinu kuću. Džeremi je za prvo vreme kao kancelariju koristio gostinsku sobu, ali umesto da pokuša da piše, popodne bi mu uglavnom prolazilo u spremanju kuće kako bi je pokazali mogućim kupcima. Ošišao je i uredio travu u dvorištu, zasadio divlji karanfil oko drveća, oblikovao živu ogradu i obojio trem i unutrašnjost kuće, a neke stvari odneo iza Dorisine kuće, u kućicu koja im je služila kao skladište. Kako je svake dve-tri nedelje svega jedno-dvoje ljudi dolazilo da pogleda kuću koju su morali prodati kako bi mogli da plaćaju - i renoviraju - svoj novi dom, i on i Leksi su želeli da kuća izgleda najbolje što može. Mimo toga, život je u Bun Kriku tekao kao i obično. Gradonačelnik Gerkin se uzrujavao oko letnjeg festivala, Džed se vratio svom ćutljivom životu, a

Rodni i Rejčel su se i zvanično opet zabavljali i izgledali mnogo srećnije.

Ipak, na ponešto se trebalo navići. Na primer, sad kad su u stalnoj vezi, Džeremi nije bio siguran koliko se maženja od njega očekivalo. Dok je Leksi izgleda uvek bila raspoložena za zagrljaj, Džeremi je mogao da smisli i druge, zahvalnije oblike intimnosti. Ipak, želeo je da je usreći. A to je značilo... šta? Koliko je dovoljno? Moraju li da se maze svake večeri? Koliko dugo? U kojem položaju? Je li trebalo i da je miluje? Davao je sve od sebe da dokuči svu zamršenost Leksinih želja.... ali je bio zbunjen.

Trebalo se navići i na temperaturu vazduha u sobi u kojoj su spavali. Dok je njemu bilo najugodnije kad su uključeni i klima-uredaj i ventilatori na tavanici, Leksi je stalno bilo hladno. Kad je napolju bilo trideset dva stepena i vlažno, a spoljni zidovi i prozori topli na dodir, Džeremi bi namestio termostat na dvadeset, zavukao se u krevet čela orošenog znojem i ležao nepokriven samo u donjem rublju. Trenutak kasnije, Leksi bi izašla iz kupatila, okrenula termostat na dvadeset četiri stepena, zavukla se pod čaršav i dva pokrivača koja bi navukla do ušiju i tresla se kao da je upravo stigla iz arktičke tundre.

„Zašto je ovako hladno?“ upitala bi kad bi se malo zgrejala.

„Zato što se znojim“, odgovorio bi.

„Kako je moguće da se znojiš? Ovde je ledeno.“

Barem su se slagali kad je u pitanju vođenje ljubavi, pomislio je. Tih nedelja neposredno nakon venčanja, Leksi je izgleda stalno bila raspoložena, kako - što je makar Džeremi mislio - po pravilu i treba da bude dok traje medeni mesec. Reč *ne* nije postojala u njenom rečniku, i Džeremi je to pripisao činjenici da su njene kočnice popustile ne zato što su u braku već zapravo zbog toga što joj je neodoljiv. Nije mogao pogrešiti i opijen ovim osećanjem sanjario je o njoj radeći po kući. Zamišljao bi nežne obrise njenog tela ili bi se prisetio njenog dodira po goljoj koži; duboko bi udahnuo pomislivši na njen slatki dah ili na

želju koju bi osetio kad joj prođe prstima kroz kosu. Kad bi se vratila s posla, mogao je samo nežno daje poljubi i za večerom joj je piljio u usne dok jede i čekao priliku da krene u osvajanje. Nikad ga nije odbila. Umeo je da bude oznojen i prljav od rada u dvorištu, a ipak kao da se nisu mogli dovoljno brzo svući kad bi ušli u spavaću sobu.

A onda se sve sasvim nenadano promenilo. Kao da je jednog jutra svanulo kao i obično, a kad je palo veče na mesto njegove Lexi stigla neosetljiva bliznakinja. Jasno se toga sećao pošto je tada prvi put doživeo odbijanje. Bio je 17. jun i ostatak jutra je proveo naizmenično sam sebe ubeđujući da to nije ništa strašno i pitajući se je li uradio nešto loše. Kasnije se te noći isto ponovilo i sledećih osam dana je njihov život tako izgledao. Prišao bi joj, a ona bi rekla daje umorna ili da jednostavno nije raspoložena, pa bi ležao pored nje dureći se, pitajući se kako se, za ime sveta, pretvorio u nekakvog sustanara koji je i dalje morao daje zagrliti pre no što zaspe u sobi u kojoj je bilo toplo kao u peći.

„Jutros si ustao na levu nogu“, primetila je tog jutra posle prvog odbijanja.

„Nisam dobro spavao.“

„Loše si sanjao?“ zabrinuto upita.

Iako neuredne kose i u pižami, bila je neobično zavodljiva i nije znao da li da se ljuti ili da se stidi što misli na seks svaki put kad je ugleda. Ovo je, znao je, opasnost koju sa sobom nosi navika; o onome što je prethodnih nedelja postao obrazac koji mu je prija ona je sada, očito, drugačije mislila. Ali ako je nešto naučio u prvom braku, bilo je to da se nikad ne treba žaliti na učestalost seksa. U ovome se žene i muškarci razlikuju. Žene ponekad imaju želju, a muškarcima je to stalna potreba. To je velika razlika koja se u najboljem slučaju svodi na nekakav razuman sporazum koji ni jedno ni drugo ne zadovoljava u potpunosti, ali je u nekoj meri prihvatljiv za oboje. Ali znao je da bi izgledalo kao da kuka da se požalio što im medeni mesec nije trajao malo duže - na primer, narednih pedeset godina.

„Nisam siguran“, napokon je odgovorio.

Tih narednih nekoliko nedelja još više ga je zbunjivala činjenica da se preko dana ponašala kao i uvek. Čitali su novine, razmenjivali zanimljivosti, rekla bi mu da ide s njom u kupatilo ujutro, dok se spremala, kako bi nastavili razgovor.

Svaki dan je provodio trudeći se da ne razmišlja previše o tome.

Ali svake noći bi se uvukao u krevet i pripremio za novo odbijanje trudeći se iz sve snage da sebe ubedi kako mu to ne smeta. Naravno, ne pre nego što bi izveo pasivno-agresivno vraćanje termostata na dvadeset stepeni. Kako su sedmice prolazile, Džeremijeva nelagoda i zbunjenost su sve više rasle. Jedne noći su gledali televiziju, na kraju ugasili svetla, i Džeremi je neko vreme ležao uz Leksi, a onda se odmaknuo na drugu stranu kreveta kako bi se rashladio. Malo kasnije je osetio kako ga hvata za ruku.

„Laku noć“, nežno je rekla lagano mu prelazeći palcem po koži.

Nije se potrudio da joj odgovori, ali kad se ujutro probudio, Leksi je izgledala uznemireno dok je išla u kupatilo. Krenuo je za njom i pošto su oprali zube i isprali usta, besno ga je pogledala.

„I šta bi s tobom sinoć?“ upita.

„Na šta misliš?“

„Bila sam raspoložena, a ti si zaspao.“

„Otkud sam mogao da znam?“

„Uhvatila sam te za ruku, zar ne?“

Džeremi zatrepta. To joj je bio znak?

„Izvini“, reče, „nisam shvatio.“

„Nema veze“, rekla je odmahnuvši glavom kao da i te kako ima veze.

Dok je odlazila u kuhinju, pomislio je kako treba da zapamti ovo s držanjem ruku u krevetu.

Dve večeri kasnije, dok su ležali u krevetu, opet ga je uhvatila za ruku i Džeremi se uz nju pribio tako brzo da su se čaršavi upleli dok je pokušavao da je poljubi.

„Šta radiš?“, rekla je uzmaknuvši.

„Držiš me za ruku“, reče.

„Pa?“

„Pa, poslednji put je to značilo da si raspoložena.“

„Tada sam bila“, reče, „ali sam ti palcem milovala dlan, sećаш se? A sad nisam.“

Džeremi se trudio da ovo shvati. „Dakle, nisi raspoložena?“

„Jednostavno nemam snage. Nećeš se ljutiti ako zaspem, zar ne?“

Trudio se da je ne gleda. „Ne, u redu je.“

„Možemo li najpre da se zagrlimo?“

Zastao je pa rekao: „Zašto da ne?“

Tek je sledećeg jutra napokon sve postalo jasno. Probudio se i zatekao je kako sedi na sofi - zapravo kao da pokušava da istovremeno i leži i sedi - a gornji deo pižame joj je bio zadignut do grudi. Abažur lampe bio je iskrivljen, pa joj je svetlost padala na stomak.

„Šta radiš?“, upita protežući ruke iznad glave.

„Dođi brzo“, reče. „Sedi pored mene.“

Džeremi je seo pored nje na sofu dok je pokazivala na stomak.

„Samo gledaj“, reče. „Mirno sedi da bi video.“

Džeremi je poslušao i odjednom kao da joj se stomak na jednom malom mestu sam od sebe izbočio. Međutim, to se dogodilo toliko brzo da nije znao šta je to.

„Jesi li video?“ uzviknu.

„Mislim da sam nešto video. Šta je to?“

„To je beba. Uđara. Poslednjih nedelja mi se učinilo da osećam kako se malo pomera, ali prvi put sam jutros sasvim sigurna.“

Tačka se opet izboči.

„Evo! Video sam!“, uzviknu Džeremi. „To je beba?“

Leksi ushićeno klimnu. „Celo jutro ne miruje, ali nisam htela da te budim pa sam se iskrala ovamo da bolje vidim. Zar to nije neverovatno?”

„Čudesno”, reče Džeremi i dalje gledajući.

„Daj mi ruku”, reče.

Kad Džeremi ispruži ruku, stavila ju je na svoj stomak. Posle nekoliko sekundi osetio je udarac i nasmešio se.

„Boli li?”

„Ne”, reče, „više je kao neki pritisak. Teško je objasniti osim da je divno.”

Džeremi pomisli kako je lepa pod mekom žutom svetlošću lampe. Kad je podigla pogled, oči su joj blistale. „Zar nije ovo vredno vremena i truda?”

„Uvek je bilo vredno.”

Položila je svoju ruku preko njegove. „Žao mi je što u poslednje vreme nemamo odnose, ali već nekoliko nedelja opet osećam mučninu. To me je pomalo iznenadilo jer zapravo i nisam imala jutarnje mučnine. Ali stomak mi je toliko osetljiv pa sam se plašila da ne povratim ako vodimo ljubav, ali sad makar znaš zašto.”

„Nema veze”, reče, „nisam ni primetio.”

„Ma nemoj. Znam kad se duriš.”

„Je li?”

Klimnula je glavom. „Prevrćeš se i okrećeš. Ponekad uzdahneš. Prilično je očigledno. Ali sad mi nije muka.”

„Nije?”

„Zapravo osećam se kao neposredno posle venčanja.”

„Zaista?”

Opet je klimnula zavodnički ga pogledavši.

Ako i nešto nije valjalo tih prvih meseci zajedničkog života, to se ticalo posla. Upravo kao što je učinio u maju i junu, Džeremi je krajem jula uredniku u Njujorku poslao svoj poslednji ranije

napisani tekst. Znao je da od ovog trenutka sat počinje da otkucava. Imao je četiri nedelje da smisli nešto novo.

Međutim, kad bi seo za računar, ničeg nije bilo.

S avgustom je stigla nesnosna vrućina za koju je Džeremi čuo, ali je nikad nije doživeo. Mada je leti u Njujorku velika vlažnost i ima nesrećnih dana kad je znojenje nepodnošljivo, shvatio je da je s tim izlazio na kraj jednostavno ostajući kod kuće gde je klima-uređaj radio punom parom. Bun Krik je, s druge strane, grad u prirodi gde reka i letnji festival mame ljude da izađu iz svojih domova.

Kao što je Gerkin i predvideo, festival je privukao hiljade gostiju iz istočnog dela države. Na ulicama, zakrčenim od ljudi, s obe strane postavljene su desetine tezgi na kojima se prodavalo sve, od sendviča s roštilja do račića na štapićima. Nedaleko od vode smestio se putujući cirkus i deca su u redu čekala da se voze na raznim vrteškama. Fabrika papira je darovala na hiljade drvenih dasaka koje su potom oblikovane u četvrtaste, kružne i trouglaste blokove raznih veličina pa su deca sate proizvodila stvarajući zamišljene građevine.

Astronaut je bio pravi hit i sate je proveo dajući autograme. Gerkin je, u međuvremenu, izvanredno vesto naglasio motiv svemira. Osim bojenja površina - umesto životinja, nuđeni su svemirski brodovi, meteori, planete i sateliti - nekako je nagovorio kompaniju *Lego* da pokloni hiljadu slagalica kako bi deca mogla sama da sklope svemirske brodove. Roditelji su ovim događajem, organizovanim pod ogromnom nadstrešnicom, bili oduševljeni jer je to bilo jedino mesto gde je bilo hlada.

Džeremijeva košulja je za nekoliko minuta bila potpuno mokra, ali je Leksi, sada zašla u sedmi mesec trudnoće, prošla još gore. Mada još nije bila krupna, videlo se da je u drugom stanju i starije žene koje su tek za vreme festivala saznale da je

trudna nisu krile iznenađenje. Posle obaveznog nabiranja čela, ipak su svi pokazali da im je drago.

Leksi se hrabro pretvarala da joj nije toliko loše na festivalu koliko joj je zapravo bilo i ponudila se da ostane koliko god Džeremi želi. Primetivši njene zajapurene obraze, Džeremi je odmahnuo glavom i rekao da je bilo dosta, pa predložio da ostatak vikenda provedu daleko od sveta. Spakovali su torbu s potrepštinama za jednu noć i otišli u kolibu u Bakstonu. Mada naoko nije bilo prijatnije, istrajni povetarac s okeana i temperatura vode pružili su osveženje i predah. Kad su se vratili u Bun Krik, saznali su da su se Rejčel i Rodni verili. Nekako su uspeali da razreše teškoće i dva dana posle veridbe Rejčel je zamolila Leksi da joj bude glavna deveruša.

Čak su i radovi u kući napredovali; glavne popravke su završene, kuhinja i kupatilo su bili kao novi, a ostalo je da se obave još samo poslednje pojedinosti koje će gradilište pretvoriti u dom. Planirano je da se usele krajem meseca. U pravom trenutku, kako se ispostavilo, pošto su upravo i dobili ponudu za Leksinu kuću od finog para penzionera iz Virdžinije koji su želeli što pre da uzmu kuću.

Izuzev i dalje prisutne spisateljske blokade, Džeremi je lepo živeo. Mada je ponekad razmišljao o iskušenjima kroz koja su Leksi i on prošli pre braka, znao je da su iz toga izašli kao snažniji par. Kad bi sad pogledao Leksi, znao je da mu ni do koga nikad nije bilo toliko stalo. Ono što nije znao, što nije mogao znati, jeste da će najteži trenuci tek doći.

ŠESNAEST

„Još nismo odlučili kako će se beba zvati“, reče Leksi.

Bilo je rano uveče, druga nedelja avgusta; Leksi i Džeremi su sedeli na tremu svoje nove kuće. Mada se još nisu uselili, radnici su završili za taj dan, pa su njih dvoje sedeli i posmatrali vodu. Bez daška vetra, reka je bila ravna i mirna, toliko nalik ogledalu da su čempresi na suprotnoj obali izgledali kao da rastu naopačke.

„Odlučio sam da to prepustim tebi“, reče Džeremi. Hladio se primerkom *Sporta u slici*, koji je nameravao da čita dok nije shvatio da mu po vreloj letnjoj noći može i bolje poslužiti.

„Ne možeš mi to tek tako prepustiti. To je naše dete. Želim da čujem šta misliš.“

„Rekao sam ti šta mislim“, odgovori Džeremi. „Nije ti se dopalo.“

„Detetu neću dati ime Misti Marš.“*

„Misti Marš? Kako je moguće da ti se to ne dopada?“

Ime je u šali predložio prethodne nedelje. Leksi se toliko bunila da je otada navaljivao samo da bi je zavilavao.

„Pa ne dopada mi se.“ U kratkim pantalonama i širokoj majici, zajapurila se od vrućine. Kako su noge počele da joj otiču, Džeremi je dovukao staro vedro da bi mogla da ih podigne.

„Misliš da ne zvuči lepo?“

* Engl.: *misty* - mutan, nejasan, maglovit, *marsh* - baruština, močvara. (Prim, prev.)

„Ništa lepše od ostalih uz tvoje prezime. Možda bi voleo i da se zove Smeli Marš ili Kripi Marš.“*

„Hteo sam da joj se tako zovu braća.“

Nasmejala se. „Sigurna sam da bi ti bili večno zahvalni. Ma ozbiljno, zar nemaš neku ideju?“

„Ne. Kao što sam ti rekao, slažem se šta god da odlučiš.“

„U tome i jeste nevolja. Nisam odlučila.“

„Znaš u čemu je nevolja, zar ne? Kupila si sve moguće knjige s dečjim imenima. Izbor ti je prevelik.“

„Samo želim nešto što će joj odgovarati.“

„Ali u tome i jeste suština. Šta god da izaberemo, neće joj odmah odgovarati. Nijedna beba ne izgleda kao Sindi ili Dženi-fer; sve bebe izgledaju kao Elmer Fad.“**

„Nije tačno. Bebe su slatke.“

„Ali sve isto izgledaju.“

„Ne izgledaju. I odmah te upozoravam da ću biti veoma razočarana ako ne budeš mogao da prepoznaš našu kćerku u porodilištu.“

„Nema razloga za brigu. Imaju kartice s imenom.“

„Ha, ha“, reče ona. „Znaćeš kako izgleda.“

„Naravno. Ona će biti najlepša beba u istoriji Severne Karoline, okružena fotografima iz čitavog sveta koji je slikaju i govore: 'Baš ima sreće što ima uši na oca.'“

Opet se nasmejala. „I jamice.“

„Tačno. Nemoj slučajno da to zaboravim.“

Uhvatila gaje za ruku. „A sutra? Jesi li uzbuđen?“

„Jedva čekam. Hoću da kažem, prvi ultrazvuk jeste bio uzbuđljiv, ali sad... Sad ćemo je zaista videti.“

„Raduje me što ćeš ići.“

* Engl.: *smelly* – smrdljiv, *creepy* – jeziv, užasan, grozan. (Prim, prev.)

** *Elmer Fudd* – oniski, dežmekasti lovac iz crtanih filmova o Dušku Dugo-ušku. (Prim, prev.)

„Šališ se? Ne bih to nikako propustio. Najbolje u svemu ovo-me je ultrazvuk. Nadam se da će mi odštampati sliku da mogu da je pokazujem kad se budem hvalio pred drugarima.”

„Kojim drugarima?”

„Nisam ti rekao za Džeda? Čoveče, ne ostavlja me na miru, stalno mi telefonira, uši mi otpadoše koliko priča.”

„Mislim da ti je vrućina udarila u glavu. Koliko ja znam, Džed ti još ni reč nije rekao.”

„A, da. Ali nema veze. Ipak želim sliku da mogu da gledam kako je lepa.”

Podigla je obrvu. „I sad si siguran da je devojčica?”

„Mislim da si me ubedila.”

„Šta to govori o Doris?”

„Da je, pri verovatnoći pedeset-pedeset, tačno izabrala. Kao što bi i pedeset posto stanovništva.”

„I dalje ne veruješ, a?”

„Radije bih rekao da sam *sumnjičav*.”

„Covek iz mojih snova.”

„Tako je”, klimnu Džeremi. „Samo ti sebi govori tako pa ja ne moram da se dokazujem.”

Leksi se promeškolji na stolici, odjednom joj bi neudobno. Trgla se pre nego što se opet namestila. „Šta misliš o tome što će se Rodni i Rejčel venčati?”

„Ja podržavam brak. Mislim da je to lepa institucija.”

„Znaš šta hoću da kažem. Misliš li da su požurili?”

„Ko smo mi da o tome nešto kažemo? Zaprosio sam te posle nekoliko nedelja, a on nju zna otkako je bio dete. Pre bi oni trebalo nas to da pitaju, a ne mi njih.”

„Sigurna sam da se i dalje pitaju, ali nije u tome suština...”

„Čekaj”, reče Džeremi, „misliš da pričaju o nama?”

„Sigurno. Mnogi ljudi pričaju o nama.”

„Stvarno?”

„Aha”, reče Leksi kao daje odgovor očigledan. „Mali je grad. Ovde se to radi. Sedimo i razgovaramo o drugim ljudima. Sazna-

mo šta im se događa u životu, govorimo šta mislimo, raspravljamo jesu li drugi u pravu ili ne, i rešavamo im probleme ako moramo, u svoja četiri zida. Naravno, to niko ne priznaje, ali svi to radimo. Uglavnom se tako živi."

Džeremi je razmišljao o njenim recima. „Misliš li da ljudi pričaju o nama upravo sada?"

„Začelo." Slegnula je ramenima. „Neki verovatno kažu da smo se venčali zato što sam ostala u drugom stanju, drugi govore da ti u ovom gradu nećeš izdržati, neki se pitaju otkud nam pare za kuću i nagadaju jesmo li do guše u dugovima za razliku od njih koji su tako štedljivi. O da, pričaju, nego šta, i verovatno se divno zabavljaju."

„I to ti ne smeta?"

„Naravno da ne", reče. „Šta me briga? Ne bi se usudili da nam to kažu u lice i biće veoma fini kad ih sledeći put vidimo, pa nikad i nećemo znati. A osim toga, i mi to radimo, pa da se vratim na Rodnija i Rejčel. Zar ne misliš da su makar malčice požurili?"

Te noći u krevetu i Džeremi i Leksi su čitali. Džeremi je konačno počeo da čita *Sport u slici* i bio usred članka o odbojkašicama kad je Leksi odložila svoju knjigu.

„Razmišljaš li ikad o budućnosti?" upita.

„Naravno", odgovori Džeremi spuštajući časopis. „Zar to ne čini svako?"

„Šta misliš kako će izgledati?"

„Naša ili svetska?"

„Ozbiljno ti govorim."

„I ja", odgovori Džeremi. „To je potpuno različito pitanje koje otvara raznorazne teme. Možemo govoriti o uticaju globalnog zagrevanja ili pak nedostatka zagrevanja na sudbinu čovečanstva. Ili o tome da li bog zaista postoji ili ne i kako se ljudima sudi kad treba da udu u raj, što život na zemlji čini

pomalo besmislenim. Možeš misliti na ekonomiju i kako će se ona odraziti na našu budućnost, ili čak na politiku i kako bi sledeći predsednik mogao biti neko ko će nas odvesti u propast ili u napredak. Ili..."

Spustila mu je dlan na ruku i prekinula ga. „Jesi li uvek ovakav?"

„Kakav?"

„Ovakav. To što radiš. Ponašaš se kao gospodin Precizni. Ili gospodin Doslovni. Nisam te pitala da bismo ušli u duboku filozofsku raspravu. Samo sam te pitala."

„Mislim da ćemo biti srećni", uzvratila. „Ne mogu da zamislim život bez tebe."

Stisnula mu je ruku kao da je zadovoljna. „I ja tako mislim", reče. „Ali ponekad..."

Džeremi je pogleda. „Šta?"

„Samo se pitam kakvi roditelji ćemo biti. Ponekad brinem o tome."

„Bićemo izvrsni", reče. „Ti ćeš biti izvrsna."

„Kažeš tako, ali otkud znamo? Šta ako ona na kraju postane jedna od onih besnih tinejdžerki koje se oblače u crno i drogiraju, i spavaju sa svima?"

„Neće."

„Ne znaš."

„Znam", reče Džeremi. „Biće divna devojčica. Kako bi mogla da ne bude kad si joj ti majka?"

„Misliš daje jednostavno, ali nije. I deca su ljudi, i kad počnu da odrastaju, donose svoje odluke. Mi samo možemo da uradimo određene stvari."

„Sve se to svodi na vaspitanje..."

„Da, ali ponekad nema značaja šta god da uradiš. Možemo je dati na časove klavira i fudbala, svake nedelje je voditi u crkvu, poslati je na kotiljon da se nauči lepom ponašanju, obasuti je ljubavlju. Ali kad postane tinejdžerka... Pa, ponekad ne možeš

ništa da uradiš. S tobom ili bez tebe, na kraju, deca odrastu u osobe kakve i treba da postanu."

Džeremi je razmišljao o njenim recima, pa je privuče. „Zaista brineš zbog toga?"

„Ne, ali razmišljam. A ti ne?"

„Ne zapravo. Deca treba da postanu onakva kakva treba da budu. Sve što roditelj može da učini jeste da pruži sve od sebe kako bi ih usmerio na pravi put."

„A šta ako to nije dovoljno? Zar te to ne brine?"

„Ne", reče. „Ona će biti sasvim dobra."

„Kako možeš da budeš tako siguran?"

„Zato što hoće", reče Džeremi. „Poznajem tebe i verujem u tebe, i bićeš divna majka. I ne zaboravi, pisao sam tekstove o prirodi i vaspitanju. I jedno i drugo je važno, ali u velikom broju slučajeva okruženje je veći pokazatelj budućeg ponašanja nego ijedan genetski činilac."

„Ali..."

„Uradićemo najbolje što umemo. I siguran sam da će ona biti kako treba."

Leksi razmisli o onome što je rekao. „Zaista si pisao o tome?"

„Ne samo to, već sam i prethodno obavio detaljno istraživanje. Znam o čemu pričam."

Nasmešila se. „Prilično si pametan", reče.

„Pa..."

„Ne po onome kako zaključuješ, već po ovome što si sad rekao. Briga me je li tačno ili ne, ali bilo je to upravo ono što sam htela da čujem."

„To je bebino srce, evo, upravo ovde", sutradan reče lekar pokazujući na nejasnu sliku na monitoru računara. „A ovo su pluća i kičma."

Džeremi uhvati i stegnu ruku Leksi koja je ležala na stolu za preglede. Bili su u akušersko-ginekološkoj ordinaciji u

Vašingtonu, što nije bilo Džeremijevo omiljeno mesto. Jeste, radovao se što će opet videti bebu - prve zrnaste ultrazvučne slike još su visile na frižideru - ali raniji prizor Leksi na stolu s nogama u obručima... pa, pobudio je u njemu osećanje da prekida nešto što je bolje obaviti nasamo.

Naravno, doktor Endru Samers - visok i doteran, talasaste tamne kose - dao je sve od sebe da se i Leksi i Džeremi osećaju kao da joj ne radi ništa neobičnije od merenja pulsa, a Leksi je sasvim odgovaralo da se i sama tako ponaša. Dok ju je doktor Samers pregledao, razgovarali su o nedavnom talasu vrućina, šumskim požarima u Vajomingu i činjenici da lekar i dalje želi da se odveze do Bun Krika kako bi obedovao u *Herbsu* o kojem su mu mnogi pacijenti oduševljeno pričali. Tu i tamo bi u razgovor ubacio primerenije pitanje, raspitivao se, na primer, ima li Brakston-Hiksove kontrakcije, oseća li vrtoglavicu ili bunovnost. Leksi je odgovarala kao da o tome časkaju na ručku.

Dok je sedeo kraj Leksinog uzglavlja, Džeremiju je ceo prizor izgledao nestvarno. Jeste, čovek je lekar i Džeremi nije sumnjao da doktor Samers ima desetine pacijentkinja dnevno, ali ipak, kad je pokušao da ga uvuče u razgovor, dao je sve od sebe da gleda lekara pravo u oči dok odgovara i ne obraća pažnju na ono što se radi njegovoj ženi. Pretpostavljao je da se Leksi na ovo navikla, ali bila je to jedna od onih stvari zbog kojih se radovao što je muškarac.

Kad je lekar otišao, Džeremi i Leksi na nekoliko minuta ostanu sami da sačekaju tehničarku za ultrazvuk koja uđe i zamoli Leksi da povuče košulju. Leksi se trgnu kad joj je na trbuh koji se širio kao burence nanela gel.

„Izvinite, trebalo je da vas upozorim da je hladan. Ali da vidimo kako je vaša beba, hoćete?”

Tehničarka je Džeremiju i Leksi objašnjavala snimak, pritiškajući sondu čas jače čas slabije po Leksinom stomaku i pokazujući šta vidi.

„I sigurni ste da je devojčica?“, reče Džeremi. Mada su mu poslednji put kad je bio rekli da jeste, jedva da je išta video na ekranu, ali ga je bilo sramota pa ništa nije rekao.

„Sigurna sam“, reče opet pokrećući sondu. Zastavši pokaza na ekran. „O, ovde se dobro vidi... Pogledajte i sami.“

Džeremi zaškilji. „Ne znam šta tačno vidim.“

„Ovo je guza“, objasnila je pokazujući, „a ovde su noge. Kao da se namestila za snimanje...“

„Ja ništa ne vidim.“

„Tako je“, reče. „Po tome i znamo da je devojčica.“

Leksi se nasmeja, a Džeremi se nagnu ka njoj. „Pozdravi Misti“, prošaputa.

„Pst! Pokušavam da uživam u ovome“, reče stežući mu ruku.

„U redu, sad ću izvršiti merenja da proverimo razvija li se beba prema očekivanjima.“

Tehničarka je ponovo pokretala sondu, pritisnula jedno pa drugo dugme. Džeremi se seti daje isto radila i prošli put. „Sve je kako u ovom trenutku treba da bude“, reče tehničarka. „Ovde piše da treba da se rodi 19. oktobra.“

„Dakle, raste kako treba?“, upita Džeremi.

„Izgleda“, odgovori tehničarka. Opet je pomerila sondu da izmeri srce i butnu kost, a onda se odjednom ukoči. Umesto da pritisne dugme, odmakla je sondu od noge i usmerila je na nešto što je izgledalo kao bela linija koja se pruža prema bebi, nešto što je izgledalo gotovo kao mrlja na ekranu. Blago se namrštila kad je izoštrila. Odjednom je brže počela da pomera sondu često zastajući da pregleda sliku. Činilo se da proverava bebu iz svakog ugla.

„Šta radite?“ upita Džeremi.

Tehničarka se sasvim udubila. „Samo nešto proveravam“, pro-mrmlja. Nastavila je i dalje da izoštrava, a onda zavrte glavom. Uradila je žurno sva merenja, a onda se vratila na ono što je pre radila. Slike bebe iz svakog ugla pojavljivale su se i nestajale. Tehničarka je ponovo izoštrila talasastu liniju.

„Je li sve u redu?“ navaljivao je Džeremi.

Oči su joj još bile uprte u ekran kad je duboko udahnula. Glas joj je bio iznenađujuće miran.

„Vidim nešto što bi lekar možda želeo da pogleda.“

„Šta to znači?“

„Idem po lekara“, rekla je i ustala. „Verovatno će moći više od mene da vam kaže. Sačekajte malo, odmah se vraćam.“

Možda je zbog odmerenosti njenih reči Leksi potpuno pobledela. Džeremi iznenada oseti kako mu steže ruku, ali ovog puta snažno. Kroz misli mu prolete niz vrtoglavih slika jer je istog trenutka znao o čemu tehničarka govori. Videla je nešto neobično, nešto drugačije... nešto *loše*. I tog časa se vreme zaustavilo dok su mu kroz misli prolazile mogućnosti. Soba kao da se obrušavala na njega dok je pokušavao da shvati nejasnu liniju koju je video.

„Šta se dešava?“, prošaputa Leksi. „Šta se dogodilo?“

„Ne znam“, reče Džeremi.

„Nešto nije u redu s bebom?“

„To nije rekla“, reče Džeremi umirujući i nju i sebe. Proguta knedlu, a grlo mu se najednom osuši. „Siguran sam da to nije ništa.“

Leksi je bila na ivici suza. „Zašto je onda otišla po lekara?“

„Verovatno mora ako nešto vidi.“

„Šta je videla?“, gotovo molećivo upita. „Ja ništa nisam videla.“

Razmislio je na trenutak. „Ne znam.“

Suza joj se skotrlja niz obraz. „Pa staje onda?“

Ne znajući šta da radi ni šta da kaže, brzo primače svoju stolicu. „Nisam siguran. Ali bebini otkucaji srca su u redu i beba raste. Rekla bi ranije da nešto nije u redu s bebom.“

„Jesi li joj video lice? Izgledala je... uplašeno.“

Ovog puta Džeremi ne odgovori. Zurio je u suprotni zid gde se nalazila polica s raznovrsnim brošurama o trudnoći. Sunce, visoko i jako, trudilo se da uđe u sobu. Iako je bio s Leksi, Džeremi se odjednom oseti veoma usamljeno.

Trenutak kasnije lekar i tehničarka udoše u sobu usiljeno se osmehujući. Tehničarka zauze svoje mesto, a lekar stade iza nje. Ni Džeremi ni Leksi nisu mogli ni reč da kažu. Džeremi je u tišini čuo sopstveno disanje.

„Da pogledamo”, reče doktor Samers.

Tehničarka stavi još malo gela i postavi sondu na Leksin stomak, pa se ponovo ukaza beba. Kad je pokazala na ekran, međutim, nije pokazivala na bebū.

„Vidite?”, reče.

Lekar se nagnu napred, a za njim i Džeremi. Opet je video talasastu belu liniju. Ovog puta je primetio da izgleda kao da dolazi iz zidova koji bebū okružuju u tamnom prostoru.

„Vidite?”

Lekar klimnu glavom. „Je li se pričvrstila?”

Tehničarka pomeri sondu i na ekranu se videla beba iz raznih uglova. Odmahnula je glavom dok je govorila. „Kad sam ranije gledala, nisam videla da se igde pričvrstila. Mislim da sam svuda proverila.”

„Hajde da budemo potpuno sigurni”, reče lekar. „Dozvolite meni.” Tehničarka ustade, a lekar zauze njeno mesto.

Lekar je čuteći ponovo pomerao sondu; činilo se daje manje vest i slike su se sporije pojavljivale. Kao i tehničarka, i on se primakao ekranu. Dugo niko nije progovarao.

„Staje to?” drhtavim glasom reče Leksi. „Šta tražite?”

Lekar pogleda u tehničarku, koja bez reči izađe iz sobe. Kad su ostali sami, lekar pokaza belu liniju. „Vidite li ovo?”, upita. „Ovo je amnionska traka”, reče. „Proveravao sam je li igde pričvršćena za bebū. Ako do toga dođe, obično se pričvrsti za ekstremitete, ruke i noge. Zasada pak izgleda da se nije pričvrstila, što je dobro.”

„Zašto? Ne razumem”, reče Džeremi. „Šta znači ta traka? Šta ona može da uradi?”

Lekar polako odahnu. „Dakle, ova traka se sastoji od istog fibroznog tkiva kao i amnion - kesa koja drži bebū. Vidite ovo?”

Prstom je opisao krug oko kese, a zatim oko trake. „Kao što vidite, jedan kraj trake je pričvršćen za kesu, a drugi slobodno lebdi. Taj slobodni deo može da se pričvrsti za fetus. Ako se to dogodi, beba će se roditi sa sindromom amnionske trake.”

Kad je lekar ponovo progovorio, ton mu je namerno bio neodređen. „Biću sasvim otvoren: ukoliko se to dogodi, znatno je veća verovatnoća za urođene anomalije. Znam da je ovo teško čuti, ali zbog toga smo ovoliko dugo pregledali snimak. Želeli smo da se uverimo da traka nije pričvršćena.”

Džeremi je jedva disao. Krajičkom oka vide kako Leksi grize usnu.

„Hoće li se pričvrstiti?”, upita Džeremi.

„To se ne može znati. Trenutno drugi kraj trake lebdi u amnionskoj tečnosti. Sada je fetus još mali. Kako raste, povećava se verovatnoća da će se pričvrstiti, ali pravi sindrom amnionske trake veoma je redak.”

„Kakve vrste anomalija?” prošaputa Leksi.

Lekar na to pitanje nije želeo da odgovori i to se videlo. „To opet zavisi od mesta pričvršćivanja, ali ako je u pitanju pravi sindrom, može biti ozbiljno.”

„Koliko ozbiljno?”, reče Džeremi.

Lekar uzdahnu. „Ako se pričvrsti za ekstremitete, beba se može roditi bez uda ili s krivim stopalom ili sa sindaktilijom, odnosno sraslim prstima. Ako se pričvrsti na drugom mestu, može biti čak i gore.”

Dok je lekar govorio, Džeremiju se sve više vrtelo u glavi. „Šta da radimo?”, prisili se da upita. „Hoće li Leksi biti dobro?”

„Leksi će biti sasvim dobro”, reče. „Sindrom nema nikakvog uticaja na majku. A što se tiče vašeg pitanja šta da se radi, ne postoji zapravo ništa što možemo da uradimo osim da čekamo. Nema razloga da leži u krevetu ili nešto slično. Preporučiću drugi nivo ultrazvučnih pregleda što će dati jasniju sliku, ali sve što ćemo gledati jeste da li se traka pričvrstila za fetus. I ponavljam, mislim da nije. Posle toga ćemo raditi stalne ultrazvučne pregle-

de - verovatno jednom u dve-tri nedelje, ali to je sve što zasad možemo da uradimo."

„Kako je do toga došlo?"

„Do toga ne dolazi zato što nešto jeste ili niste uradili. I ne zaboravite da zasad izgleda da se nije pričvrstila. Znam da sam već rekao, ali važno je da to razumete. Zasad je s bebom sve u redu. Raste dobro, srčani rad joj je snažan, a mozak se razvija normalno. Zasad je sve u redu."

Džeremi je u tišini slušao ravnomerno, mehaničko zujanje ultrazvučnog aparata.

„Rekli ste da može biti gore ako se pričvrsti negde drugde", reče.

Lekar se promeškolji. „Da", priznade. „Mada nije verovatno da hoće."

„Koliko gore?"

Doktor Samers gurnu fasciklu sa strane kao da razmišlja koliko da kaže. „Ako se pričvrsti za pupčanu vrpцу", napokon reče, „mogli biste da izgubite bebu."

SEDAMNAEST

Mogli bi izgubiti bebu.

Čim je lekar izašao, Leksi se rasplakala, a Džeremi je samo mogao da se trudi da i sam ne zaplače. Bio je isceđen i govorio je automatski, stalno je podsećajući da je zasad beba dobro i da će verovatno tako i ostati. Umesto da je umire, njegove reči su je izgleda samo još više potresle. Ramena su joj se tresla, a ruke drhtale dok ju je držao u zagrljaju; kad se na kraju odmakla, Džeremijeva košulja je bila natopljena suzama.

Ćuteći se oblačila; u prostoriji su se jedino čuli njeni oštri udisaji kao da se trudi da ne plače. Prostorija kao da je bila nepodnošljivo mala, kao da je sav kiseonik isisan iz nje; Džeremi je nesigurno stajao. Kad je video da Leksi zakopčava bluzu preko oblog ispupčenog stomaka, morao je da stegne kolena da ne padne.

Strah gaje gušio i ophrvao; sterilnost sobe mu se činila nadrealnom. Ovo ne može biti. Ništa nije imalo smisla. Na ranijim ultrazvučnim pregledima ništa se nije pokazalo. Leksi nije popila ni solju kafe otkako je otkrila da je trudna. Bila je zdrava i jaka, dovoljno je spavala. Ipak, nešto nije bilo u redu. Dok je zurio, pred očima mu je bila traka koja lebdi u amnijskoj tečnosti poput pipka otrovne hobotnice. Čeka, lebdi, spremna za napad.

Želeo je da Leksi legne, da zaustavi svako kretanje da pipak ne bi našao put do bebe. U isto vreme je želeo da ona šeta, da nastavi s onim što je radila pošto je pipak i dalje slobodno leb-

deo. Želeo je da zna šta da radi da poveća izgleda da njihova beba bude dobro. U sobi sada više gotovo uopšte nije bilo vazduha, a mozak mu se pomutio od straha.

Njihova beba može umreti. Njihova mala devojčica može umreti. Njihova mala devojčica, jedina koju bi možda mogli imati.

Želeo je da ode odavde i nikad se ne vrati, želeo je da ostane ovde i ponovo razgovara s lekarom da se uveri da razume sve što se događa. Želeo je da kaže svojoj majci, braći, ocu, da plače na njihovom ramenu; želeo je da ne kaže ništa, da breme stoički podnosi. Želeo je da bebi bude dobro. Ponavljao je reči u mislima kao da je tera da se drži dalje od pipka. Kad je Leksi posegnula da uzme tašnu, ugledao joj je oči oivičene crvenilom i ta slika mu gotovo slomi srce. Sve ovo nije trebalo da se dogodi. Trebalo je da ovo bude divan dan, srećan dan. Ali radosna očekivanja su sada nestala, a sutrašnji dan će biti gori. Beba će biti veća, a pipak bliže. A opasnost će se povećavati iz dana u dan.

U hodniku se tehničarka zadubila u papire dok su prolazili ka sobi lekara. Pošto su seli ispred lekarovog stola, pokazao im je odštampane snimke. Sve im je ponovo objasnio, rekao im sve isto za amnionsku traku. Voli da još jednom sve objasni, rekao je. Većina ljudi prvi put ga i ne čuje zbog šoka. Ponovo je naglasio da je beba dobro i da misli da se traka nije pričvrstila. Ovo je, ponovio je, dobar znak. Ali Džeremi je samo mislio na pipak koji lebdi u njegovoj ženi, pluta, približava se bebi, a onda menja smer. Opasnost i sigurnost igraju smrtonosnu igru „šuge“. Beba raste, postaje veća, ispunjava kesu. Može li traka onda lebdeti slobodno?

„Znam koliko vam je teško da ovo slušate“, ponovo reče lekar.

Ne, pomisli Džeremi, ne zna. Ovo nije njegova beba, njegova mala devojčica. Njegova mala devojčica koja s kikicama kleči pored fubalske lopte i smeši se s uramljene fotografije na lekarovom stolu. Njegova kćerka je dobro. Ne, ne zna. Ne može da zna.

Kad su izašli iz ordinacije, Leksi se ponovo rasplaka i on je čvrsto zagrli. Jedno s drugim gotovo ni reč nisu progovorili dok su se vozili kući i Džeremi se kasnije jedva i sećao vožnje. Kod kuće je odmah otišao na internet i tražio informaciju o sindromu amnionske trake. Video je fotografije sraslih prstiju, zakr-žljalih udova, nogu bez stopala. Za ovo je bio spreman, ali ne i za deformacije lica, anomalije od kojih dečje lice gotovo da ne izgleda kao ljudsko. Čitao je o deformacijama kičme i creva u slučajevima kad se pipak pričvrstio na telo. Isključio je računar, otišao u kupatilo i ispljuskao lice hladnom vodom. Odlučio je da Leksi ništa ne kaže o onome što je video.

Leksi je telefonirala Doris čim su stigli kući i sad su njih dve sedele u dnevnoj sobi. Leksi se rasplakala kad je Doris došla, pa je opet plakala kad je sela na sofu. I Doris je zaplakala čak i dok je uveravala Leksi da će s bebom zasigurno sve biti u redu, da ih je bog s razlogom blagoslovio, da Leksi mora imati vere. Leksi je zamolila Doris da nikom ne kaže i Doris je obećala da neće. Ni Džeremi nije rekao svojoj porodici. Znao je kako bi njegova majka reagovala, kako bi zvučala preko telefona, da bi usledili redovni pozivi. Ali čak i da njegova majka veruje da mu pomaže, Džeremi bi to potpuno suprotno doživeo. To nije mogao da podnese, nije mogao zamisliti da još nekog sada teši, čak ni svoju majku. Pogotovo svoju majku. Bilo je dovoljno teško tešiti Leksi i obuzdavati svoja osećanja. Ali morao je da ima snage i za nju i za sebe.

Kasnije te noći, dok je ležao u krevetu s Leksi, pokušavao je da misli na sve osim na pipak koji je čekao da bebu namami u zamku.

Posle tri dana otišli su na drugostepeni ultrazvuk u Medicinski centar Univerziteta Istočne Karoline u Grinvilu. Nije bilo uzbuđenja dok su se prijavljivali i ispunjavali obrasce; u čekaonici je Leksi prelazila tašnom od kraja stola do svog krila i nazad. Pri-

šla je polici s časopisima i uzela jedan, ali ga nije otvorila kad se vratila na mesto. Sklonila je pramen kose iza uveta i osvrnula se po čekaonici. Još jedan pramen je zatakla iza drugog uвета i pogledala na časovnik.

Prethodnih dana Džeremi je saznao sve što je mogao o sindromu amniomske trake, u nadi da se, kad shvati, više neće plašiti. Međutim, što je više saznavao, sve je zabrinutiji bio. Noću se okretao i obrtao, bolestan ne samo od pomisli daje beba u opasnosti već od saznanja daje ovo najverovatnije poslednja trudnoća koju će Leksi doživeti. Ova trudnoća nije ni trebalo da se desi, a ponekad, u najcrnjem raspoloženju, pitao se da li mu na ovaj način vasiona naplaćuje što je prekršio pravila. Njemu nije suđeno da ima decu. Nikad mu nije bilo suđeno da ima decu.

O svemu ovome nije ništa govorio Leksi. Niti joj je sasvim rekao istinu o sindromu.

„Šta si našao na internetu?“, pitala ga je prethodne večeri.

„Ništa više od onoga što nam je lekar rekao“, reče Džeremi.

Klimnula je glavom. Za razliku od njega, ona nije bila u zabludi da će joj znanje umanjiti strahove.

„Svaki put kad se pomerim, pitam se činim li nešto što ne bi trebalo.“

„Nisam siguran da to tako ide“, rekao je.

Opet je klimnula. „Plašim se“, prošaputala je.

Džeremi je zagrlj. „I ja.“

Uveli su ih u ordinaciju i Leksi je podigla košulju kad je tehničarka ušla. Iako se nasmešila, osetila je napetost u sobi i odmah prešla na posao.

Na ekranu se pojavila beba i snimak je bio mnogo jasniji. Videli su bebine crte lica: nos i bradu, kapke i prste. Kad je Džeremi pogledao Leksi, stegnula mu je ruku do bola.

Amniomska traka - pipak - još se nije pričvrstila. Ostalo je još deset nedelja.

„Mrzim ovo čekanje“, reče Leksi. „Čekaš i nadaš se i ne znaš šta će se dogoditi.“

Rekla je upravo ono što je Džeremi mislio, izgovorila reči koje nije hteo da kaže pred njom. Prošlo je nedelju dana otkako su saznali, i mada su opstajali, izgleda da ništa drugo nisu mogli da urade. Opstati i nadati se i čekati. Za nepune dve nedelje očekivao ih je još jedan ultrazvučni pregled.

„Biće u redu“, reče Džeremi. „To što je traka tu ne znači i da će se pričvrstiti.“

„Ali zašto meni ovo da se desi? Zašto nama?“

„Ne znam. Ali biće sve dobro. Sve će biti u redu.“

„Otkud znaš? To ne možeš znati. Ne možeš mi to obećati.“

Ne, ne mogu, pomisli Džeremi. „Radiš sve što treba“, reče umesto toga. „Zdrava si i jedeš kako treba i vodiš računa o sebi... Jednostavno sebi govorim da će bebi biti dobro sve dok se tako ponašaš.“

„To nije pravedno“, uzviknula je. „Hoću da kažem, znam da je uskogrudno, ali kad čitam novine, uvek naiđem na priče o devojčkama koje su rodile decu a nisu čak ni znale da su u drugom stanju. Ili rode savršeno zdravo dete i ostave ga. Ili puše i piju i sve bude u redu. Nije pravedno. A sad čak ne mogu da uživam ni u ostatku trudnoće. Svaki dan se budim i čak i kad ne mislim na to, koračam sa strepnjom, a onda *bum!* Svega se odjednom setim i pomislim da nešto u meni možda ubija bebu. U meni! Ovo ja radim. Ovo moje telo radi i ma koliko želela da to zaustavim, ne mogu. Ništa ne mogu da uradim.“

„Nisi ti kriva“, reče Džeremi.

„Pa ko je? Beba?“ prasnu. „Gde sam pogrešila?“

Tada Džeremi prvi put shvati da Leksi nije samo uplašena već i da je grize savest. Saznanje ga je zabolelo.

„Ni u čemu nisi pogrešila.“

„Ali ova stvar u meni...“

„Još nije ništa uradila“, blago reče. „A delom, siguran sam, i zato što sve radiš ispravno. Beba je dobro. To je jedino što sada sigurno znamo. Beba odlično napreduje.“

Leksi prošaputa tako nežno da ju je Džeremi jedva čuo. „Misliš li da će biti u redu?“

„Znam da će biti u redu.“

Opet je lagao, ali nije mogao da joj kaže istinu. Ponekad je, znao je, ispravno slagati.

Džeremi nije imao mnogo iskustva sa smrću. Ali smrt je pratila Leksi kroz čitav život. Ne samo da je izgubila roditelje, već joj je i pre nekoliko godina umro deda. Iako je Džeremi tvrdio da saoseća, znao je da ne može sasvim razumeti koliko joj je bilo teško. Tada je nije poznavao i nije predstavu imao kako je reagovala, ali je tačno znao kako bi reagovala ako njihova beba umre.

Šta ako odu na sledeći pregled i sve bude u redu? Nije važno, pomisli, pošto amnionska traka još uvek može napasti pupčanu vrpcu. Sta ako se to dogodi kad počne porođaj? Šta ako zakašne nekoliko minuta? Da, beba će biti izgubljena, a to bi im srce slomilo. Ali kako bi bilo Leksi? Da li bi prebacivala sebi? Bi li prebacivala njemu pošto verovatnoća da još jednom zatrudni praktično i ne postoji? Kako bi se osećala kad bi prošla pored dečje sobe u novoj kući? Bi li zadržala dečji nameštaj ili bi ga prodala? Da li bi usvojili dete?

Nije znao, nije mogao ni da zamisli odgovore.

Njega je, međutim, bolelo nešto drugo. Sindrom amnionske trake retko se završavao smrtnim ishodom. Ali anomalije i deformacije su postojale po pravilu, a ne izuzetno. Leksi i on o tome nisu prozborili, ni jedno ni drugo nisu želeli da o tome govore. Kad su pričali o strepnjama za bebu, uvek se o tome razgovaralo kao o mogućoj smrti a ne o stvarnijoj mogućnosti - da će njihova beba izgledati drugačije; da će beba imati teške

anomalije, da bebu očekuje bezbroj hirurških zahvata, da će beba možda patiti.

Mrzeo je sebe što misli da je to važno, ali kad se sve svede, znao je da će voleti bebu bez obzira na sve. Nije mu bilo važno ako joj nedostaje ud ili su joj prsti srasli; podići će je i brinuti o njoj kao što svaki otac brine o svom detetu. Ipak, kad bi pomislio na bebu, nije mogao poreći da ju je zamišljao u gotovo stereotipnim slikama: u uskršnjoj haljini okruženu lalama, ili kako šljapka između prskalica za vodu, ili kako sedi na visokoj stolici široko se osmehujući lica umazanog čokoladnom tortom. Nikad je nije zamišljao s deformitetima; nikad je nije video rasečenog nepca ili bez nosa, ili s uvetom veličine novčića. U njegovim mislima je uvek bila savršena i bistrog oka. A bio je svestan i da je Leksi isto tako zamišlja.

Znao je da svako nosi svoje breme, da ničiji život nije savršen. Ali neko breme je bilo gore od drugih, pa i pored toga što je mislio da je užasno i pomisliti tako nešto, pitao se bi li bilo lakše da njihova kćerka umre nego da živi s teškim anomalijama - ne bez uda, već s nečim mnogo gorim - zbog čega bi patila do kraja života ma koliko dug bio. Nije mogao da zamisli da ima dete čiji bi bol i patnja bili stalni poput disanja ili otkucaja srca. Ali šta ako je to sudbina njegovog deteta? Bilo je isuviše strašno i razmišljati o tome i pokušavao je da takve misli odagna.

Ipak, pitanja su ga proganjala.

Naredna nedelja je sporo prolazila. Leksi je odlazila na posao, ali Džeremi nije čak ni pokušavao da piše. Nije bio u stanju da smogne snagu i usredsredi se, pa je umesto toga mnogo vremena provodio u kući. Sada su radovi bili u poslednjoj fazi, pa je Džeremi na sebe preuzeo čišćenje. Oprao je prozore spolja i iznutra, usisavao uglove stepenika, strugao boju koja je prsnula po kuhinjskim površinama. Bio je to dosadan posao od kojeg bi otupeo, ali je služio da mu razbistri um i odagna strepnje. Sobe u prizemlju su bile skoro okrečene, a tapete u dečjoj sobi već postavljene. Leksi je izabrala glavni deo nameštaja za sobu i kad

je dopremljen, Džeremi je dva popodneva proveo nameštajući ga i dovršavajući sobu. Kad je Leksi izašla s posla, doveo ju je u kuću. Na vrhu stepeništa ju je zamolio da zatvori oči i doveo je do dovratka.

„Dobro“, reče, „sad možeš da otvoriš oči.“

Na trenutak nije bilo briga o budućnosti ni straha za njihovu kćerku. Bila je to stara Leksi, Leksi koja se radovala materinstvu, koja se lako smešila i mislila da je svaka pojedinost ovog doživljaja nezaboravna.

„Ti si ovo uradio?“, nežno reče.

„Uglavnom. Moleri su mi pomogli oko roletni i zavesa, ali sam ostalo sam uradio.“

„Prelepo je“, promrmljala je ulazeći.

Preko tepiha je bila prebačena prostirka s pačićima; u uglu, krevetac - s mekanim pamučnim čaršavom preko dušeka i raznobojnim štitnicima već pričvršćenim - iznad je postavljena vrteška koju su kupili, kako im se činilo, u prethodnom životu. Zavesa su bile u skladu s prostirkom, a mali ubrusi su stajali na komodi. Sto za presvlačenje bio je potpuno opremljen pelena-ma, pomadama i vlažnim maramicama. Mala muzička vrteška tiho je svirala i svetlucala pod blagom žutom svetlošću ukrasne lampe.

„Pošto ćemo se uskoro useliti, mislio sam da najpre sredim ovu sobu.“

Leksi je prišla komodi i podigla malo porcelansko pače. „Jesi li ti ovo izabrao?“

„Slaže se s prostirkom i zavesama. Ako ti se ne dopada...“

„Ne, dopada mi se. Samo sam iznenađena.“

„Zašto?“

„Kad smo išli u kupovinu, činilo se da te ne zanima.“

„Valjda sam se napokon navikao na ideju. A osim toga nisam mogao da dozvolim da se samo ti provodiš. Misliš li da će joj se dopasti?“

Prišla je prozoru i prstom prešla po zavesi. „Obožavaće ga. Ja ga obožavam.“

„Drago mi je.“

Leksi je pustila zavesu i prišla krevetu. Nasmešila se kad je videla male punjene životinje, ali odjednom sve izblede. Prekrstila je ruke i Džeremi je znao da su se brige vratile.

„Verovatno ćemo moći da se uselimo za vikend“, rekao je poželevši da još nešto ume da kaže. „Moleri su zapravo rekli da stvari možemo da donesemo kad god želimo. Možda ćemo morati da nešto od nameštaja držimo u spavaćim sobama dok ne okreće dnevnu, ali ostale sobe su završene. Mislio sam zatim da sredim sebi kancelariju, a onda glavnu spavaću sobu. Ali ću se u svakom slučaju ja za to pobrinuti pošto ti radiš.“

„Aha“, rekla je klimajući glavom. „Važi.“

Džeremi stavi ruke u džepove. „Razmišljao sam o imenu za bebu“, reče. „I ne brini, nije Misti.“

Pogleda ga podignute obrve.

„Ne znam kako se ranije nisam setio tog imena.“

„Kojeg?“

Oklevao je razmišljajući se kako bi izgledalo u Dorisinom dnevniku, prisećajući se kako je izgledalo kad ga je video na nadgrobnom spomeniku pored spomenika Leksinog oca. Duboko je udahnuo neobično uznemiren.

„Kler“, reče.

Nije mogao da dokuči Leksin izraz i za trenutak se zapitao nije li pogrešio. Ali kad je krenula prema njemu, na usnama joj je lebdeo trag osmeha. Kad mu je sasvim prišla, zagrlila ga je i naslonila mu glavu na grudi. Džeremi ju je zagrlio i tako su u dečjoj sobi stajali, i dalje uplašeni, ali više nisu bili sami.

„Moja majka“, prošaputala je.

„Da“, reče. „Ne mogu da zamislim da se naša kćerka zove ikako drugačije.“

Te noći se Džeremi prvi put posle mnogo godina pomolio.

Mada je odgajan kao katolik i s porodicom odlazio i na božićnu i na uskršnju službu, retko je išta osećao i prema službi i prema veri. Nije baš sumnjao u postojanje boga; mada je karijeru zasnivao na sumnji, osećao je da je vera u boga ne samo prirodna već i racionalna. Odakle bi inače postojao ovakav red u vasioni? Kako bi inače život tekao kako teče? Pre mnogo godina, napisao je članak u kojem je izložio sumnje u postojanje života igde drugde u vasioni, potkrepljujući svoje uverenje matematikom, govoreći da i pored miliona galaksija i triliona zvezda, gotovo je neverovatno da negde u vasioni postoji *ijedan* oblik naprednog života.

To je bio jedan od njegovih najpopularnijih tekstova, povodom kojeg je pristiglo veoma mnogo pisama. Iako je većina ljudi pisala da se slaže s njegovim stavom da je bog stvorio svet, bilo je i onih koji su imali različito mišljenje i koji su kao drugu mogućnost nudili teoriju velikog praska. U narednom tekstu Džeremi je pisao o velikom prasku običnim jezikom, u suštini izlažući stav da, prema teoriji, to znači da je sva materija u vasioni u jednom trenutku bila sabijena u gustu sferu ne veću od teniske loptice. Zatim je eksplodirala stvarajući svet kakav je nama poznat. Tekst je završio pitanjem: „Površno gledajući, šta je verovatnije? Vera u boga ili vera da je u jednom trenutku sva materija u čitavoj vasioni - svaki atom i molekul - bila zgušnjuta u malenu loptu?"

Ipak, vera u boga je u suštini pitanje vere. Čak i onima poput Džeremija, koji su verovali u teoriju velikog praska, to nije objašnjavalo samo stvaranje sfere. Ateisti bi rekli daje sfera oduvek postojala, vernici bi rekli da ju je stvorio bog, a nije bilo načina da se dokaže ko je u pravu. Zato se to, mislio je Džeremi, i zove vera.

Međutim, nije bio spreman da prihvati kako bog igra aktivnu ulogu u ljudskom iskustvu. I pored toga što je vaspitan kao katolik, nije verovao u čuda i mnoge verske iscelitelje je razotkrio kao prevarante. Nije verovao u boga koji prelistava molitve,

na jedne odgovara a na druge ne obraća pažnju, ma kako dostojan ili nedostojan neko bio. Više je voleo da veruje u boga koji je svim ljudima dao nadarenost i sposobnosti i ostavio ih u nesavršenom svetu; samo tada se vera proveravala, samo tada se vera mogla zaslužiti.

Njegova verovanja se nisu uklapala u stavove organizovane religije; kad je odlazio na misu, znao je da to čini da ugodi majci. Njegova majka bi povremeno to osetila i savetovala mu da se pomoli; često je govorio da će pokušati, ali nikad nije. Sve do sada.

Te noći, pošto je uredio sobu za bebu, Džeremi je klečao preklinjući boga da čuva njegovu bebu i da ih blagoslovi zdravim detetom. Čvrsto stisnuvši ruke, molio se u tišini obećavajući da će biti najbolji otac koliko može biti. Obećao je da će opet odlaziti na misu, da će se svakodnevno moliti, da će pročitati Bibliju od korice do korice. Molio je da mu da znak kako bi znao da je njegovu molitvu čuo, da će mu molitva biti uslišena. Ali nije bilo ničeg.

„Ponekad ne znam šta treba da kažem ili uradim“, priznao je Džeremi.

Sledećeg dana Doris je sedela naspram njega za stolom u *Herbsu*; pošto nije rekao svojoj porodici, ona je bila jedina kojoj se mogao poveriti.

„Znam da zbog nje moram da budem jak i trudim se. Trudim se da budem optimista, kažem joj da će sve biti u redu i dajem sve od sebe da je ne uznemirim više nego što već jeste uznemirena. Ali...”

Kad začuta, Doris dovrši umesto njega. „Ali je teško pošto si i ti jednako uplašen kao i ona.”

„Da“, reče. „Žao mi je. Nisam hteo da te uvlačim u ovo.”

„Ja sam već u tome“, rekla je. „I sve što ti mogu reći jeste da znam daje teško, ali da dobro postupaš. Trenutno joj treba tvo-

ja podrška. To je jedan od razloga što se udala za tebe. Znala je da će na tebe moći da se osloni, i kad pričamo, kaže kako joj pružaš veliku podršku."

Džeremi je kroz prozore video kako ljudi jedu na tremu, vode obične razgovore kao da nemaju nijedne brige. Ali u njegovom životu više ništa nije obično.

„Ne mogu da prestanem da razmišljam o tome. Sutra imamo još jedan ultrazvučni pregled i sav sam premro. Stalno mislim da ćemo videti kako se traka pričvrstila. Vidim izraz na tehničar-kinom licu i primećujem kako prestaje da govori i samo znam da će nam reći kako opet treba da razgovaramo s lekarom. Želudac me boli i kad samo pomislim na to. Znam da se i Leksi isto oseća. Poslednja dva-tri dana prilično je ćutljiva. Što se pregled više bliži, sve smo zabrinutiji."

„I to je normalno", rece Doris.

„Počeo sam da se molim", priznao je.

Doris uzdahnu i pogleda u tavanicu, a zatim opet u Džeremija. „Ija."

Narednog dana mu je molitva uslišena. Beba je rasla, otkucaji srca bili su jaki i pravilni, a traka se i dalje nije pričvrstila. To je dobra vest, rekao je lekar, i mada su i Leksi i Džeremi osetili olakšanje, brige su se ponovo vratile dok su stigli do kola i shvatili da za dve nedelje opet moraju da dođu. A ostalo je još osam nedelja.

Posle nekoliko dana su se uselili u kuću: gradonačelnik Gerkin, Džed, Rodni i Džeremi utovarili su nameštaj u kamion, dok su Rejčel i Doris sređivale kutije, a Leksi im davala uputstva. Kako je Leksina kuća bila mala, nova kuća je izgledala prazno čak i kad je nameštaj postavljen.

Leksi ih je povela u obilazak: gradonačelnik Gerkin je odmah predložio da kuća bude pridodata Obilasku istorijskih kuća, dok je Džed premestio prepariranog vepra blizu prozora u dnevnoj sobi gde je bio na istaknutom mestu.

Dok je Džeremi posmatrao kako se Leksi i Rejčel kreću po kuhinji, primetio je da je Rodni zastao. Rodni pogleda Džeremija.

„Želim da se izvinim“, reče.

„Za šta?“

„Znaš.“ Promeškoltio se. „Ali želim i da ti zahvalim što je Rejčel učestvovala u ceremoniji. Želim to već neko vreme da ti kažem. Mnogo joj je to značilo.“

„I Leksi je mnogo značilo što je Rejčel tu bila.“

Rodni se brzo osmehnu, a onda se opet uozbilji. „Divno vam je ovde. Nisam mogao ni da zamislim da bi ovako moglo da izgleda. Vas dvoje ste odlično ovo obavili.“

„Sve je to Leksi uradila. Ja ne mogu da prihvatim zasluge.“

„Naravno da možeš. I ovo mesto vam odgovara. Biće odlično za vašu porodicu.“

Džeremi proguta knedlu. „Nadam se.“

„Čestitam za bebu. Čujem da je devojčica. Rejčel je već uzela gomilu odeće za nju. Nemoj da kažeš Leksi, ali mislim da će je iznenaditi i prirediti joj žurku za bebu.“

„Siguran sam da će uživati. O, čestitam na veridbi. Rejčel je divna devojka.“

Rodni pogleda prema kuhinji kako je Rejčel zamakla. „Obojica stvarno imamo sreće, zar ne.“

Džeremi nije mogao da odgovori, prvi put ostavši bez reči.

Džeremi je napokon telefonirao uredniku. Tog poziva se plašio i nedeljama ga odgađao. Rekao mu je da neće dostaviti tekst za rubriku, što mu se prvi put dogodilo. Kako je urednik bio iznenađen i razočaran, Džeremi gaje obavestio o komplikacijama s Leksinom trudnoćom. Urednikov ton odmah postade blaži;

pitao je da li je Leksi u opasnosti i da li leži. Umesto da otvoreno odgovori, Džeremi je rekao da radije ne bi zalazio u pojedinih i po ćutanju s druge strane znao je da urednik pomišlja na najgore.

„Nema problema“, rekao je. „Jednostavno ćemo ponoviti neki od tvojih starih tekstova, nešto što si uradio pre nekoliko godina. Ljudi se verovatno neće ni setiti, a možda ga uopšte i nisu pročitali. Źeliš li da nešto sam odabereš ili da ja to uradim?“

Džeremi je oklevao, pa urednik sam odgovori na svoje pitanje. „Nema problema“, reče, „ja ću. Ti brini o svojoj ženi. To je sada najvažnije.“

„Hvala“, reče Džeremi. Iako se povremeno sukobljavao s urednikom, ćovek je zaista imao srca. „Zahvalan sam.“

„Mogu li još nešto da uradim?“

„Ne. Samo sam želeo da te obavestim.“

Ćuo je škripu i znao da se urednik naslonio. „Javi mi ako ni sledeći tekst ne budeš mogao da uradiš. Ako bude tako, opet ćemo pustiti neki stari, važi?“

„Javiću ti“, reče Džeremi, „ali se nadam da ću uskoro imati nešto za tebe.“

„Drži se. Teško je, ali sam siguran da će sve ispasti dobro.“

„Hvala“, reče Džeremi.

„O, i usput budi rećeno, jedva ćekam da vidim na ćemu radiš. Kad god budeš spreman. Nema Źurbe.“

„O ćemu prićaš?“

„O tvom sledećem tekstu. Kako mi se nisi javljao, shvatio sam da radiš na nećemu velikom. Uvek se kriješ kad radiš na nekom jedinstvenom tekstu. Znam da ti je sada drugo na pameći, ali sam samo želeo da znaš da su mnogi zadivljeni onim što si uradio s Klozenom. pa bismo više voleli da tvoj sledeći veliki tekst objavimo ovde, a ne u novinama ili negde drugde. Hteo sam da s tobom razgovaram o tome i uverim te da ćemo biti veoma konkurentni kad je u pitanju tvoj honorar. To može i

časopisu koristiti. Ko zna, možda bismo bili raspoloženi da to posebno istaknemo na naslovnoj strani. Žao mi je što to sad pominjem - ne požurujem te. Kad god budeš spreman."

Džeremi pogleda u svoj računar, pa uzdahnu. „Misliću na to."

Mada, strogo gledano, nije slagao urednika, prećutao je istinu i kad je spustio slušalicu osetio je grizu savesti. Nije shvatio daje, kad je nazvao urednika, podsvesno očekivao da će mu ovaj reći da se pakuje, da će naći nekog drugog da radi njegovu rubriku ili da će je možda odmah ukinuti. Na to je bio spreman, ali ne i za ovoliko razumevanje. A zbog toga ga je savest još više grizla.

Jedan deo njega je želeo da ponovo pozove urednika i sve mu ispriča, ali je prevagnuo zdrav razum. Njegov urednik je pokazao razumevanje, pa, zato što je morao. Šta je inače mogao da kaže: *O, žao mi je da to čujem za tvoju ženu i bebu, ali moraš da razumeš - rok je rok, i dobićeš otkaz ako ne budem nešto imao u rukama u narednih pet minuta?* Ne, to ne bi rekao - nije mogao to reći - pogotovo kad se uzme u obzir ono što je naknadno kazao - da časopis želi priliku da objavi njegov sledeći veliki tekst. Onaj na kojem navodno radi.

Nije želeo da razmišlja o tome. Nije mogao da razmišlja o tome; dovoljno je loše bilo što nije mogao da napiše čak ni tekst za redovnu rubriku. Ali postigao je ono što je morao da uradi. Dobio je četiri nedelje, možda i čitavih osam. Ako dotad nešto ne smisli, uredniku će reći istinu. Moraće. Ne može da bude pisac ako nije u stanju da piše, a više nije imalo svrhe pretvarati se.

Ali šta će onda? Od čega će plaćati račune? Kako će izdržavati porodicu?

Nije znao. Niti je želeo da o tome misli. Sada je imao dovoljno briga oko Lexi i Kler. Sve u svemu, one su bile daleko važnije od briga o njegovoj karijeri i Džeremi je znao da bi briga za njih bila na prvom mestu čak i daje pisao. Ali jednostavna činjenica je bila da u ovom trenutku nema izbora.

OSAMNAEST

Kako da opiše narednih šest nedelja? Kako će ih se sećati kad bude razmišljao o prošlosti? Hoće li se sećati kako je vikende provodio s Leksi dok su razgledali garažne rasprodaje i stari-narnice i tražili prave stvari da završe uređenje kuće? Da se ispostavilo da Leksi ima ne samo izuzetan ukus već i sposobnost da vidi kako se sve uklapa s ostalim stvarima? Da im je njen smisao za cenkanje omogućio da daleko više uštede nego što je pomislio da će moći? Daje na kraju čak i Džedov poklon izgledao kao da pripada kući?

Ili će se sećati kako je konačno nazvao roditelje da im ispriča za trudnoću - razgovor koji je završio nesavladivo plačući kao daje predugo u sebi zadržavao sve svoje strahove i tek tada imao priliku da svojim osećanjima pusti na volju a da se Leksi ne zabrine?

Ili će možda pamtiti beskrajne noći koje je proveo za računarom pokušavajući ali ne uspevajući da piše, naizmenično očajan pa besan što se bliži kraj njegove karijere?

Ne, pomisli, na kraju će to pamtiti kao razdoblje mučnih pramena - podeljeno na dvonedeljne razmake između ultrazvučnih pregleda.

Mada su i dalje podjednako bili zabrinuti, prvobitni šok je počeo da popušta i njihove strepnje više nisu danonoćno upravljale svim njihovim mislima. Kao da se uključio neki mehanizam za preživljavanje kao protivteža nepodnošljivoj težini i zbrci koja je vladala njihovim osećanjima. Bio je to postepen,

gotovo neprimetan proces i tek kad je prošlo nekoliko dana, shvatio je da je gotovo čitavo popodne proveo a da ga strah nije umrtvio. Ista promena se postepeno pojavila i kod Leksi. Za tih šest nedelja imali su, i to ne jednom, romantične večere, smejali se uz poneku komediju u bioskopu i zadubljeno pred spavanje čitali knjige. Mada bi se strepnje neočekivano i bez upozorenja pojavile - kad bi videli neku bebu u crkvi, na primer, ili kad bi se dogodila posebno bolna Brakston-Hiksova kontrakcija - kao da su oboje prihvatili činjenicu da ništa ne mogu da učine.

Štaviše, bilo je trenutaka kad se Džeremi pitao treba li uopšte da brine. Dok je nekad zamišljao samo najgore moguće ishode, sada je povremeno maštao da o trudnoći opet mogu misliti s uzdahom olakšanja. Mogao je da ih vidi kako prepričavaju događaje, naglašavaju kako je strašno to razdoblje bilo i izražavaju jednostavnu zahvalnost što je na kraju sve ispalo dobro.

Ipak, kako se bližio datum narednog ultrazvučnog pregleda, oboje bi postajali čuljiviji; dok bi se vozili do ordinacije, znali su da ne progovore ni reč. Leksi bi ga ćuteći držala za ruku i gledala kroz prozor.

Sledeći pregled, obavljen 8. septembra, pokazao je da nema promena u stanju amniionske trake. Ostalo je još šest nedelja.

Tu noć su proslavili uz ohlađeni sok od jabuke. Dok su sedeli na sofa, Džeremi je iznenadio Leksi malim umotanim poklonom. Unutra je bio losion. Dok gaje radoznalo zagledala, rekao joj je da se nasloni na sofu i udobno namesti. Uzevši losion iz njenih ruku, skinuo joj je čarape i počeo da joj trlja stopala. Zapazio je da joj noge otiču, ali kad je to spomenula, rekao je da nije primetio.

„Samo sam mislio da bi ti ovo prijalo“, tvrdio je.

Sumnjičavo mu se osmehnula. „Ne vidiš da su otečene?“

„Nikako“, reče trljajući joj prste.

„A moj stomacić? Vidiš li da je veći?“

„Sad kad si spomenula. Ali, veruj mi, izgledaš daleko bolje od mnogih trudnica.“

„Ogromna sam. Izgledam kao da pokušavam da prokrijumčarim košarkašku loptu.“

Nasmejao se. „Divno izgledaš. Otpozadi se i ne vidi da si trudna. Jedino kad se okreneš u stranu, uplašim se da ćeš slučajno srušiti lampu.“

Nasmejala se. „Pazi se“, šalila se. „Ja sam trudnica na ivici da pobesnim.“

„Zato ti i trljam stopala. Znam da se provlačim lako. Nije kao da ja nosim Kler.“

Naslonila je glavu i smanjila svetlost lampe. „Tako, ovo je bolje“, rekla je ponovo se nameštajući. „Mnogo opuštenije.“

U tišini joj je trljao stopala slušajući kako tu i tamo mrmlja od zadovoljstva. Džeremi je pod dlanovima osećao kako joj se stopala zagrevaju.

„Imamo li višnje u čokoladi?“ šapnula je.

„Mislim da nemamo“, reče. „Jesi li ih juče kupila?“

„Nisam, ali sam se pitala da možda ti nisi.“

„Zašto bih?“

„Onako“, reče. „Samo mi se jedu. Zar ne zvuči dobro?“

Prestade da trlja. „Hoćeš da odem do radnje da ti kupim?“

„Ne, naravno da ne“, reče. „Dan je bio dug. A osim toga i slavimo. Ne bi trebalo da trčiš u radnju samo zato što se meni jede neka glupost.“

„Dobro“, reče. Uzeo je još malo losiona i nastavio s masažom.

„Ali zar ne misliš da bi upravo sad prijale?“

Nasmejao se. „U redu, u redu. Idem do prodavnice.“

Pogledala ga je. „Siguran si? Ne bih da te gnjavim.“

„Zaista mi nije teško, dušo.“

„Hoćeš li mi masirati stopala i kad se vratiš?“

„Koliko god budeš htela.“

Nasmešila se. „Jesam li ti rekla koliko mi je drago što smo se venčali? I koliko sam srećna što te imam u životu?“

Nežno ju je poljubio u čelo. „Svakog dana.“

Džeremi je za rođendan iznenadio Leksi elegantnom crnom trudničkom haljinom i kartama za pozorišnu predstavu u Roli-ju. Iznajmio je limuzinu i pre toga su bili na romantičnoj večeri; posle pozorišta je rezervisao sobu u luksuznom hotelu.

Mislio je da joj upravo to treba: prilika da ode iz grada, da pobjegne od briga, vreme koje će provesti kao par. Ali kako je veče odmicalo, shvatio je daje to i njemu bilo potrebno. Za vreme predstave je posmatrao Leksi, uživajući u osećanjima koja su joj se smenjivala na licu, njenoj potpunoj predanosti trenutku. Nekoliko puta se nagnula k njemu; u nekim drugim trenucima bi se kao po prećutnom dogovoru okrenuli jedno ka drugom. Na izlasku je primetio da je i ostali posmatraju. Iako je bilo očigledno da je u drugom stanju, bila je prelepa, i kad je prolazila, muškarci su se okretali za njom. To što, izgleda, ona nije primećivala kako je drugi gledaju ispunilo gaje ponosom; iako su bili u braku, i dalje se osećao kao u snu i gotovo zadržtao kad ga je uhvatila pod ruku dok su izlazili iz pozorišta. Kad je vozač otvorio vrata, na licu mu se jasno videlo kako misli da je Džeremi srećan čovek.

Kaže se da je romansa u poslednjoj fazi trudnoće nemoguća, ali Džeremi je shvatio da to nije tačno. Mada je Leksi došla do one tačke u trudnoći kad je vođenje ljubavi neudobno, ležali su jedno pored drugog u krevetu i prepričavali uspomene iz detinjstva. Govorili su satima, smejali se ponečemu, a na ponešto se i iznenađeno trgli, a kad su na kraju ugasili svetlo, Džeremi je pozeleo da se ta noć nikad ne završi. U mraku ju je zagrlio i dalje zadivljen mišlju da bi ovo večno mogao da radi; i upravo kad je zadremao, oseti kako ona nežno stavlja njegovu ruku na svoj stomak. U miru i tišini, beba je bila budna, pomerala se i udarala, a sa svakim njenim pokretom osećao je da je sve u redu i da će se sve dobro završiti. Kad su najzad zaspali, pozeleo je jedino da provedu još deset hiljada ovakvih noći.

Ujutro su doručkovali u krevetu, jedno drugo hranili voćem i osećali se ponovo kao par na medenom mesecu. Mora da ju je deset puta poljubio tog jutra. Ali dok su se vozili kući, utihnuli su, čarolija proteklih sati je nestala i oboje su strahovali od onoga što ih čeka.

Sledeće nedelje, znajući da se za sedam dana ništa neće desiti, Džeremi je ponovo nazvao urednika koji je opet rekao da nema problema i da razume pritisak s kojim se Džeremi suočava. Međutim, gotovo neprimetno nestrpljenje u njegovom glasu podsetilo je Džeremija da se neizbežno ne može večno odlagati. To saznanje je samo povećalo pritisak - i dve noći nije spavao - ali se činilo nevažnim u poređenju sa zabrinutošću koju su on i Leksi osećali iščekujući sledeći ultrazvučni pregled.

Prostorija je bila ista, aparat isti, tehničarka ista, ali je nekako sve bilo drugačije. Nisu bili ovde da bi saznali kako beba napreduje već hoće li biti deformisana ili umreti.

Gel je nanet na Leksin stomak i sonda postavljena. Oboje su odmah čuli otkucaje srca - snažne, brze i postojeane. Leksi i Džeremi odahnuše u istom trenutku.

Dosad su već naučili šta treba gledati i Džeremi je posmatrao koliko je amnionska traka udaljena od bebe. Gledao je da li je pričvršćena, mogao da predvidi kad će tehničarka pomeriti sondu, tačno znao šta tehničarka misli. Video je senke, primorao se da ćuti kad je želeo da joj kaže da pomeri sondu i zatim je usmeri, kad ona upravo to učini. Gledao je ono što je gledala tehničarka, znao šta ona vidi, znao ono što je ona znala.

„Beba je sve veća“, primeti tehničarka ne obraćajući se nikom posebno, „i zbog veličine bebe teško je tačno reći.“ Nastavila je da radi gledajući snimak iz različitih uglova. Džeremi je znao šta će im reći, znao je da će im kazati da je beba u redu, ali su reči koje je izgovorila bile neočekivane. Tehničarka im je objasnila da ju je lekar zamolio da im slobodno kaže ako sve bude kako

treba i bude sigurna da se traka nije pričvrstila. Ipak je želela da pozove lekara da bi bila sigurna. Ustala je i otišla po doktora. Džeremi i Leksi su čekali naizgled čitavu večnost. Lekar se napokon pojavio izgledajući napeto i umorno; možda je prethodne noći porađao nekoga. Ali bio je strpljiv i metodičan. Nakon što je posmatrao tehničarku kako radi, sam je obavio pregled pre nego što se složio s tehničarkinim zaključkom.

„Beba je dobro“, reče. „Lepo se razvija, bolje nego što sam očekivao. Ali sam prilično siguran da se i traka malo uvećala. Izgleda kao da raste s bebom, ali ne mogu da tvrdim.“

„A carski rez?“ upita Džeremi.

Lekar klimnu glavom kao da je očekivao pitanje. „Mogli bismo to izvesti, ali carski rez je sam po sebi rizičan. To je velika operacija, i mada je beba sposobna za život, bila bi izložena drugim opasnostima. S obzirom da traka nije pričvršćena i da se beba dobro razvija, mislim da bi to bio veći rizik i za Leksi i za bebu. Ali ostavićemo to kao mogućnost, u redu? Zasada bih nastavio kao i obično.“

Džeremi klimnu glavom nesposoban da progovori. Ostalo je još četiri nedelje.

Džeremi je držao Leksi za ruku dok su išli prema kolima; kad su seli, video je istu brigu na njenom licu kakvu je i sam osećao. Čuli su da je beba dobro, ali bio je to šapat u odnosu na zaglušujuću objavu da carski rez trenutno ne dolazi u obzir i da traka izgleda raste. Čak ni lekar nije bio siguran.

Čvrsto stisnutih usana, odjednom umorna, Leksi se okrenu prema njemu. „Hajdemo kući“, reče. Dlanove je nagoni stavila na stomak, a lice joj je bilo zajapureno.

„Jesi li sigurna?“

„Aha“, reče.

Upravo je hteo da upali kola kad je video kako je spustila lice u dlanove. „Mrzim ovo! Mrzim što upravo kad sebi dozvoliš da

veruješ da će sve biti u redu, čak na samo jedan tren, otkriješ da te čeka nešto još gore. Muka mi je od ovoga!"

I meni. požele Džeremi da kaže. „Znam da jeste“, blago reče. Ništa drugo i nije mogao da kaže; želeo je da situaciju nekako poboljša, popravi. Ona je želela, shvatio je, samo daje neko jednostavno saslušati.

„Izvini“, rekla je. „Znam da je i tebi podjednako teško kao i meni. I znam da si i ti zabrinut kao i ja. Samo izgleda da ti to prihvataš mnogo bolje od mene.“

Uprkos svemu, nasmejao se. „Sumnjam. Želudac mi je zai-grao onog trenutka kad je lekar ušao u sobu. Počinjem da ne podnosim lekare. Plaše me. Šta god da bude, Kler ne može da bude lekar. To ne mogu da dozvolim.“

„Kako možeš u ovakvom trenutku da se šališ?“

„Tako se borim protiv napetosti.“

Osmehnula se. „Mogao bi da pobesniš.“

„Ne. To je više u tvom stilu.“

„Ja to radim dovoljno za oboje. Izvini.“

„Ne izvinjavaj se. A osim toga, ipak je dobra vest. Zasad je dobro. Tome smo se nadali.“

Uhvatila ga je za ruku. „Jesi li spreman da krenemo kući?“

„Aha“, reče. „I da ti kažem, zaista se radujem soku od jabuke s ledom da smirim živce.“

„Ne, ti uzmi pivo. Ja ću piti sok od jabuke i sa zavišću gledati.“

„Hej“, reče Leksi sledeće nedelje.

Upravo su večerali i Džeremi je otišao u svoju kancelariju. Se-deo je za stolom i zurio u ekran računara. Kad je čuo Leksin glas, okrenuo se i video kako stoji u dovratku, pa pomislio kako je i pored ispupčenog stomaka najlepša žena koju je ikad video.

„Kako si?“

„Dobro. Samo sam htela da proverim kako ti ide.“

Otkako su se venčali, govorio joj je iskreno šta se dešava s njegovim pisanjem, ali samo kad je pitala. Nije bilo svrhe dobrovoljno pričati o svakodnevnoj mucu kad bi stigla kući s posla. Koliko puta žena može da sluša kako joj mužu ne uspeva dok i sama ne pomisli da je on promašaj? Umesto toga, povlačio se u radnu sobu kao da se nada da će mu bog pomoći i pokušavao da od nemogućeg napravi moguće.

„Isto”, reče, istovremeno neodređeno opisujući. Odgovorivši, pomislio je da će možda klimnuti glavom i otići, kao što je činila poslednja dva-tri meseca kad je saznala da je već odložio poslednja dva teksta. Umesto toga, zakorači u sobu.

„Bi li želeo društvo?”

„Uvek želim društvo”, reče. „Pogotovo kad ništa ne ide.”

„Težak dan?”

„Kao što sam rekao, isto kao i uvek.”

Ušla je u sobu, ali umesto prema stolici u uglu, prišla je njemu i stavila ruku na naslon. Džeremi shvati šta želi, odmaknu stolicu i ona mu sede u krilo. Zagrlila ga je ne obraćajući pažnju na njegovo iznenađenje.

„Izvini što te stiskam”, reče. „Znam da sam sve teža.”

„Ništa zato. Kad god poželiš da mi sedneš u krilo, ne ustručavaj se.”

Gledala ga je pa duboko uzdahnula. „Nisam bila poštena prema tebi”, priznade.

„O čemu pričaš?”

„O svemu”, reče prstom prelazeći po nevidljivoj šari na njegovom ramenu. „Nisam bila poštena od početka.”

„Ne razumem o čemu govoriš”, odgovori ne obraćajući pažnju na njen dodir.

„O svemu”, ponovi. „Razmišljala sam o svemu što si uradio za poslednjih devet meseci i hoću da znaš da želim da provedem ostatak života s tobom kud god da nas život odvede.” Zastade. „Znam da nisam najjasnija, pa da pređem na suštinu. Udala sam se za pisca”, nastavi. „I želim time i da se baviš.”

„Pokušavam“, reče. „Samo to i radim otkako sam ovamo došao...“

„O tome ti pričam“, reče. „Znaš li zašto te volim? Volim te zbog toga kako se ponašaš otkako smo saznali za Kler. Zato što uvek zvučiš kao da si siguran da će sve biti u redu, zato što svaki put kad klonem, znaš šta da kažeš i uradiš. Ali najviše te volim zbog onoga ko si i hoću da znaš da bih uradila sve da ti pomognem.“

Sklopila mu je ruke oko vrata. „U poslednje vreme sam mnogo razmišljala o onome što ti se događa. Ne znam... Možda je bilo i previše. Pogledaj sve što si od januara promenio. Brak, kuća, trudnoća... i povrh svega si se preselio ovamo. Tvoj posao je drugačiji od mog. Ja uglavnom znam šta ću raditi svakog dana. Jeste, ima trenutaka kad je zamorno ili nesnosno, ali mislim da se biblioteka neće zatvoriti ako ja ne uradim svoj posao. Ali tvoj posao je... kreativan. Ja ne bih mogla da radim to što ti radiš. Ne bih mogla da smislim članak svakog meseca ili da pišem tekstove kao što su tvoji. Neverovatni su.“

Džeremi se nije trudio da sakrije iznenađenje dok mu je prolazila prstom kroz kosu.

„To sam radila u biblioteci kad god sam imala malo slobodnog vremena. Mislim da sam pročitala sve što si napisao i - ne znam, valjda jednostavno ne želim da prestaneš. A ako te sprečava to što živiš ovde, ne mogu da ti tražim da podnosiš takvu žrtvu.“

„To nije žrtva“, pobunio se. „Želeo sam da dođem ovamo. Nisi me prisilila.“

„Ne, ali si znao šta mislim. Znao si da nikad nisam želela da odem. I ne želim, ali hoću.“ Pogledala gaje u oči. „Ti si moj muž i pratiću te čak i ako to znači selidbu u Njujork ukoliko misliš da će to pomoći.“

Nije znao šta da kaže. „Otišla bi iz Bun Krika?“

„Ako misliš da ti je to potrebno da bi pisao.“

„A Doris?“

„Ne kažem da neću dolaziti u posetu. Ali Doris će razumeti. Već smo pričale o tome.”

Osmehnula se čekajući dajoj odgovori, i na trenutak Džeremi razmisli o tome. Pomislio je na energiju velikog grada, svetla Tajms skvera, osvetljene noćne obrise zgrada na Menhetnu. Pomislio je na svoje svakodnevno trčanje u Central parku i omiljeni restoran gde je večerao, beskrajne prilike da se posete novi restorani, vide pozorišne predstave, radnje i ljudi...

Ali samo na trenutak. Kad je pogledao kroz prozor i video okrečenu koru čempresa na obalama rečice Bun, tako mirne da se u njoj ogledalo nebo, znao je da neće otići. Niti je, shvati s takvom snagom da se iznenadio, želeo da ode.

„Ovde sam srećan”, reče. „I mislim da povratak u Njujork nije ono što mi treba da bih pisao.”

„Tek tako?”, upita ga. „Zar ne želiš da malo razmisliš o tome?”

„Ne”, odgovori. „Ovde imam sve što mi treba.”

Kad je otišla, počeo je da posprema radni sto i upravo je hteo da isključi računar kad primeti Dorisin dnevnik pored pošte. Stajao je na stolu otkako su se uselili. Shvati da treba da ga vrati. Otvorio ga je i ugledao imena. Koliko ih još živi ovde, zapita se, i šta je bilo s tom decom? Jesu li otišli na studije? Jesu li se oženili? Da li su znali da su im majke, pre no što su ih rodile, posetile Doris?

Pitao se koliko bi ljudi verovalo Doris ako bi se pojavila na televiziji i ispričala svoju priču. Pretpostavio je - pola publike, možda čak i više. Ali zašto? Zašto bi neko poverovao u takvu besmislicu?

Primaknuvši se računaru, razmišljao je o pitanju, predlagao odgovore koji su mu navirali. Pravio je beleške o tome kako teorija utiče na opažanje, kako se anegdote razlikuju od dokaza, kako smeće izjave često budu intuitivno shvaćene kao istina, da glasine retko poživaju na stvarnosti, da većina ljudi retko traži

breme dokaza, da glasine nisu činjenice. Smislio je petnaest primedbi i počeo da navodi primere obrazlažući svoj stav. Dok je kucao, nije mogao da se oslobodi vrtoglavice, zadivljenosti što reči teku. Plašio se da prestane, da upali lampu, da ode po solju kafe da ga muza ne bi napustila. Najpre se plašio da išta obriše, čak i kad bi pogrešio, iz istog razloga; zatim nagon proradi i Džeremi se osloni na sreću, a reči su i dalje navirale. Sat kasnije je zadovoljno gledao u ono što je znao da će biti njegov sledeći članak - *Zašto ljudi u sve veruju*.

Odštampano je tekst i još jednom ga pročitao. Još nije bio gotov. Bio je sirov i znao je da će morati da ga sredi. Ali kostur je bio tu i dobijao je nove ideje i odjednom je sa sigurnošću znao da je njegova spisateljska blokada prošla. Ipak je nažvrljao nekoliko ideja na papir pred sobom, za svaki slučaj.

Izašao je iz radne sobe i zatekao Leksi kako čita u dnevnoj sobi.

„Hej”, reče. „Mislila sam da ćeš mi se pridružiti.”

„I ja”, reče.

„Šta si radio?”

Ispruži stranice ne trudeći se da sakrije osmeh. „Želiš li da pročitaš moj naredni članak?”

Zastala je na trenutak, pa shvativši šta joj govori, ustade. S nevericom - i radošću - na licu, uze stranice. Brzo ih je pregledala, pa ga pogledala smešeći se. „Sad si ovo napisao?”

Klimnuo je glavom.

„To je divno!” reče. „Naravno da ću pročitati. Jedva čekam da pročitam!”

Vratila se na sofu i narednih nekoliko minuta Džeremi je posmatrao kako pažljivo čita tekst. Zadubljena u čitanje, prstom je vrtela pramen kose. Dok ju je posmatrao, naslutio je uzrok blokade. Možda uzrok nije bilo to što je živeo u Bun Kriku već pre - makar podsvesno - osećaj da nikad neće moći da ode.

Bila je to besmislena pomisao, koju bi odbacio da ju je neko drugi izrekao, ali znao je da je u pravu i nije prestajao da se

smeši. Želeo je da proslavi tako što će uzeti Lexi u zagrljaj i tako je zauvek držati. Radovao se što će kćerku podizati u mestu gde je u leto mogao hvatati sviće i zaklonjen na njihovom trefu posmatrati oluju kako se valja. Ovo je sada bio dom, njihov dom, i to saznanje ga navede da poveruje da će beba biti dobro. Toliko su toga već prošli da je morala biti dobro - i kad su otišli na sledeći ultrazvučni pregled 6. oktobra, poslednji pred porođaj, Džeremi je saznao da je bio u pravu. Zasad je Kler dobro napredovala.

Zasad.

DEVETNAEST

Kad je napokon shvatio šta se dešava, sve je izgledalo nejasno i mutno, ali pošto je sanjao, pretpostavljao je da mu se može oprostiti. Jedino je sigurno znao da je prva reč koja mu je tog jutra prešla preko usana bila *Jao*.

„Budi se“, reče Leksi gurnuvši ga opet.

Još bunovan, povuče čaršav. „Zašto me guraš laktom? Pola je noći.“

„Skoro je pet sati, nije pola noći. Ali mislim da je vreme.“

„Vreme za šta?“, progunda.

„Za odlazak u bolnicu.“

Kad je shvatio šta mu govori, uspravi se i zbací čaršav. Obri-sao je san sa očiju. „Imaš kontrakcije? Kad su počele? Zašto mi nisi rekla? Jesi li sigurna?“

„Rekla bih. Imala sam Brakston-Hiksove, ali ove su druga-čije. I ravnomernije.“

Progutao je knedlu. „Dakle, to je to?“

„Nisam sigurna. Ali mislim da jeste.“

„U redu“, reče duboko udahnuvši. „Nemoj da paničimo.“

„Ja ne paničim.“

„Dobro, pošto nema razloga za paniku.“

„Znam.“

Jedan dugi trenutak su se samo posmatrali.

„Moram da se istuširam“, napokon reče Džeremi.

„Da se istuširaš?“

„Da“, reče ustajući iz kreveta. „Brzo ću i onda krećemo.“

* * *

Nije bio brz. Dugo se tuširao, toliko dugo da su se ogledala zamaglila pa je morao dvaput da ih obriše ne bi li se obrijao. Oprao je zube i očistio ih koncem, a zatim stavio losion posle brijanja. Dvaput je isprao usta. Ne žureći se, otvorio je novi dezodorans, uključio fen za kosu i dodao i penu i gel pre nego što se očešljao. Nokti su mu bili malčice predugi pa ih je isekao i turpijom oblikovao kad je čuo da se vrata naglo otvaraju.

„Šta, za ime sveta, radiš?“, dahtala je pogrbljena držeći se za stomak. „Šta radiš tako dugo?“

„Skoro sam gotov“, pobuni se.

„Tu si već pola sata!“

„Stvarno?“

„Da, stvarno!“ Usredsredivši se uprkos bolovima, zatreptala je kad je videla šta radi. „Je li ti to *sečeš nokte*?“

Pre no što je uspeo da odgovori, okrenula se i oteturala.

Kad se pripremao za ovaj dan, Džeremi nikad nije pomislio da će se ovako ponašati. Naprotiv, zamišljao je sebe kao ovaploćenje mira i sabranosti. Spremiće se brzo poput mašine, paziće na svoju ženu i olakšati joj muke, i zgrabiti torbu koju je Leksi već spakovala pre nego što odjuri u bolnicu staloženo držeći ruke na volanu.

Nije očekivao da će biti prestravljen. Nije spreman za ovo. Kako on može biti otac? Ne zna šta treba da radi. Pelene? Hrana? Kako se drži beba? Pojma nije imao. Trebalo mu je dan-dva da pročita one knjige koje je Leksi mesecima proučavala. Ali sad je bilo prekasno. Njegov podsvesni pokušaj odlaganja je propao.

„Ne, još nismo krenuli!“ rekla je u telefonsku slušalicu. „On se i dalje *sprema*!“

Razgovara s Doris, znao je. I ne zvuči veoma zadovoljno.

Džeremi se brzo oblačio i navlačio je košulju preko glave kad je spustila slušalicu. Povivši se, Leksi bez reči istrpe još jedan

nalet kontrakcija, a on sačeka da prođe. Zatim joj pomože da ustane i povede je prema kolima konačno se malo sabravši.

„Ne zaboravi torbu”, reče.

„Vratiću se po nju.”

U tren oka su bili u kolima. Tad već počеше nove kontrakcije, a on žurno krenu unazad.

„Torbu”, uzviknu Leksi trгнуvši se od bola.

Džeremi naglo pritisnu kočnicu i pojuri u kuću. Zaista nije bio spreman za ovo.

Putevi su bili prazni i crni pod tamnim nebom, a Džeremi je pritisnulo papučicu za gas jureći ka Grinvilu. Zbog mogućih komplikacija, odlučili su da se porodi u Grinvilu pa je Džeremi nazvao lekarovu telefonsku službu i ostavio poruku da su krenuli.

Pošto prođe još jedan napad kontrakcija, Leksi se zavali u sedište bleđa u licu. Džeremi još jače pritisnu gas.

Jurili su opustelim drumovima; u retrovizoru je video sivu svetlost zore na horizontu. Leksi je bila neobično ćutljiva, ali ni on nije pričao. Ni reč nisu progovorili otkako su ušli u kola.

„Jesi li dobro?”

„Aha”, reče, ali nije zvučala dobro. „Možda bi ipak mogao da brže voziš.”

Srce mu je tuklo u grudima. Budi miran, reče sebi. Šta god da radiš, budi miran. Osećao je kako se kola zanose dok su jurili krivinom.

„Ne toliko brzo”, rekla je. „Ne želim da umrem pre nego što stignemo.”

Usporio je, a onda opet dodavao gas kad god bi kontrakcije nastupile. Otprilike su počinjale na svakih osam minuta. Nije znao znači li to da još ima mnogo ili malo vremena. Stvarno je trebalo da pročita onu knjigu, bilo koju knjigu. Sad više nije bilo važno.

Kad su stigli u Grinvil, na ulicama je bilo automobila. Nije ih bilo mnogo, ali dovoljno daje morao da zastane na nekoliko semafora. Na drugom se okrenuo prema Leksi. Činilo se da je još *trudnija* nego kad su krenuli.

„Jesi li dobro?“

„Prestani s tim pitanjem“, reče. „Veruj mi, reći ću ti kad mi ne bude dobro.“

„Samo što nismo stigli.“

„Odlično“, reče.

Džeremi je piljio u semafor pitajući se zašto se ne uključi zeleno. Zar nije očigledno daje ovde hitan slučaj? Opet pogleda svoju ženu suzdržavajući se da je ponovo ne upita je li dobro.

Zaustavio se pred ulazom za hitne slučajeve, a kad je izbezumljenog lica glasno obavestio sve prisutne da mu se žena porađa, bolničar se pojavi s kolicima. Džeremi pomože Leksi da izađe iz kola i sedne u kolica. Zgrabio je torbu sa zadnjeg sedišta i krenuo za njima ka ulazu. Iako je bilo rano, bilo je mnogo ljudi, a troje je čekalo na prijavnici.

Mislio je da će krenuti pravo na odeljenje za porođaje, pogotovo imajući u vidu okolnosti, ali je bolničar odgurao kolica u kojima je bila Leksi do prijavnice, pa je Džeremi bio primoran da čeka u redu. Iza šaltera nije bilo žurbe; bolničarke je izgleda više zanimalo da srkuću kafu i ćaskaju. Džeremi je jedva obuzdavao nestrpljenje, naročito dok je čekao da završe s ljudima koji su pre njega bili u redu. Niko od njih nije izgledao kao da je u predvorju smrti, već više kao da su želeli da im ispisu recepte. Jedan je čak pokušavao da se udvara. Konačno - *konačno!* - dođe red na njega. Pre nego što je stigao i reč da izusti, bolničarka, naizgled nezainteresovana za stanje njegove žene, gurnu mu malu tablu s prikacanim papirima.

„Ispunite prve tri strane, potpišite se na četvrtu i pripremite zdravstvenu knjižicu.“

„Je li ovo zaista sad neophodno? Hoću da kažem, žena mi se porađa. Zar ne bi prvo trebalo daje smestimo u sobu?"

Bolničarka pogleda Leksi. „Na koje vreme dobijate kontrakcije?"

„Na osam minuta otprilike."

„Kad su počele?"

„Ne znam. Možda pre tri sata?"

Bolničarka klimnu glavom i pogleda Džeremija. „Prve tri strane, potpis na četvrtu. I ne zaboravite zdravstvenu knjižicu."

Džeremi uze obrasce i, prilično iznerviran, požuri da sedne. Obrasci? Potrebni su im obrasci u ovakvom trenutku? U hitnom slučaju? Smatrao je daje svet preplavljen obrascima. Bolnica je imala *gomile* spisa i spremao se da spusti papire i ode do šaltera da im mirno objasni situaciju. Bolničarka izgleda ne shvata.

„Hej?"

Džeremi podiže pogled čuvši Leksin glas. Sedela je u kolicima ostavljena pored prijavnice na drugoj strani prostorije. „Ostavićeš me da sedim ovde?"

Džeremi oseti da su svi pogledi upereni u njega. Žene se namrgodiše.

„Izvini", reče i brzo ustade. Požuri do nje. Nakon što ju je dovezao, pođe da sedne.

„Ne zaboravi torbu."

„Tačno", reče. Vratio se po torbu ne obraćajući pažnju na poglede, pa se smesti pored Leksi.

„Jesi li dobro?", upita.

„Ako me još jednom upitaš, udariću te. Ozbiljno ti kažem."

„Da, dobro. Izvini."

„Samo ispuni obrasce, važi?"

Klimnuo je glavom i počeo da piše, ponovo pomislivši kako gubi vreme. Zaista je trebalo da njegovu ženu najpre smeste u sobu. Obrasce je mogao da ispunjava i kasnije.

Posle nekoliko minuta je krenuo ka šalteru. Sudbina je htela da i neko drugi pomisli isto i stigne na šalter pre njega, pa je

opet morao da čeka. Kad je došao na red, ljutio se i obrasce predao bez reči.

Bolničarka se ni sad nije žurila. Pregledala je svaku stranu, iskopirala ih, a zatim iz fioke uzela nekoliko narukvica na koje je zapisivala Leksino ime i identifikacioni broj. Polako. Sporošću puža. Džeremi je lupkao nogom dok je čekao. Ima da napiše žalbu. Ovo je besmisleno.

„U redu“, napokon reče bolničarka, „samo sedite i pozvaćemo vas kad bude gotovo.“

„Opet moramo da čekamo?“, uzviknu Džeremi.

Bolničarka ga pogleda preko naočara. „Da pogađam. Ovo vam je prva beba?“

„Zapravo jeste.“

Bolničarka zavrte glavom. „Sedite. Kao što sam rekla, pozvaćemo vas. I stavite narukvice.“

Leksi su prozvali posle dva sata.

Dobro, nije toliko trajalo, ali je izgledalo i duže. Leksi je već dobila nove kontrakcije i stisnula je usne, a ruke stavila na trbuh.

„Leksi Marš?“

Džeremi ustade kao da gori i skoči iza kolica. U nekoliko brzih koraka već je bio blizu vrata koja su vodila na odeljenje.

„Da, evo je“, reče. „Idemo u sobu, zar ne?“

„Da“, reče ne obraćajući pažnju na Džeremijev ton. „Ovuda. Idemo na porođajno odeljenje. To je na trećem spratu. Je li vam dobro, dušo?“

„Dobro mi je“, odgovori Leksi. „Upravo sam imala kontrakcije. I dalje ih dobijam na osam minuta.“

„Mislim da treba da krenemo“, reče Džeremi, a Leksi i bolničarka se istovremeno okrenuše ka njemu. Jeste, možda je zvučao pomalo nervozno, ali ovo nije trenutak za ćaskanje.

„Je li ono vaša torba?“, upita bolničarka.

„Ja ću je poneti”, reče Džeremi grdeći se u sebi.

„Mi ćemo sačekati”, reče bolničarka.

Džeremi požele da kaže: *Hvala ti, bože*, najsarkastičnije što može, ali se predomisli. Šta zna, možda upravo ova žena pomaže pri porođaju, a nju nikako nije hteo da naljuti.

Požuri nazad i zgrabi torbu, pa krenuše kroz lavirint hodnika. U lift pa hodnikom i u sobu. Napokon.

Soba je bila prazna, sterilna i funkcionalna kakve su sve bolničke sobe. Leksi je ustala iz kolica i navukla ogrtač, pa se oprezno smestila u krevet. Sledećih dvadeset minuta bolničarke su ulazile i izlazile iz sobe. Proverile su Leksin pritisak i puis, izmerile joj grlić materice, a zatim je odgovarala na ista pitanja - kad je počeo porođaj i koliki je razmak između kontrakcija, kad je poslednji put jela i kakve komplikacije je imala u trudnoći. Pred kraj su je priključile na monitor, pa su Džeremi i Leksi gledali kako bebino srce brzo kuca.

„Trebali li da kuca ovako brzo?” upita Džeremi.

„Sve je baš kako treba”, umirivala ga je bolničarka. Zatim se okrenu Leksi i prikači listu na ivicu kreveta. „Ja sam Džouni i obilaziću vas pre podne. Pošto vam se vreme između kontrakcija još ne smanjuje, neko vreme bićete ovde. Nema načina da se utvrdi koliko će porođaj trajati. Ponekad ide brzo a ponekad sporo i ravnomerno odmiče. Ali ne morate sve vreme da ležite. Nekim ženama je lakše kad šetaju, neke vole da sede, a nekima je zgodno četvoroške. Još niste spremni za epiduralnu anesteziju, koju ste tražili, pa samo radite šta god mislite da treba da vam bude udobno.”

„U redu”, odgovori Leksi.

„I... Gospodine...” obrati se Džeremiju.

„Marš”, reče. „Zovem se Džeremi Marš. Ovo je Leksi, moja žena. Imaćemo bebu.”

Bolničarka je izgledala kao da je Džeremijev odgovor zabavlja. „To vidim. Međutim, vaš zadatak je zasad da joj pomognete. Niz hodnik ćete naći aparat za led, pa joj donosite koliko god kockica leda bude htela. Pored umivaonika imate ubruse kojima možete da joj obrišete čelo. Ako želi da prošeta, budite pored nje. Ponekad od kontrakcija noge umeju da otkazu, pa ćete morati da je pridržite.”

„To mogu”, reče Džeremi u mislima ponavljajući zadatke.

„Ako vam treba bolničarka, samo pritisnite dugme. Neko će doći čim bude mogao.”

Bolničarka krenu ka vratima.

„Čekajte... Vi idete?” upita Džeremi.

„Moram da obiđem drugu pacijentkinju. A i sada ne mogu više ništa da uradim osim da pozovem anesteziologa. Ubrzo ću vas obići.”

„Šta dotad da radimo?”

Bolničarka malo razmisli. „Možete da gledate televiziju ako želite. Daljinski je pored kreveta.”

„Moja žena se porađa. Mislim da joj sad nije do televizije.”

„A možda i ne”, reče bolničarka. „Ali kao što sam rekla, možda ćete dugo biti ovde. Jednom sam imala ženu koja se porađala skoro trideset sati.”

Džeremi poblede, kao i Leksi. Trideset sati? Pre nego što su stigli da dalje o tome misle, nastupiše nove kontrakcije i Džeremijevu pažnju skrenu ne samo Leksina patnja, već i bol koji oseći kad mu je zabila nokte u dlan.

Posle pola sata su uključili televizor.

Izgledalo je neprimereno, ali nisu mogli da smisle šta da rade između kontrakcija koje su i dalje dolazile na osam minuta. Džeremi odjednom pomisli da beba uopšte neće žuriti. Još se nije ni rodila, a već vlada veštinom otmenog kašnjenja. Čak

i da mu unapred nisu rekli, sigurno bi pretpostavio da će dobiti kćerku.

Leksi se dobro osećala. Znao je to ne samo zato što ju je pitao, već i pošto ga je potom udarila po ruci.

Doris je stigla posle pola sata, u svojoj najboljoj odeći, stoje izgledalo sasvim prikladno za ovako veliki dan. Kad je razmislio, bi mu drago što se istuširao. Kako kontrakcije nisu učestale, imali su još mnogo vremena.

Doris je sad bila glavna u sobi, mlatila je rukama, izgledala kao da juriša na krevet. Ona je radala, rekla je, i tačno zna šta treba očekivati, a Džeremiju je bilo jasno da se Leksi raduje njenom dolasku. Kad ju je Doris upitala kako se oseća, Leksi je nije udarila. Samo je odgovorila na pitanje.

Morao je priznati da mu to pomalo smeta. Kao, zapravo, i činjenica da je Doris uopšte tu. Znao je da je to uskogrudno, da je ona odgojila Leksi i da je želela da učestvuje u ovom velikom danu, ali jedan deo Džeremija je verovao da ovo treba da podele samo njih dvoje. Posle će imati mnogo vremena da se druže i pričaju i raduju. Ipak, dok je prilazio stolici u uglu, na pamet mu nije palo da nešto kaže. Ovo je bila jedna od onih situacija u kojima se i najpažljiviji potez može pogrešno protumačiti.

Narednih četrdeset pet minuta je proveo slušajući kako razgovaraju a napola gledajući *Dobro jutro, Ameriko*. Veliki deo emisije bio je posvećen kampanjama Ala Gora i Džordža V. Buša, a Džeremi bi prestao da sluša čim bi ijedan od njih otvorio usta. Ipak, to mu je bilo lakše nego da sluša kako je bio sebičan kad ga je probudila.

„Sekao je nokte?“ - pogleda ga Doris pretvarajući se da je zaprepašćena.

„Malo su bili predugi“, rekao je.

„A onda je vozio kao manijak“, dodade Leksi. „Čak su i gume škripale.“

Doris razočarano zavrte glavom.

„Mislio sam da će se poroditi“, branio se Džeremi. „Otkud sam znao da će trajati satima?“

„Dobro, slušajte“, reče Doris, „ja sam kroz ovo prošla, pa sam svratila i kupila ti nekoliko časopisa. Gluposti su, ali lakše će ti proći vreme.“

„Hvala, Doris“, reče Leksi. „Drago mi je što si ovde.“

„I meni“, odgovori Doris. „Odavno čekam na ovo.“

Leksi se nasmeši.

„Idem dole po kafu“, nastavi Doris. „Nemaš ništa protiv?“

„Ne, samo idi.“

„Hoćeš li da ti nešto donesem, Džeremi?“

„Ne, hvala“, reče ne obraćajući pažnju na krčanje u stomaku. Ako Leksi ne može da jede, neće ni on. To je izgledalo pošteno.

„Vidimo se uskoro“, zacvrkuta Doris. Odlazeći ka vratima, dodirnula je Džeremija po ramenu i nagnula se. „Ne brini za ono jutros“, reče. „Moj muž se isto ponašao. Zatekla sam ga kako čisti kancelariju. To je normalno.“

Džeremi klimnu slavom.

Kontraksije su učestale. Najpre na sedam pa na svakih šest minuta. Sat kasnije su se ustalile na svakih pet minuta. Džouni i Ajris - druga bolničarka - naizmenično su ih obilazile.

Doris se još nije vratila, pa se Džeremi zapita da nije osetila da želi da budu sami. Televizor je i dalje bio uključen, mada ni jedno ni drugo nisu mnogo obraćali pažnju. Kako su kontrakcije učestale, Džeremi je Leksi brisao čelo i davao joj kockice leda. Nije želela da šeta; samo je netremice posmatrala monitor i bebine otkucaje srca.

„Jesi li uplašen?“ konačno reče Leksi.

Video joj je brigu na licu. S obzirom na to da se trenutak bližio, nije bio iznenađen.

„Ne“, reče, „zapravo ne. Prošlo je dve nedelje od poslednjeg ultrazvučnog pregleda, i tada je sve bilo u redu. Mislim da bi se dosad traka pričvrstila da je trebalo da se pričvrsti. A čak i da jeste, lekar je kazao da je dovoljno udaljena da bi problem, i da postoji, bio neznatan.“

„Ali šta ako se u poslednjem trenutku učvrsti za pupčanu vrpcu? Šta ako prekine krvotok?“

„Neće“, uveravao ju je Džeremi. „Siguran sam da će sve biti u redu. Daje lekar zabrinut, začelo bi te prikačio na mnogo više aparata i već razgovarao s gomilom drugih lekara.“

Klimnula je glavom nadajući se da je u pravu, ali nije bila spremna da poveruje dok ne bude sasvim sigurno znala. Dok ne bude uzela bebu u ruke i svojim očima videla.

„Mislim da bi trebalo da ima brata ili sestru“, reče Leksi. „Ne želim da bude jedinica kao ja.“

„Baš si dobro ispala.“

„Znam, ali ipak se sećam kako sam rasla i želela da imam što i većina mojih prijatelja. Nekog s kim mogu da se igram kad napolju pada kiša, s kim mogu da razgovaram za večerom. Ti si odrastao s petoro braće. Zar to nije divno?“

„Ponekad“, priznade Džeremi. „Ali ponekad i nije. Kako sam najmlađi, imao sam mnoge prednosti, pogotovo u jutarnjim časovima. Govorio sam ljudima da biti najmlađi od šestoro dece podrazumeva hladan tuš i mokre peškire.“

Nasmešila se. „Ipak ne želim samo jedno dete.“

„Ni ja. Ali najpre da ovo izađe. Posle ćemo videti.“

„Možemo li da usvojimo?“, upita. „Mislim... pa, znaš...“

„Ako ne budeš mogla opet da zatrudniš?“

Klimnula je glavom.

„Da“, reče. „Možemo da usvojimo. Mada sam čuo da to dugo traje.“

„Onda bi možda trebalo odmah da započnemo postupak.“

„Mislim da trenutno nisi u stanju da išta započneš.“

„Ne, mislim kad beba bude imala nekoliko meseci. Možemo da pokušavamo da dobijemo bebu i redovnim putem, ali tako bismo, ukoliko se ništa ne desi, bili u prednosti. Ne želim da bude velika razlika u godinama.”

Opet joj je obrisao čelo. „Ti si o ovome stvarno razmišljala.”

„Razmišljam o tome otkako smo saznali za amnijsku traku. Kad sam shvatila da ima izgleda da izgubim bebu, shvatila sam koliko želim da budem majka. I šta god da se dogodi, i dalje želim.”

„Ništa se neće dogoditi”, reče. „Ali znam šta hoćeš da kažeš.”

Uhvatila ga je za ruku i poljubila mu prste. „Volim te, znaš.”

„Da”, reče, „znam.”

„Ti mene ne voliš?”

„Volim te više nego što ima riba u moru i sve do meseca.” Začudo ga je pogledala, a on slegnu ramenima. „To nam je mama govorila kad smo bili mali.”

Opet mu poljubi prste. „Hoćeš li i ti to govoriti Kler?”

„Svakog dana.”

Na to opet kontrakcije počеше.

Doris se malo kasnije vratila, a kako su sati prolazili, tako su postepeno kontrakcije nastupale sve češće. Pet minuta, pa četiri i po. Kad su bile na četiri minuta, Leksi su opet pregledali grlič materice - nije najlepší prizor, pomisli Džeremi - ali potom Džouni ustade značajno gledajući.

„Mislim da je vreme da se zove anesteziolog”, reče. „Već ste šest centimetara otvoreni.”

Džeremi se pitao kako se to računa, ali je pomislio da nije trenutak da pita.

„Jesu li kontrakcije jače?” upita Džouni bacajući rukavice u korpu za otpatke.

Kad Leksi klimnu glavom, pokaza na monitor. „Zasad se beba dobro ponaša. Ali ne brinite, kad dobijete epiduralnu anesteziju, više neće biti bolova.”

„Odlično“, reče Leksi.

„Još možete da se predomislite ako želite prirodan porođaj“, predloži Džouni.

„Ne, hvala“, reče Leksi. „Koliko će još trajati, šta mislite?“

„Teško je reći, ali ako ovako nastavite, možda još sat ili malo duže.“

Džeremiju srce opet snažno zakuca. Mada je možda i umislilo, učini mu se daje i bebino srce snažnije zakucalo. Pokušavao je da smiri disanje.

Nekoliko minuta docnije pojavi se anesteziolog i Džouni zamoli Džeremija da napusti sobu. Mada je pristao, stojeći u hodniku razmišljao je koliko je besmisleno da mu ne dozvoljavaju da gleda. Kao da bi priključivanje na epiduralnu i izbliza moglo biti invazivno kao pregled grlića materice.

„Leksi kaže da ponovo pišeš“, primeti Doris.

„Da“, reče Džeremi. „U stvari sam prošle nedelje napisao još nekoliko tekstova.“

„Ima li ideja za neku veliku priču?“

„Nekoliko. Ali videćemo hoću li ih raditi. Kad beba stigne, ne znam da li bi se Leksi dopalo da odem na nekoliko nedelja. Ali ima jedna priča koju mogu da uradim od kuće. Neće biti kao ona o Klozenu, ali je snažna.“

„Čestitam“, reče Doris. „Radujem se zbog tebe.“

„I ja“, reče Džeremi, a ona se nasmeja.

„Čujem da ćete bebi dati ime Kler“, reče.

„Da.“

„Uvek sam volela to ime“, tiho reče Doris. U tišini koja je usledila, Džeremi je znao da je mislila na svoju kćerku.

„Trebalo je da je vidiš kad se rodila. Imala je puno kose i to tako crne kakvu nikad nisam videla, i bila je glasna. Odmah sam znala da ću morati da pazim na nju. Bila je neobuzdana od prvog dana.“

„Neobuzdana?“ zapita Džeremi. „Po Leksinoj priči sam ste kao utisak da je bila prava južnjačka dobra devojka.“

Doris se nasmeja. „Šališ se? Bila je dobro dete, priznajem, ali je bila u stanju da te izludi. U trećem razredu su je poslali kući iz škole jer se na odmoru ljubila sa svim dečacima na igralištu. Čak je neke i rasplakala. I tako je zapala u nevolju, je li. Kažnjena je do kraja dana, rekla sam joj da očisti sobu i udavili smo je pričama objašnjavajući da to i nije prikladno ponašanje. Sledećeg dana u školi opet je uradila isto. Kad smo došli po nju, bili smo na kraju živaca, a ona je rekla da joj se dopada da ljubi dečake čak i ako posle bude kažnjena.“

Džeremi se nasmeja. „Zna li Leksi za to?“

„Nisam sigurna. Ne znam zašto sam o tome i počela da pričam. Ali ništa ti ne promeni život kao deca. To će biti nešto najteže i najbolje što si ikad uradio.“

„Jedva čekam“, reče Džeremi. „Spreman sam.“

„Stvarno? Izgledaš prestravljeno.“

„Nisam“, šlaga Džeremi.

„Hmmm“, reče Doris. „Mogu li da te držim za ruku dok to govoriš?“

Poslednji put kad je to uradila, Džeremi je imao onaj čudan osećaj da mu čita misli. Iako nije verovao da se to stvarno događa zato što... Pa, to jednostavno nije moguće.

„Ne, u stvari, ne možeš“, reče.

Doris se osmehnu. „Nije strašno ako si pomalo nervozan. I uplašen. To je velika odgovornost. Ali već ćeš se ti snaći.“

Džeremi klimnu glavom pomislivši kako će za četrdeset pet minuta i sam saznati.

Kako je dobila epiduralnu anesteziju, Leksi više nije osećala bolove i morala je da gleda u monitor da bi znala ima li kontrakcije. Za dvadeset minuta grlić materice joj se osam centimetara

otvorio, a kad dode do deset - zabava počinje. Bebino srce je radilo savršeno normalno.

Pošto više nije imala bolove, raspoloženje joj se znatno promenilo.

„Osećam se *dobro*“, rekla je gotovo pevajući poslednju reč.

„Zvučiš kao da si popila nekoliko piva.“

„Tako se i osećam“, reče Leksi. „Mnogo je bolje nego što je bilo. Volim epiduralnu. Zašto bi ovo iko želeo da uradi prirodno? Porodaj *boli*.“

„Čuo sam. Hoćeš li još leda?“

„Ne. Sad mi je odlično.“

„Bolje i izgledaš.“

„Ni ti nisi loš.“

„Pa, istuširao sam se jutros.“

„*Znam*“, reče opet zapevajući. „*Ne mogu da verujem* da si to uradio.“

„Želeo sam da lepo izgledam na fotografijama.“

„Ispričaću svim prijateljima.“

„Samo im pokaži slike.“

„Ne, mislim kako si se natenane spremao dok sam se ja previjala u bolovima.“

„Telefonirala si Doris. Nisi se previjala.“

„Previjala sam se *u sebi*“, reče. „Ja sam jaka pa se to ne vidi.“

„I lepa, ne zaboravi.“

„Da, i to. Ti si srećan čovek.“

„Da, jesam“, reče uzimajući je za ruku. „Volim te.“

„I ja tebe volim“, reče.

Kucnuo je čas.

Bolničarke su se užurbano pripremale u porođajnoj sali. Napokon se pojavio lekar i, kao i bolničarke, opet proverio Leksin grlić materice. Zatim je, nagnuvši se napred na svom tronošću, objasnio šta će se događati. Kako će joj reći da se napne kad

počnu kontrakcije, kako će možda trebati dva ili tri napona da beba izađe. Da u međuvremenu Leksi treba da čuva snagu. Leksi i Džeremi su gutali svaku njegovu reč.

„Sad je tu pitanje amnionske trake“, reče. „Otkucaji srca su jaki i ravnomerni, pa ne očekujem ništa neobično za vreme porođaja. Mislim da se nije pričvrstila za pupčanu vrpцу, a beba izgleda nije ni u kakvoj nevolji. Međutim, postoji mogućnost da se u poslednjem trenutku obavije oko pupčane vrpce, ali tada više ništa nećemo moći da uradimo osim da bebu izvadimo što brže možemo, i na to sam spreman. Imaćemo pedijatra u sali i ona će pregledati bebu, proveriti postoje li znaci sindroma amnionske trake, ali - ponavljam - mislim da smo imali sreće.“

Leksi i Džeremi nervozno klimnuše.

„Bićete dobro“, reče. „Samo radite ono što vam kažem i za nekoliko minuta ćete postati roditelji, u redu?“

Leksi duboko udahnu. „U redu“, reče uhvativši Džeremija za ruku.

„Gde ja da idem?“ reče Džeremi.

„Možete da ostanete tu gde ste.“

Kad je lekar završio sve što je morao da uradi, još jedna bolničarka uđe u salu s pedijatrom, koja se predstavila kao doktorica Rajan. Kolica sa sterilnim instrumentima dogurana su do kreveta i otkrivena. Lekar je izgledao potpuno mirno; doktorica Rajan je ćaskala s bolničarkom.

Kad sledeća kontrakcija počne, lekar reče Leksi da se uhvati za noge i napne. Leksi se lice iskrivilo od napora, a lekar ponovo proveri otkucaje bebinog srca. Leksi se naprezala stežući Džeremijevu ruku što je jače mogla.

„U redu, dobro“, reče lekar nameštajući se u bolji položaj. Udobno se smestio na tronošću. „Sad se malo opustite. Dođite do daha pa ćemo ponovo pokušati. Napnite se malo jače ako možete.“

Klimnula je glavom. Džeremi se pitao je li moguće napeti se jače, ali Leksi je izgledala kao da nema ništa protiv i ponovo je počela da se napreže.

Lekar je pomno pazio. „Dobro, dobro“, reče. „Samo nastavite.“

Leksi se i dalje napinjala, Džeremi nije obraćao pažnju na bol u šaci. Kontrakcija popusti.

„Opet se opustite. Dobro vam ide“, uveravao ju je lekar.

Leksi je došla do daha dok joj je Džeremi brisao znoj s čela. Kad nastupi naredna kontrakcija, još jednom je sve isto ponovila. Oči je čvrsto stisla, zube stegla, lica zajapurenog od napora. Bolničarke su bile u pripravnosti. Džeremi ju je držao za ruku zadivljen kako se sada sve brzo odvija.

„Dobro, dobro“, reče lekar, „samo još jednom snažno i biće gotovo...“

Posle je sve prošlo kao u magli i nije umeo da objasni šta se desilo. Kasnije je shvatio da se seća samo nekih pojedinosti i ponekad ga je zbog toga grizla savest. Poslednje čega se jasno seća jeste kako Leksi privlači sebi noge, a sledeća kontrakcija počinje. Lice joj se sijalo od znoja, dahtala je dok joj je lekar govorio da se još samo jednom napregne najjače što može. Učinilo mu se daje video kako se nasmešila.

A potom? Nije bio siguran jer mu je pogled odlutao među Leksine noge, ka brzim veštima pokretima lekara. Mada je sebe smatrao obrazovanim i praktičnim, odjednom je shvatio da je ovo prvi - i verovatno jedini - put da prisustvuje rođenju svog deteta i u tom trenutku sala kao da se počne smanjivati. Odjednom je tek neznatno bio svestan Dorisinog prisustva u sali; čuo je kako Leksi stenje i gledao kako se Kler pojavljuje. Najpre glava, a onda brz pokret lekarovih ruku i oslobodiše se ramena, a gotovo odmah potom i ostatak njenog tela. U jednom jedinom trenutku, Džeremi je postao otac i zadivljeno posmatrao novi život pred sobom.

Prekrivena amnionskom tečnošću i još povezana pupčanom vrpcom, Kler je bila klizava, siva, crvena i smeđa masa i izgleda da je najpre pokušavala da diše; doktorka Rajan ju je odmah

položila na sto, sisaljkom joj očistila usta i grlo. Tek tada je Kler zaplakala. Doktorka ju je pregledala. S mesta na kojem je stajao, Džeremi nije mogao da vidi je li beba dobro. Svet mu se okre-
tao. Kao kroz maglu je čuo Leksin uzdah.

„Ne vidim znakove da se amnionska traka pričvrstila“, reče doktorka Rajan. „Ima sve prste i na rukama i na nogama, i baš je slatko malo stvorenje. Boja joj je dobra, normalno diše. Oce-
na je osam.“

Kler je i dalje cvilela, a Džeremi se napokon okrenu ka Leksi. Od tog trenutka se sve dešavalo tako brzo da je jedva shvatao.

„Jesi li čula?“, upita je.

Tada je, gledajući je, čuo dug, ravnomeran zvuk aparata koji je stajao iza njega. Leksine oči su bile zatvorene, glava na jastu-
ku, gotovo kao da spava.

Najpre je pomislio kako je čudno što ne pokušava da podig-
ne glavu i vidi bebu. Neočekivano, lekar ustade toliko brzo da je tronožac odleteo prema zidu iza njega. Bolničarka povika nešto o kodu, a lekar drugoj sestri doviknu da odmah izvede Džeremija i Doris.

Džeremi odjednom oseti stezanje u grudima. „Šta se deša-
va?“ uzviknu.

Bolničarka ga zgrabi za ruku i poče da ga vuče iz sale.

„Šta se dešava? Šta nije u redu? Čekajte...“

„Molim vas!“ povika bolničarka. „Sad morate da izađete!“

Oči mu se razrogačiše od straha. Nije mogao da se okrene od Leksi. A ni Doris. Kao da je odnekud izdaleka čuo kako bolni-
čarka doziva bolničare da joj pomognu. Lekar je sada bio iznad Leksi, pritiskao joj grudi...

Izgledao je uspaničeno. Svi su izgledali uspaničeno.

„Neeee!“ vrisnu Džeremi. Pokušao je da se oslobodi bolni-
čarkinog stiska.

„Vodite ga odavde!“ povika lekar.

Džeremi je osetio kako ga neko grabi za ruku. Izvukli su ga iz sale. Ovo ne može biti. Šta nije u redu? Zašto se ona ne pokre-

će? O bože, biće joj dobro. Ovo ne može biti. Probudi se, Leksi... o bože, molim te, probudi se...

„Šta se dešava?“, ponovo je vrisnuo. Izveli su ga u hodnik, jedva je čuo glasove koji su mu govorili da se smiri. Krajičkom oka, video je kako dvojica bolničara jure niz hodnik s nosilima. Ušli su u salu.

Džeremija su druga dvojica bolničara držali čvrsto uz zid. Plitko je disao, tela napetog i hladnog. Čuo je kako Doris jeca, ali je jedva shvatao taj zvuk. Okružen užurbanim ljudima i u istom trenutku potpuno sam. Ovako izgleda potpuni strah. Minut kasnije, Leksi su na kolicima izgurani iz sale. Lekar je i dalje bio iznad nje i oživljavao je. Preko lica joj je bila kesa.

A onda najednom vreme stade. Telo mu se konačno opusti kad je Leksi nestala iza pokretnih vrata na kraju hodnika. Odjednom je osetio slabost i jedva da je mogao da stoji. Vrte-lo mu se.

„Šta nije u redu?“ opet upita. „Gde je vode? Zašto se ne pokreće?“

Ni bolničari ni bolničarka nisu mogli da ga pogledaju.

Njega i Doris su odveli u posebnu sobu. Ne u čekaonicu, ni u bolničku sobu, već negde drugde. Plave plastične tapacirane stolice bile su poredane duž dva zida zastrte sobe. Sto u uglu je bio zatrpan časopisima, šljašteća zbrka pod hladnim fluorescentnim svetlima. Na suprotnom zidu visio je drveni krst. U sobi nije bilo nikog izuzev njih dvoje.

Doris je sedela bleđa, uzdrhtala, zurila je ne gledajući ni u šta. Džeremi je seo pokraj nje, zatim koračao po prostoriji, pa opet seo. Pitao ju je šta se dešava, ali ni Doris nije znala ništa više od Džeremija. Pokrila je lice rukama i zaplakala.

Džeremi nije mogao da guta. Nije mogao da misli. Pokušao je da se seti šta se dogodilo, da sastavi sliku, ali nije mogao da se sabere. Vreme je sporo prolazilo.

Sekundi, minuti, sati... Nije znao koliko je vremena prošlo, nije znao šta se događa, nije znao šta da radi. Želeo je da odjuri u hodnik i potraži odgovore. A više od svega morao je da vidi Leksi i uveri se da joj je dobro. Doris je i dalje plakala pored njega, drhtavih ruku sklopljenih u očajničkoj molitvi.

Čudno, uvek je mogao da se seti svega u sobi u kojoj su čekali, ali ma koliko se trudio, nije mogao da se seti bolničkog savetnika koji ga je na kraju našao, a čak je i lekar izgledao drugačije nego u porođajnoj sali i na ranijim pregledima. Sve čega se zapravo sećao bio je hladni strah koji je najednom osetio kad ih je ugledao. Ustao je, kao i Doris, i mada je mislio da želi odgovore, odjednom nije želeo da mu išta kažu. Doris ga je držala pod ruku kao da se nada da je dovoljno jak da ih oboje drži.

„Kako joj je?“, upita Džeremi.

Lekar je izgledao iscrpljeno. „Žao mi je što ovo moram da vam kažem“, počeo, „ali mislimo da je vaša žena doživela emboliju amnionskom tečnošću...“

Džeremi opet oseti vrtoglavicu. Pokušavajući da se umiri, usredsredio se na tačkice krvi i tečnosti koja je lekaru za vreme porođaja poprskala mantil. Reči su odjekivale kao da dopiru iz daleka kad je lekar nastavio.

„Mislimo da amnionska traka nema nikakve veze s tim... To su dva potpuno odvojena događaja... Amnionska tečnost mora da je nekako ušla u krvne sudove materice. To nikako nismo mogli da predvidimo... Ništa nismo mogli da uradimo...“

Zidovi su ga pritiskali, a Doris se nasloni na njega, raspuklog glasa. „O... ne“, rekla je. „Ne... ne...“

S mukom je udahnuo. Sav obamro, slušao je kako lekar nastavlja.

„To je veoma retko, ali nekako je, kad je tečnost ušla u krvni sud, morala stići do njenog srca. Žao mi je, ali nije preživela. Beba je dobro...“

Doris se zatetura, ali Džeremi je uspeo da je uspravi. Kako, nije znao. Ništa mu nije bilo jasno. Leksi ne može umreti. Dobro

joj je. Zdrava je. Pre nekoliko minuta su razgovarali. Rodila je bebu. Napinjala se.

Ovo ne može biti. Ovo nije stvarno.

Ali bilo je.

I sam lekar je izgleda bio u šoku dok je i dalje pokušavao da objasni. Džeremi je zurio kroz suze, osećajući vrtoglavicu i mučninu.

„Mogu li daję vidim?“, iznenada kreštavim glasom reče.

„U boksu je pod svetlima“, reče lekar kao da mu je drago što napokon na jedno pitanje može da odgovori. Bio je dobar čovek i ovo mu je očito teško palo. „Kao što sam rekao, bebi je dobro.“

„Ne“, gušeći se reče Džeremi. Mučio se da uobličići reči. „Svoju ženu. Mogu li da vidim svoju ženu?“

DVADESET

Otupeo, Džeremi je išao hodnikom. Lekar ga je nemo pratio.

Nije želeo da poveruje, nije mogao da se prisili i prihvati lekarske reči. Pogrešio je, pomisli Džeremi; Leksi nije stvarno umrla. Dok je lekar govorio, neko je primetio nešto, moždanu aktivnost ili slab otkucaj srca i rastrčali su se. Upravo sada rade na njoj i nekako joj je bolje. Tako nešto nikad nisu videli, pravo je čudo, ali Džeremi je znao da će se ona izvući. Mlada je i jaka. Tek je napunila trideset dve i ne može da umre. Ne može.

Lekar je zastao ispred sobe blizu odeljenja intenzivne nege i Džeremi oseti kako mu srce poskoči u grudima pri pomisli da je možda u pravu.

„Morao sam dajte premestim ovamo da biste imali mir“, reče lekar. Lice mu je bilo smrknuto, položio je ruku na Džeremijevo rame. „Ostanite koliko hoćete. Veoma mi je žao.“

Džeremi nije obratio pažnju na doktorove reči. Ruka mu zadrhta kad je posegnuo za kvakom. Vrata kao da su bila teška čitavu tonu, deset tona, stotinu, ali nekako je uspeo da ih otvori. Pogled mu pade na obris na krevetu. Ležala je nepokretno, nije bila priključena ni na kakve aparate, ni monitore, niti infuziju. Ovako je izgledala sto puta ujutro. Spava, kosa joj rasuta po jastuku... ali, čudno, ruke su joj uz telo. Ispravljene, kao da ih je tako namestio neko ko je ne poznaje.

Grlo mu se stegnu a sve se oko njega zacrni osim nje. Jedino nju je mogao da vidi, ali nije želeo ovako da je vidi. Ne ovako. Ne

kad su joj ruke u tom položaju. Mora da joj je dobro. Tek joj je trideset dve. Zdrava je i jaka i borac. Voli ga. Ona mu je *život*.

Ali te ruke... ruke nisu bile u redu... treba da su savijene u laktu, jedna ruka pod glavom ili na stomaku...

Nije mogao da diše.

Žena mu je umrla...

Njegova *žena*...

Nije sanjao. Sad je to znao i pustio je da mu suze nesavladivo teku, ubeđen da nikad neće prestati.

Kasnije je i Doris ušla da se oprostí, a Džeremi ju je ostavio nasamo s unukom. Kretao se hodnikom u transu jedva primećujući bolničarke pored kojih je prolazio i volontera koji je pored njega gurao kolica. Izgleda da na njega uopšte nisu obraćali pažnju i nije znao izbegavaju li da ga pogledaju zato što su znali šta se dogodilo ili zato što nisu.

Vratio se u prostoriju gde se sastao s lekarom osećajući se iscedeno i slabo. Više nije mogao da plače. Ništa mu nije ostalo i jednostavno nije imao snage. Jedino je još uspevao da se ne sruši. Bezbroy puta je u mislima ponavljao prizore iz porođajne sale, pokušavajući da utvrdi tačan trenutak kad je embolija nastupila, misleći da je možda video nešto što je moglo da ga upozori šta će se desiti. Je li to bilo kad je uzdahnula? Je li se dogodilo nekoliko trenutaka kasnije? Nije mogao da se oslobodi osećaja krivice, kao daje trebalo daje ubedi da se porodi carskim rezom ili makar da se ne napreže onoliko, kao da je za sve krivo to njeno naprezanje. Bio je besan na sebe, besan na boga. Besan na lekara. I besan na bebu.

Nije čak želeo ni da vidi bebu, verujući da je nekako, dok je dobijala život, beba zauzvrat uzela drugi. Da nije bilo bebe, Leksi bi još bila s njim. Da nije bilo bebe, njihovi poslednji zajednički meseci protekli bi bez napetosti. Da nije bilo bebe, možda bi mogao da vodi ljubav sa svojom ženom. Ali sada je svega toga

nestalo. Beba je sve to uzela. Zbog bebe je njegova žena mrtva. A Džeremi se takođe osećao kao mrtav.

Kako može da je voli? Kako može da joj oprostí? Kako može da je vidi ili drži i zaboravi da je uzela Leksi život u zamenu za svoj? Kako može da je ne mrzi zbog onoga što je uradila ženi koju on voli?

Shvatio je besmislenost svojih osećanja i osetio da su podmukla i opaka. Pogrešno je, suprotstavljeno svemu što roditelj treba da oseća, ali kako može da umiri svoje srce? Kako će moći jednog trenutka da Leksi isprati a bebu dočeka? I kako treba da se ponaša? Da li da je uzme u naručje i slatko joj guče kako bi drugi očevi radili? Kao da se Leksi baš ništa nije dogodilo?

A šta onda? Kad dođe kući iz bolnice? Tog trenutka nije mogao da zamisli da se stara o nekom drugom; jedva je uspevao da se ovog trenutka ne sklopča tu na pod. Ništa nije znao o novorođenčadi i jedino u šta je bio siguran jeste da treba da budu sa svojim majkama. Leksi je ta koja je pročitala sve knjige; Leksi je kao mlada čuvala decu. Sve vreme trudnoće bio je blažen u svom neznanju, uveren da će mu Leksi pokazati šta da radi. Ali beba je imala drugačije namere...

Beba koja je ubila njegovu ženu.

Umesto da krene ka boksu s bebama, ponovo se sruši na stolicu u istoj onoj sobi gde su Doris i on čekali. Nije želeo da ovako misli o bebi, ali... Leksi je umrla na porođaju. U savremenom svetu, u bolnici, to se jednostavno ne dešava. Gde su čudotvorni lekovi? Gde su trenuci za televiziju? Gde je, za ime boga, u svemu ovome sličnost sa stvarnošću? Sklopio je oči uveravajući sebe da će se, ako se samo jako usredsredi, probuditi iz košmara u koji mu se život odjednom pretvorio.

Doris napokon pronade Džeremija. Nije čuo kad je ušla u sobu, ali mu se, kad ga je dodirnula po ramenu, oči širom otvoríše, i ugledajoj lice, naduveno, s tragovima suza, nesrećno. Kao i Džeremi, i ona je bila na ivici da se raspadne.

„Jesi li zvao roditelje?“ reče raspuklim glasom.

Džeremi odmahnu glavom. „Ne mogu. Znam da bi trebalo, ali jednostavno to sada ne mogu da uradim.”

Ramena mu se zatresoše. „O, Džeremi”, uzdahnu ona.

Džeremi ustade i zagrlji je. Plakali su zajedno, zagrljeni, kao da pokušavaju da spasu jedno drugo. Posle nekog vremena Doris se odmaknu i obrisa suze.

„Jesi li video Kler?” prošaputa.

Ime je ponovo vratilo sva osećanja.

„Ne”, reče Džeremi. „Ne otkako sam izašao iz porođajne sale.”

Na Dorisinom licu se ukaza setan osmeh koji umalo nije smrvio ono malo srca što je Džeremiju ostalo. „Ista je Leksi.”

Džeremi se okrenu. Nije želeo to da sluša, nije hteo da išta čuje o bebi. Je li zbog toga trebalo da se raduje? Da li će ikada opet biti srećan?

To nije mogao da zamisli. Ono što je trebalo da mu bude nasjrećniji dan u životu odjednom se pretvorilo u najgori i ništa ga u životu na to nije moglo pripremiti. A sad? Ne samo što treba da preživi nezamislivo, već treba i da se stara o nekom drugom? O malenoj koja mu je ubila ženu?

„Prelepa je”, izgovori Doris u tišini. „Treba da odeš da je vidiš.”

„Ja... uh... ne mogu”, promumla Džeremi. „Još ne. Ne želim da je vidim.”

Doris ga je posmatrala kao da pokušava da ga shvati kroz izmaglicu svog bola.

„Ona ti je kćerka”, reče Doris.

„Znam”, odgovori Džeremi, ali jedino je osećao kako mu bes treperi pod kožom.

„Leksi bi želela da se brineš o njoj.” Doris ga uhvati za ruku. „Ako ne možeš to da učiniš zbog sebe, uradi to zbog svoje žene. Ona bi želela da vidiš svoje dete, da uzmeš svoje dete u naručje. Da, teško je, ali ne možeš reći ne. Ne možeš reći ne Leksi, ne možeš reći ne meni i ne možeš reći ne Kler. Sada pođi sa mnom.”

Odakle je Doris smogla snage i staloženosti da s njim izađe na kraj, nikad mu nije bilo jasno, ali rekavši to, uzela ga je za ruku i odvukla niz hodnik prema boks s bebama. Išao je automatski, ali je sa svakim korakom bio sve zabrinutiji. Plašio se i pomisli da vidi kćerku. Znao je da je bes koji prema njoj oseća besmislen, ali se plašio i da će besa nestati u trenutku kad je bude video, što mu je takođe izgledalo besmisleno - kao da bi joj time nekako oprostio ono što se dogodilo Leksi. Jedino je sa sigurnošću znao da nije spreman ni na jednu mogućnost.

Ali Doris se nije dala razuveriti. Probijala se kroz pokretna vrata i u sobama s obe strane hodnika Džeremi ugleda trudnice i mlade majke okružene porodicama. Bolnica je brujala, bolničarke prolazile pored njih odlazeći da nešto urade. Prošao je pored sale gde je nastupila embolija i morao je da se pridrži za zid da ne bi pao.

Prošli su sestrinsku sobu i zamakli za ugao prema boks za bebe. Sive tačkaste pločice zbunjivale su ga i opet oseti vrtoglavicu. Želeo je da se istrgne iz Dorisinog stiska i pobjegne; želeo je da nazove svoju majku i ispriča joj šta se dogodilo. Želeo je da se isplače preko telefona, da ima izgovor da ode, da se oslobodi ove obaveze...

Napred se grupa ljudi okupila u hodniku i virila kroz stakleni zid boksa za bebe. Pokazivali su i smešili se i čuo je kako mrmljaju: „*Ima njegov nos*“, ili: „*Mislim da će imati plave oči.*“ Nije ih poznao, ali ih je odjednom mrzeo jer su doživljavali radost i uzbuđenje koje je trebalo on da doživi. Nije mogao da zamisli da mora pored njih da stoji, da ga pitaju koje je dete došao da vidi, da ih sluša kad nesumnjivo budu govorili kako je slatka i lepa. Iza njih je video kako se prema kancelarijama, idući svojim poslom kao da je sasvim običan dan, uputila bolničarka koja je bila u sobi gde je Leksi umrla.

Potresao se kad ju je video, a Doris, kao da je znala šta je osećao, stisnu mu ruku i zastade u pola koraka.

„Ovde ulaziš“, reče pokazavši na vrata.

„Ne ideš sa mnom?“

„Ne“, reče, „čekaću ovde.“

„Molim te“, preklinjao ju je, „hajde sa mnom.“

„Ne“, reče. „Ovo je nešto što sam moraš da uradiš.“

Džeremi je zurio u nju. „Molim te“, prošaputa.

Dorisino lice se ublaži. „Volećeš je“, reče. „Čim je budeš video, zavolećeš je.“

Je li ljubav na prvi pogled moguća?

Nije mogao ni da zamisli takvu mogućnost. Ušao je nesigurnim korakom u boks. Izraz bolničarčinog lica promeni se čim ga je spazila; iako nije bila u porođajnoj sali, priča je stigla i do nje. Da je Leksi, zdrava i snažna mlada žena, iznenada umrla ostavivši za sobom muža u šoku i novorođenče bez majke. Bilo bi lako iskazati saučešće ili se čak okrenuti, ali bolničarka nije uradila ni jedno ni drugo. Usiljeno se osmehnula i pokazala na jedan krevetac blizu prozora.

„Vaša kćerka je s leve strane“, reče. Na licu joj se vide kolebanje, što je bilo dovoljno da ga podseti koliko je ovaj prizor pogrešan. I Leksi je trebalo da bude ovde. Leksi. Uzdahnu odjednom ostavši bez vazduha. Odnekud izdaleka ču kako bolničarka mrmlja: „Prelepa je.“

Oklevao je kad je ugledao Klerino ime napisano na plastičnoj traci oko njenog gležnja, a grlo mu se stegnu kad vide Leksinu ime. Zatreptao je da rastera suze i spustio pogled na svoju kćerku. Malena i nežna pod toplim svetlima, bila je umotana u ćebe i imala kapicu, a nežna koža joj je bila zdrave ružičaste boje. Video je mast kojom su joj namazali kapke i čudne pokrete novorođenčeta: pokreti ruku su joj povremeno bili isprekidani kao da se s naporom navikava da udiše vazduh umesto da preko majke dobija kiseonik. Grudi su joj se ubrzano dizale i spuštale, i Džeremi se nagnu nad nju, zadivljen njenim neobično nekontrolisanim pokretima. Čak i kao novorođenče ličila je na

Leksi, imala njen oblik ušiju, blago zašiljenu bradu. Bolničarka mu se nagnu preko ramena.

„Divna beba“, reče. „Spava skoro sve vreme, ali kad se probudi jedva da zaplače. Samo gleda naokolo kao da pokušava da shvati gde je.“

Džeremi ne reče ništa. Ne oseti ništa.

„Verovatno ćete sutra moći da je vodite kući“, nastavi bolničarka. „Nije bilo nikakvih komplikacija i već je spremna da sisa. Ponekad je teško kad su ovako mali kao što je ona, ali odmah je zgrabila bočicu. O, pogledajte, budi se.“

„Dobro“, promrmlja Džeremi jedva je slušajući. Jedino je mogao da gleda.

Bolničarka položi dlan na Klerine sićušne grudi. „Zdravo, lutko. Tata ti je ovde.“

Bebine ruke se opet trgnuše.

„Sta je to?“

„To je normalno“, reče bolničarka nameštajući cebe. „Zdravo, lutko“, ponovi.

Džeremi je osećao da ga Doris posmatra kroz staklo.

„Hoćete li da je uzmete?“

Džeremi proguta knedlu pomislivši da izgleda toliko krhko da bi je svaki pokret slomio. Nije želeo da je dodirne, ali su mu reči izletele pre nego što je uspeo da se zaustavi. „Mogu li?“

„Naravno“, odgovori bolničarka. Uzela je Kler u naručje ostavljajući Džeremija da se divi kako se bebe mogu tako vesto uzeti.

„Ne znam šta da radim“, prošaputa. „Nikad ovo nisam radio.“

„Lako je“, nežno odgovori bolničarka. Bila je starija od Džeremija, ali mlađa od Doris i Džeremi se odjednom zapita ima li decu. „Sedite u stolicu za ljuljanje pa ću vam je dati. Samo morate da je jednom rukom držite ispod leđa i da joj pridrđavate glavu. A onda, što je najvažnije, volite je do kraja života.“

Džeremi sede, prestravljen i suzdržavajući se da ne zaplače. Nije spreman za ovo. Potrebna mu je Leksi, potrebno mu je da pati i potrebno mu je vreme. Opet je kroz staklo ugledao Doris;

učinilo mu se da se blago osmehuje. Bolničarka mu je prišla noseći bebu s jednostavnošću i sigurnošću nekoga ko je to uradio hiljadu puta.

Džeremi podiže ruke i oseti nežnu težinu kad je prihvatio Kler. Trenutak kasnije, bila mu je u naručju.

Hiljadu osećanja preplavilo je Džeremija tog trenutka: neuspeli koji je osetio kad je bio u lekarskoj ordinaciji s Marijom, šok i užas koji je osetio u porođajnoj sali, prazninu koju je osećao hodajući hodnikom, brigu koja ga je pre samo jednog minuta morila.

Sada u njegovom naručju, Kler ga je gledala, kao da se blistavim očima usredsredila na njegovo lice. Pomislio je samo kako je ona sve što je ostalo od Leksi. Kler je bila Leksin kćerka, likom i duhom, i Džeremi shvati da je prestao da diše. Leksin lik mu je bio u mislima: Leksi koja mu je verovala toliko da ima dete s njim, Leksi koja se udala za njega znajući da će, iako nikad neće biti savršen, biti otac kakvog Kler zaslužuje. Leksi je žrtvovala svoj život da bi mu je dala i odjednom je bio siguran da bi, da je mogla da bira, ponovo uradila isto. Doris je bila u pravu: Leksi je želela da on voli Kler onako kako bi je ona volela, i sada je zbog Leksi morao da bude jak. Kler je bilo potrebno da bude jak. Uprkos buri osećanja koja su se smenjivala prethodnog sata, gledao je svoje dete i treptao, odjednom siguran da je ono što sada radi jedini razlog zbog kojeg je na ovoj zemlji. Da voli drugog. Da se stara o nekom drugom, da pomaže drugome, da nosi njeno breme dok ne bude dovoljno jaka da ga sama preuzme. Da o nekome bezuslovno brine jer, na kraju krajeva, to je ono što životu daje smisao. A Leksi je svoj život dala znajući da Džeremi to može uraditi.

I u tom trenutku, dok je kroz hiljade suza posmatrao svoju kćerku, zaljubio se i pozeleo da Kler večno drži i čuva.

EPILOG

Februar, 2005.

Džeremi zatrepta i otvori oči kad zazvoni telefon. U kući, učaurenjoj u gusti prekrivač od magle, još je vladala tišina. Prisilio se da sedne, zapanjen što je uopšte i zaspao. Prethodne noći nije spavao, a ni poslednjih nekoliko nedelja noću nije spavao više od nekoliko sati. Oči su mu bile naduvane i crvene, u glavi mu je tuklo i znao je da izgleda iscrpljeno kako se i oseća. Telefon se opet oglasi; posegnuo je za slušalicom i javio se.

„Džeremi“, reče mu brat, „šta ima novo?“

„Ništa“, progunda Džeremi.

„Jesi li spavao?“

Džeremi nagoniski pogleda na sat. „Samo dvadeset minuta. Nedovoljno da se išta pokvari.“

„Onda da ne pričamo.“

Ugledavši sako i ključeve na stolici, Džeremi opet pomisli šta želi da uradi večeras. Biće to još jedna noć s malo sna, pa je odjednom osetio zahvalnost što je neočekivano zadremao.

„Ne. Neću ponovo zaspati. Drago mi je da te čujem. Kako si?“ Pogledavši niz hodnik, osluškivao je Kler.

„Zovem jer sam dobio tvoju poruku“, reče mu brat s grizom savesti u glasu. „Onu što si ostavio pre neki dan. Zvučao si zaista izgubljeno. Kao zombi.“

„Izvini“, reče Džeremi. „Bio sam budan cele noći.“

„Opet?“

„Šta da kažem?“ odgovori Džeremi. „Dešava se.“

„Zar ne misliš da se to u poslednje vreme nešto prečesto događa? Čak se i mama brine za tebe. Misli da ćeš se ozbiljno razboleti ako se ovo nastavi.“

„Biće mi dobro“, reče protežući se.

„Ne zvučiš dobro. Zvučiš kao polumrtav.“

„Ali izgledam sjajno.“

„Aha, kladim se da je tako. Slušaj, mama me je zamolila da ti kažem da više spavaš i moram da podržim njeno mišljenje. Hoću da kažem, sad kad sam te probudio. Dakle, vrati se u krevet.“

Uprkos iscrpljenosti, Džeremi se nasmeja. „Ne mogu. U svakom slučaju, ne sad.“

„Zašto da ne?“

„Ne bi imalo svrhe. Samo ću budan ležati čitave noći.“

„Ne baš čitave noći“, reče.

„Da“, reče Džeremi ispravljajući ga, „čitave noći. To je značajnije reči nesanic.“

Osetio je kako njegov brat na drugoj strani okleva. „I dalje ne razumem“, reče zbunjeno. „Zašto ne možeš da spavaš?“

Džeremi pogleda kroz prozor. Nebo se nije videlo, srebrna magla posvuda, a on pomisli na Leksi.

„Košmari“, reče.

Košmari su počeli pre mesec dana, upravo posle Božića, bez ikakvog razloga.

Dan je počeo sasvim obično; Kler je pomogla Džeremiju da napravi kajganu i zajedno su jeli za stolom. Kasnije je Džeremi odveo Kler u piljarnicu, a zatim da kod Doris provede nekoliko sati po podne. Gledala je *Lepoticu i zver*, film koji je gledala sto puta. Za večeru su imali ćuretinu i makarone sa sirom, a kad je okupana, čitali su iste priče koje uvek čitaju. Nije bila ni uzbuđena ni uznemirena kad je otišla na spavanje, i kad ju je dvadeset minuta kasnije Džeremi obišao, čvrsto je spavala.

Ali nešto posle ponoći, Kler se vrišteći probudila.

Džeremi je pojurio u njenu sobu i težio je dok je plakala. Na kraju se smirila, pokrio ju je i poljubio u čelo.

Sat kasnije se opet probudila vrišteći.

Pa ponovo.

Tako je prošao veći deo noći, ali je ujutro izgledala kao da se uopšte ne seća šta se dogodilo. Zacakljenih očiju i iscrpljen, Džeremi je bio zahvalan što je prošlo. Makar je mislio da je prošlo. Međutim, te noći se ponovilo. I sledeće noći. I one naredne.

Posle nedelju dana odveo je Kler lekaru, koji ga je uverio da je u fizičkom pogledu s njom sve u redu, a ni da noćni strahovi nisu ništa neobično niti sasvim neprirodno. Vremenom će proći, rekao je lekar.

Ali nisu prošli. Staviše, čini se da su bivali sve gori. Dok se ranije budila dva-tri puta noću, sada se to događalo i četiri ili pet puta kao da ima košmar u svakom ciklusu snova, a jedino bi se smirila kad bi joj Džeremi šaputao nežne reči dok ju je posle ljuljao. Pokušao je da je premesti u svoj krevet, spavao u njenom, držao je satima dok mu je spavala u krilu. Pokušao je da joj pušta muziku, palio i gasio noćno svetlo, menjao joj ishranu, dodao toplo mleko pred spavanje. Zvao je svoju majku, zvao je Doris; kad je Kler provela noć kod bake, i tamo se probudila vrišteći. Činilo se da ništa ne pomaže.

Ne samo da je on bio napet i zabrinut zbog nespavanja, već se tako ponašala i Kler. Bilo je više besnih ispada nego inače, više neočekivanih suza, više nepristojnosti. S četiri godine nije mogla da savlada svoje ispade, ali kad je Džeremi shvatio da se i njemu dešava da se obrecne, nije mogao da se izgovara nezrelošću. Iscrpljenost gaje dovela dotle da je stalno bio na ivici živaca. I zabrinutosti. To ga je u stvari i pogodilo. Strah da nešto nije u redu, da će joj se nešto strašno dogoditi ako opet ne počne da spava redovno. On će preživeti, on će lako, ali Kler? On je odgovoran za nju. Potreban joj je, a on joj ne pomaže.

Setio se kakav mu je otac bio onog dana kad je njegov stariji brat Dejvid doživeo saobraćajnu nesreću. Kasnije te noći, osmogodišnji Džeremi je zatekao oca u fotelji kako gleda u prazno. Džeremi se priseti kako je pomislio da ne prepoznaje oca. Izgledao je nekako manji i na trenutak je Džeremi pomislio da nije dobro razumeo roditelje kad su mu objasnili daje Dejvid dobro. Možda mu je brat umro, a oni se plaše da mu kažu istinu. Sećao se kako nije mogao da diše i umalo da brižne u plač kad se njegov otac oslobodio magije pod kojom je izgleda bio. Džeremi mu se popeo u krilo i osećao kako ga grebu očevi brkovi. Kad je pitao za Dejvida, otac odmahnu glavom.

„Biće on u redu“, rekao je otac, „ali tu briga ne prestaje. Kad si roditelj, uvek brineš.“

„Brineš li za mene?“ upitao je Džeremi.

Otac ga privuče. „Brinem sve vreme za sve vas. To nikad ne prestaje. Misliš da će prestati kad deca dođu u određene godine, da možeš da prestaneš. Ali uvek brineš.“

Džeremi je mislio na to kad je provirio da vidi Kler, bolan od želje da je zagrlji, ako ništa drugo da je sačuva od košmara. Spavala je već sat vremena i znao je daje samo pitanje trenutka kad će se uz vrisak probuditi. Ušao je u sobu i posmatrao kako joj se grudi blago dižu i spuštaju.

Kao i uvek, razmišljao je o košmarima, pitao se kakve prizore njen um stvara. Kao i ostala deca, i ona se razvijala izvanrednom brzinom, savlađujući jezik i neverbalnu komunikaciju, razvijajući koordinaciju, isprobavajući dokle srne da ide i učeći pravila sveta. Pošto još nije dovoljno razumela život da bi bila opsednuta strahovima zbog kojih odrasli ne spavaju, pretpostavljao je da su njeni košmari ili proizvod hiperaktivne mašte ili pokušaja njenog uma da shvati složenost sveta. Ali na koji način se to odražavalo u njenim snovima? Je li videla čudovišta? Da li ju je jurilo nešto strašno? Nije znao, čak nije mogao ni da nasluti. Dečji um je prava nepoznanica.

Ipak, ponekad se pitao da nije on nekako kriv. Je li shvatila da nije kao druga deca? Je li shvatila da je, kad odu u park, on često jedini prisutan otac? Da li se pitala zašto svi izgleda imaju majku a ona ne? Znao je da nije kriv, niko nije bio kriv. Bila je to, kako je sebe često podsećao, posledica tragedije bez krivice, a jednog dana će ispričati Kler zbog čega i sam ima košmare.

Njegov košmar se uvek događao u bolnici, ali za njega to nikad nije bio samo san.

Odmaknuo se i na prstima prišao ormanu pa tiho otvorio vrata. Skidajući jaknu s vešalice, zastade i osvrnu se po sobi sećajući se kako se Leksi iznenadila shvativši da je on uredio dečju sobu.

Kao i Kler, i soba se otada promenila. Sada je bila okrećena pastelnim nijansama žute i ljubičaste; sredinom zidova pružala se bordura na kojoj su se videle anđeoske male devojčice obučene za odlazak u crkvu. Kler mu je pomogla da je izabere, a onda je sedela prekrštenih nogu dok je Džeremi sam nameštao tapet.

Iznad njenog kreveta je obesio dva predmeta koja bi najpre spasao u slučaju požara. Kad je Kler još bila novorođenče, pozvao je fotografa da napravi na desetine crno-belih slika u krupnom planu. Na nekoliko snimaka su se videla Klerina stopala, neka su prikazivala njene šake, a druge opet oči, uši i nos. Od fotografija je napravio dva velika uramljena kolaža i kad god bi ih ugledao, setio se kako mu je izgledala sićušna kad bi je uzeo u naručje.

Tih nedelja neposredno po Klerinom rođenju, Doris i njegova majka su zajedno pomagale Džeremiju i Kler. Džeremijeva majka je promenila svoje planove i došla u dugu posetu kako bi ga naučila osnovama roditeljstva: kako se menjaju pelene, koliko da zagreje hranu za bebu, kako da Kler da lek a da ga beba ne ispljune. Na Doris je hranjenje bebe delovalo kao melem. Satima bi ljuljala i držala Kler. Džeremijeva majka je osećala obavezu da pomogne i Doris, i ponekad bi ih kasno uveče Džeremi čuo

kako tiho razgovaraju u kuhinji. Tu i tamo bi čuo kako Doris plače, a njegova majka je tiho teši.

Njih dve su se zavobile i, mada su se obe mučile, nisu dozvoljavale Džeremiju da se samosažaljeva. Pustile su ga da bude sam i preuzele neke od obaveza prema Kler, ali su takode uporno zahtevale da Džeremi uradi svoj deo ma koliko da je patio. I obe su ga neprestano podsećale daje otac i daje Kler njegova obaveza. U ovom su bile ujedinjene.

Malo-pomalo Džeremi se prisilio da nauči kako da brine o bebi i kako je vreme prolazilo, žalost je polako popuštala. Dok je ranije patio od trenutka kad se probudi pa dok se ne sruči u krevet, sada je povremeno uspevao da zaboravi svoj bol jednostavno zato što je obuzet brigom o kćerki. Ali Džeremi se tada ponašao automatski i kad je došlo vreme da njegova majka ode, uspaničio se na pomisao da ostane sam. Majka mu je dolazila pet-šest puta, uveravala ga da samo treba da je nazove ako nešto želi da pita. Podsetila ga je da je Doris iza ugla i da uvek može porazgovarati s dečjim lekarom ako ga nešto brine.

Sećao se staloznosti s kojom mu je majka sve objašnjavala, ali i pored toga ju je preklinjao da ostane samo još malo duže.

„Ne mogu“, rekla je. „A osim toga, mislim da ti treba da ovo uradiš. Ona zavisi od tebe.“

Kad je prvu noć ostao sam s Kler, proveravao ju je više od deset puta. Bila je u kolevcu pored kreveta. Kad se probudila plačući, nahranio ju je i podigao da podigne; ujutro ju je okupao i opet se izbezumio kad je video da ona drhti. Trebalo mu je mnogo više da je obuče nego što je očekivao. Stavio ju je da leži na čebetu u dnevnoj sobi i posmatrao je pijuckajuću kafu. Mislio je da će raditi kad je stavi da spava, ali nije; mislio je da će to učiniti kad je ponovo stavi da spava, ali ni tad se nije posvetio poslu. Tih prvih mesec dana kad je ostao sam, jedino je uspevao da odgovori na elektronsku poštu.

Kako su se nedelje pretvarale u mesece, na kraju je sve naučio. Postepeno je počeo da radi između menjanja pelena, hranje-

nja, kupanja i poseta lekaru. Vodio je Kler na vakcinisanje i zvao pedijatra pošto joj je noga i posle nekoliko sati još bila otečena i crvena. Namestio bi je u sedište za kola i vodio u kupovinu ili u crkvu. Ubrzo je Kler počela da se osmehuje i smeje; često je pružala prste ka njegovom licu i otkrio je da sate može provesti gledajući je kao što i ona gleda njega. Fotografisao je Kler na stotine puta i dograbio video-kameru i snimio trenutak kad je prestala da se drži za ivicu stola i napravila prve korake.

Postepeno, sasvim postepeno, dolazili su i prolazili rođendani i praznici. Kako je Kler rasla, sve više se isticala njena ličnost. Kad je prohodala, nosila je samo ružičasto, zatim plavo, a sada - s četiri godine - ljubičasto. Volela je da boji ali je mrzela da slika. Njen omiljeni kišni mantil je na rukavu imao oznaku *Dora eksplorer* i nosila gaje i kad sunce sija. Umela je sama da odabere odeću, da se potpuno obuče izuzev da zaveže pertle, i znala gotovo sva slova. Njena zbirka Diznijevih filmova zauzimala je većinu police pored televizora, a posle kupanja bi joj Džeremi pročitao tri-četiri priče, a onda bi zajedno klekli da se pomole.

Ako je u njegovom životu postojala radost, bilo je tu i jedno-ličnosti, a i samo vreme kao da je izvodilo smicalice. Kao da je nestajalo kad god bi pokušao da izađe iz kuće - uvek je kasnio deset minuta - a ipak bi mu se činilo da satima sedi na podu i igra se barbikom ili bojankom, da bi shvatio kako je prošlo tek osam-devet minuta. Bilo je trenutaka kad je osećao da bi trebalo da uradi nešto više sa svojim životom, ali kad bi o tome razmislio, shvatio je da ništa ne želi da promeni.

Kao što je Lexi i predvidela, Bun Krik je bio savršeno mesto za Klerino odrastanje, i on i Kler su često išli u *Herbs*. Mada se Doris sada već malo sporije kretala, uživala je u vremenu provedenom s Kler, i Džeremi nije mogao a da se ne nasmeši kad god bi video da trudna žena ulazi u restoran i traži Doris. Pretpostavljao je da je to sada bilo očekivano. Pre tri godine je Džeremi napokon odlučio da prihvati Dorisinu ponudu za njen dnevnik i sve pripremio da se izvede ogled u kontrolisanim uslovima.

Sve u svemu, Doris je upoznala devedeset tri žene i predvidela pol njihove dece, a kad su posle godinu dana podaci oštećeni, Dorisina predviđanja su u svim slučajevima bila tačna.

Godinu dana kasnije kratka knjiga koju je napisao o Doris ostala je pet meseci na listi najprodavanijih knjiga; u zaključku je Džeremi priznao da ne postoji naučno objašnjenje.

Džeremi se vrati u dnevnu sobu. Bacivši Klerinu jaknu na stolicu pored svoje, priđe prozoru i razmaknu zavese. Sa strane, gotovo vam domašaja pogleda, nalazila se bašta koju su on i Leksi počeli da uređuju kad su se uselili u kuću.

Često je mislio na Leksi, pogotovo u tihim noćima kakva je ova. U godinama posle njene smrti nije imao nikakvu vezu, niti je to želeo. Znao je da se ljudi brinu za njega. Jedan po jedan, prijatelji i članovi porodice su mu govorili o drugim ženama, ali je njegov odgovor uvek bio isti - bio je prezauzet brigom o Kler da bi i pomišljao da pokuša da stvori neku drugu vezu. Mada je to donekle bilo tačno, nije im rekao daje s Leksi umro i deo njega. Ona će uvek biti s njim. Kad bi je zamišljao, nikada je nije video da leži u bolničkom krevetu. Video je njen osmeh dok posmatra grad s vrha Rajkerovog brežuljka ili izraz kad su prvi put osetili bebine pokrete. Čuo je zaraznu radost njenog smeha ili ju je video zadubljenu u čitanje knjige. Bila je živa, uvek živa, i pitao se ko bi on bio da Leksi nikad nije ušla u njegov život. Bi li se ikad oženio? Da li bi još živio u Njujorku? Nije znao, nikad neće znati, ali kad bi se osvrnuo, ponekad mu se činilo kao da mu je život počeo pre pet godina. Pitao se hoće li se za nekoliko godina sećati ičega iz života koji je proveo u Njujorku ili toga kakav je čovek nekad bio.

Ipak nije bio nesrećan. Bio je zadovoljan time kakav je čovek postao, kakav je otac postao. Leksi je sve vreme bila u pravu pošto je njegovom životu smisao dala ljubav. Čuvao je one trenutke kad bi Kler ujutro sišla niz stepenice dok on čita novine

i pijucka kafu. Pižama bi joj se često sva iskrivila, jedan rukav podigao, video joj se stomačić, donji deo bi bio blago uvrnut, a tamna razbarušena kosa stajala kao neuredni oreol. Načas bi zastala na jarkoj svetlosti kuhinje i zaškiljala, pa protrljala oči.

„Ćao, tata“, gotovo nečujno bi rekla.

„Ćao, ljubavi“, odgovorio bi i Kler bi mu prišla u zagrljaj. Kad bi je podigao i naslonio se, opustila bi se uz njega, glavu mu spustila na rame, a malenim ručicama ga zagrlila oko vrata.

„Mnogo te volim“, rekao bi Džeremi osećajući blage pokrete njenih grudi dok diše.

„I ja tebe volim, tata.“

U takvim trenucima je patio što nikad nije upoznala svoju majku.

Došao je trenutak. Džeremi je obukao jaknu i zakopčao rajsferšlus. Zatim je hodnikom otišao u njenu sobu noseći joj jaknu, kapu i rukavice. Stavio joj je dlan na leđa r-esetio brze otkucaje njenog srca.

„Kler, dušo?“ prošaputa. „Moram da te probudim.“

Blago ju je prodrmao, a ona okrenu glavu.

„Hajde, dušo“, reče pružajući ruke prema njoj. Nežno ju je uzeo u naručje pomislivši kako je lagana. Za samo nekoliko godina više neće moći ovo da uradi.

Nežno je zaječala. „Tata?“, prošaputa.

Nasmešio se misleći kako je najlepše dete na svetu.

„Vreme je da se ide.“

Zatvorenih očiju je odgovorila: „Dobro, tata.“

Postavio ju je na krevet, obuo joj gumene čizme preko debele pižame u kojoj je spavala i ogrnuo joj jaknu preko ramena gledajući kako uvlači ruke u rukave. Navukao joj je rukavice, pa stavio kapu i opet je podigao.

„Tata?“

„Da?“

Zevnula je. „Kuda idemo?”

„Idemo da se provozamo”, reče Džeremi noseći je kroz dnevnu sobu. Dok ju je nameštao u naručju, pro veri jesu li mu ključevi u džepu.

„Kolima?”

„Da”, reče, „kolima.”

Pogledala je oko sebe s onom dečjom zbunjenošću koju je obožavao. Okrenula se ka prozoru.

„Ali mrakje”, reče.

„Jeste”, reče Džeremi. „A i magla je.”

Vazduh je napolju bio svež i vlažan, a osamljeni komad puta koji je prolazio pored njegove kuće izgledao je kao da ga je prekrilo oblak. Premestio je Kler u naručju kako bi izvadio ključeve, a onda je smestio u dečje sedište.

„Ovde je strašno”, rekla je. „Kao u crtaću *Skubidu*.”

„Pomalo”, priznao je vezujući joj pojas. „Ali mi smo bezbedni.”

„Znam”, reče.

„Volim te”, dodade. „Znaš li koliko?”

Zakolutala je očima kao da je glumica. „Više nego što ima riba u moru i sve do meseca. Znam.”

„Ah”, reče Džeremi.

„Hladno je.”

„Uključiću grejanje čim upalim kola.”

„Idemo li kod bake?”

„Ne”, reče. „Ona spava. Idemo na jedno izuzetno mesto.”

Kroz prozor automobila su se videle mirne ulice Bun Krika, a grad je spavao. Izuzev svetala na tremovima, većina kuća je bila u mraku. Džeremi je polako vozio, oprezno upravljajući po maglom prekrivenim brežuljcima.

Kad je zaustavio kola ispred groblja *Kedar Krik*, iz pregratka uze baterijsku lampu. Izvadio je Kler iz njenog sedišta i krenuo na groblje držeći Kler za ruku.

Pogledavši na sat, Džeremi primeti da je prošla ponoć, ali je znao da ima još nekoliko minuta. Kler je držala baterijsku lampu i hodajući pored nje čuo je kako im pod nogama šušti lišće. Od magle se videlo tek nekoliko koraka uokolo, ali je Kler za tili čas shvatila gde su.

„Idemo li da vidimo mamu?“, upita. „Ako je tako, zaboravio si da poneseš cveće.“

Kad god bi je dovodio ovamo, uvek su nosili cveće. Pre više od četiri godine Leksi je sahranjena pored svojih roditelja. Da bi je ovde sahranili, bila je potrebna specijalna dozvola gradskih vlasti, ali je gradonačelnik Gerkin to isposlovao na Dorisin i Džeremijev zahtev.

Džeremi zastade. „Videćeš“, obeća joj.

„Pa šta onda radimo ovde?“

On joj stegnu ruku. „Videćeš“, ponovi.

Nekoliko koraka su napravili u tišini. „Možemo li da pogledamo je li cveće još tamo?“

Nasmešio se srećan što joj je stalo i što je dolazak ovamo usred noći nije preplašio. „Naravno da možemo, dušo.“

Nakon sahrane Džeremi je dolazio na groblje najmanje jednom u petnaest dana, obično dovodeći Kler sa sobom. Ovde je saznala za majku; pričao joj je kako su odlazili na Rajkerov brežuljak, kako je ovde prvi put shvatio da voli Leksi, da se ovamo preselio jer nije mogao zamisliti da živi bez nje. Uglavnom je pričao da bi sačuvao uspomenu na Leksi, sumnjajući da Kler čak i sluša. Mada još nije napunila ni pet godina, umela je da odrecituje njegove priče kao da je živela s njima. Poslednji put kad ju je ovamo doveo, mirno je slušala i izgledala gotovo povučeno kad su krenuli. „Kamo sreće da nije umrla“, rekla je dok su išli prema kolima. To se dogodilo odmah posle Dana zahvalnosti i pitao se ima li to veze s njenim košmarima, koji su počeli tek mesec dana kasnije, ali nije bio siguran.

Pešačeći kroz vlažnu i hladnu noć, napokon stigoše do grobova. Kler ih osvetli baterijskom lampom. Video je imena Džejms

i Kler; pored njih je stajalo ime Leksi Marš i cveće koje su dan pred Božić stavili na grob.

Pošto je poveo Kler na mesto gde su Leksi i on prvi put videli tajanstvena svetla, seo je i uzeo kćerku u krilo. Džeremi se setio da mu je Leksi pričala o svojim roditeljima i košmarima koje je imala kao dete, a Kler, osećajući da će se nešto izuzetno dogoditi, jedva da se i pomerala.

Kler je bila Leksino dete i više nego što je shvatao, pošto je, kad su svetla zaigrala na nebu, osetio da se Kler priljubljuje uz njega. Kako ju je baka ubedila da duhovi postoje, Kler je zapanjeno posmatrala predstavu koja se pred njom odigravala. Bio je to samo osećaj, ali je držeći je u naručju znao da Kler više neće imati košmare. Večeras će im doći kraj i Kler će mirno spavati. Ne, nije umeo da to objasni - a kasnije će se pokazati i da je bio u pravu - ali poslednjih godina je naučio da nauka nema odgovor za sve.

Svetla su kao i uvek bila božanstvena pojava, uzdizala su se i padala zanosno, i Džeremi je bio hipnotisan kao i njegova kćerka. Večeras su svetla izgleda trajala nekoliko sekundi duži nego obično i u odsjaju na kćerkinom licu video je strahopoštovanje.

„Je li to mama?“, konačno upita. Glas joj je bio tih kao vetar u lišću iznad njihovih glava.

Nasmešio se stegnutog grla. U tišini noći činilo se kao da su jedini ljudi na svetu. Džeremi duboko udahnu sećajući se Leksi, verujući da je ovde s njima i znajući da bi se, kad bi sad mogao da je vidi, radosno smešila, zadovoljna saznanjem da će joj kćerka i muž biti dobro.

„Da“, reče čvrsto je zagrlivši. „Mislim da je želela da te upozna.“

0 AUTORU

Nikolas Sparks je autor bestselera s vrha liste *Njujork tajmsa*: *Spašavanje* i *Noći u Rodanteu*, romana *Beležnica*, *Poruka u boci*, *Šetnja za pamćenje*, *Okuka na putu*, *Čuvar*, *Venčanje*, kao i memoara *Tri nedelje s mojim bratom*, koje je napisao s bratom Micahom. Sve knjige su mu bile na listi bestselera *Njujork tajmsa*, a prevedene na više od trideset jezika, one su i svetski hitovi. Po romanima *Poruka u boci*, *Šetnja za pamćenje* i *Beležnica* snimljeni su filmovi. Nikolas Sparks živi u Severnoj Karolini sa suprugom i porodicom. Radi više informacija posetite sajt www.nicholassparks.com i prijavite se za više novosti o Nikolasu Sparksu na sajtu www.twbookmark.com

Nikolas Sparks
NA PRVI POGLED

Za izdavača
Dejan Papić

Slog i prelom
Laguna

Lektura i korektura
Silvana Novaković

Tiraž
1500 primeraka

Štampa i povez
Margo-art, Beograd

Izdavač
Laguna, Beograd
Resavska 33
tel. 011/3347-547
www.laguna.co.yu
e-mail: info@laguna.co.yu

CIP - **KaTanorn3aiinj**a y ny6/iHKaiinj
HapoAHA 6ji6jinoTeKa Cp6nje, Beorpan

CriAPKC, HHK0Jia

Na prvi pogled / Nikolas Sparks ; prevela Žermen Filipović. -
Beograd : Laguna 2007 (Beograd : Margo-art). - 272 str.; 20 cm.

Prevod dela: At First Sight / Nicholas Sparks. - Tiraž 1.500. - O autoru:
str. 265.

ISBN 978-86-7436-766-7

821.111(73)-31

COBISS .SR-ID 144909068

Izuzetna ljubavna priča započeta u *Istinskom verniku*, najprodavanijoj knjizi prema podacima lista *New York Times*, nastavlja se u romanu *Na prvi pogled*.

Džeremi Marš je pouzdano znao da nikad neće otići iz Njujorka, da svoje srce više nikome neće dati pošto je jedva preživio raspad prvog braka, da nikada neće imati decu. Sada Džeremi živi u malenom gradu Bun Kriku u Severnoj Karolini, veren je sa Leksi Darnel, ljubavlju svog života, i očekuje da začnu porodicu. Ali upravo kad život naizgled blaženo teče, tajanstven i uznemirujući imejl će pokrenuti niz događaja koji će uticati na vezu mladog para.

Koliko zaista poznajemo one koje volimo? Kako rešavamo neizbežne sumnje, roditeljske strahove i prepreke koje nam se ponekad nađu na putu? Nastavljajući Sparksovu priču o mladom paru predstavljenom u bestseleru *Istinski vernik*, ovaj roman govori o patnjama, napetosti, romansi i iznenađenjima svih mladih bračnih parova.

Zadivljujuća priča o ljubavi između muškarca i žene i između roditelja i deteta, *Na prvi pogled* govori o završecima koji otvaraju nove početke... tragedijama koje dovode do neslućene radošti... i pre svega o čaroliji večne ljubavi.

Laguna
www.laguna.co.yu

